

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

30'uncu Birleşim 6 Aralık 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	392
II.- GELEN KÂĞITLAR	397
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	403
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>403:407</i>
1.- Çankırı Milletvekili Pelin Yılık'ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	403:404
2.- Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı'nın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	404:405
3.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, eczacıların, diş hekimlerinin ve sağlık çalışanlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	405:407

IV.- AÇIKLAMALAR

407, 455, 470, 474, 489

- 1.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, turistik Doğu Ekspresi'nin seferlerine yeniden başlamasına ilişkin açıklaması 407
- 2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 5 Aralık Dünya Toprak Günü'ne ilişkin açıklaması 407
- 3.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, devam etmekte olan kumpas davalarına ilişkin açıklaması 408
- 4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kahramanmaraş merkezli depremlerde bazı cezaevlerinden hükümlü ve tutukluların firar ettiğine ilişkin açıklaması 408
- 5.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Mecliste aynı işi yapan işçilerin farklı kadrolarda olmaları nedeniyle farklı ücret aldıklarına ilişkin açıklaması 408
- 6.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 11 Aralıkta toplanacak olan Asgari Ücret Belirleme Komisyonuna ilişkin açıklaması 409
- 7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Filistin'de yaşananları gelecek nesillere aktaracak yüzlerinin olmadığına ilişkin açıklaması 409
- 8.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, 696 sayılı KHK'yle taşeron şirketten belediye şirket işçiliğine alınan işçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 409
- 9.- İstanbul Milletvekili Şengül Karlı'nın, İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması 410
- 10.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Kur'an-ı Kerim'deki ahlaki değerlere ilişkin açıklaması 410
- 11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, ziraat mühendislerinin, veteriner hekimlerin ve gıda mühendislerinin daha fazla atanması gerektiğine ilişkin açıklaması 410
- 12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, ÇKS'ye kayıtlı buğday ve arpa üreticilerine hububat üretim primi desteğinin hâlâ ödenmediğine ilişkin açıklaması 411
- 13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, AK PARTİ'nin Kütahya'yı unuttuğuna ilişkin açıklaması 411
- 14.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, 10 Aralık ilk Türk Kadın Mitingi'nin 104'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 411
- 15.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, engelli bireylerin sorunlarına ilişkin açıklaması 412

16.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, cezasızlık politikasına ilişkin açıklaması	412
17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6306 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle gerekli görülen tüm bölgelerin rezerv yapı alanı olarak ilan edilmesine ilişkin açıklaması	412
18.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Hükûmetin depremzede esnafa destek vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması	413
19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması	413
20.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, kadınların sigorta başlangıcından önce yapmış oldukları doğumları borçlanma haklarının olmadığına ilişkin açıklaması	413
21.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'deki tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	414
22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin köylerinin gölet sorununa ilişkin açıklaması	414
23.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması	414
24.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, “engelli” kavramına ilişkin açıklaması	415
25.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'ın sağlık sorununa ilişkin açıklaması	415
26.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün belirlediği dükkân kiralara ilişkin açıklaması	415
27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SEDAS'a ve İSU'ya ilişkin açıklaması	415:416
28.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması	416
29.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ve cezaevlerinde başlayan açlık grevlerine ilişkin açıklaması	416
30.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendislerin sorunlarına ilişkin açıklaması	416:417
31.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubunun çalışma koşullarıyla ilgili eleştirilerine yönelik Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'un Genel Kurula sunulmak üzere bir bilgi notu göndermesine, bu bilgi notunun içeriğine ve Saadet Partisi Grubunun çalışma koşulları iyileştirilinceye kadar konuyu gündemde tutmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması	417:419

- 32.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Saadet Partisi Grubunun isteklerini ve eleştirilerini haklı bulduklarına, Cumhurbaşkanının ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretin yılda bir defa belirleneceğine dair açıklamalarına ve İYİ Parti olarak asgari ücretin belirlenmesi hususunda yaptıkları çalışmaya, PISA sonuçlarında Türkiye'nin yerine ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yabancılara yapılan taşınmaz mal satışına ilişkin açıklaması 420:422
- 33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 21/5/2014 tarihinde maden kazalarının araştırılması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun hazırladığı rapora ve bu rapor çerçevesinde yapılan düzenlemelere ilişkin açıklaması 422:424
- 34.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Gündüz köyü sakinlerinin yaşadığı mağduriyete, Şanlıurfa'da Özak Tekstil işçilerinin iş bırakma eylemi yaptığına, cezaevlerinde yaşlı ve hasta tutsakların sorunlarına ve ağız içi aramaya, İsrail'in saldırganlığına ve Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral'ın oyuncu Ecem Erkek'e yönelik attığı "tweet"e ilişkin açıklaması 424:426
- 35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Saadet Partisi Grubunun sorunlarının bir an evvel çözülmesini istediklerine, Türkiye'de çok ağır bir yargı krizi yaşandığına ve Gezi davası sanıklarından Tayfun Kahraman'a ilişkin açıklaması 426:428
- 36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, İsrail'in Filistin'e yönelik yapmış olduğu sistematik saldırıya, işgale ve soykırıma, Türkiye'nin tüm kurumlarıyla Filistin'in yanında olduğuna ve Filistin'deki soykırıma yönelik dünyadan çok güçlü tepkilerin geldiğine ilişkin açıklaması 428:429
- 37.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, huzurevi fiyatlarına ilişkin açıklaması 429
- 38.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ve Finike ilçelerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 430
- 39.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 27 Kasım'da Şırnak'ın Cizre ilçesinde iki kız kardeşin Dicle Nehri'ne atlamalarıyla ilgili olaya ilişkin açıklaması 430
- 40.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van T Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan 78 yaşındaki Hanife Aslan'a ilişkin açıklaması 430
- 41.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, 1999 Düzce depreminden sonra yapılan kalıcı konutlar bölgesindeki ulaşım sorununa ilişkin açıklaması 431
- 42.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Umut Vakfının raporuna ilişkin açıklaması 431

43.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Gezi davasında mahkûm edilen Çiğdem Mater'e ilişkin açıklaması	431
44.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, kömür fiyatlarına ilişkin açıklaması	432
45.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması	432
46.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa şubesinin bu yılın Kara Ödül'ünü Uludağ Alan Başkanlığına vermesine ilişkin açıklaması	432
47.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Karabağ topraklarının hürriyetine kavuştuğu güne ilişkin açıklaması	433
48.- Konya Milletvekili Konur Alp Koçak'ın, Japonya'nın PKK'yı terör örgütleri listesinden çıkarmadığına ilişkin açıklaması	434
49.- Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	455
50.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	470
51.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	470
52.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Yazar Mustafa Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması	474
53.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Yazar Mustafa Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması	474
54.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mecliste kullanılan ıslak mendiller üzerinde Türk bayrağı simgesinin bulunmasının neden doğru olmadığına ilişkin açıklaması	474
55.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubunun çalışma alanlarıyla ilgili taleplerinin kısmi olarak karşılandığına ilişkin açıklaması	489:490

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

434

A) TEZKERELER

434:435

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Amasya Milletvekili Haluk İpek'in istifasıyla boşalan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubu üyeliği için AK PARTİ Grup Başkanlığınca Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın aday gösterildiğine ilişkin tezkeresi (3/809)

434:435

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye’de yaşayan engelli vatandaşlar hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak yasama ve yürütme faaliyetlerinde müracaat edilmesi için engellilerin engellerinin dünya standartlarına göre kategorizasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

435:440

2.- İYİ Parti Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu ve 19 milletvekili tarafından, kadınların her alanda eşit temsilinönündeki engellerin ve bu engelleri ortaya çıkaran sosyolojik, ekonomik, kültürel, siyasal koşulların araştırılması ve çözüme kavuşturulması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

440:448

3.- HEDEP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından, Batman kayyumlarının yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

448:454, 455:456

4.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ve arkadaşları tarafından, tekstil sektöründeki sorunların araştırılması amacıyla 31/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

456:466

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**454**

1.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki’nin, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci’nin HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

454:455

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**466, 470, 475, 490****A) KANUN TEKLİFLERİ**

466:470, 470:473,

475:489, 490:525

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79)

466:470, 470:473,

475:489, 490:525

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.-Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yaptığı çeşitli harcamalara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilova Belediyesi iştiraki olan bir firmadan yapılan alıma,

- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ücretsiz toplu taşıma hizmeti sunan belediyelere,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin yabancı bir şirketle yürüttüğü enerji projesine,

- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan Dağlı'nın, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'daki sokak köpeklerine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6178), (7/6270), (7/6271), (7/6272), (7/6350), (7/6351), (7/6352), (7/6356)

526:535

2.-Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Suriye'nin kuzeyinde yapıldığı iddia edilen bazı uygulamalara,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Suriye'nin kuzeyinde yapıldığı iddia edilen bazı uygulamalara,

İlişkin soruları ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6255), (7/6256)

536:541

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yunan güvenlik güçlerinin kötü muamelesi sonucu hayatını kaybettiği iddia edilen bir Türk vatandaşına ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6257)

542:544

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum 1 no.lu Geri Gönderme Merkezinde bulunan yabancı uyruklu bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6340)

545:547

5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilinde çeşitli lehçelerin kullanılması için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/6386)

548:549

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca, Türk kadınına seçme ve seçilme hakkının verililişinin 89'uncu yıl dönümüne ve bugün münasebetiyle söz talep eden tüm kadın milletvekillerine birer dakika söz vereceğine ilişkin bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, kadınların siyasi temsil hakkına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Türkiye'de kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınmasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba,

Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak,

Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş,

Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya,

Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci,

İstanbul Milletvekili Şengül Karslı,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç,

İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı,

Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun,

Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç Dora,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar,

Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici,

İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy,

Çankırı Milletvekili Pelin Yılık,

Ankara Milletvekili Semra Dinçer,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal;

Türk kadınına seçme ve seçilme hakkının verililişinin 89'uncu yıl dönümüne,

Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlı, vefat eden AK PARTİ Artvin Gençlik Kolları Başkanı Doğukan İslamoğlu'na,

Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez, cezaevlerinde 27 Kasım'da başlatılan açlık grevine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, uzman çavuşların kamuya atanma haklarının yok sayıldığına,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve hafta sonu Şanlıurfa'da gösteri yapan mehteran ve sıra gecesi ekiplerine, Şanlıurfa Bedensel Engelliler Basketbol Takımı'na,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, İsrail'in soykırım yapmaya devam ettiğine ve İsrail Cumhurbaşkanı Herzog'un Dünya İklim Eylemi Zirvesi'ne katılmasına,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, İsrail'in yenilmesi için gerekenlere,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Şanlıurfa'da Özak Tekstil işçisi kadınların sendika seçme hakkını kullanamadıklarına,

Mersin Milletvekili Faruk Dinç, suça sürüklenen çocuklara,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, 10 Aralık Pazar günü İstanbul Kadıköy'de Alevi kurumların öncülüğünde düzenlenecek mitinge,

Sakarya Milletvekili Ali İnci, Sakarya'da gerçekleştirilen Filistin'e özgürlük yürüyüşüne,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, 5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü'ne ve 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Kastamonu'da sağlık sisteminin iflas ettiğine,

İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun, Mülkiyenin kuruluşunun 164'üncü yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Eda Kaya'nın gözaltında yaşadığı olaylara,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan,

Konya Milletvekili Barış Bektaş,

Kütahya Milletvekili Adil Biçer;

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, 5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü'ne ve Burdur'un Bucak ilçesinde Belediye Başkanlığına adaylığını açıklayan Hülya Gümüş'e,

Kilis Milletvekili Mustafa Demir, Kilis Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Devlet Hastanesinde bazı branşlardaki doktor eksikliğine,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars'ta Halefoğlu köylülerinin elektrik faturası yüküne,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'nin köylerinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, Dünya Toprak Günü'ne,

Kayseri Milletvekili Dursun Atas, genel atamalarda Türk dili ve edebiyatı öğretmeni kontenjanına,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, hasta mahpuslara,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, dün Bursa'da, Marmara'da gerçekleşen depreme,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayıgıt, Kürt kadın siyasetçi Rojbin Çetin'e,

İstanbul Milletvekili Türkan Elçi, Mecliste kadınların hakkıyla temsiliyetini göremediklerine,

Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen,

Batman Milletvekili Zeynep Oduncu;

Cezaevindeki Gültan Kışanak'a,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Saadet Partisi Grubunu kurdukları günden bu yana uygulamada Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'un ayrımcı tutumlarıyla karşı karşıya kaldıklarına ve İç Tüzük'ten kaynaklı bütün haklarını kullanmaya devam edeceklerine, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, iktidarın İsrail'le yürüten ticari ilişkilerle ilgili hiçbir tavır göstermediğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, dün Marmara Denizi Gemlik açıklarında meydana gelen depreme, 5 Aralık Dünya Kadınlar Günü'ne, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne, Rus tanklarının İsrail işgalindeki Golan Tepeleri'ne konumlanmasıyla birlikte Rusya Federasyonu'nun da savaşın gidişatına müdahil olduğuna ve Birleşmiş Milletlerin Gazze'de yaşananlara sessiz kaldığına, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı enflasyon rakamlarına ve millî gelir verilerine, 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'ne ve 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne, Diyarbakır'daki Cegerxwin Kültür Merkezi'ne ve tabelalarda Kürtçeye yer verilmemesine, Batman kayyumunun yaptığı açıklamalara ve Vartinis davasına,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Türkiye'de kadına seçme ve seçilme hakkının verilmesinin yıl dönümüne, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne, yasama kalitesi bakımından torba kanun düzenlemesinin yanlış olduğuna, 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ve AKP'nin gençlerin hayallerini çaldığına,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Türk kadınlarına seçme ve seçilme hakkının verilmesinin 89'uncu yıl dönümüne, İsrail'in elli altı gündür Gazze'yi bombaladığına ve Türkiye'nin Filistin'in yanında olmaya devam edeceğine, vefat eden Artvin Gençlik Kolları Başkanı Doğukan İslamoğlu'na ve eski Gümtüşhane Milletvekili Lütfi Doğan'a,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, anaokullarında istenen katkı payına,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, deprem bölgesinde çalışan avukatların sorunlarına,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin'deki narenciyecinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, Mersin bakkal ve bayi esnafının sorunlarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden;

Türk Kadınlar Birliğinin Tekirdağ Şubesi Başkanına ve Yönetim Kurulu üyelerine,

İzmir Kent Konseyi Kadın Meclisi Yürütme Kurulu üyelerine,

Haliç Üniversitesi Atatürkçü Düşünce Kulübünün genç temsilcilerine,

“Hoş geldiniz.” denildi.

Saadet Partisi Grubunun, 5/12/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, ülkemizdeki engellilerin sayısını, kategorizasyonunu, sorunlarını ve benzeri hususları göz önüne alıp nitelikli çalışmaların yapılarak mevcut durumlarını tespit etmek ve iyileştirmek, konuya ilişkin güncel sağlıklı verilere ulaşmak ve kapsayıcı politikalar oluşturmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 14/7/2023 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, engelli vatandaşların yaşadığı ekonomik problemlerin çözümü amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 23/11/2023 tarihinde İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, Deniz Poyraz cinayetinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 4/12/2023 tarihinde Antalya Milletvekili Aliye Coşar ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de siyaset, kamu ve özel sektör çalışma alanlarında kadın temsiliyetinin yetersizliğinin sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 5 Aralık 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 5, 6, 7, 26, 27 ve 28 Aralık 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca, İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları’nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Saadet Partisi Grubunun yer konusundaki eleştirilerine ilişkin açıklaması Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Genel Kurulun bilgisine sunulan açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Genel Kurulun bilgisine sunulan açıklaması ile İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve kendilerinin de yer tahsisi konusunda benzer sıkıntıları olduğuna,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Genel Kurulun bilgisine sunulan açıklaması ile Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Saadet Partisi Grubuna tahsis edilen personel ile Grup Başkanı ve Grup Başkan Vekili sayısınca oda ihtiyaçları olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf’ın, (2/1404) esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasına alınan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 79) görüşmelerine başlanarak birinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül,

Samsun Milletvekili Erhan Usta;

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa’daki Özak Tekstil işçilerinin zorla ücretsiz izne ayrıldığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Trabzon Milletvekili Vehbi Koç, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 6 Aralık 2023 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere 00.33’te birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

Muhammed ADAK

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 45****6.12.2023 Çarşamba****Milletvekili Teklifleri**

1.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın; Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1851) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

2.- Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan ve 3 Milletvekilinin; Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1852) (Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

3.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; 4/11/1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1853) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:5.12.2023)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)**

1.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Cumhurbaşkanı'nın Cumhuriyetin 100. yıl dönümü dolayısıyla yaptığı açıklamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6208)

2.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Diyanet İşleri Başkanlığının 10 Kasım 2023 tarihinde yayımlayacağı cuma hutbesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6210)

3.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'a yeni bir fuar ve kongre merkezi yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6211)

Adalet Bakanlığı

4.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Silivri Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6214)

5.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, tutuklanan bir gazeteciye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6215)

6.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, MİT tarafından hazırlanan bir rapora ilişkin yazılı soru önergesi (7/6216)

7.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, İstanbul'da tutuklanan bir gazeteciye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6217)

8.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6218)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6219)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6220)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ Çorlu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun yaşadığı sağlık sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6221)

12.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6222)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı mahkumların hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6223)

14.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun bazı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6224)

15.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, idare ve gözlem kurulları tarafından verilen kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6225)

16.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6226)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6227)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yurttan atılan bir öğrencinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6228)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gerede L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6229)

20.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Adana 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6230)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun çeşitli iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6231)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yunan güvenlik güçlerinin kötü muamelesi sonucu hayatını kaybettiği iddia edilen bir Türk vatandaşına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6232)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6233)

24.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6234)

25.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6235)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2000 yılı öncesi vergi kaydı olan esnafa BAĞ-KUR tescil hakkı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6236)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KPSS 4001 kodu ile yapılan alımların artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6237)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamuda işçi olarak çalışan kişilerin memurluğa geçme taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6238)

29.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, ülkemizdeki Ahıska Türklerinin emekli maaşlarının yetersiz olmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6239)

30.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, multipl miyelom hastalığı için gerekli olan ilaçların SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6240)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yurt dışında yaşayan ve borçlanma yolu ile emekli olan vatandaşlara tam zamanlı çalışma hakkı tanınması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6241)

32.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, İstanbul'da faaliyet gösteren bir fabrikanın iflas etmesi sonucunda işçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/6242)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ulusal Staj Programı kapsamında ödenecek staj ücretinin asgari ücret tutarında ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6243)

34.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bir defaya mahsus yapılacak ödemenin yararlanmaları talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6244)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı vatandaşların doğum borçlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6245)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tekniker kadrolarında çalışanlara 3600 ek gösterge verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6246)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

37.- Elazığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elazığ'da 2020'de yaşanan depremden bu yana kentsel dönüşüm kapsamına alınamayan mahallelerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6247)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kandıra ilçesinde bir inşaat firmasının vatandaşların evlerine girmelerine engel olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6248)

39.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Plastik Atık Yönetimi Raporunda yer alan bazı hususlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6249)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan Kumla Deresi'ne kimyasal madde döküldüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6250)

41.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da bulunan Aslancık Barajı'nın Süttaşı Heyelan Bölgesinde oluşturduğu risklere karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6251)

42.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da 22 Ağustos 2020'de yaşanan sel felaketi sonrası afetzedelerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6252)

43.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da TOKİ tarafından yapılan İlkevim Arsa Projesi kapsamında hak sahibi olan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6253)

44.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı ili Diyadin ilçesinde yaşanan su sorununa ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6254)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

45.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden bu yana Hatay iline yapılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6258)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yurttan atılan bir öğrencinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6259)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

47.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, döviz fiyatlarındaki artışın enflasyonist etkisinin azaltılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6260)

İçişleri Bakanlığı

48.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 7 Eylül 2023 tarihinde Ankara Esenboğa Havalimanında gözaltına alınan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6261)

49.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, hakkında koruma kararı alınan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6262)

50.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, POLNET'e kimlik bilgileri yüklenen kişilerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6263)

51.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, bir soruşturma kapsamında tutuklanan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6264)

52.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Eylül 2016 - Haziran 2023 tarihleri arasında çakar verilen ve geçiş üstünlüğü tanınan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6265)

53.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı bünyesinde görev yapan personelle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6266)

54.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da aracında uyuşturucu ile yakalanan bir kişiyle alakalı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6267)

55.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da kolluk kuvvetlerinin bir uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6268)

56.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari-Van karayolunda yapılan güvenlik denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6269)

57.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, evleri ağır hasarlı olan ve yıkım kararı alınan depremzede vatandaşlara eşya yardımı yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6273)

58.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ili Karadeniz Ereğli ilçesi Güllük köyü çıkışına bariyer konulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6274)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

59.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli Büyükşehir Belediyesine ait bir konservatuvar binasının restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6275)

Milli Eğitim Bakanlığı

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ücretli öğretmenlere yapılan ders ücreti zammına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6276)

61.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, öğretmen alımlarındaki mülakat uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6277)

Sağlık Bakanlığı

62.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Turcovac aşısına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6278)

63.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, multipl miyelom hastalığı için gerekli olan ilaçların SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6279)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, başka bir hastaneye taşınan Kocaeli Halk Sağlığı Laboratuvarının eski binasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6280)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan SEKA Yürüyüş Yolu Semt Polikliniğinin yıkılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6281)

66.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Şehir Hastanesindeki ameliyat masalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6282)

67.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, ülkemizde görülen uyuz vakalarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/6283)

68.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ulusal Staj Programı kapsamında ödenecek staj ücretinin asgari ücret tutarında ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6284)

69.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamuda diyetisyen istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6285)

70.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, diş protezi teknikeri atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6286)

71.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde yer alan hastanede anjiyo ünitesi bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6287)

Tarım ve Orman Bakanlığı

72.- Elazığ Milletvekili Semih Işıker'in, Elazığ Şeker Fabrikasında iyileştirmeler yapılması ve kapasitesinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6288)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde okul yapılması için ağaç kesimi yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6289)

74.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Bornova ilçesinde koruma alanı olarak ilan edilen Pınarbaşı Kaynağı ve Kuyulan'nda dinamitle patlatma yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6290)

75.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Konya'nın Çumra ilçesinde bulunan TMO ofisinden kaldırıldığı iddia edilen hububata ilişkin yazılı soru önergesi (7/6291)

76.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, 5 Kasım 2023 tarihinde Aydın'ın Söke ilçesinde yaşanan sel felaketine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6292)

77.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, İçme Suyu Güvenliği Planı'nın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6293)

78.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında Hatay ilinde tarım ve hayvancılıkla ilgili yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6294)

79.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, sokak hayvanlarının rehabilitasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/6295)

Ticaret Bakanlığı

80.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, geçici ithalat kapsamında ülkemize getirilen araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6296)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

81.- Elazığ Milletvekili Semih Işıkver'in, Elazığ ilinde yapılması planlanan Pertek Köprüsü'nün akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6297)

82.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Mersin-Adana-Gaziantep Hızlı Tren Projesi'nin yüksek hızlı tren projesine dönüştürülmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6298)

83.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yurt dışından getirilen cep telefonlarının kullanım süresinin uzatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6299)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan 42 Evler ve Köseköy istasyonlarının yolcu taşımacılığında kullanılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6300)

85.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilindeki internet altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6301)

86.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatına üye ülkeler hakkında çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6302)

87.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da bulunan Zıva Grup Yolunun karayolu ağına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6303)

88.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Görele-Çanakçı-Kürtün Yolunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6304)

89.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da 2016'dan beri yatırım programında yer alan Kent içi Hafif Raylı Sistem Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6305)

90.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, idari hizmet sözleşmesine geçmeden görevde yükselmek isteyen PTT personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/6306)

91.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Tire-Belevi bölünmüş yol çalışmasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6307)

6 Aralık 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü münasebetiyle söz isteyen Çankırı Milletvekili Pelin Yılık’a aittir.

Buyurun Sayın Yılık. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Çankırı Milletvekili Pelin Yılık’ın, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

PELİN YILIK (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına geçtiğimiz 3 Aralık Dünya Engelliler Uluslararası Mücadele Günü sebebiyle gündem dışı söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün dikkatlerinizi engelli kardeşlerimin ihtiyaç ve beklentilerine çekmek istiyorum. Dünya üzerinde birçok engelli kardeşimiz bağımsız bir yaşam için mücadele etmekte ve yaşamlarında birçok zorlukla karşı karşıya gelmektedirler. Engelli olma hâli talihsiz ve farklı bir durum olarak değerlendirilmektedir. Toplum tarafından geliştirilen bu gibi tutumlar engelli bireylerin sosyal hayata diğer bireylerle eşit koşullarda katılamamasına neden olmakta, günlük hayata tam ve etkin katılımını olumsuz yönde etkilemektedir.

“Engel” kavramı sadece bireyi ilgilendirmez çünkü engelli bireyler sosyal ortamda toplumdan dışlanma, ayrımcılık ve ön yargılar gibi başka engellerle karşılaşmaktadır. Bu durum toplumda diğer bireylerin erişebildiği imkânlara erişememe sorununu beraberinde getirmekteyken kadınlar bu durum için daha da eşit olmayan koşullarda yer almaktadır. Özel gereksinimli bireylerimiz için gerçekleştirdiğimiz tüm çabaların özünde kendi bağımsızlıklarını kazanmaları ve kendi kendilerine yeterli duruma gelmeleri hedefi yer almalıdır. Bu nedenle, engelli bireylerimizin ihtiyaçları mümkün olduğu kadar gündemde tutulmalı ve bu konudaki toplumsal hassasiyetin güçlendirilmesi gereklidir çünkü engellilik sadece bir sağlık sorunu değil; aynı zamanda, sosyal, ekonomik ve hukuki yönleri bulunan çok boyutlu bir konudur. Sorunların çözümünü anlamında da toplumun tüm kesimleri üzerine düşen sorumluluğu almalıdır. Engelli bireylerimizin insan haklarının korunması, bu bağlamda engelli bireylere uygulanan ayrımcılığın ortadan kaldırılmasıyla yakından ilişkilidir. Burada söz konusu edilen ayrımcılık, toplumsal alanlarda, sosyal yaşama katılımı, kamusal düzenlemelerde her boyutuyla engellilerin hesaba katılmamasıdır. Engelli kardeşlerimizle ilgili atılan adımları siyasetçilerin her daim samimiyetle sahiplenmesi gereklidir. Engelli bireylerimizin mesleki eğitimler alması, istihdama katılmaları onları çalışan bireyler olarak değerli hissettirecek, toplumla bütünleştirecektir çünkü çalışmanın bireye sağladığı tatmin duygusu, engellilerin kendilerini topluma faydalı kişiler olarak görmelerini, kendi kendine yetebilme duygusuyla

toplumda “Ben de varım.” demelerine imkân sağlayacaktır. Engelli istihdam yöntemleri arasında kota sistemi, korumalı iş yerleri yöntemi, kişisel çalışma yöntemi, kooperatif çalışma yöntemi gibi başlıklar sayılabilir. Bu bakış açısıyla, engelli kardeşlerimizin sağlık durumlarının da elverdiği ölçüde çalışma hayatına katılmaları önem taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, engelli vatandaşlarımıza sahip çıkmak çağdaş bir toplum olmanın gereğidir. Engelli bireylerimizin sağlık, sosyal hayata katılım ve istihdam gibi yaşamsal hizmetlerden tam ve eksiksiz faydalanmaları en temel insan hakkı olarak görülmelidir. Engellilerimizin ve ailelerinin yaşam kalitesini artırmak, geleceğe güvenle ve umutla bakabilecekleri yarınları inşa etmek toplumumuzun öncelikli gündemi olmalıdır. Engelli kardeşlerimizi anlayabilmek için illaki engelli evlatlara sahip olmamız gerekmiyor, bu konuda ihtiyaç ve beklentileri anlamak için empati duygusuna sahip olmak yeterlidir. Engelli bireylerin erken çocukluk döneminde ihtiyaçları olan özel eğitimi yaş ve engel durumuna göre almaları hayatlarını değiştirecektir. Aynı şekilde, çocuklarımızın engel durumunun uygunluğuna göre yapılacak ders dışı etkinlikler de eğitimlerine katkı sağlayacaktır. Duygusal ve fiziksel birçok güçlükle mücadele etmek zorunda kalan engelli çocuk sahibi annelerin de yaşadığı dezavantajları telafi etmek elbette mümkün değildir ama onların bu hayat mücadelelerini anlamak, destekleyici politikalarla hayatlarını kolaylaştırmak mümkündür. Tüm bu planlarda babaların da süreçlere katılıp, çeşitli çalışmalarla çocuğun ve ailenin yaşam kalitesini artırıp annelerin üzerindeki yük alınmalıdır. Son olarak, engelli bireylerimize destek teknolojileri alanında araştırma geliştirme faaliyetleri artırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Gerekli toplumsal farkındalığın kazanılması dilekleriyle ilginiz için teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü sebebiyle söz isteyen Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı’ya aittir.

Buyurun Sayın Avcı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı’nın, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

MUAMMER AVCI (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dünya Madenciler Günü sebebiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Sözlerime başlamadan önce yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dünya genelinde Madenciler Günü olarak kutlanan 4 Aralık günü, şüphesiz emeğin, üretimin ve alın terinin başkenti, ülkemizin sanayileşmesinde lokomotif olmuş Zonguldak’ımız için ayrı bir öneme sahiptir. 8 Kasım 1829’da, şehrimizin simge ismi Uzun Mehmet’in Neyren köyü civarında “kara elmas” olarak adlandırdığımız taş kömürünü keşfetmesiyle birlikte, şehrimiz madenciliğin ana vatanı olduğu gibi, iş için Zonguldak’a gelen on binlerce maden işçisine de ekmek kapısı olmuş, misafirperverlik göstermiştir. İfade etmeliyim ki yüz ölçümü 3.341 kilometrekare olan Zonguldak’ın her bir metrekaresi helal lokma için yerin metrelerce altında çalışan madencilerin alın teriyle sulanmıştır. Yüz doksan dört yıldır ülkemizin sanayileşmesinde taş kömürüyle öncü olmuş Zonguldak, 3 Mart 1992 yılında meydana gelen ve 263 madenci kardeşimizin şehit olduğu grizu patlaması gibi birçok acıyı da yaşamış ve bağrına basmıştır. Yerin yüzlerce metre altında madenci feneriyle geleceğimizi aydınlatan madencilerimiz, ülkemizin yaşadığı felaketlerde gönüllü olarak milletimizin yanında olmuştur. 6 Şubat tarihinde yaşadığımız ve acısını hâlâ yüreğimizde hissettiğimiz asrın deprem felaketinde “Kömür için değil, ömür için geldik.” diyerek, kimsenin girmeye cesaret edemediği enkazlara girerek kurtarma çalışmalarına katılan madencilerimiz, milletimizin gönlündeki müstesna yerini bir kez daha pekiştirmiştir. Ülkesi ve milleti için her koşul ve şartta adanmış gönüllüler olarak sahaya çıkan madencilerimizi elbette acı günlerinde devletimiz de unutmuyor.

3 Mart 2023 tarihinde Resmî Gazete’de yayınlanan yönetmelik kapsamında, yer altı kömür madenlerinde bugüne kadar yaşanan kazalarda yaşamlarını yitiren madenci kardeşlerimizin yakınlarına 1 kişilik istihdam hakkı tanınarak vefat eden madencinin yakınlarından birine kamuda sürekli işçi olarak işbaşı yaptırılıyor. Bu kapsamda, sadece Zonguldak’ta 496 madenci şehidi yakını kamuda istihdam edildi, 255 vatandaşımızın ise işlemleri devam ediyor. İnşallah, kısa süre sonra onlar da işbaşı yapacaklardır.

Değerli milletvekilleri, geçmiş yüzyılında taş kömürü, demir çeliği, termik santraliyle ülkemizin kalkınmasında, endüstriyelleşmesinde lokomotif olan Zonguldak’ımız, cumhuriyetimizin yeni yüzyılında da enerji üssü olmaya devam edecektir. 20 Nisan 2023 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın teşrifleriyle denizin 174 kilometre açığından Filyos’ta 1’inci faz gaz işleme tesisimize getirilen doğal gazın “Korkma sönmez bu ateş.” vurgusuyla sisteme dâhil edilmesi töreni gerçekleştirilmiştir. Buradaki tesis günde 10 milyon metreküp gazın killerden, kumlardan, partiküllerden ayırıştırma kapasitesine ait bir tesistir, bu tesiste şu anda günde 4,5 milyon ton gazın işlenmesi gerçekleştirilmektedir. Bu rakam 2024 yılının ilk çeyreğinde 10 milyon metreküp seviyesine çıkacaktır. Diğer yandan, yine an itibarıyla 51 gemiyle denizin 2.200 metre derinliğinde 30 kuyunun açılması çalışmaları devam etmektedir. Bir yandan kuyu açma çalışması devam ederken karada ve denizin üzerinde yapımı devam eden 2’nci faz işleme tesisimizi de kuruyoruz. İnşallah, 2025 yılında 2’nci fazda da 30 milyon metreküp doğal gazın işlenmesi hedeflenmektedir. Toplamda günde 40 milyon metreküp doğal gazın üretimi demek, yılda 15 milyar metreküp doğal gazın Zonguldak’tan ana sisteme dâhil edilmesi anlamına gelmektedir. Bu rakam ise ülkemizdeki tüm konutlardaki yılda 20 milyar metreküp doğal gaz ihtiyacının yüzde 75’inin Zonguldak’ımızdan karşılanması anlamına gelecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, her zaman rahmet ve minnetle yâd ettiğimiz tüm madenci şehitlerimize yüce Allah’tan rahmet diliyorum, tüm yakınlarına sabırlar diliyorum. Yine, ekranları başında bizleri takip eden tüm madenci kardeşlerimize, hassaten Zonguldak’taki madenci kardeşlerimize ve kıymetli yakınlarına selamlarımızı arz ediyor, işlerinde kolaylıklar diliyorum; kazasız belasız günler, mesailer diliyorum. Gazi Meclisimizin, tüm madenci kardeşlerimizin Dünya Madenciler Günü’nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, eczacılar, diş hekimleri ve sağlık çalışanlarının sorunları hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı’ya aittir.

Buyurun Sayın Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı’nın, eczacıların, diş hekimlerinin ve sağlık çalışanlarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; her şeyden önce şunu söylemek isterim: Meclisimize Kuvayımillîye şehri Balıkesir Mebusu olarak geldim. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu cumhuriyetimizin Meclisinde görev yapmaktan onur duyuyorum. Şunu söylemek isterim ki bu Meclisin varlığını ve etkinliğini korumak hepimizin onur meselesidir. Ne yazık ki burada yaptığımız her konuşma AKP iktidarı tarafından ne ciddiye ne de dikkate alınıyor. Şunu bilersiniz ki ne yaparsanız yapın Kuvayımillîye ateşi hiç sönmeyecek; CHP milletvekilleri olarak görüş ve düşüncelerimizi, çözüm önerilerimizi bu kürsüde söylemeye devam edeceğiz; sokakta halkımızla birlikte mücadele etmekten de asla geri adım atmayacağız. Makamlar sizinse sokaklar bizindir.

Değerli milletvekilleri, Türk milletinin kurtarıcısı Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Türk vatandaşının sağlığı, sağlamlığı her zaman üzerinde durulacak ulusal sorunumuzdur çünkü cumhuriyet, düşünsel, bilimsel, bedensel bakımdan güçlü ve yüksek düzeyli koruyucular ister.” diyerek vatandaşlarımızın sağlığının ne kadar önemli olduğuna işaret etmiştir. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılındayız, son yirmi bir yılda sağlık alanı açısından üretilen politikalar ne yazık ki Atatürk’ün ilke, devrim ve cumhuriyet politikalarından ve çağın gereklerinden çok uzaktır.

Sayın milletvekilleri, sağlık sistemi içerisinde eczacılarımız sağlık sektörünün belkemiğidir. 46 bini aşkın eczacı meslektaşım meslekteki varlıklarını tehdit eden çok sayıda sorunla karşı karşıya kalmıştır. Mevcut sorunları çözmek bir yana, sorunları artıran ve âdetâ sorun üreten bir AKP iktidarı vardır. AKP'nin ekonomi politikaları, ilaç zamları ve “İlaç yok.”ları vatandaşımızın hayatını tehlikeye atar duruma gelmiştir. Artık, mızrak çuvala sığmıyor; hastalarımız katılım payı, muayene ücreti ve fiyat farkı bedellerini eczanelere ödeyemediği için ilaçlarını alamıyorlar. Ekonomik kriz yaratan, dövize rekor üstüne rekor kırdıran AKP iktidarının uyguladığı İlaç Fiyat Kararnamesi ve bütçede ilaca ayrılan pay OECD ülkeleri ortalamasının çok altında kaldığı için birçok ilaç geri ödeme kapsamı dışında kaldı, birçok ilaç piyasada yok. Hastalardan alınan fark ücretleri her geçen gün artıyor, yeni nesil ilaçlar ülkemizde kullanıma sunulamıyor ve sonuç olarak hastalarımız ilaçlarına ulaşamıyorlar. Hayati önem arz eden ilaçlar, özellikle kanser ilaçları doktorlarımız tarafından reçete edilse de hastalarımız ilaca ulaşabilmek için dava açmak zorunda bırakılıyor. Bu nasıl bir sistemdir ki hastalarımızı ölümcül hastalıklarla mücadele ederken ilaçlarına ulaşmak için dava yoluna başvurmak zorunda bırakıyorsunuz? Vicdan bunun neresinde, soruyorum sizlere? İlaç şirketleri kamu kurum iskontolarını işlerine geldiği gibi uyguluyor. Bakanlık denetlemediği ve gerekli yaptırımları uygulamadığı için de hasta ve eczacılarımız karşı karşıya kalıyorlar. Vatandaşlarımızın sağlıklı yaşamı için yüzde 8'den yüzde 10'a çıkardığınız KDV'nin, temel gıda ürünlerinde olduğu gibi yüzde 1'e düşürülmesini talep ediyoruz. Ana sağlık personeli sınıfında tanımlanan, SGK'de memur olarak çalışan eczacı meslektaşlarımızın, çıkarılan kanun hükmünde kararnameyle 5502 sayılı Yasa'da yapılan düzenleme sonucu iş barışı bozulmuştur, bu hatadan acilen dönülmesi gerekmektedir. Hastalarımızın en yakın sağlık danışmanı olan eczacılarımız... Artan ilaç fiyatları, azalan eczacı kârları sonrası her 2 eczaneden 1'i iflas etmeyle karşı karşıya kalmıştır. Meslektaşlarımızın isyanını duyun artık.

Sayın milletvekillerimiz, sağlık sistemini kangrene dönüştüren sorunlar bir tane değil ki. İktidarınız sorunlara pansuman yapıyor ama ortada tedavi yok. Sağlık sistemimiz içerisinde itibarsızlaştırdığınız sadece hekimlerimiz, eczacılarımız, sağlık çalışanlarımız değil; dış hekimlerimiz de yarattığınız ucube sistem içerisinde cumhuriyet tarihinin en zorlu günlerini yaşıyor. Sayenizde dış hekimlerimiz işsiz, vatandaşlarımız da dışsız kalmış durumda. (CHP sıralarından alkışlar) Dış hekimlerimizin AKP iktidarının yarattığı bu mağduriyet sisteminden kurtarmak için talepleri var: Meslek dışı kişilerin ağız, dış sağlığı kuruluşlarına ortak olmalarının engellenmesini, nitelikli eğitim verilebilmesi için 88 olan dış hekimliği fakültelerine yenilerinin eklenmemesini, emekli olan dış hekimlerimiz arasında Emekli Sandığı, SGK, BAĞ-KUR ayrımı olmamasını, dış hekimlerinin yanında başka bir dış hekimi çalıştırılabilmesini, halkımıza daha iyi bir hizmet verilebilmesi için dış hekimlerinin daha fazla sayıda kamuda istihdam edilmesini, muayenehane açılışında hizmet nitelikleri sunumuyla ilgili olmayan taleplerin kaldırılmasını, özel sağlık kurumlarında taşeron dış hekimliğine son verilmesini, serbest çalışan dış hekimi, eczacı ve doktorlara uluslararası kongrelere katılarak mesleki gelişimlerini sağlamak üzere yeşil pasaport hakkı tanınmasını sizlerden talep ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alalım.

SERKAN SARI (Devamla) – Yıllardır ülkemizin en başarılı ve eğitimli kesimleri olan doktorlarımız, itibarsızlaştırma ve yok sayma politikalarınızın sonucu umutlarını ve heyecanlarını kaybederek geleceklerini yurt dışında sürdürme planları yapmaktadırlar. Her ne kadar Sağlık Bakanı sayılarını az göstermeye çalışsa da yurt dışına gitmek için son sekiz ayda işlem başlatan doktor sayımız 1.964'tür. Bunun sonucunda, gösterişli hastaneler yaptınız ama içinde doktor yok; hastalarımız çok ama hastalara verilen randevu yok. Ne acıdır ki sağlık sistemimiz çöküyor, farkında mısınız?

Sözlerime son verirken, doktorlarımız, eczacılarımız, diş hekimlerimiz, sağlık çalışanlarımız her bir hasta için canlarını dişlerine takarak büyük bir fedakârlıkla çalışırken onların bu fedakârlığını görmezden gelen, çıgıklarını duymayan ve üstüne üstlük tüm sağlık çalışanlarımızı itibarsızlaştırma çabasındaki AKP iktidarını uyarıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN SARI (Devamla) – Çok övündüğünüz bu sistemi insan odaklı, bilime dayalı ve sürdürülebilir politikalarla değiştirmesenziz yani özellikle sağlıklı çözümler üretmezseniz siz bile kıymetli canlarınızı emanet edecek ne bir doktor ne bir eczacı ne bir sağlık çalışanı bulamayacaksınız.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman...

Buyurun Karaman.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, turistik Doğu Ekspresi'nin seferlerine yeniden başlamasına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turistik Doğu Ekspresi yeniden seferlerine başlıyor. Dünyanın en güzel rotalarından biri olarak seçilen Ankara-Sivas-Erzincan-Erzurum-Kars arasında işleyen Turistik Doğu Ekspresi, 11 Aralıkta seferlerine yeniden başlıyor. Ankara'dan kalkarak dağların arasından kıvrılan trenimiz, Fırat Nehri ve kolları boyunca Erzincan'dan Kars'a kadar devam ederek güzel bir seyir keyfi sunuyor yolcularına. Bu yolculuğun önemli duraklarından biri Erzincan İliç ve Kemalîye ilçelerimizdir, burada muhteşem kanyonlarımızı gördüğünüzde hayran kalacaksınız. Ayrıca, Erzincan merkezde Bakırcılar Çarşısı, Girlevik Şelalesi, Ergen Kayak Merkezi, Ekşisu mesire alanını gezip keyifli vakit geçirebilirsiniz. Erzincan'dan ayrılmadan meşhur tulum peynirimizi, balımızı, cimin üzümünü, sarucumuzu almayı unutmayınız. Milletvekillerimizi, tüm vatandaşlarımızı muhteşem yolculuğu yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

Buyurun Sayın Özer.

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 5 Aralık Dünya Toprak Günü'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün 5 Aralık Dünya Toprak Günü'ydü. Toprağın önemi ve gıda güvenliği konusunda farkındalık oluşturmak için önemli bir gün olduğunu ifade etmek isterim. Tarih, toprağını koruyan medeniyetlerin yükselişi, ona zarar veren, koruyamayan medeniyetlerin yıkılış örnekleriyle doludur. Son yıllarda yürüttüğümüz başarılı ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve mera ıslahı çalışmalarıyla 1970'li yıllarda yıllık 500 milyon ton olan erozyonla taşınan toprak miktarını bugün 130 milyon tona kadar düşürdük. Gıda ihtiyacımızın yüzde 95'ini topraktan karşılıyoruz. Toprak bize ne istersek veren sonsuz yaşam kaynağıdır. Toprak varsa hayat var demektir. Topraklarımızı koruyalım, yaşanabilir bir gelecek için hep birlikte çalışalım diyerek sözlerimi sonlandırıyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez...

Buyurun Sayın Düşünmez.

3.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, devam etmekte olan kumpas davalarına ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hâlihazırda devam etmekte olan kumpas davasında arkadaşlarımız her gün mahkeme heyetini yargılamaya devam ediyorlar. Kumpas davalarıyla sonuç alıp iktidarınızı devam ettirmeye çalışarak arkadaşlarımızı yıldıracağınızı sanıyorsanız, dönün, Sayın Demirtaş'a, Yüksekdağ'a, Ayla Akat'a, Sebahat'e, Gültan'a bakın; bir adım geri atılabildiniz ya da bu güvenlikçi politikalarla sonuç alacağımızı mı düşünüyorsunuz? Bu Meclisin, vekillerimize ve diğer yoldaşlarımıza bir barış borcu var. Hukuku ayaklar altına alarak iktidarınızı devam ettirmeye çalışmayın. Hukuku kendi iktidarınızın maşası yapmayın. Size rağmen barışı, hukukun üstünlüğünü bu ülkeye getireceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Ayhan Barut...

Buyurun Sayın Barut.

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kahramanmaraş merkezli depremlerde bazı cezaevlerinden hükümlü ve tutukluların firar ettiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş merkezli şubat ayında yaşanan depremlerde bazı cezaevlerinden hükümlü ve tutukluların firar ettiği kamuoyuna yansımıştır. Bu firari kişilerden haberimiz ancak adli olaylara karışmaları nedeniyle olmuş, bu konuda iktidar ve Adalet Bakanı ne yazık ki toplumu aydınlatıcı bilgilendirme yapmamıştır. Örneğin, Kahramanmaraş E Tipi Kapalı Cezaevinden firar edenlerden bazılarının yakalandığı, sınırdan kaçmaya çalışan cezaevi firarilerinin bulunduğu yönündeki haberler gündeme gelmiştir.

Son olarak, benzer bir olay İstanbul'da bir otomobile ateş edilmesiyle yaşanmış, cezaevi firarisi şahıs olduğu anlaşılmıştır. Halkı tedirgin edip endişeye sevk eden bu olaylarla ilgili kamuoyuna açıklama yapılmasını talep ediyoruz. Deprem nedeniyle kaç cezaevinden ve hangilerinden ne kadar hükümlü ve tutuklu firar etmiştir, bunlardan kaç kişi yakalanmıştır, yakalanamayan hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır?

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir...

Buyurun Karaca Demir.

5.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Mecliste aynı işi yapan işçilerin farklı kadrolarda olmaları nedeniyle farklı ücret aldıklarına ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde binlerce işçi çalışıyor. Çay ocaklarında, temizlik işlerinde, restoranlarda, yemekhanelerde, evrak işlerinde aynı emeği veriyorlar, aynı işi yapıyorlar ama farklı kadro statüleri yüzünden farklı ücretler alıyorlar. Günde on beş, on altı saate varan çalışmaları oluyor, fazla mesai ücretlerini alamıyorlar, vergi dilimi yüzünden günden güne maaşları da düşüyor. Çay ocaklarında ısıtma sistemi bile ancak mücadeleyle çalıştırılabilir; yeterli çalışan olmadığı için az kişiyle çok iş söz konusu. Sömürü, eşitsizlik bu çatının altında da var. Bu çatı altında sağlanmayan eşitlik, ülkenin hiçbir yerinde sağlanamaz. Mecliste ve her yerde eşit işe eşit ücret sağlanması gerekiyor.

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

Buyurun Sayın Ertuğrul.

6.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 11 Aralıkta toplanacak olan Asgari Ücret Belirleme Komisyonuna ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 Aralıkta Asgari Ücret Belirleme Komisyonu toplanacak. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz işçilerimizin refah beklentilerini karşılayacak bir düzenleme yapılacağına dair açıklamalarda bulundu. Kasım 2023'te 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 14.025 lira, yoksulluk sınırı 45.686 lira olarak belirlenmişken artık bu düzenleme bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bir taraftan da daha önce iktidarla gizli ücret anlaşmaları yaparken yakalanan bir sendika başkanı, yeni asgari ücret pazarlığını açlık sınırı olan 14.025 liradan başlatacağına işaret ediyor. Geçtiğimiz günlerde 79 yaşında çatı tamiri yaparken vefat eden vatandaşımızı unutmayalım. 79 yaşındaki bir insan neden hâlâ çalışmak zorunda kalıyor? “Kaynak yok.” diyorsunuz ancak iktidarınızda eski bakan, yönetici veya vekil olanlara ek gelir sağlamak için kesenin ağzını sonuna kadar açıyorsunuz. Asgari ücret insanca yaşama yakışmalı.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Filistin'de yaşananları gelecek nesillere aktaracak yüzlerinin olmadığına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, gün saymaktan yorulduğumuz, öldürülen insanların sayısının kayıtlara geçirilmesinden başka dünyanın hiçbir şey yapmadığı bugünleri gelecek nesillere aktaracak yüzümüz olmayacak. Hangi faşizm, hangi etnik soykırım bugünden daha kötüydü? Tarihin sayfalarında kaybolduğu gibi bu vahşet girişimi de kaybolacak mı? Soruyu kendimize soralım. Siyonist barbarlığının güncel versiyonunu unutmama andımız olsun. Andımız olsun, çocukların, kadınların, mazlumların ahının yerde kalmaması için üzerimize düşen ve düşecek olan her şeyi yapmaya. Andımız olsun, üzerimize boca edilen dünyanın ikiye bölünmüş kan kokan pislikleri üzerine hayat ve hayal kurmamaya. Andımız olsun, bir Ömer adaleti bir Selahaddin Eyyubi fethi gerçekleşinceye kadar Kudüs aşkımızı bileylemeye. Andımız olsun, Filistinli kardeşlerimizin yanında insanca insan gibi durmaya.

Genel Kurulu ve Filistin direnişini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

Buyurun Sayın Tahtasız.

8.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, 696 sayılı KHK'yle taşeron şirketten belediye şirket işçiliğine alınan işçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Belediye şirketlerinde 600 bin işçi kardeşimiz, aileleriyle birlikte 2,5 milyon kişi hak mücadelesi veriyor. Şu an için sayıları 600 bin olan işçi 2018 yılında 696 sayılı KHK'yle taşeron şirketten belediye şirket işçiliğine alındı. Bu kardeşlerimiz belediyelerdeki memur ve kadrolu işçilerle aynı işi yapıyorlar ancak onların üçte 1'i kadar maaş alıyorlar; iş güvenceleri yok, sosyal hakları yok, yemek yok, yol yok, yıllık izinleri yok, mesai kavramı yok; maaşın ne zaman yatacağını Allah bilir, yattığı zaman bir kısmını şirket elden geri alır, sözün bittiği yerde onlar gelir, kurumlar da kapının dış mandalı gibi muamele görür. “Taşeronu bitiriyoruz.” diyen AKP iktidarı ne yapar? Bütün bu haklı taleplere kulak tıkar. Neymiş? Yaparsa haksızlığı, eşitsizliği, ayrımcılığı AKP yapar!

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Şengül Karslı...

Buyurun Sayın Karslı.

9.- İstanbul Milletvekili Şengül Karşlı'nın, İnsan Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – En temel insan hakkı olan yaşam hakkı elinden alınanlara sessiz kalanların insan hakkından bahsetmemesi gereken bir gün İnsan Hakları Günü.

Gazze’de insanlığın gözü önünde bütün değerlerin katledildiği bu katliamdan sonra İnsan Hakları Beyannamesi ve dünyaya dayatılan evrensel değerler içi boş bir retorikten ibaret kalmıştır. Görüyoruz ki sömürgecinin orduları zihinleri kolonize edemediğinde ölüm yağıdırıyor. En temel insan hakkı olan yaşam hakkının sadece kendilerine benzeyenler için değil, her insan için amasız ve fakatsız kabulü sağlanana kadar sesimizi hep birlikte çıkarmaya, Batı riyasının karşısında “Daha adil bir dünya mümkündür.” demeye, hakkın ve adaletin yanında saf tutmaya devam edelim.

Bu düşüncelerle İnsan Hakları Günü’nün özellikle asli hakları gasbedilen mazlumlar için kurtuluşa vesile olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

Buyurun Sayın Yaz.

10.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Kur'an-ı Kerim'deki ahlaki değerlere ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İnsanlığa gönderilmiş Kur'an'daki ahlaki değerler, doğru konuşmak, kötülükten menetmek, adil olmak, güvenilir olmak, yalan söylememek, hile yapmamak, güzel söz söylemek, affedici olmak, sözünde durmak, fakiri gözetmek, uyarıcı olmak, istişare etmek, emaneti ehline vermek, ölçü ve tartıda hile yapmamaktır. Kur'an'daki yasaklar, cana kıymak, zina etmek, haram yemek, gıybet etmek, söz taşımak, yalan şahitlik yapmak, azgınlık yapmak, yapılan iyiliği başa kakmak, öfkelenmek, kibirlenmek, alay etmek, lakap takmak, hırsızlık yapmak, emanete ihanet etmek, israf etmek, zalimlerden yana tavır takınmak, nankörlük etmek, iftira etmek, ahde vefasızlık etmektir; Allah hepimizi bunlardan muhafaza eylesin.

Teşekkür ediyorum.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Hepsi var maşallah sizde de.

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, ziraat mühendislerinin, veteriner hekimlerin ve gıda mühendislerinin daha fazla atanması gerektiğine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İnsanlığın yerleşik hayata geçtiği günden bu yana tarım ve hayvancılığın dünyadaki merkezi olan bu coğrafyada, AKP iktidara gelene kadar tarım ve hayvancılık hiç bu kadar 2'nci, hatta 3'üncü plana atılmamıştı. 80 milyona yakın büyük ve küçükbaş varlığı olan, 179 milyon dekarın üzerinde arazisi ekilen ve buna karşın da 25 milyon dekara yakın arazisi de uygulanan yanlış ve eksik politikalar nedeniyle ekilmeyen Türkiye’de; son dört yılda yalnızca 700 ziraat mühendisi, 499 veteriner hekim kamuda istihdam edildi, bir buçuk yıldır ise hiçbir atama yok. Tarım ve hayvancılığın hak ettiği değeri görmesi için ziraat mühendisleri, veteriner hekimler ve gıda mühendislerinin ataması daha fazla geciktirilmemeli ve bir an önce yapılmalıdır.

BAŞKAN – Konya Milletvekili, Barış Bektaş...

Buyurun Sayın Bektaş.

12.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, ÇKS'ye kayıtlı buğday ve arpa üreticilerine hububat üretim primi desteğinin hâlâ ödenmediğine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiftçilerimizin bir mağduriyetini sizlerle paylaşmak istiyorum. 2023 yılında Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı buğday ve arpa üreticilerine buğdayda ton başına bin lira, arpada ise ton başına 500 yüz lira hububat üretimi prim desteği verilmesi karara bağlanmıştı. Ancak ürünlerin satışından dört, beş ay gibi bir süre geçmesine rağmen bu teşviklerin çiftçilerimize ödenmediğini ve ödenmesiyle ilgili de herhangi bir bilgi verilmediğini görüyoruz. Üretim maliyetlerinin artması ve alım fiyatlarının düşük kalmasıyla zaten mağdur olan çiftçilerimizin tarımdan uzaklaşmaması için gereken özeni göstermemiz gerekmektedir. Tarımın millî bir mesele olduğunu hatırlatıyoruz. Alnından akan terle toprağı işleyen, işlediğı toprakla sofraları zenginleştiren çiftçilerimizin teşvik ve ödemelerinin ivedilikle gerçekleştirilmesi gerektiğini dikkatinize sunuyorum.

Saygılar.

BAŞKAN - Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap...

Buyurun Sayın Kasap.

13.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, AK PARTİ'nin Kütahya'yı unuttuğuna ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

“Yıl 2023, devlet hastanesi olmayan tek il hangisidir?” diye sorsam herhalde AK PARTİ’li arkadaşlar bilmezler çünkü Kütahya’yı unuttular. Kütahya yaklaşık yirmi yıldır hep vadedilen hızlı trene hâlâ ulaşamadı, otoyol ağında yok. Tekrar söyleyeyim: Hızlı tren 2035’e kadar planlama dâhilinde yok ama 4-5 seçimdir başta Tayyip Erdoğan olmak üzere, Binali Yıldırım Ulaştırma Bakanlığı ve Başbakanlık de verilen vaatlerden en önemlisi hızlı trendi, hastaneydi. Hastane on dört yıldır yapılamadı. Onun dışında, otoyol ağında Kütahya yok. Ayrıca Gediz-Hisarcık-Emet yolu yirmi yıldır yapılamadı. Birçok köy yolu perişan vaziyette. Balıkesir yolu, 1930’larda başlayan yol hâlâ yapılamadı; Sındırgı yolu, Simav yolu, Gediz yolu, Tavşanlı yolu yani Kütahya ulaşım yönünden mağdur durumda. Stadyum için söz verdiler, yapılmadı. Tekrar söylüyorum: Hızlı tren 2035’te dahi yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekçi...

Buyurun Sayın Ekmekçi.

14.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekçi'nin, 10 Aralık ilk Türk Kadın Mitingi'nin 104'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) – Vatan sevgisinde ve müdafaasında tarihin hiçbir döneminde erkeklerden geri durmayan ve ortaya koyduğu mücadeleyle tarihe kayıt düşülen destanlara imza atan Kastamonu kadınları 10 Aralık 1919 günü Kastamonu Kız Öğretmen Okulu bahçesinde toplandı. Alandaki 3 bini aşkın kadın adına konuşan Zekiye Hanım “Evladlarımızın kanlarına kendi kanımızı karıştırarak erkeklerimizle bir safta dinimiz ve istiklalimiz için ölecek, haksızlara, zalimlere, tarihin lanetlerini terk ederek şehâmetle öleceğiz.” dedi. 3 bin kadın Kastamonu Postanesine yürüdü ve emperyalist devletlerin başkan eşlerine çektikleri telgraflarla Osmanlı mülkünün işgaline karşı olduklarını ve geri çekilmemeleri hâlinde cephede savaşımaya hazır olduklarını ilan ettiler. Gelin, 10 Aralık Pazar günü o kutlu günün 104'üncü yıl dönümünde Kastamonu’da buluşalım ve ağır mezalim altında inleyen Filistin başta olmak üzere topyekûn mazlum milletlerin sesi olarak Kastamonu’dan yine yedi düvele karşı ses verelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan...

Buyurun Sayın Yerebakan.

15.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, engelli bireylerin sorunlarına ilişkin açıklaması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli vatandaşlarımıza yönelik farkındalığımız ve desteklerimiz yılın her günü devam etmelidir. Hükümetimiz engelli vatandaşlarımızın iş hayatına katılımı için önemli adımlar attı ve atmaya sürdürecektir. Ancak mükemmelliğe ulaşmanın yolu sürekli iyileştirme ve yenilik arayışından geçer. İşverenlerimizi engelli bireylerin istihdamını teşvik edecek politikalarla desteklemeli, iş yerlerindeki uyum süreçlerini daha da iyileştirmeli, mesleki eğitim ve gelişim fırsatlarını artırmalıyız. Her insan gibi engelli vatandaşlarımızın da yeteneklerini sergileyebilecekleri, topluma katkı sağlayabilecekleri ve ekonomik olarak bağımsız olabilecekleri fırsatlara sahip olması gereklidir. Bu konuda atılacak adımların sadece engelli bireyler için değil tüm toplumumuz için bir kazanç olduğunu unutmamalıyız. Engeller sadece fiziksel değildir, en büyük engel fırsat eşitliği ve anlayış eksikliğidir. Unutmayalım, bir toplum ancak tüm bireylerine eşit değer verdiğinde gerçekten büyür ve gelişir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Van Milletvekili Zülküf Uçar...

Buyurun Sayın Uçar.

16.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, cezasızlık politikasına ilişkin açıklaması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kürt karşıtı, değişmeyen adalet politikası her zaman cezasızlık olmuştur. Her Kürt'ün bir solukta sayılabileceği onlarca örneği vardır: Ape Musa dosyası, Mehmet Sincar dosyası, Dargeçit JİTEM dosyası, Kızıltepe JİTEM dosyası, Kulp davası dosyası, Derik katliamı dosyası, Cizre dosyası, Kemal Kurkut dosyası, Tahir Elçi dosyası; bir dakikaya sığmayacak sayısız cezasızlık örneği ve son olarak Vartinis katliamı dosyası. Ülkede Kürt sorunu kalmadığını söyleme gaffetine rağmen, bu cezasızlık politikasını her fırsatta teşhir edeceğiz; cezasız bırakılan her katliamın failinin cezalandırılması için sözümüzü her fırsatta, her yerde söylemeye ve mücadeleyi yükseltmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

Buyurun Sayın Kara.

17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6306 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle gerekli görülen tüm bölgelerin rezerv yapı alanı olarak ilan edilmesine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

6306 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle gerekli görülen tüm bölgelerin rezerv alan ilan edilmesinin önünü açtınız. Elbette ilk denek yine unuttuğunuz Hatay oldu. Antakya ve Defne'de 270 hektar alan, 50 bin yurttaşımızın yaşadığı bölge rezerv alan ilan edildi. Sayın Bakan, her ne kadar mülkiyet haklarıyla ilgili "Rahat olun, kimsenin mülkiyetine dokunmayacağız." dese de depremzede yurttaşlarımız büyük bir kaygı içerisinde. Rezerv alan sürecinin demografik bir dönüşüme alet edilmesini ve kentsel dönüşüm sonucunda yurttaşlarımızın bir borç yükü altında ezilmesini istemiyoruz. Aynı orta hasarlı konutların akıbeti konusunda olduğu gibi, bu konuda da rezerv alan konusunda da hesap verebilir olun ve şeffaf olun diyoruz.

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

Buyurun Sayın Karatutlu.

18.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Hükümetin depremzede esnafa destek vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, depremin üzerinden on ay geçti. Bölgede Kahramanmaraş başta olmak üzere, Hatay, Adıyaman ve Malatya illerinde koordinasyon ve vatandaş bilgilendirme eksikliği devam ediyor. Kışın gelmesiyle vatandaş çadır ve konteynerlerde soğuk, çamur ve yağmurla uğraşıyor. Orta hasarlı binaların güçlendirilmesi projeleri için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve belediyeler işi yokuşa sürme adına vatandaşlardan onlarca evrak ve imza istiyor. Bunlardan biri de yapı denetim firmalarının depremedelerden el altından normal fiyatın 4-5 katı para talep etmesidir. Bölgede yaşayan müteahhit ve mühendisler bina yapım izni verilmezken iktidarın ihale verdiği büyük firmalar TOKİ binalarını yapıyor. Yapılan TOKİ binalarının hiçbirinde deprem nedeniyle mağdur olan, bölgedeki inşaat malzemesi satan esnaftan mal alınmamakta, Ankara, İstanbul firmaları tercih edilmektedir. Hükümet, depremzede esnafa destek vermemelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

Buyurun Sayın Yontar.

19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Türkiye 2003 yılından beri PISA araştırmasına katılmaktadır. Temel olarak, öğrencilerin matematik, fen ve okuma alanlarındaki becerilerini değerlendirmektedir. PISA 2022 uygulaması, 37'si OECD üyesi olmak üzere toplam 81 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Buna göre ülkemiz, matematik alanında 37 OECD ülkesi arasında 32'nci sırada, fen alanında 29'uncu sırada, okuma becerilerinde ise 30'uncu sırada yer almıştır. Bu sonuçlar, AKP il ve ilçe başkanlarına öğrencilerin evlerinde diplomaları verdirenlerin, ÇEDES diye anlamsız bir proje yaratanların, yirmi yılda 9 Millî Eğitim Bakanı değiştiren ve “Dindar nesil yaratacağız.” diye yola çıkanların eseridir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk...

Buyurun Sayın Şanlıtürk.

20.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, kadınların sigorta başlangıcından önce yapmış oldukları doğumları borçlanma haklarının olmadığına ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal güvenlik sistemimizde emekli olurken kadın vatandaşlarımız 3 çocuğa kadar doğum borçlanması yapabiliyor ancak mevcut düzenlemede sigortalı olduktan sonraki doğumları borçlanabiliyor. Erkek vatandaşlarımız askerlik borçlanmasını sigortalı işe başlamadan önce de sonra da borçlanabiliyorken kadınlarımızın sigortalı işe başlamadan önce yapmış oldukları doğumları borçlanamaması hayatımızda her şeyi borçlu olduğumuz annelerimize yapılan bir haksızlıktır. Kadın vatandaşlarımızın sigorta başlangıcından önce yapmış olduğu doğumları borçlanma hakkı yasal olarak düzenlenmeli, bu mağduriyet giderilmelidir. Ayrıca, bu düzenleme yapıldığında Sosyal Güvenlik Kurumuna prim ödemesi yapılacağından ek gelir de sağlanmış olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Gülcan Kış...

Buyurun Sayın Kış.

21.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'deki tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin en önemli tarım kentlerinden biri olan Mersin'de tarım işçilerimiz yaşadıkları sorunlar konusunda kaderlerine terk edilmişlerdir. Bu sorunların başında da çalışma saatleri gelmektedir. Başta Çukurova bölgemiz olmak üzere ülkemizin birçok ilinde tarım işçilerimiz zor koşullarda yaşam mücadelesi vermektedirler. AKP Hükûmetinin yirmi bir yılda tarımı bitiren politikaları üreticilerimizi de bu alanda çalışan işçilerimizi de mağdur etmeye devam etmektedir.

Meclise ziyaretimize gelen Mersin'in değerli ziraat odaları başkanları ve yöneticileriyle yaşanan sorunlar ve çözümler üzerine bir görüşme gerçekleştirdik. Tarımdaki işçilerin çalışma saatleri konusunda gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep ediyorlar. Bu noktada ne yapılacağı konusunda Cumhuriyet Halk Partisi olarak üzerimize düşeni yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

Buyurun Sayın Gürer.

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin köylerinin gölet sorununa ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde merkez Elmalı köyünde 2018 yılında yapılan gölette su tutma sorunu mevcuttur. Su seviyesi su açılmadan boşalmakta, göletten beklenen fayda sağlanamamaktadır. Elmalı köy yoluna sıcak asfalt atılması da köylülerin talebidir. Köy içme suyu deposunun da yetersiz kaldığı görülmektedir, bu da düzenlenmelidir.

Niğde merkez Uluğaç, Yeşilova, Ovacık köylerinin kullandığı gölette dağıtım sistemi olarak kapalı sistem sözü verilmiş olmasına karşın dört yıldır yapılmamıştır, bir an önce yapılmalıdır. Çamardı ilçesi Ören Göleti'nde sorunlar bulunmaktadır; 12 adet basınç kırıcından 1 tanesi yapılmıştır, geri kalanlarla ilgilenilmemektedir, acil olarak arızalar giderilmelidir. Ayrıca, Gedelli, Güney, Horoz, Maden, Porsuk, Tekneçukur, Karanlıkdere köylerinde gölet sorunları vardır. Tarımda sulama suyunun önemi dikkate alınarak köylerimizdeki gölet sorunları çözümlenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

Buyurun Sayın Şevkin.

23.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sosyal Güvenlik mevzuatına göre 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çıraklar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ve hastalık sigortası, meslek lisesi veya meslek yüksekokullarında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanıyor. Çıraklık veya öğrencilik sırasında staj ya da kursiyer çalışmalarından kaynaklanan sigortalılık başlangıçları ve prim gün sayıları emeklilik hesabında dikkate alınmıyor, bu da milyonlarca insanı mağdur ediyor. İlk işe giriş tarihi SGK başlangıcı olarak kabul edilmelidir, çocukluk veya öğrenciliklerinde çırak ve stajyer olarak çalışan, şimdilerde çocuklu çocuğa karışmış yetişkinlerin emekliliğe hak kazanmış olmaları gerekirdi. Yaşanılan bu mağduriyet bir an önce giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kastamonu Milletvekili Halil Uluay.

Buyurun Sayın Uluay.

24.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, "engelli" kavramına ilişkin açıklaması

HALİL ULUAY (Kastamonu) – Hayat, doğumla başlayıp, ölümle sona eren bir çizgidir. Bu çizginin bazı kısımlarında insanlar hayatlarını kendi imkânlarıyla sürdüremezler, en belirgin örneği çocukluk ve yaşlılıktır. Yine, hastalık vesair sebeplerle de çocukluk ve yaşlılık haricinde başka insanların desteğine ihtiyaç duyulabilmektedir. Bu ihtiyaç, bazen hayat boyu, bazen hayatın bir kısmında ortaya çıkmaktadır. İstisnasız her insan, hayatının belirli bir kısmında başka insanların desteğine muhtaçtır. Başka insanların desteğine muhtaç kişileri “engelli” vesair kavramlarla tanımlamanın doğru olmadığını düşünüyorum. Yaşam alanlarımızı ömrümüzün her döneminde erişilebilecek şekilde dizayn edersek engeller ortadan kalkacağı için hiç kimse engelli olmayacaktır, “engel” kavramı hayatımızdan çıkmış olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar...

Buyurun Sayın Avşar.

25.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'ın sağlık sorununa ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memleketin dört bir yanında olduğu gibi Tekirdağ'da da vatandaşlarımızın sağlığı yeterli doktoru ve sağlık hizmeti olmayan koca koca binalara emanet. Konuyla ilgili yerel basın ve vatandaşlarımızdan her gün onlarca şikâyet alıyoruz. Vatandaş mağdur, “Acil ameliyat.” denildiği hâlde on beş gün sıra bekleyen, muayene için iki ay sonrasına sıra alabilen hastalarımız var. Randevu alınamıyor ya da günler sonrasına veriliyor. Hastane kuyruklarını bitirmekle övünen iktidar, o kuyukları şimdi on-line'a taşıdı, evde beklettiriyorlar. Sayın Bakana sesleniyorum: Bu sorunun sebebi, nitelikli insan kaynağımızı yurt dışına kaçırmamızdır. Son verilere göre 13 bin civarında doktorumuz yurt dışına çıkmıştır. “Giderlerse gitsinler; bunlar paracı, para için gidiyorlar.” diyen Hükûmet, doktorlarımızdan özür dilemeli, her gün katmerlenerek büyüyen bu sorun yokmuş gibi davranmayı bırakarak acil çözüm üretmelidir.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

26.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün belirlediği dükkân kiralalarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

TÜİK marifetiyle aylık enflasyonun yüzde 3,28; yıllık enflasyonunun yüzde 70'lerde olduğu ülkemizde Maliye Bakanının cesareti artadursun Vakıflar Genel Müdürlüğü esnafın canını yakarcasına dükkân kiralalarını yüzde 600'lere varan oranda artırıyor. Seçim bölgem Samsun'un Vezirköprü ilçesinde de Vakıflara ait dükkân kiralaları yüzde 400'lere varan oranda artırıldı. Torba yasada 7200 prim günü bekleyen esnaf aradığını bulamazken, bir de böyle akıl ve bilimle bağdaşmayan kira artışı vatandaşa “Yeter artık!” dedirtiyor.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SEDAS'a ve İSU'ya ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kocaeli'de elektrik kurumu SEDAS halkı canından bezdirdi. Başiskele, Kartepe ve daha pek çok ilçede elektrik kurumu SEDAS'ın ihmalleri yüzünden Kocaelililer her gün elektrik kesintisi yaşıyor, isyan ediyor. Sayıştay raporlarında büyükşehir belediyesinin usulsüz kolaylık sağladığı tespit edilen SEDAS altyapı çalışmalarını bitirmediği için Kocaelililer her gün büyük sıkıntılar yaşıyor. Hastası var ve öğrencisi var, insanlar elektrik kesintilerinde büyük sıkıntı yaşıyor.

Geçtiğimiz gün Başiskele Yeniköy merkez mahalle halkı isyan etti ve gösteriler düzenledi. Muhtar Ali Balta'yla konuştum ve kendisi altyapı çalışmalarının çok yetersiz olduğunu söyledi. Aynı zamanda, Kocaeli'nde İSU asbestli boruları temizlemiyor, genel müdür de belirtti, 200 kilometre asbestli boru var ve halk asbest yüzünden kanser oluyor. Bu sıkıntıların bir an evvel giderilmesi, SEDAŞ'ın ve İSU'nun uyarılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Elif Esen...

Buyurun Sayın Esen.

28.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması

ELİF ESEN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkan.

PISA 2022 sonuçları açıklandı. Eğitimin temelini oluşturan okuduğunu anlama, matematik ve fen alanlarında Türkiye OECD ülkeleri arasında son sıralarda yer almaya devam ediyor, hatta 2018 verilerine göre ülkemizde öğrencilerin okuduğunu anlama kriterinde 10 puan azalma var. Okuduğunu anlaması için çocuklarımızın karnının tok, sırtının pek olması gerekir. Çocukların okula aç gitmemesi, içme suyundan mahrum kalmaması ve iyi bir eğitim alması için gerekli şartların sağlanması devletin öncelikli sorumluluğudur. Gerek bir şart da öğretmenlerimizin itibarının iade edilmesi, geçim şartlarının düzeltilmesidir. Çocuklara ve gençlere kaliteli bir hayat sunmadan bu verilerin yükselmesini bekleyemeyiz. Çocukların yaşam koşulları ve eğitim sistemi üzerine iyileşmeyi sağlayacak etkili uygulamaların gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması öncelikle ilgili Bakanlık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit...

Buyurun Sayın Sayyigit.

29.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ve cezaevlerinde başlayan açlık grevlerine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidarın ve muhalefetin cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine sessiz kalması kabul edilemez. Bugün İmralı F Tipi Cezaevinde sürdürülen ağır tecrit koşulları bir işkenceye dönüşmüş durumda çünkü İmralı'da tutulan Sayın Abdullah Öcalan'dan -avukat ve ailenin bütün başvurularına rağmen- otuz üç aydır haber alınamıyor. Yine İmralı'da bulunan Ömer Hayri Konar, Veysi Aktaş ve Hamili Yıldırım da dış dünyadan izole edilirken disiplin cezaları gerekçesiyle görüşmeler engellenmektedir. Gemlik'te yaşanan 5,1 şiddetindeki deprem de süregelen mutlak iletişimsizlik hâline yönelik kaygıları derinleştirmiştir.

Bugün 100'ü aşkın cezaevinde mahpusların “Abdullah Öcalan'a özgürlük, Kürt sorununa siyasi çözüm” talebiyle başlattığı açlık grevi 10'uncu gününde. Kürt sorununda çözümsüzlük politikalarının terk edilerek cezaevlerine kulak verilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

30.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendislerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün yaşamın her alanında emekleriyle var olan, hayatımızı kolaylaştırmak ve iyileştirmek için var gücüyle çalışan ve üreten mühendislerimizin günüydü.

Ne yazık ki kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan mühendislerimizin problemleri bitmediği gibi, sürekli artıyor. Mühendislerimiz uzun zamandır “teknik sorumluluk tazminatı” adı altında diğer meslek gruplarına yapıldığı gibi yeni bir ödeme kaleminin oluşturulmasını, özlük haklarının düzenlenmesini ve iyileştirilmesini, mühendislik meslek kanununun çıkarılarak mesleki gelişimin teşvik edilmesini, bilgi ve tecrübenin ödüllendirilmesini ve tüm kurumlarda liyakatli işe alım beklemektedirler. Paha biçilemez emekleri ve alın teriyle ülkemiz için çalışan, istihdam bekleyen ve hakkını arayan tüm mühendislerimiz için mücadelemiz sürecektir. Mühendisler hakkını alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sisteme giremeyerek İç Tüzük 60’a göre kısa bir söz talebinde bulunan diğer milletvekillerimizin bu taleplerini, Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladıktan sonra yerine getireceğim.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya.

31.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Saadet Partisi Grubunun çalışma koşullarıyla ilgili eleştirilerine yönelik Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş’un Genel Kurula sunulmak üzere bir bilgi notu göndermesine, bu bilgi notunun içeriğine ve Saadet Partisi Grubunun çalışma koşulları iyileştirilinceye kadar konuyu gündemde tutmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Saadet Partisi Grubunun çalışma koşullarıyla ilgili altı aydır sabırlı ve siyasi diplomasiyle yürüttüğümüz son derece nezaketli sürecin Meclis Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından vurdumduymaz ve çözümsüz bir hâle getirilmiş olması sebebiyle 1 Aralık itibarıyla bu konuyu artık yeni bir mecraya taşıdığımızı dün Genel Kurulda kamuoyuyla paylaşmış, daha önce de defaatle hem Meclis Başkanıyla hem de Meclis Genel Sekreterimizle paylaşmıştık. Bu konunun çözümsüz hâle getirilmesi durumunda Saadet Partisi olarak bütün demokratik haklarımızı kullanacağımızı da ifade etmiştik. Dün Genel Kurulda bu konuyu gündeme getirmeye başladık ve bu konu çözülünceye kadar da bunu gündemde tutmaya devam edeceğiz. Sayın Meclis Başkanı bu haksız ve adil olmayan durumun gündeme getirilmiş olmasından mahcup olmayacaksa bizler de bu konuyu gündemde tutmaktan asla ve asla yorulmayacağız ve bunu sürekli gündemde tutmaya devam edeceğiz çünkü bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma koşulları ve çalışma barışı için olmazsa olmaz bir şeydir.

Dün bu konunun çözülemediğine dair kanaatlerimizi buradan kamuoyuyla paylaşmamız üzerine, sorun çözmekte çok ağır davranan Sayın Meclis Başkanı, zülfüyâre dokununca çok hızlı hareket ederek konuyla ilgili bir bilgi notunu Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunmak üzere Meclis Başkanlığımıza göndermiş oldu. Bu bilgi notunu görünce doğrusu üzüldüm çünkü bu bilgi notu şayet kendisi tarafından hazırlanmışsa hakikate aykırı beyanlar içeren bu metni nasıl kaleme alabilmiş olduğuna dair üzüldüğümü ifade etmek istiyorum. Yok, şayet bu bilgi notu danışmanları tarafından hazırlanmış ve kendisi tarafından okunmadan ve yerinde tetkik edilmeden Genel Kurula gönderilmişse ayrıca üzüldüğümü bir kez daha ifade etmek istiyorum. Çünkü hakikatleri edebî laflarla, özlü laflarla gizleyemezsiniz ve yine hakikati matematiğe ve sayılara yalan söylettirerek örtme gayretine giremezsiniz. Şayet girmeye gayret ederseniz, bu ancak olsa olsa bir Şark kurnazlığı olarak ifade edilebilir ki Şark kurnazı sorunun varlığını kabul etmekten, sorunu çözmeyle ilgili adım atmaktan ziyade “Sorun yok, sorun çözüldü.” gibi bir tavrı içerisine giriyor. Bu metinden, bu bilgi notundan bizim anladığımız şey, Sayın Meclis Başkanımız sorunun varlığını kabul etmekten ziyade -ki bire bir yaptığımız görüşmelerde bu sorunun varlığından kendisi de haberdar olduğunu, üzüldüğünü, çözme gayretinde olduğunu ifade etmiş olmasına rağmen-konu kamuoyuna taşınınca 3 sağırları oynamaya başlamış ve bu konuda sanki hiç sorun yokmuş gibi ifade etmeye devam etmesidir. Bu konudaki üzüntümüzü de tekrar paylaşmak istiyorum.

Şimdi, gönderdiği bilgi notu niçin hakikatleri örtme gayretli? Bir, diyor ki: “Siyasi parti gruplarının bulunduğu 2’nci katta ve binanın tamamında incelemeler yapılmış olup yeni bir siyasi parti grubunun bir arada bulunmasına olanak sağlayacak sayı ve yeterlilikte tahsis uygun boş oda bulunmadığı...” Bir Meclis Başkanının görevi yeni grubu kurulan bir partiye yer açmak değildir. Mecliste kaç siyasi parti kurulursa kurulsun bunlar arasında eşit ve dengeli davranabilme yükümlülüğüdür. Dolayısıyla “Okullar olmasa Millî Eğitimi ne kadar iyi idare ederim.” diyen Millî Eğitim Bakanı gibi, Meclis Başkanımızın da “Yeni grup kurulmasa bu Meclisi ne kadar rahat idare edebilirim.” gibi bir rahatlık, bir layaklılık içerisinde hareket ettiği maalesef ortadadır. Biz Meclis Başkanına -beklentimiz yeni bir siyasi partiye oda olup olmadığı değil- herhangi bir siyasi parti yeniden grup kurduğu zaman mevcut imkânları bu yeni duruma göre ayarlamakla ilgili sorumluluğunu ve yükümlülüğünü hatırlatıyoruz.

Bir diğer husus: “Yapılan incelemeler sonucunda, Saadet Partisine tahsis edilmiş olan 2 odayı Saadet Partisi Grubuyla koordineli olarak...” diyor. Burada bir koordinasyon yok, tek taraflı olarak Saadet Partisinin sürekli ısrarı, kendisinin de sürekli görmezden gelen bir tavır var ve bunun üzerine de “Biz lütfettik, ancak şu boş odayı size tahsis ettik.” diye tek taraflı bir yaklaşımı var. Dolayısıyla, konu Saadet Partisiyle koordineli olarak değil... Saadet Partisinin ısrarlı takibi ve ısrarlı duruşuyla alakalı bir durum var, bu konuda da bir koordine olduğu bahsetmek mümkün değil. Hiçbir zaman Meclis Başkanı tarafından, hiçbir zaman Genel Sekreterlik tarafından aranmadık; hep talep eden, hep kovalayan, hep bu konunun üzerinde duran parti biz olduk. Bu konudaki “koordine” lafını da kabul etmediğimi tekrar ifade etmek istiyorum.

Yine, 2’nci katta bulunan 247 numaralı, 58 metrekairelik bir odadan bahsetti. Ben de arkadaşlarımı gönderip “Tekrar bir ölçü alın, Sayın Meclis Başkanımız sayılarla algı yaparak sorunu çözmüş gibi yapıyor...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Grup Başkanımıza tahsis edilen ancak Genel Başkanlarımız geldiği zaman kullanılan 24 metrekairelik bir oda var. Bir Genel Başkan geldiği zaman Grup Başkanının koridorda oturması Sayın Numan Kurtulmuş’un içine sınıyorsa, vicdanı kabul ediyorsa diyecek bir şeyim yok. Hem Grup Başkanı hem Genel Başkanlar ve hem de bizim kabullerimiz için 24 metrekairelik bir odanın ayrılmasını sorunun çözümü olarak görüyorsa diyecek bir şeyim yok. Onun hemen yanında tek girişi olan, sekreteryası olarak kullanılan bir kısım var, 32 metrekare, orada da 5 personel arkadaşımız gruba hizmet etmeye çalışıyor. Yine, aşağıda 70 metrekairelik bir odadan bahsediyor, orada 18 metrekairelik Grup İdare Amirimizin kullandığı, yanında da bahsettiğim gibi 35 personelin kullandığı 16 metrekairelik bir odamız daha var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yani bize sadece 2 oda tahsis edildiğini buradan tekrar Meclis Başkanına duyuruyorum. Arzu ederse kendisine eşlik ederek bunları yerinde inceleyebiliriz, arzu ederse diğer 5 siyasi partiye tanınan imkânları hep beraber görüp yerinde tespit edebiliriz. Eğer “Saadet Partisiyle koordineli olarak bu soruna eğiliyorum.” diyorsa buyurun, biz koordineye hazırız, sizin tek taraflı tavırlarınıza Saadet Partisinin evvallah demeyeceğini Sayın Meclis Başkanımız Numan Kurtulmuş’un bir kez daha bilmesi lazım.

Bir diğer oluşturmak istediği algı -ki bu herhâlde danışmanlarının veya konuyu çözmek istemeyen kişilerin kendisine vermiş olduğu bir bilgi olsa gerek- “Siyasi partilerin milletvekili sayıları göz önünde bulundurulduğunda...” diyor. Ana binada tahsis edilen odalar milletvekili sayısına göre tahsis edilmiyor çünkü milletvekillerine zaten ana binada, Halkla İlişkiler binasında odalar tahsis ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yani Halkla İlişkiler binasında Adalet ve Kalkınma Partisinin 264 milletvekili için ayrılmış 264 oda var -metrekaresini Sayın Kurtulmuş 264’le çarpabilir- Saadet Partisine de ayrılan 20 oda var. Yani milletvekili sayısı ile ilgili adil bir paylaşım zaten yapılmış. AK PARTİ 264 oda, Saadet Partisi 20 oda kullanıyor.

Gelelim Genel Kurulunun bulunduğu binadaki yere. Saadet Partisinin 37 personeli ve Grup Başkan Vekilleriyle beraber 40, İYİ Partinin 42, MHP’nin 43, HEDEP’in 43, CHP’nin 52, AK PARTİ’nin de 67 kişilik grup personeli ve Grup Başkan Vekilleriyle ilgili bir ihtiyacı söz konusu. Yani siz Ana Bina’daki odalar taksim ederken Saadet Partisinin 40 kişilik ihtiyacını, Adalet ve Kalkınma Partisinin 67 kişilik ihtiyacının, diğer partilerin de -az evvel ifade ettim- sayılarını gözeterek adil bir dağılım yapmak durumundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakika Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yani milletvekili sayılarına atıfta bulunarak bu hakikati örtme gayretinde olduğunu söylemenin Şark kurnazlığı olduğunu ifade etmek için bu kadar detaylı sayılara giriyorum. Siz, 264 milletvekili olan bir partiye zaten yeterince oda tahsis ediyorsunuz. Ayrıca, danışman adı altında; ayrıca, eski bilmem ne adı altında buralarda birçok oda tahsis ediyorsunuz. İfade ettiğim gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yer sıkışıklığı varsa Saadet Partisi olarak biz her zaman tasarruftan yanayız. Buyurun gelin, başta iktidar partisi olmak üzere hep beraber sıkışalım ama yok “Biz yayılalım, siz sıkışın.” diyorsanız bu, bir siyasinin hor görülmesi manasına gelir; bunu asla kabul etmeyeceğimizi de en iyi geçmişte bizimle siyaset yapan iktidar partisindeki milletvekili arkadaşlarımız bilir. Onun için, bu hakkı Sayın Numan Kurtulmuş ya tanıyacak ya da biz kendisine de tanıtacağız ve bu mücadelemizden asla vazgeçemeyeceğimizi Genel Kurulla paylaşmak istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son otuz saniye Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonunuzu, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Gün içerisinde de bu haksızlığı gündeme getirmek için hem Sayın Meclis Başkanımızın odasının bulunduğu yerde hem de diğer yerlerde gerekli açıklamaları yapıp gerekli girişimlere devam edeceğiz. Bu konu çözülünceye kadar Saadet Partisi bu konuyu gündemde tutacak. Eğer bu konunun hakkaniyete uygun bir şekilde çözülüp Meclisin çalışma barışını temin etmek istiyorsa görev de sorumluluk da Meclis Başkanımızdır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili, Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta.

32.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Saadet Partisi Grubunun isteklerini ve eleştirilerini haklı bulduklarına, Cumhurbaşkanının ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretin yılda bir defa belirleneceğine dair açıklamalarına ve İYİ Parti olarak asgari ücretin belirlenmesi hususunda yaptıkları çalışmaya, PISA sonuçlarında Türkiye'nin yerine ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yabancılara yapılan taşınmaz mal satışına ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gündemime geçmeden önce, dün de söyledim, bugün de tekrar söylüyorum: Saadet Partisinin talebi ve eleştirileri haklıdır, biz de kendilerini bu anlamda destekliyoruz.

Şimdi, Türkiye ve özellikle çalışanlar tabii, Asgari Ücret Tespit Komisyonundan çıkacak kararı bekliyor. Fakat tabii biraz da kaygılanmaya başladı çünkü başlangıçta Çalışma Bakanının, daha sonra Cumhurbaşkanının bir açıklaması oldu yani asgari ücretin yılda bir defa yapılacağına ilişkin bir açıklama. Üstelik böyle, hani insanlarla dalga geçer gibi bunun enflasyona karşı çalışanları korumak amacıyla olduğu söylendi; bu, akla, bilme, her şeye aykırı bir şey.

Değerli arkadaşlar, enflasyonun yüksek olduğu dönemlerde bu tür maaş, ücret ayarlamalarının daha sık yapılması söz konusudur yani çünkü hızlı enflasyon var, refah kaybı oluşmasın diye. Biz “2 yetmez, bu 4 olmalı.” derken -Sayın Cumhurbaşkanının- bunun bir defa olacak olmasını anlamak mümkün değildir, hele hele gerekçesinin enflasyon... Sanki enflasyon yüzde 3'lere, 5'lere düşmüş de “Bir defa ayarlama yapalım.” diyor, böyle bir şey olamaz; bunu bir defa kabul etmemiz mümkün değil.

Şimdi, zaten bu... Bakın, 2 defada bile nasıl bir fark oluştuğunu şimdi size rakamlarla ifade edeceğim: 2023 yılı içerisinde arkadaşlar, biliyorsunuz, asgari ücret Ocakta 8.500 liraydı, Temmuzda 11.500 lira yapıldı. Ocakta 8.500 liranın işte, biliyorsunuz, iki ay öncesinde falan bu tespit ediliyor, tespit edildiğinde bile bakın, Ocak ayında bile asgari ücret -geçen yıl için söylüyorum- 8.507 lira olan asgari ücret 8.864 lira olan açlık sınırının altında kaldı. Ya, böyle bir vicdansızlık olabilir mi? Daha ilk ayında, artışın verildiği ilk ayda açlık sınırının altında bir asgari ücret; ondan sonra tabii asgari ücret ve açlık sınırının da farkı açıldı, açıldı, en son geldiğimiz noktada, hazıranda bu fark 1.866 liraya ulaştı. Güya temmuzda zam yaptık, temmuzda zamdan sonra bile açlık sınırının 256 lira altında oldu asgari ücret ve yılın sonunda da 3.072 lira altına gelecek değerli arkadaşlar. Açlık sınırının 3.072 lira altında bir asgari ücretle insanlar çalışıyor.

Şimdi, dolayısıyla bu konu önemli bir konu, Asgari Ücret Tespit Komisyonuna buradan hem milletimizin talebi karşılığında bir öneri hem de Asgari Ücret Tespit Komisyonunu da yönlendirmesi açısından biz de bu konuyla ilgili son derece teknik bir çalışma yaptık. Çalışmanın bütününe değil de detaylarını burada açıklayacağım. Arzu edenlere de Bakanlığın arzusu olursa bütün teknik detayları kendilerine verebiliriz. Şu anda yıl sonunda açlık sınırı yaklaşık 14.475 lira olacak. Bir defa, birinci şartımız, ilk husus şu: Burada “yılda 2 defa” meselesi asgari olmalıdır, “1 defa”ya indirmeyi bir defa kesinlikle düşünmemeleri gerekir. İkincisi, baz alınacak yer 11.400 lira olan asgari ücret asla olmamalıdır. Bir defa, açlık sınırının altında bir asgari ücret kabul edilemeyeceğine göre, ilk hesaplara baz alacağımız şey ocak ayı için öngörülen açlık sınırı rakamı olmalıdır, bu ikinci husus. Üçüncü önemsedığımız husus, tamam, manşet enflasyonu mu, gıda enflasyonu mu? Gıda enflasyonu, manşet enflasyonu fark ettiği için ve çalışanların da yani asgari ücretlilerin de gelirlerinin önemli kısmı gıdaya gittiği için burada esas alınacak enflasyon rakamı da gıda enflasyonu olmalıdır.

Son husus olarak da büyüme kadar da bir refah payı verilmesi lazım. Yani madem ekonomi büyüyor, herkes büyüyorsa niye çalışanların payında bir miktar artış yapmıyoruz? Şimdi, bütün bunları... Ve son olarak belki şunu da söylemek lazım: İlk yarıda -şimdi burada bir iki tane rakam söyleyeceğim ben ocak ve temmuz için- enflasyon, öngörülen enflasyonun üzerinde gerçekleşirse bu söyleyeceğimiz rakamın

üzerine temmuzda ilave bir farkın da verilmesi gerekir. Bu çerçevede baktığımızda bizim hem işvereni hem de işçiyi koruyacak şekilde uygun olan asgari ücret rakamının ocak ayı için 17 bin lira olduğunu... Yani siyaseten çok daha yüksek şeyler söylenebilir ama hakikaten bu 17 bin liralık rakamın altı ay boyunca çalışanları en azından açlık sınırının üzerinde tutabilecek bir rakam olduğunu hesap ediyoruz çünkü ay ay açlık sınırı tahminlerimiz var. Dolayısıyla ocak ayı için 17 bin TL, temmuz ayı için de 20.500 TL'lik bir asgari ücretin artık asgari olarak hakikaten olması gereken bir ücret olduğunu İYİ Parti olarak buradan tekrar biz de ifade etmek istiyoruz. Bugün Sayın Genel Başkanımız grup toplantısında söyledi, ben de buradan Grup Başkan Vekili olarak tekrar etmek istiyorum. Dediğim gibi, eğer altı aylık dönemde enflasyon öngörülünün üzerinde giderse o zaman 20.500 liranın üzerine tabii diğer bir farkın da verilmesi lazım.

Şimdi, diğer bir konu, arkadaşlarımız da kısmen ifade ettiler, bu PISA sonuçları meselesi. Zaten genelinde baktığımız zaman yani OECD'nin yaptığı bu PISA çalışmalarında durum ortada, Türkiye maalesef çok felaket yani OECD ülkeleri olarak baktığımızda ortalamanın çok çok altında; işte, mesela matematik alanında Türkiye 37 OECD ülkesi içerisinde 32'nci sırada arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bakın, yirmi bir yıllık bir iktidarı konuşuyoruz -hani bir yıllık, iki yıllık olursun, ne yapsın adam işte, iki üç yılda eğitimle ilgili şeyler değişmez- yirmi bir yıllık bir iktidar Türkiye'nin kaderini değiştiremedi. Ya, ben anlamıyorum, Millî Eğitim Bakanının “Orada 1-2 puanlık hafif artışlar var.” deyip bununla övünmesini de anlamak mümkün değil. Türkiye'ye bunun layık görülmesi zaten en fazla eleştirmemiz gereken bir husus fakat şunu söyleyeyim: Okuma becerisinde 10 puan düşmüş, puanları da düşüyor fakat daha da kritik şey var, detaylara pek bakılmıyor. 2 tane detay vereceğim, vaktim çok sınırlı olduğu için fazla detaya giremeyeceğim. Şimdi, yüksek performanslı ve düşük performanslı çocuklarımız var. Bunlara baktığımızda hem yüksek performanslıların OECD ortalamasının pay olarak altında olduğunu yani yüksek performanslı çocukların toplamdaki payı OECD ortalamasının altında -hâlbuki bunun üstünde olması iyi bir şey- tam tersine performansı düşük olan çocukların da toplamdaki payı OECD ortalamasının üstünde yani tam bir felaket, onu söylemeye çalışıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, bu puanlara, sıralamalara filan çok fazla girmeyeceğim.

Dikkat çekmemiz gereken diğer bir detay da şu: Avantajlı ve dezavantajlı çocukların durumuna bakılıyor bu detaylarda. Avantajlı, dezavantajlının tanımı şu diyor: “Ekonomik, sosyal ve kültürel statüleri...” Yani ekonomik, sosyal ve kültürel statüleri itibarıyla avantajlı olan çocukların durumunda stabil gidiyor, iyileşme falan yok ama dezavantajlı durumda olan çocukların durumunda kötüleşme var arkadaşlar yani fırsat eşitliği anlamında zaten kötü olan durum giderek de kötüleşiyor. Millî Eğitim Bakanı bunlara baksın, bu detaylara baksın, bu detaylardan sonra eğer hâlâ “İşler iyi gidiyor.” diyebiliyorsa, o zaman ona ayrıca başka bir şey, “case” olarak bakmak lazım, o zaman belki tıbbi bir olay vardır diye orada düşünürüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamamlayacağım.

Şimdi, son konu da Sayın Başkan, bu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki taşınmaz mal satışları, yabancılara taşınmaz mal satışı meselesi. Özellikle burada son dönemde İngilizlerin ve İranlıların da çok fazla taşınmaz aldığını görüyoruz. Ülkelere farklılaşmış gibi gözüküyor fakat o farklılaşmaya kimse aldanmasın. Bunlar, aslında, tek bir merkezden yapılan alımlar. Yani farklı ülke vatandaşlıkları altında, Ukrayna adında alanın da Rusya vatandaşı olarak görünenlerin de esasında tek bir anlayış ve tek bir merkezden yönetilen insanlar olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, KKTC'de inşa edilen yerlerin birçok alanı da İsrail firmaları tarafından finanse ediliyor, bu da önemli bir husus. Tabii, biliyorsunuz, KKTC toprakları, İsrail'in inandığı vadedilmiş topraklar içerisinde. Dolayısıyla, özellikle oraya yönelik bir şey var değerli arkadaşlar, farklı ülke vatandaşlıkları altında oraya bir akım var, oradan bir toprak alma meselesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Başkanım, kusura bakmayın, konu çok önemli.

1948 yılında, Filistin topraklarında, Filistinlilerden toprak satın alarak İsraillilerin buraları işgal etmeye başladığı gerçeğini Türkiye'nin unutmaması lazım. Bu, endişe verici bir husustur.

Şimdi, arkadaş, kimisi diyor ki: “Efendim, İçişleri Bakanlığının ön iznine tabi.” Efendim, Bakanlığın ön iznine tabi olsa da satışların tapu kayıtlarında bir değişikliğe gidilmeden sözleşmeyle gerçekleştirilmesi imkânı olduğu için yabancılardan takibi de zorlaşıyor. Yani bir sözleşme yapılıyor, o sözleşme de hukuken geçerli dolayısıyla bu da yabancılardan takibini bu anlamda zorlaştırıyor. Adanın yüz ölçümünün küçük olması, jeostratejik önemi açısından baktığımızda, bu mesele son derece önemli bir meseledir. Tabii, KKTC bunu önemsiyor ama bizim de Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak bu işi önemsememiz lazım. Dolayısıyla, bunu bir kırmızı çizgi olarak, bir millî mesele olarak görmek ihtiyacı ortadadır. Bir farkındalık oluşması açısından tekrar ben bunu Genel Kurulun takdirlerine arz etmek istedim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 21/5/2014 tarihinde maden kazalarının araştırılması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun hazırladığı rapora ve bu rapor çerçevesinde yapılan düzenlemelere ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünkü konuşmamda, 4 Aralık Madenciler Günü münasebetiyle, şehit madencilerimizi anmış ve madencilik mesleki öneminden bahsetmiştim. Tabii, süre yetersizliği nedeniyle diğer hususları da şimdi zikretmeye çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz, 13 Mayıs 2014 yılında Manisa Soma'daki maden faciası sonrası Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir Soma Maden Kazalarının Araştırılması Komisyonu kurulmuştu bütün parti gruplarımızın üyelerinin de katılımıyla, uzunca bir çalışma gerçekleştirildi ve kapsamlı bir rapor düzenlendi. Tabii, daha sonra meydana gelen maden kazaları da oldu. Bu düzenlenen araştırma komisyonu raporu, gerek maden mevzuatımıza gerekse madencilerimizin çalışma koşullarına ilişkin çok önemli bilgi ve öneriler içerdi, perspektif sundu ve bu rapor hem Hükûmete, yürütmeye hem de Meclisimize ışık tutmuştur. Bu rapor çerçevesinde madencilerimizle ilgili birçok düzenlemeyi de Türkiye Büyük Millet Meclisinde hep birlikte gerçekleştirdik. Tabii, hafızayıbeşer nisyanla maluldür, aradan

geçen yaklaşık bu on yıl içerisinde bu Soma Maden Kazalarının Araştırılması Komisyonu Raporu'nun tuttuğu ışık, öneri ve tavsiyeler çerçevesinde neler yapıldığını kısa başlıklar hâlinde zikretmeyi ben faydalı buluyorum. Özellikle yer altı madencilğinde teknolojik çalışmalara büyük ağırlık verildiğini de yaptığımız ziyaretlerde görüyoruz. Onun dışında, yer altında çalışan madencilerimizin ücretinin asgari ücretin 2 katına çıkarılması sağlandı Meclisimiz tarafından. Yer altında çalışan madencilerimizin çalışma süresini günlük en fazla yedi buçuk, haftalık en fazla otuz yedi buçuk saat olarak sınırlandırdık. Yer altında en az yirmi yıl çalışmış olan madencilerimizin emeklilik yaş sınırını 55 yaştan 50 yaşa indirdik. Madenlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri de artırıldı. Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem arama şartı kaldırılarak işe iade davalarında yer altında çalışanların lehine düzenleme yapıldı. İşverenlere alt işverenin işçilerinin ücretini ödeyip ödemediğini kontrol etmek, ödenmeyen ücretleri alt işverenin hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırma yükümlülüğü getirildi. Yer altında maden işlerinde çalışan işçilere olağanüstü hâller ve zorunlu nedenler dışında fazla çalışma yaptırılması engellendi. Olağanüstü hâller ve zorunlu nedenlerle yaptırılan fazla çalışmalarda saat başına ödenecek ücretin yüzde 100 artırılarak ödenmesine yönelik düzenleme yapıldı. Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri artırıldı. Alt işverenler değişse de asıl işveren değişmediği sürece çalışanların yıllık izin sürelerinin aynı iş yerinde çalıştıkları süre dikkate alınarak hesaplanmasına yönelik düzenleme yapıldı. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda değişiklikler yapılarak madenlerde iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri artırıldı. Redevans sözleşmesiyle yer altı maden işletmeciliği yapan şirketlere ait mallara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından el konulması, gelirlerin öncelikle bu şirketlerde çalışanların kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla çalışma ve diğer ücretlerinin ödenmesinde kullanılmasına yönelik düzenleme yaptık. Soma Kömür İşletmesi tarafından işletilen Eynez maden ocağında çalışanların ihbar ve kıdem tazminatlarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından yasal faiziyle birlikte ödenmesine yönelik düzenleme yapıldı. Yine 7252 sayılı Kanun'la 4857 sayılı İş Kanunu'na geçici 11'inci madde eklenerek Soma Kömür İşletmeleri tarafından redevans yöntemiyle işletilen Işıklar, Geventepe ve Atabacası'nda çalışan madencilerimizin kıdem ve ihbar tazminatları ödendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Uyar Madencilik tarafından redevans usulüyle işletilen Darkale ocağında çalışmaktayken işten çıkarılan ve tazminatlarını alamayan yaklaşık 840 madencimizin kıdem ve ihbar tazminatları 18 Kasım 2021 tarihinde Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından sorumlulara rücu edilmek üzere ödenmiştir. Böylelikle kanayan bir yara büyük ölçüde giderilmiştir.

Tüm çalışanların asgari ücrete kadar olan gelirleri vergi dışı bırakılmıştır. Dolayısıyla, madencilerin de asgari ücret kadarki gelirleri vergi dışıdır. 16 Kasım 2022 tarih ve 7421 sayılı Kanun'la, kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerindeki iş kazalarında hayatını kaybedenlerin prim borçları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...silinecek ve ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanmıştır. Yer altı işlerindeki iş kazalarında hayatını kaybedenlerin anne ve babasına hiçbir şart aranmaksızın gelir ve aylık bağlanmıştır. Yer altı işlerindeki iş kazalarında hayatını kaybeden madencilerimizin ailelerinden birisine de kamuda istihdam hakkı verilmiştir.

Bunun dışında da yapılan tabii pek çok şey olmakla birlikte şimdilik bununla yetiniyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

34.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Gündüz köyü sakinlerinin yaşadığı mağduriyete, Şanlıurfa'da Özak Tekstil işçilerinin iş bırakma eylemi yaptığına, cezaevlerinde yaşlı ve hasta tutsakların sorunlarına ve ağız içi aramaya, İsrail'in saldırganlığına ve Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral'ın oyuncu Ecem Erkek'e yönelik attığı "tweet"e ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Gündüz köyü var. Trafo sökülmüş orada, yirmi gündür elektrik verilmiyor. Elektrik kesintisi nedeniyle suya erişimleri de kısıtlanan 80 haneli Gündüz köyü sakinleri büyük bir mağduriyet yaşıyor; bize ulaştılar, şikâyetlerini bildirdiler. Köylüler fatura borçlarının ve kaçak kullanım tespitinin olmadığını, elektrik kesintisinin sebebini bilmediklerini ifade ediyorlar. Şimdi biz soruyoruz iktidara, cevap gelirse seviniriz: Dicle'nin Gündüz köyünün elektriği neden kesilmiştir, bilmiyoruz; köye elektrik sağlayan trafo neden götürülmüştür, bilmiyoruz; trafonun geri getirilmemesinin sebebi nedir, bilmiyoruz; elektrik kesintisiyle ilgili köy sakinlerine neden bilgilendirme yapılmamıştır, bilmiyoruz; Gündüz köyüne elektrik ne zaman sağlanacaktır, bilmiyoruz. Şimdi, bunları bilmiyoruz ama bir şey biliyoruz: Acaba bundan mı kesilmiş bu elektrikler? Bu Gündüz köyünde seçimlerde AKP'ye sadece 3 oy çıkmış, başka çıkmamış ve DEDAŞ'lılarla konuşurken DEDAŞ'lı sorumlulardan bir tanesi bunu ağzından kaçırması. Şimdi, bir de siyasi var ağzından kaçırması olan bunu ama hadi şimdi onun adını vermeyeyim, onu sonra konuşacağız. Fail kim, bunu yapan? Tabii ki DEDAŞ. Yani DEDAŞ'ın, biliyorsunuz, kürdistan coğrafyasında bütün köylülere, bütün elektrik kullananlara yönelik zulmü ve işkencesi bitmedi, yıllardır bunu konuşuyoruz, bitmedi. Ya, ayıptır, günahtır, bu DEDAŞ bu zulmü bitirsin; Gündüz köyündeki elektrikler bir an evvel sağlansın.

Şimdi, Urfa'nın organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren Özak Tekstilde çalışan işçiler, biliyorsunuz, 27 Kasımdan bu yana iş bırakma eylemi yapıyor, sendika değiştirmek nedeniyle bir baskı ve işten atılma yaşadılar. ÖZ İPLİK-İŞ'ten istifa ederek BİRTEK-SEN'e üye oldu işçiler ve hem fabrika yöneticilerinin hem de sendika yöneticilerinin ağır baskısıyla karşı karşıya kaldılar, zorla karşı karşıya kaldılar, sendikayı tekrar değiştirmek doğrultusunda baskıları yaşadılar ve direnişte bulunuyorlar. Direnişin 3'üncü gününde Urfa Valiliği eyleme yasak koymuştu, hâlâ da işçilere yönelik müdahaleler devam ediyor, sürekli kolluk ve gözaltı baskısı altında işçiler. 2 sendika yöneticisi ve 19 işçi gözaltına alındı. Ya, açıkça anayasal bir hakkın gasbedilmesi bu, açıkça. İşçilerin sendika değiştirmesi haklarıdır, engellenemez. Sendika yöneticilerinin ve işçilerin derhâl serbest bırakılması gerekir, bu baskıların sona ermesi gerekir. Açıkça suç işleniyor, işçilerin hakları gasbedilmeye çalışılıyor, sendikal hakları gasbedilmeye çalışılıyor, Özak işçileriyle dayanışmamızı sürdürüceğiz ve bu işlenen suçlara bir an evvel son verilmesi gerektiğini söylüyoruz, ifade ediyoruz.

Şimdi, sayın vekiller, bazı şeyler vardır, ne dersiniz deyin, ne anlatsanız anlatın, o, ülkenin gerçek yüzü hâline gelmiştir, değiştirmek mümkün olmamaktadır maalesef ve hiçbir yalan ve hiçbir kurulan söz de o gerçeği bir türlü kıramamaktadır. Neden bahsediyoruz? Cezaevlerindeki sorunlardan ve esas olarak da cezaevlerindeki hasta tutsaklara yönelik sorunlardan. Bu konuda olan bitenleri yıllardan beri buradan anlatıyoruz, ben de anlatıyorum, arkadaşlarım da anlatıyor fakat bir türlü çözüm yoluna ulaşamıyoruz. Burada defalarca yaşamı devlet kontrolü altında damla damla eriyen, göz göre göre ölen hasta tutsakların

yaşam hikâyelerinden bahsettik, “Ölümler olmasın. İnsanlar, hasta tutsaklar ve yaşlı tutsaklar özellikle son dönemlerini ailelerinin yanında geçirsinler.” dedik. Bunu söylerken de siyasi ayırım yapmadık. Kim olursa olsun, ister 28 Şubatçılar, isterse şu ya da bu davadan hükümlü ya da tutuklu olanlar, hepsi için bunu söyledik. “Ölümler olmasın.” dedik ama maalesef hukuk değil, bir düşmanlık hukukuyla karşı karşıya kaldık uzun zamandır. Son örnek Cemal Tanhan. Kimdir Tanhan? Otuz yıldır cezaevindeydi, 68 yaşındaydı, kısa bir süre önce felç geçirmişti Tanhan, 4’üncü evre kanserdi, konuşma yetisini de kaybetmişti, bu hâliyle tedavisi için defalarca açıklama yapıldı, talepte bulunduk, iş işten geçtikten sonra hastaneye yatırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Yani aslında cezaevi yönetimi ve tabii ki onun bağlı olduğu Adalet Bakanlığı -yani maalesef kötü bir cümle ama kurmak zorundayım- yani “Bu kişi ölüyor, bari içeride bu ölüm olmasın.” diye dışarı çıkardı cezaevinden. Zaten otuz dokuz gün sonra da Cemal Tanhan hayatını kaybetti. Kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz, yakınlarına, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Bu kadar büyük hukuksuzluklar, bu kadar büyük zulüm gerçekten çekilebilir gibi değil ve cezaevindeki yaşlı ve hasta tutsakların sorunları her gün aileleri tarafından bize iletiliyor. Bir kez daha Adalet Bakanlığını bu konuda uyarmak istiyoruz.

Tabii, cezaevi deyince, sadece bu değil, başka sorunlar da var. Bir konu daha var, kısaca ona değinmek istiyorum. Kırşehir S Tipi Cezaevi, kısa süre önce Beşikdüzü Cezaevinden buraya, aralarında ağır hasta tutsak Özgür Gürbüz’ün de olduğu yoğun sürgünler oldu; çıplak arama ve saldırıyla karşılaşıldı, bu rapor edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Tamamlıyorum.

Onlarca aile bize başvurdu yine bu konuda. Acil halledilmesi gereken bir konu var, buradan bir kez daha Adalet Bakanlığına da sesleniyorum: Ya, bu ağız içi arama meselesi var; bu bir işkenceye dönüşmüş vaziyette ve bu ağız içi arama olduğu için cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler revire çıkmıyorlar ve gerçekten bundan dolayı da sağlıklarından oluyorlar günbegün. Bu meseleyi bir an evvel çözmek gerekiyor, bu bir genelge meselesidir. Şimdi, biz burada geçtiğimiz yıllarda da bu çıplak arama meselesini çok tartışmıştık; önce “Yok.” denmişti, sonra olduğu kabul edildi ve genelgeyle bir değişiklik yapılabilirdi bu konuda. Şimdi de bu ağız içi arama meselesi var; bu gerçekten insanların sağlıklarını son derece tehlikeye atan bir noktaya gelmiş vaziyette. Adalet Bakanlığının bu arama keyfiyetinden bir an evvel vazgeçilmesini sağlaması gerekiyor. Bunu da ifade etmiş olayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Tamamlıyorum efendim.

Şimdi, efendim, bir konuyu uzun zamandır burada tartışıyoruz, tabii, hepimizi çok yaralayan ve üzen bir konu; İsrail’in saldırganlığı. Yani yaklaşık iki ay oldu ve dünkü rakamlara göre 16 bini geçmişti İsrail’in katlettiği insan sayısı, Filistinli sayısı; belki bugün daha da artmıştır. Yani çok ağır bir dram yaşanıyor gerçekten, hepimiz bunu en başından itibaren burada hep lanetledik, birlikte bildiriler yayınladık ve bunun sona ermesi için hep birlikte ne yapabilirsek yapacağımızı da söyledik ve bu

konuda da çabalarımızı hep birlikte sürdürüyoruz fakat bu konuyu suistimal edenler var bu iktidar cephesinde. “Kim?” diyeceksiniz şimdi; Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral. Şimdi, Altın Kelebek yarışmasında ödül alan bir kişi var, Ecem Erkek isimli bir oyuncu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Ödül aldığı anda konuşmasını yaparken hayvan haklarına yönelik bir vurgu yapıyor ve bu konunun önemine değiniyor yani bir sanatçı ödül alırken bu konuda bir söz söylemiş oluyor. Şimdi, bu Cumhurbaşkanı Başdanışmanı “Oktay Saral” isimli kişi yemiyor içmiyor, tutuyor bir tane “tweet” atıyor ve Ecem Erkek’e yönelik yoğun bir saldırı ve tacizde bulunuyor, sözlü tacizde bulunuyor, hedef gösteriyor ve tatsız kelimelerle diyor ki: “Sen köpeğini Filistin’de ölenlerden yüksek tutuyorsun.” Ayıp, utanç verici, böyle bir insanın “Cumhurbaşkanı Başdanışmanı” sıfatıyla ortalıkta dolaşması ayıpların en büyüğü; lafını da geri almıyor. Şimdi, ben ne diyeyim böyle bir insana? Bakın, şunu söyleyeceğim; daha yeni demiş ki Hakan Fidan: “İsrail’le yetmiş dört yıllık bir geçmişi bulunan ilişkilerimiz -Türkiye Cumhuriyeti’nden söz ediyor- hiçbir zaman Filistin’in haklı davası hilafına yürütülmemiştir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Yani ilişkiler sağlam bir şekilde sürüyor, askerî anlaşmalar sağlam bir şekilde sürüyor, ticari ilişkiler sağlam bir şekilde sürüyor. İsrail’e 300’den fazla gemiyle mal gönderiliyor; çimento gönderiliyor, çelik gönderiliyor, barut gönderiliyor. Geçen gün bir video çıktı, İsraili askerlerin içlikleri gönderilmiş, bir tane “İletişim Başkanlığı” adı altında dezenformasyon merkezi var “Onlar yeni gitmedi.” diyor yani eskimiş, kirlenmiş, yenilerini de gönderin; onları da söyleyelim. Yani, şimdi, böyle bir durumdayken Oktay Saral bir dönsün, kendi yaptıklarına baksın, ondan sonra sanatçılara bu kadar ağır tacizde bulunmaktan vazgeçsin; bunu da bir kez daha ifade etmiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Saadet Partisi Grubunun sorunlarının bir an evvel çözülmesini istediklerine, Türkiye’de çok ağır bir yargı krizi yaşandığına ve Gezi davası sanıklarından Tayfun Kahraman’a ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve milletvekili arkadaşlarımı yeni bir yasama günü öncesinde saygıyla selamlıyorum.

Saadet Partisinin aşağı yukarı altı aydır dile getirdiği haklı grup şikâyetlerinin biz de arkasındayız ve bir an evvel bu sorunların çözülmesini biz de diliyoruz, bunun takipçisi de olacağız.

Şimdi, efendim, Türkiye’de çok ağır bir yargı krizi yaşanıyor. Bu yargı krizini buralarda dile getiriyoruz ancak bu sarmal arasında mahvolan hayatlar var. Ben, bugün bir örneği sizlerle paylaşacağım. Şüphesiz, bu örnek on binlerce, yüz binlerce mağdur için ancak bir temsili nitelik olabilir ancak dile getirelim ki bu işlerin nasıl yürüdüğünü kamuoyu bir kere daha görsün, umuyoruz ve diliyoruz ki duyarlılık artsın. Tayfun Kahraman, Tayfun benim TMMOB’dan arkadaşımdır; kişiliğini, çalışmalarını

çok yakından bildiğim bir insandır ama kamuoyu Tayfun’u küçük kızı Vera’yla vedalaşmasından, eşi Meriç’le vedalaşmasından tanıyor. 28 Eylül 2023 tarihinde Yargıtay 3. Ceza Dairesi Tayfun’un kararını onadı, Gezi davası sanıklarından beş kişiyle birlikte cezalarını onadı. Buna göre Tayfun on sekiz yıl hüküm giydi. Aynı Tayfun Kahraman hakkında 2014 yılında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 2 kez “Soruşturmaya gerek yok.” kararı vermişti ve İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi de 18 Şubat 2020 tarihinde atılı suçlardan beraatine karar vermişti. Bir kere daha söylüyorum arkadaşlar: Hakkında 2 kez “Soruşturmaya yer yoktur.” kararı verilen, 1 kere beraat kararı verilen arkadaşımız bunlardan üç yıl sonra on sekiz yıla mahkûm edildi.

Tayfun Kahraman 2013 Gezi direnişi sırasında TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanlığı görevini yapmaktaydı. Her ölçekteki imar planlarını ve şehirle ilgili alınan kararları takip etmek, incelemek ve gerektiğinde hukuk yoluyla itiraz etmek Anayasa’nın 135’inci maddesi uyarınca Şehir Plancıları Odası tüzel kişiliğinin resmî görevidir. Dava dosyasında suç olarak belirtilen faaliyetlerin tamamı Tayfun Kahraman’ın anayasal kamu görevi kapsamındaki çalışmalarından ibarettir. Aleyhinde cebir ve şiddetle bağlantılı tek bir delil, tek bir tanık beyanı yoktur; aksine, sevgili dostumuzun diyalog ve sükûnete çağıran çok sayıdaki konuşması medyanın kayıtları arasındadır. Tayfun Kahraman, Gezi olayları sırasında Hükûmetle görüşen, bizzat dönemin Başbakanı Erdoğan tarafından belirlenen ve kendisinin de destek istediğini söylediği heyetin içinde Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanı olarak bulunmuş ancak olayların yatışması ve protestoların barışçıl kalması için çaba harcadığı mahkeme kararlarına dahi girmemiştir. Kahraman, 2009 yılından beri devlet memurudur, 2013’ten sonra çeşitli kamu kuruluşlarında çalışmıştır, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunda raportör, Mimar Sinan Üniversitesinde öğretim üyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Deprem Risk Yönetimi Daire Başkanı olarak kamu görevini yerine getirmiştir. 15 Temmuz sonrası OHAL döneminde tüm memurların sicilleri didik didik edilirken Tayfun Kahraman hakkında herhangi bir yasa dışı örgütle ilgili en ufak bir irtibat ve iltisak iddiası dile getirilememiştir. Anayasa tartışmalarının sürdüğü bu dönemde dahi Anayasa görevini yaptığı için cezalandırılan, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına rağmen adil olmayan bir yargılamayla özgürlüğünden mahrum bırakılan Tayfun Kahraman’ın da dâhil olduğu Gezi davasının Avrupa’yla siyasi tavır gereği uzatıldığı bizzat Hakan Fidan tarafından 20 Kasım 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunda dile getirilmiştir. Tayfun Kahraman bu memleketin evladıdır, örnek bir yurttaşdır, Türkiye içerisinde ve uluslararası alanda siyasi meselelerinin bir unsuru olmaktan, bir çekişmenin ortasında kalmaktan rahatsız olduğunu kamuoyuyla açıkça paylaşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Diğer taraftan, mahkemede dinlenilme talebi kabul edilmeyen dönemin tanıkları, Başbakanla görüşen aynı heyette yer alan aydınlar ve sanatçılar sürecin şahidi, Tayfun Kahraman’ın kefil olduklarını ifade etmektedirler. Sayın Nebil Özgentürk, Sayın Sunay Akın, 21 Kasım 2023 tarihinde Halk TV’de İsmail Küçükkaya’nın programında bu tanıklıklarını açıkça ifade etmişlerdir ama buna rağmen bu arkadaşlarımızın mahkemede tanık olarak dinlenilmesi kabul edilmemiştir. Şimdi, ben soruyorum: Vera babasından uzak, Meriç eşinden uzak, biz arkadaşımızdan uzağız; böylesine hakkında 2 kez “Soruşturmaya yer yoktur.” kararı verilen, 1 kez beraat kararı verilen, arkasından da siyasi saiklerle on sekiz yıla mahkûm ediliveren bu arkadaşımızın durumunun eğer burası bir hukuk düzeni ise açıklaması nasıl olacaktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ben hem Meriç’e hem Vera’ya hem Tayfun’a ama onların nezdinde Türkiye’de çok sayıda böyle hukuksuzluklara muhatap edilen, mağdur edilen kişilere ve ailelerine ne diyeceğim? “Biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili olarak bunu dile getirdik, bu sözleri Türkiye Büyük Millet Meclisinde sarf ettik ancak bir çözüm olmadı.” mı diyeceğim yoksa “Mecliste bunları dile getirdik, Adalet Bakanlığından Cumhurbaşkanına kadar bu konuya duyarlı oldular ve bir çözüm yarattılar.” mı diyeceğim. Kimse Türkiye’de bize “Yargı bağımsızdır, bu işler yargının kararıdır.” şeklinde öyküler anlatmasın. Siyasi davaların nasıl şekillendiğini bilecek kadar yaşadık ve tanıklık ettik. Umuyor ve diliyorum ki Tayfun’un nezdinde tüm mağdurlar bir an evvel özgürlüğüne kavuşur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – ...ve Türkiye çağdaş bir hukuk devletinin olması gerektiği gibi adil yargılama ilkelerine ve koşullarına sahip olur.

Çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun Sayın Gül.

36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, İsrail’in Filistin’e yönelik yapmış olduğu sistematik saldırıya, işgale ve soykırıma, Türkiye’nin tüm kurumlarıyla Filistin’in yanında olduğuna ve Filistin’deki soykırıma yönelik dünyadan çok güçlü tepkilerin geldiğine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünyanın ve bütün insanlığın gündeminde yine İsrail’in Filistin’e yönelik yapmış olduğu sistematik saldırı, işgal ve soykırım bulunmaktadır. Maalesef, İsrail, okulları, hastaneleri, ibadethaneleri, çocukları, kadınları, sivilleri bombalayarak dünyanın gözü önünde bu soykırımı ve işgali hayâsızca, büyük bir pervasızlıkla sürdürmektedir. Dört asırdır Yahudi, Hristiyan, Müslümanların adaletle barış içerisinde yaşadığı o coğrafyada bugün kan ve gözyaşı vardır: Mescid-i Aksa, Kudüs, Gazze, Filistin insanlığın bütün dramına ortak bir şekilde çocukların, kadınların, masumların gözyaşlarıyla, feryatlarıyla bütün insanlığı, kulağı olan, vicdanı olan bütün insanlığı gerçekten derinden yaralamaktadır.

Bugün, esas itibarıyla, geçen asrın ilk başlarından itibaren dünyaya “yeni bir dünya düzeni” adı altında barışı, bütün insanlığa demokrasiyi vadeden dünya sisteminin “yeni dünya düzeni” adı altında yapılan bu yeni sistemin, yeni organizasyonun dünyaya bir şey veremediğini hepimiz bir kez daha görmekteyiz. Bunu Myanmar’da, Bosna’da, Orta Doğu’da, mazlum coğrafyaların birçok yerinde halkların uğradığı zulümden hepimiz biliyoruz ve şimdi de Filistin’de yaşıyoruz. “Dünya düzeni” dedikleri esas itibarıyla milyonlarca insanın dünya savaşlarında ve diğer savaşlarda işgallerle hayatının son bulduğu, insan hakkının olmadığı bir dünya düzeni. Bu dünya düzeni elbette adil değil; adil ve daha adil bir dünya, yaşanabilir bir dünya bütün insanlığın ortak dileğidir ve bu da kurulacaktır. Birleşmiş Milletlerin Genel Sekreteri, bugün, eğer Mısır’da Refah Sınır Kapısı’na dahi giremiyorsa burada insanlık adına çok önemli bir soru işareti, çok önemli bir sorun bulunmaktadır. Türkiye, tüm kurumlarıyla ve Sayın Cumhurbaşkanımız bütün platformlarda İsrail’in bu soykırımına karşı güçlü bir şekilde Filistin’in yanında olmaya devam etmektedir ve Almanya’da Cezayir’de, Birleşik Arap Emirlikleri’nde, Katar’da ve diğer birebir yaptığı tüm diplomatik temaslarda İsrail’in bu vahşetinin durması için Türkiye çok güçlü bir şekilde mücadelesini, gayretini sürdürmektedir.

Değerli arkadaşlar, çok değerli milletvekilleri; dünyada her ne kadar haksızın sesi çıkmış olsa bile, gözüксе bile Filistin’deki soykırıma karşı dünyadan da çok güçlü tepkilerin geldiği de açıktır; korku duvarları birer birer yıkılmaktadır. Hem ülkemizde hem İslam dünyasında bu vahşete, soykırıma

karşı çok güçlü bir duruş sergilenmektedir. 85 milyon Türkiye tek bir yürekle Filistin'in yanındadır, İslam âlemi, halkları o şekilde ama bunun da ötesinde, bugün, New York sokaklarında, New York Tren Garında, Washington'da, Londra caddelerinde, Madrid meydanlarında, Edinburgh'da, Paris'te, Glasgow'da, İsviçre'de, Meksika'da, dünyanın her coğrafyasında, her meydanında dini, dili, inancı ne olursa olsun Gazze'nin, Filistin'in yanında, insanlığın yanında yer alan bütün vicdan sahibi insanlara da buradan, Gazi Meclisten selamlarımızı gönderiyoruz. Bütün bu direnişler, yüksek sesle Filistin'in yanında yer alan bu insanlığın sesi, mazlumların sesi zalimlerin sesini mutlaka bastıracaktır ve esas itibarıyla Filistin'de akan kanın durması için İsrail'in bir an önce saldırılarını durdurması ve ateşkesin kalıcı bir şekilde düzenli ve sürekli olması gerekmektedir. Gazze'ye insani yardımların ulaştırılması konusundaki bütün engeller ortadan kaldırılmalı ve 1967 sınırları temelinde ve başkenti Doğu Kudüs olan özgür, bağımsız bir Filistin'in ivedi bir şekilde kurulması bütün insanlığın üzerinde bir görevdir, bir vazifedir. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan Türkiye'nin garantörlük meselesi de başta olmak üzere tüm somut önerilerini her platformda güçlü bir şekilde sürdürmeye, dile getirmeye devam etmektedirler. Bu mücadelemizi yine sonuna kadar sürdürmeye de devam edeceğiz. Daha önce Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletlerde söylediği gibi "Dünya beşten büyüktür." ve sürdürülebilir bir Birleşmiş Milletler mekanizması yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Uluslararası kurumlar savaşı önleyememektedir, işgali önleyememektedir. Bu düzen böyle gitmez; küresel adaletsiz düzen yıkılacak ve yerine daha adil bir dünya hep birlikte kurulacak; Türkiye bunun öncüsü olacak, mazlumlar bunun öncüsü olacak. Gazze yalnız değil, Filistin yalnız değil. Zalimler nasıl bir devrilişle devrileceklerini yakında göreceklerdir, mazlumlar kazanacaktır diyorum.

Vicdan sahibi, Türkiye, ülkemiz başta olmak üzere bütün dünya insanlığını da buradan sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesi uyarınca kısa bir söz talebinde bulunan sayın milletvekillerinin bu söz taleplerini karşılayacağım.

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz...

37.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, huzurevi fiyatlarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Göktaş'a sormak istiyorum: Artan konut kiralardan en fazla etkilenen kesimlerden biri de düşük maaşlarla geçinmeye çalışan emeklilerimizdir. Yüksek kiralari ödeyemeyen emeklilerimiz bugün maalesef ya yıllardır yaşadıkları mahalleden ve komşularından ayrılarak kirası daha ucuz mahallelere taşınıyor ya da devlete ait huzurevlerine başvuruyor ancak devlete ait huzurevlerinde aylar, hatta yıllar sonrasına randevular veriliyor. Eskiden emeklilerimizin rahatlıkla kalabildiği özel huzurevlerinin fiyatı ise çok pahalalanmış durumda; geçen yıl aylık 35 bin TL olan en ucuz özel huzurevleri bu yıl 50 bin TL'ye yükselmiştir. Yüksek huzurevi fiyatları emeklilerimizin de huzurunu bozmuştur. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

38.- *Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ve Finike ilçelerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

AYKUT KAYA (Antalya) – Kumluca ilçemiz geçen sene büyük bir afet yaşamıştı. İktidar 5 tane gölet, yıkılan köprüleri ve tahrip olan kanalları yapmaya söz vermişti. İktidarın bu konularda hızlı adımlar atmasını bekliyoruz. Kumluca ve Finike arasına söz verilen ve projelendirilen doğal gaz depolama alanı bir an önce yapılarak iki ilçemiz doğal gaza kavuşturulmalıdır.

Kapalı sulama sistemine acilen geçirilerek çiftçilerimizin suyu basınçlı ve verimli bir şekilde kullanmaları sağlanmalıdır. Kumluca'daki çiftçilerimiz mülkiyet sorunu olan ekili dikili arazilerinde TARSİM sigortası yaptıramıyorlar. Bundan dolayı hasar olduğunda çiftçilerimiz ciddi bir mağduriyet yaşamaktadırlar. Kumluca'da genç nüfusu tarıma teşvik etmek için meslek liselerinde seracılık bölümü açılarak gençlerimizin tarım konusunda nitelikli ve teknik bilgiye sahip olunması amaçlanmalıdır. Kumluca ilçemizin Adrasan Mahallesi'ndeki uygun bir yere acilen liman yapılması gerekmektedir. Liman olmadığı için tekneler Adrasan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan...

Buyurun Sayın Aslan.

39.- *Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 27 Kasım'da Şırnak'ın Cizre ilçesinde iki kız kardeşin Dicle Nehri'ne atlamalarıyla ilgili olaya ilişkin açıklaması*

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Teşekkürler.

Dicle Nehri'nin kent boyunca geçtiği Şırnak'ın Cizre ilçesinde her yıl onlarca boğulma vakası ve maalesef intiharlar yaşanmakta. Sahil boyunca gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması, kum ocaklarının açılması bu durumu daha da artırmaktadır. Son olarak 27 Kasım'da 14-15 yaşlarında 2 kız kardeş nehre atlamış ve bir kız kardeş balıkçılar tarafından kurtarılmışken Zelin Ç. hâlâ bulunamadı, aramalar sürmekte. Arama faaliyeti yürüten Şırnak AFAD ve Cizre kayyumu tarafından yapılan faaliyetlere 250 kilometre ötedeki Van, Diyarbakır, Elâzığ ekipleri çağrılıyorken belediyelerimiz tarafından 2013 ve 2019 yıllarında göreve alınan 5 dalgıcın bu aramalara katılımı engellenmekte, nehri bilen, kum ocaklarının yaratmış olduğu riskleri bilen dalgıçlara izin vermeyen, siyasi bir şekilde yaklaşan -hâlâ kaybolan çocuklarımızın, gençlerimizin- sorumluların bir an önce değiştirilmesi ve bu dalgıçların göreve iadesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Van Milletvekili Mahmut Dindar.

Buyurun Sayın Dindar.

40.- *Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van T Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan 78 yaşındaki Hanife Aslan'a ilişkin açıklaması*

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

78 yaşında hasta, yaşlı ve okuma yazması olmayan birisi olarak Hanife Aslan on dokuz aydır Van T Tipinde tutsaktır. Öz bakımını kendisi yapamayan, dişleri olmadığı için beslenemeyen bir yaşlı kadına yapılan bu muamele açık bir zulümdür, işkencedir. Aynı zamanda KOAH, mide ve yüksek tansiyon hastalıkları olan Hanife annenin cezaevi koşullarında tutulması cinayet girişimidir. Cezaevinden hastane kontrollerine gidip gelirken gardiyan ve asker doktorların yaşlı bir insana nasıl davrandıkları da izaha muhtaçtır. Hanife Aslan'ın çok acil yapılması gereken ameliyatları cezaevi koşullarında yapılamaz. Tedavileri ve bakımı yapılmak, sağlığını ve yaşamını korumak için bu yaşlı annenin infazının ertelenmesi ve dışarıda ailesinin gözetiminde bir hastanede tedavi görmesi gereklidir.

BAŞKAN - Düzce Milletvekili Sayın Talih Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

41.- *Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, 1999 Düzce depreminden sonra yapılan kalıcı konutlar bölgesindeki ulaşım sorununa ilişkin açıklaması*

TALİH ÖZCAN (Düzce) – Teşekkürler Sayın Başkan.

1999 Düzce depreminden sonra yapılan ve yaklaşık 60 bin vatandaşımızın yaşadığı kalıcı konutlar bölgesinde ulaşım ile ilgili haklı şikâyetler giderek artmaktadır. Araç sayıları yetersizdir. Halkımız 17 kişilik minibüslere mahkûm edildi. İnsanlar uzun süre duraklarda beklemek zorunda kalıyor. Nüfusu giderek artan kentimizde insanlar minibüslerde yer bulamıyor. Yer bulanlar ise üst üste yolculuk yapıyor. Çocuklar okula, aileler işe geç kalıyor. Düzce'nin kış ayları sert geçer. Önümüzdeki kış aylarında, yoğun kar yağışları olduğunda Düzceli vatandaşlarımızın çektiği çile artacaktır. Kentimizdeki toplu taşıma araçlarıyla ilgili yetkililer vatandaşlarımızın çağrılarını kulak vermeli, acil çözümler bulmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

Buyurun Sayın Ersever.

42.- *Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Umut Vakfının raporuna ilişkin açıklaması*

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zedelenen adalet, derinleşen yoksulluk sokağa artan şiddet ve asayiş olarak yansıyor. Umut Vakfının raporuna göre, 2022 yılında 3.984 silahlı şiddet olayı yaşandı. Bu olaylarda 2.278 kişi öldürüldü, 4.231 kişi ise yaralandı. Trafikte, markette, parkta, sokakta vatandaşlarımız her an bir şiddet olayının içinde kalacağı tedirginliğini yaşıyor. İçişleri Bakanından şu soruların cevabını bekliyoruz: 2023 yılında kaç silahlı şiddet olayı yaşandı, bu olaylarda kaç kişi hayatını kaybetti ve yaralandı? 2015-2023 döneminde yıllar itibarıyla vatandaşın elinde bulunan ruhsatlı silah sayısı ve türlerine göre ve illere göre dağılımı nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın...

Buyurun Sayın Taşkın.

43.- *İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Gezi davasında mahkûm edilen Çiğdem Mater'e ilişkin açıklaması*

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Gezi davasında on sekiz yıl hapse mahkûm edilen Çiğdem Mater yurt dışından gelerek yargılanmayı tercih etmişti. Aylarca bir filmi çekmediğini kanıtlamaya çalıştı; oysa inandırıcı kanıt yargı toplar. Aylarca bir toplantıya hiç gitmediğini, başka bir şehirde olduğunu kanıtlamaya çalıştı ki gerçek kanıt yargı toplar. Yaptığı hata sizin yargınıza güvenmek oldu. Şimdi ne diyor Mater? “Keşke bizi hukukçular yargılamasaydı. İroni değil bu. Bu tuhaf ve saçma sürecin her aşamasında bir noktada durum anlaşılacak diye düşündüm, hep yanıldım.” İşinde gücünde, topluma katkı sunan, her toplumun nitelikleri nedeniyle övünmesi gereken bir bireyi hiçbir delil olmadan özgürlüğünden mahrum etmek evet, sizin iktidarınıza ve sizin yargınıza nasip oldu. Beraatle sonuçlanan bir davayı yeniden açtınız. Neden? Osman Kavala'yı içeride tutmak için bir kurguya ihtiyaç vardı. Böyle bir kolajla Gezi tutuklularını özgürlüklerinden mahrum ettiniz.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Orhan Sümer...

Buyurun Sayın Sümer.

44.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, kömür fiyatlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son yılların zirvesine ulaşan kömür fiyatları artık bir torba kömürü taksitle satılır hâle getirdi. Vatandaşları tedirgin eden bu durum, yaklaşan soğuk hava kömürün talebini artırırken fiyatların yükselmesi, özellikle kırsal kesimlerde yaşayan aileler için büyük bir mali sorun hâline geldi. Adana'da vatandaş 2021 yılında kömürün tonunu 1.500 liraya alıyordu, 2023 yılında bu fiyat en düşüğü 4.500 liraya çıktı. Son üç günde bitecek olan bir torba kömür 300 liraya satılmaya başlandı Adana'da. İktidar her ne kadar “Her yerde gaz fişkırıyor.” dese de Türkiye genelinde doğal gaz altyapısı her yere ulaşabilmiş değil, özellikle kırsal kesimlerde hâlâ kömür kullanılıyor. 7.500 lira emekli maaşı alan bir vatandaşımızın bir torba kömüre 300 lira vermesi mümkün değildir, iktidarın kara kış bastırmadan vatandaşın mağduriyetini gidermesi lazım.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

Buyurun Sayın Aygun.

45.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, PISA 2022 sonuçlarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – PISA sonuçları Türkiye eğitim sisteminde yirmi bir yıldır devam eden çöküşün belgesidir, AK PARTİ sınıfta kalmıştır. Anadolu liselerini kapattınız, “proje okulu” adı altında icat ettiğiniz şeyler tutmadı. Sonuç ortada, Türkiye, 81 ülke arasında 39'uncu, 37 OECD ülkesi arasında 32'nci sırada yani okuduğunu anlamayan bir nesil geliyor. Matematikte 37 OECD ülkesi içinde 32'nci, fen alanında 29'uncu olduk. 2018 yılına göre, okumada 10 puan, matematikte 15 puan geriye düşmüşüz. Tarikat, şu bu derken eğitim devlet kontrolünden çıktı, AK PARTİ'yle kız çocuklarımız geriye düşüyor, düşünün ki okumada kızlar erkeklerden 25 puan daha geride. Öğrencilerin yüzde 44'ü hayatından memnun değil. Son dönemde biliyorsunuz KYK yurtlarındaki asansörler düşüyor, bir evladımızı kaybettik, yemekler berbat, çocuk nasıl mutlu olsun ki? Gıda sorunu büyüyor çünkü matematik ortalaması dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklarda daha düşük. Öğün atlama oranı Türkiye'de yüzde 19, aç çocuk başarılı olamaz. AK PARTİ'yi çocuklarımıza sahip çıkmaya çağırıyorum.

BAŞKAN – Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

Buyurun Sayın Türkoğlu.

46.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa şubesinin bu yılın Kara Ödül'ünü Uludağ Alan Başkanlığına vermesine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Efendim, geçtiğimiz hafta Bursa'da gazetecilik ödülleri sahiplerini buldu. Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa şubesinin geleneksel ödülleri arasında “Persona non grata” denilen yani kara ödül de var ve bu yılın ibretlik kara ödülü Bursa Ovası'ndan -ki katledilmiştir- sonra güzelim Uludağ'ımızı da rant amaçlı imara açacak olan, Bursa'nın âdetâ bütün kesimlerinin itirazına rağmen kurulan Uludağ Alan Başkanlığına verildi. O programdaydım ve “kara ödülü” bu Alan Başkanlığını Meclisten geçiren iktidar vekillerine ve grubuna iletmek üzere bana emanet ettiler. Ben de emaneti müsaadenizle sahibi gruba teslim edeceğim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç...

Buyurun Sayın Kılıç.

47.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Karabağ topraklarının hürriyetine kavuştuğu güne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kafkaslardan aştık, Türklüğe şan kattık. Türk'ün şanlı bayrağını Karabağ'a astık. Azerbaycan'ımızın yıllardır işgal altında olan sevdamız Karabağ topraklarının hürriyetine kavuştuğunu müjdeleyen bu şanlı günü kutluyor, Azerbaycan Türkü soydaşlarımıza Gazi Meclisimizden selamlarımı iletiyorum.

10 Aralık 2020 tarihinde kahraman Türk askerinin şanlı geçit töreni Azerbaycan Azatlık Meydanı'nda yapıldı. İşgal altında olan Karabağ topraklarının azatlığına kavuşmasını, kahramanlık destanlarımızda harmanlayarak kutladık. Yüce Allah Türk milletine nice zaferler nasip etsin. Türk'ün gücünü dünyaya bir kez daha ilan edip tüm dünyaya haykırdık. “Karabağ Türk'tür, Türk kalacak.”

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.49

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce bir sayın milletvekilimizin 60’a göre kısa söz talebi var, onu karşılayacağım.

Konya Milletvekili Konur Alp Koçak...

Buyurun Sayın Koçak.

48.- Konya Milletvekili Konur Alp Koçak’ın, Japonya’nın PKK’yı terör örgütleri listesinden çıkarmadığına ilişkin açıklaması

KONUR ALP KOÇAK (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde birçok medya kuruluşunda Japonya’nın PKK’yı terör örgütleri listesinden çıkardığına dair haberler yer aldı. Dost ve yakın bir müttefik olan Japonya’nın PKK gibi yaklaşık 40 bin masum insanın ölümünden sorumlu bir terör örgütünü listeden çıkardığına dair haberler doğal olarak haklı tepkilere ve şaşkınlığa yol açmıştı. Japonya’nın Ankara Büyükelçiliği tarafından bugün yayınlanan bir basın açıklamasında, PKK’nın 2002’den beri terör örgütleri listesinde yer aldığı, Japonya’nın PKK’nın terör eylemlerini kınadığı ve Hükûmetin bu politikasında herhangi bir değişiklik olmadığı ilan edilmiştir.

PKK’nın masumlaştırılması ve meşrulaştırılması hedeflerini ve iki dost ülke arasını açmak isteyenleri hüsrana uğratacak bu açıklamanın, Japonya’nın terörle mücadele konusunda Türkiye’nin yanında durmaya devam edeceğinin açık bir göstergesi olduğunu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Amasya Milletvekili Haluk İpek’in istifasıyla boşalan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubu üyeliği için AK PARTİ Grup Başkanlığınca Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı’nın aday gösterildiğine ilişkin tezkeresi (3/809)

5/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Amasya Milletvekili Haluk İpek’in istifasıyla boşalan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubu üyeliği için 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin

Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığınca Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı aday gösterilmiştir.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye'de yaşayan engelli vatandaşlar hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak yasama ve yürütme faaliyetlerinde müracaat edilmesi için engellilerin engellerinin dünya standartlarına göre kategorizasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/12/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından Türkiye'de yaşayan engelli vatandaşlarımız hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi ve bu konuda yapılacak yasama ve yürütme faaliyetlerinde müracaat edilmesi için engellilerin engellerinin dünya standartlarına göre kategorizasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 6/12/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan'a aittir.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, insan olarak unutan bir varlığız. Aklımıza gelen her şeyi unutmaya eğimli insanlarız, varlıklarız; bugün işgal ettiğimiz bu makamların sona ereceğini, yaşlanacağımızı, hastalanacağımızı, öleceğimizi, toprak olacağımızı, dirileceğimizi unutmaya meyilli varlıklarız ama

insanı insan yapan şey unutkanlığı değildir arkadaşlar, insanı insan yapan şey unutmadıklarımızla şuur sahibi insanlar olmamızdır. Bizi biz yapan, üzerimize düşen görevleri, doğruları, yanlışları, iyiyi, güzeli ve çirkini unutmamaktır. Günlük hayatın hengâmesi içerisinde aklımızdan uçup gitse de varlığımızın geçici olduğu kadar pamuk ipliğine bağlı olduğunu da aklımızdan çıkarmadan yaşamımızı devam ettirmeliyiz. Sağlığımızı gün gelir de kaybedersek neler yaşayacağımızı unutmamalıyız. Her gün, hatta her saniye hepimizin bir engelli adayı olduğumuzu unutmamalıyız. Tekrar etmekte fayda görüyorum: Hepimiz bir engelli adayıyız, hâliyle engelliler için neler yapmamız gerektiğini de unutmamalıyız. Bu dünyanın onlar için daha yaşanabilir olması için neler yapmamız gerektiğini yeniden, yeniden gözden geçirmeliyiz.

Arkadaşlar, engelliliğin partisi olmaz, engelliliğin siyaseti de olmaz. Bugün, bırakalım aramızdaki görüş farklılıklarını, görüş ayrılıklarını, hepimiz engellilerimiz için el ele verelim. Bu dert hepimizin derti; bu derde hepimiz, bütün siyasi partiler olarak sahip çıkmalıyız. Evet, Saadet Partisi olarak bugün muhalefetiz, sayımız konuşmaların sonunda yapılacak oylamalar için yeterli değil, bunun farkındayız. Ama şunu da biliyoruz ki bu Meclis altındaki tüm siyasi partiler engelliler konusunda hassasiyet sahibidir.

İktidar ortaklarının kıymetli vekilleri diyeceğim ama vekiller çok az burada, yine de ben iktidar ortaklarının vekillerine seslenmek istiyorum: Sahip olduğunuz bu engelliler hassasiyeti karşısında, muhalefetten gelen her şeyi kabul etmeme tavrınızı en azından bu konuda bir kenara bırakmanızı istirham ediyoruz çünkü toplumda dezavantajlı durumda olan engellilerimizin dertlerine çözüm üretmek bu Meclisin en asli vazifelerinden biri; bunu yapmak zorundayız. Bu öneriye ret oyu verecek arkadaşlar, “Görmedim, duymadım, bilmiyorum.” diyenler, bu tutum sizi seçmene karşı, Sayın Cumhurbaşkanına karşı sorumluluktan kurtarıyor diye düşünebilirsiniz ama unutmayın ki hem kendi vicdanınız hem de toplum vicdanı önünde sorumluluklarınız var.

Teklifimizi yineliyorum: Muhalefet olarak ya biz yüce Meclisimize çalışmalarımızı getirelim, siz kabul edin ya da siz getirin, biz kabul edelim. Biz size düşman değiliz değerli arkadaşlar. Saadet Partisi Grubu olarak bizim parolamız, hayra motor, şerre fren olmak. Bizim derdimiz, topluma karışamayan engellilerimizi hayata katmak; bizim derdimiz, engellilerimizin maddi sıkıntılarını çözüm üretmek; bizim derdimiz, ortez, protez yardımlarını artırarak vatandaşlarımızın hiç olmazsa bu ihtiyaçlarına erişimini sağlayabilmek; bizim derdimiz, engelli ve yaşlı aylıklarında, evde bakım ücretlerinde kılı kırk yarmadan hane halkı endekslı hesaplamalardan daha adil ve birey endekslı hesaplama geçerek mağduriyetlere engel olmaktır; bizim derdimiz, tutarsız sağlık kurulu raporlarından ötürü engelliliğini dahi belgeleyemeyen vatandaşlarımızın mağduriyetlerini ortadan kaldırmaktır; bizim derdimiz, sadece engellilerimiz değil onlara bakan fedakâr vatandaşlarımızın da engellimizden sonra sahipsiz kalmaması için SGK kapsamında güvence altına alınmasını sağlamaktır.

Değerli iktidar milletvekilleri, gelin, bu önerimizi kabul edin ve beraber çalışalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Kendi vatandaşımız için, kendi engellilerimiz için engelleri hep beraber kaldıralım.

Bakın, hepimiz, bu Meclis çatısı altındaki bütün siyasi partiler engelli federasyonlarıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla, akademisyenlerle, vatandaşlarla sürekli görüşüyor. Emin olun, sorunlar hep beraber bir araya geldiğimizde çözülemeyecek sorunlar değil. Ancak, iktidar olarak biraz sonra yapılacak oylamada “muhalefete muhalefet” tutumuyla hareket ederseniz günün sonunda kaybedenler zaten toplumumuzda dezavantajlı olan engellilerimiz olacaktır. İnsanımızı bununla lütfen sınamayınız; Allah muhafaza,

sinanacak hâle gelebilirsiniz. O yüzden, her şeyi bir kenara koyun ve kabul edin. Halkımız da en azından bu konuda devlete güvенеbileceğini bilsin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş’a aittir.

Buyurun Sayın Taş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Saadet Partisinin verdiği önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu önergenin haklı ve gerekli olduğuna inancımızı burada bir kere daha belirtmek istiyorum.

Konuşmama başlamadan önce, benim de şu anda burada konuşma ve Adana ilini bu çatı altında temsil etme imkânına sahip olmama vesile olan Türk kadınının seçme ve seçilme hakkı almasının 89’uncu yıl dönümünü kutluyor ve bize bu hakkı kullanma yolunu açan Mustafa Kemal Atatürk’ün aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum, ruhu şad olsun.

Hepimizin çok iyi bildiği gibi, bir ülkenin gelişmişlik seviyesini o ülkede yaşayan tüm vatandaşların sahip olduğu ya da erişebildiği kaynak ya da imkânların eşitliği göstermektedir, maalesef Türkiye bu konuda sınıfta kalmıştır. Bizim ülkemizde imkânlara erişme birçok faktöre göre değişmektedir, bunlardan en dikkat çekici ve üzücü olanı da maalesef fiziksel ya da zihinsel engelli olmanın bu imkânlara erişmede ciddi negatif belirleyici bir etkisinin olmasıdır. Engelli vatandaşlarımız için en önemli problem tabii ki hayatlarını idame ettirebilmek için istihdam, işe girmektir ancak Türkiye’de ciddi bir işsizlik problemi varken engelliler için bu problem daha da ciddi hâle gelmektedir. Ülkemizde bu problem için alınan önlemler ya da tabii ki yapılan destekler mevcuttur ama çok da yeterli olduğu söylenemez. Engelliler için özel sektörde yüzde 3 ve kamu sektöründe yüzde 4 olan engelli kotaları yetersiz hâle gelmiştir. 2022 Engelli KPSS atamalarında 46.454 engelli atanmak amacıyla tercih yapmış, bunlardan sadece 2.556 kişi işe yerleştirilmiştir. Engelliler eğitimlerine ve yeteneklerine göre işlere ulaşma ya da işe girme konusunda da çok ciddi zorluklar yaşamaktadır. Türkiye’de engelli vatandaşlarımız için yapılan en büyük destek, yetersiz olsa da evde bakım maaşıdır ancak yapılan son düzenlemelerle buna hak kazanmak bile ciddi bir şekilde zorlaşmıştır. Bu düzenlemelere göre, engellilere bakım maaşı bağlamak için hane içinde yaşayan tüm fertlerin toplam geliri göz önüne alınmaya başlanmıştır ki bu da hâlihazırda bakım maaşı alan birçok engellinin bu maaştan mahrum kalmasına sebep olmaktadır. Engelliler hane içinde kişi başına düşen toplam gelir yerine sadece engellilerin gelirinin esas alınmasını istemektedir, kaldı ki Hükümet tarafından ödenen engelli bakım maaşı da 5.098 TL gibi çok cüzi bir rakamdır; bunun da engellilerin masraflarını karşılamaya etkisinin ne kadar az olacağı gayet açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Taş.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Devamla) – Buna ek olarak, engelli vatandaşlarımızın özel ve kamu toplu taşıma araçları dâhil tüm yaşam alanlarına erişebilirliğiyle ilgili hazırlanan kanunun uygulama tarihi de 2012 yılından itibaren sürekli olarak ötelenmektedir, en son 2026 yılına ötelenmiştir ki bu kanunun da ivedilikle yürürlüğe girmesini talep etmekteyiz.

Türkiye’de bugün engelli vatandaş sayısının yaklaşık olarak 10 milyon olduğu tahmin edilmekte, bunun ülkemizin yaklaşık nüfusunun yüzde 12’sine tekabül ettiği gözükmektedir ki bunun daha yüksek olma ihtimali de yüksektir. Bu vatandaşlarımızın bu ülkede her açıdan rahat yaşama imkânına erişmesini sağlamak biz milletvekilleri başta olmak üzere hepimizin başlıca görevidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Muş Milletvekili Sümeyye Boz’a aittir.

Buyurun Sayın Boz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin engelli yurttaşlara ilişkin sağlıklı politikaların geliştirilmesi hakkındaki önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Yoksulluk sınırının dahi asgari ücretin tam 4 katı olduğu bir süreçte ekonomik krizden en fazla yara alan kesimlerin başında engelliler geliyor. Son verilere göre, yüzde 70 ve üzeri engelli olduğu için bakıma muhtaç olan yurttaşların sayısı 251 bin ve bu 251 bin yurttaşın almış olduğu ödenek ise ihtiyaçlarını karşılayabilecek miktarda değildir. En korunaksız, en korunması gereken kesimlerin başında gelen engelliler, en fazla ve ilk gözden çıkarılanlar oluyor çünkü iktidar, engelli yurttaşlara yapılan yardımları ve ödemeleri aslında kendi çıkarına bir malzeme, bir araç olarak kullanıyor. İktidarın engelli politikası, sağlıklı politikalar geliştirmekten ziyade sağlamcı bir anlayışla ve yine kendi iktidarına muhtaç bırakmak üzerine geliştirilmektedir. Sağlamcı bakış açısına sahip olan iktidar, engelliliğe bağımlılık ve muhtaçlık çerçevesinde yaklaşıyor ve aynı zamanda geleneksel bir perspektiften bakarak tıbbi, medikal bir yaklaşımı esas alarak da onları sağlamcı bir ideolojik çerçeveye yerleştirmeye sevk ediyor. Şöyle ki: Bu yaklaşımla beraber, engellilere yönelik tutumu; kamusal hizmetlere erişimini, sosyal ve siyasal katılımını hedef alıyor, onların taleplerini görmezden geliyor, dışlıyor ve önerilerini ise küçümsüyor. Engelli şahıs yerine ailesinin dikkate alındığı maddi yardımlar ve ödenekler keyfi verilmekle beraber keyfi de kesilmeye başlanıyor; hem toplumsal alanda onların varlıkları bir şekilde geliştirilmeyerek, onlara yönelik politikalar yapılmayarak hakları gasbediliyor ama aynı zamanda “toplumsal yardım” adı altında onları yaşamdan uzak tutuyor. Muş’ta, Varto’da engelli yurttaşlar iktidara oy vermedikleri için maaşlarının kesildiğini belirtiyor, aynı şekilde Şırnak’ta 16 Mayıs tarihinden itibaren il ve ilçelerde yaklaşık 2 bin kişinin maaşları kesildi ve bunların birçoğu da engelli yurttaşlardı, kaldı ki gerekçe ise şöyle gösterildi: Aile bireyleri içerisinde HEDEP partimiz içerisinde üyelerin ve yöneticilerin olması. Böyle baktığımızda engelli yurttaşlar artık yardımları kesilecek tehdidiyle siyasi fikirlerini ve düşüncelerini bile açıklayamaz hâle geldiler. Tüm engellilere “temel yurttaşlık geliri” adı altında en az asgari ücret tutarında ödemeler yapılmadıkça ve bu ödemeler engelli kişinin çalışma şartından bağımsız olmadıkça engelliler yoksulluk içinde yaşamaya devam edecek. Yapılan ödeme miktarları açlık ve yoksulluk sınırının oldukça altında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) – Yani bu da demek oluyor ki bağımsız bir yaşam kurabilmek için, engelli yurttaşların bağımsız olabilmeleri için yeterli bir ödenek değil. Engellilere verilen ödenekler çalışmaları durumunda da devam etmeli, bu durum kayıt dışı çalışmanın önüne geçeceği gibi aynı zamanda çalışma hakkını sadece ücrete indirgeyen bir yaklaşıma da elbette ki son verecektir. Engelliler sosyal yardıma bağımlı, sınırlı ve yoksul bir yaşam çerçevesinin dışına ancak ve ancak insan onuruna yakışır iş ve istihdam koşullarıyla, üreterek ve sosyal ekonomik yaşama katılarak dâhil olabilirler.

Başta engelli yurttaşlar olmak üzere tüm halkımızı saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Kocaeli Milletvekili Mühür Kanko’ya aittir.

Buyurun Sayın Kanko. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜHÜR KANKO (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini aktarmak üzere karşınızdayım. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzde toplumların yaşlanmasıyla birlikte genetik faktörler, çevresel faktörler, afetler, kazalar, birtakım nedenlerle dünyada olduğu gibi Türkiye’de de engellilik oranı oldukça artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, Türkiye’de engelli oranı yüzde 13 yani yaklaşık 8,5 milyon engelli var; bunun dışında, dünya ortalaması ise yüzde 7,5 yani Türkiye, engellilik oranında dünya ortalamasının 2 kat üzerinde. Sadece büyük 6 Şubat depreminde 850 bin engelli vatandaşımız oldu yani kolunu kaybeden, gözünü kaybeden, bacağına kaybeden 850 bin vatandaşımız var.

Engelliler tabii ki sadece fiziki olarak değil, toplumda da birtakım engellemelerle karşılaşıyorlar yani günlük yaşantılarını yaşarken ciddi engellerle karşılaşıyorlar. Ne oluyor mesela? Baktığımız zaman, Türkiye’de ulaşım araçlarının yüzde 60’ında engelli rampası yok; Türkiye’de kamu kurumlarının yüzde 60’ında engelli tuvaleti yok; yine, Türkiye’de kamu kuruluşlarında engelli rampası yok, aşağı yukarı yüzde 70’inde engelli rampası yok. Avrupa Birliğinde engellilerin yüzde 30’u yoksulluk, sosyal dışlanmışlık yaşarken Türkiye’de bu oran yüzde 77. Engelliler sadece engelleriyle değil, aileleriyle birlikte toplumda ciddi bir problem oluşturmaktadırlar. Engelli yurttaşlarımıza sahip çıkmak, onların da çözümlerine katkıda bulunmak, yaşamlarını kolaylaştırmak insanlık görevimiz olduğu gibi vazgeçilmez toplumsal bir sürecimizdir.

Bu fiziksel engellilik dışında bir de “sosyal engellilik” dediğimiz bir tanım var yani toplumdaki yoksullar, toplumda baskı altındaki kadınlar, toplumda eğitim alamayan, eğitimden yoksun kalmış insanlar “sosyal engelli” olarak tanınmakta; bu da Türkiye’deki engellilerimizin aşağı yukarı yüzde 3’ünü veya 5’ini meydana getirmektedir. Sosyal devletin gereği olarak yasal düzenleme getirilirken hak ve olanaklara karşın hizmetlere ulaşmakta zorlandıkları bir gerçek, bu sorunlar bir an önce giderilmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kanko.

MÜHÜR KANKO (Devamla) – Engelli bireylere erişilebilirlik, istihdam, toplumsal dışlanma, psikososyal zorluklar gibi sorunlar önümüzde dev bir yığın olarak durmakta. Diğer yurttaşlara göre engellilerin farklı hizmet ihtiyaçlarının olduğu göz önünde bulundurulmalı, engelli vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm üretirken kamu ve sivil toplum kuruluşlarının, yurttaşlarımızın engellilerin haklarına saygı duyma ve onların yaşamlarını kolaylaştırmaları yönünde katkıda bulunması gerekiyor.

Bu arada, bu konuşmayı yapacağımı duyan engelli kardeşlerimin ilettiği bir şeyi iletmek istiyorum: Engelli KPSS sınavında 85 almış birkaç kardeşimiz bana bir mesaj attı, 53 puan almış ve AK PARTİ’ye üye olduğu için atanmış engelli kardeşlerimizden bahsetti. Bu konuya da özellikle iktidarın önem göstermesini diliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına öneri üzerinde söz talebi Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci’ye aittir.

Buyurun Sayın Kilerci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RUKEN KİLERCİ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubunun vermiş olduğu Türkiye’de yaşayan engelli vatandaşlar hakkında sağlıklı politikalar geliştirilmesi konulu Meclis araştırması açılması önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına huzurlarınıza gelmiş bulunmaktayım. Bu vesileyle, kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyor “Sevgi varsa engel yoktur.” diyerek 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’nü kutluyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde AK PARTİ hükümetleri olarak mutlu birey ve güçlü ailelerden oluşan bu doğrultuda aileyi, nesli, çocukları, kadınları, engellileri, ihtiyaç sahiplerini, yaşlılarımızı, şehit yakınlarını ve gazilerimizi koruyup bu kapsamda sosyal korumayı sağlayarak sosyal kalkınmayı gerçekleştirmek ve refahı artırmak için çalışmaktayız.

Ulusal Engelli Veri Sistemi... Sağlık Bakanlığı, Bakanlığımızda bulunan engelli sağlık kurulu raporlarını birleştirerek Ulusal Engelli Veri Sistemi'ni hayata geçirmiştir. Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde yaklaşık 3,3 milyon engelli vatandaşımız kayıtlıdır. Örnek uygulamalarla erişilebilirliği yaygınlaştırıyoruz. Bu konuda toplumsal farkındalığı da arttırıyoruz. Ücretsiz seyahat kapsamında gelir desteği sağlıyoruz. Otizmin farkındayız, çözümde bir aradayız. Ruhsal Engelli Bireyler İçin Sosyal İçerme Projelerini hayata geçirmekteyiz. Engellilerin haklarına ilişkin sözleşmeler hazırlamaktayız.

2030 Engelsiz Vizyon Belgesi... 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi'nin 2023-2025 yılları arasında uygulama aracı olan ilk Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı 2 Aralık 2022'de kamuoyuyla paylaşılmıştır. Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı'nın tüm taraflarca hassasiyetle uygulanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı genelgesi ise 2 Şubat 2023 tarihli ve 32092 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Engellilerimizin kurumsal bakım ihtiyaçlarını karşılıyor. Kurumsal bakım ihtiyacı olan engelli bireylere kuruluşlarımızda veya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızca ruhsatlandırılan özel bakım merkezlerinde engelli bireylerin bakım finansmanını karşılayarak bakım hizmeti veriyoruz. Bu kapsamda, 2023 yılı Ekim ayı itibarıyla Bakanlığımıza bağlı 107 engelli bakım ve rehabilitasyon merkezinde 7.049 engelli bireye, 310 engelli özel eğitim merkezinde 28.591 engelli bireye yatılı bakım hizmeti sunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen

RUKEN KİLERCİ (Devamla) – Üretiyor, kazandırıyor ve topluma katılıyor. Türk işaret dili tercümanı istihdamı sağlıyoruz. AİLEM Engelsiz İletişim Merkezi projelerimiz var. Engellilerin istihdamı için temel önceliğimiz her zaman yaptığımız bir şeydir. Öncelikle, engellilerin kamudaki istihdamı 2022'den bu yana 12 katına çıkarılmıştır. 2012 yılında dünyada ilk kez uygulamaya konulan, ayrı ve merkezi bir sınav olan EKPSS uygulamasıyla engellilerin niteliklerine uygun kadrolara alınmasını sağlamaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerimizle Gazi Meclisimizi tekrar selamlıyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler: Öneri kabul edilmemiştir.

İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi uyarınca İYİ Parti Grubu adına verilmiş bir öneri bulunmaktadır, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- *İYİ Parti Grubunun, Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu ve 19 milletvekili tarafından, kadınların her alanda eşit temsiline önündeki engellerin ve bu engelleri ortaya çıkaran sosyolojik, ekonomik, kültürel, siyasal koşulların araştırılması ve çözüme kavuşturulması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

6/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/12/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu ve 19 milletvekili tarafından, kadınların her alandaki eşit temsiliinin önündeki engellerin ve bu engelleri ortaya çıkaran sosyolojik, ekonomik, kültürel, siyasal koşulların araştırılması ve çözüme kavuşturulması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/12/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına söz talebi Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçme ve seçilme hakkını Fransa gibi, İsviçre gibi medeniyet timsali sayılan birçok Batılı ülkeden yıllar önce kullanmaya başlayan Türk kadını, seksen dokuz yıl sonra bugün, hem yerel yönetimlerde hem Parlamentodaki temsil oranında Avrupa ortalamasının altında, Orta ve Latin Amerika ortalamasının altında, Asya Pasifik ortalamasının altında, Afrika'nın, hani şu “yazık” dediğimiz, su kuyuları açmakla övündüğümüz, biçare saydığımız Afrika ortalamasının bile altında. Görece iyi durumda olduğumuz tek yer var, kadının zaten yoktan sayıldığı, hâlâ köle olarak alınıp satıldığı Orta Doğu. Nüfusumuzun yüzde 49,9'u kadın ama mülki amirlerin yüzde 10'u bile kadın değil, yüzde 5'i bile değil, yüzde 4'ü, 3'ü bile değil, yüzde 1-2'lerde oran. Kamuda, özelde, akademide, medyada, her yerde veriler böyle. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir defa bile yüzde 20'yi görememiş kadın vekillerin temsil oranı. Hâlâ herhangi bir dönemde bir defa bile bir tek kadın milletvekili çıkaramamış illerimiz var. On İkinci Kalkınma Planı'nda kadına dair amacını “hak ettiği üstün kıymeti görmesi, her alanda ve düzeyde temsil ve katılımın artırılması” diye ilan eden iktidarın 2028 hedefi belediyelerde oranı yüzde 5'e, Parlamentoda ancak yüzde 25'e çıkarabilmek.

Dün AK PARTİ'li milletvekilleri bu konuyla ilgili yaptıkları konuşmalarda gururlandılar. “Bakın, kadın Meclis Başkan Vekilimiz de var. Bakın, kadın Grup Başkan Vekillerimiz de var. Bakın, kadın Merkez Bankası Başkanımız da oldu. Hatta aileden sorumlu Bakanımız bile kadın.” Ya, biz Cahiliye'den mi geliyoruz, engizisyonndan mı geliyoruz ki bununla avunalım. “Tarihin ilk kadın hükümdarlarını, ilk kadın komutanlarını yetiştirmişiz ama binlerce yıl sonra bir kadın Cumhurbaşkanı niye olmadı, bir kadın Meclis Başkanımız, Cumhurbaşkanı Yardımcımız niye olamadı?” diye soracağımıza olabildiği kadarına şükretmekle meşguller, gerçekten yazık.

Ben bir kadın olarak AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin'in sırf -haklıydı da- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a sahip çıktı diye bir günde nasıl 53 bin tehdit ve hakaret “tweet”ine maruz kaldığını, uğradığı linci unutmadım. Böyle mi kadın var olacak siyasette?

Seksen dokuz yıl önce bu ülkeyi, kadını yerlerde sürünmeye değil, göklerde yükseltmeye layık gören bir anlayış yönetiyordu; bugün kadının fitratında kölelik olduğunu savunan bir anlayış, iş isteyen kadına evini işaret eden bir anlayış, kadının katliyle değil katledildiği saatte dışarıda ne işinin olduğuyla ilgilenen bir anlayış yönetiyor. Kadına karşı sergilenen hadsizliği bundan bağımsız değerlendiremiyorum. Kadının temsilde eşitliği, her şeyden önce temel hak ve hürriyetler erkek hakkı olmadığı için önemlidir ama bir de neden önemlidir biliyor musunuz? Hani her cümlede “toplumun çelik çekirdeği aile” deniyor ya, onun da temeli kadın; işte, o çelik çekirdeği düzenleyen yasalar temelden yoksun olursa toplum çökmeye mahkûm olacağı için, toplum çökmesin diye önemlidir. Kadın siyasette daha çok ama erkekleşmeden, mahallesince formatlanmış bir robota dönüşmeden daha çok olursa bu ülkenin kuytularında muhtaçlıktan kaçak karanlık yapılara teslim edilen ve her gün bir yenisinin

haberini aldığımız istismar edilen çocukların sessiz çığlığını duyar; hiçbir duvar, hiçbir çıkar, hiçbir hatır onu sağırlandırmaz. Kadın siyasette kadın gibi var olursa çocukların yatağa aç girdiklerini bile bile öyle değilmiş gibi yapmaz, yapamaz; onların nasıl inim inim inlediğini duyar. Kadın toprağı da suyu da buğdayı da ayçiçeğini, çeltiği, fındığı da duyar; tencerenin kaynamamasının o büyük resimle alakasını herkesten iyi kurar. Üniversite öğrencileri aklıktan intihar etmez. Kimse öksüz kız çocuklarını fuşşa zorlayamaz. Kimse ÇODEM’lerde kalan çocukları uyuşturucuya sürükleyemez. 2 yaşındaki bebeğe tecavüz edildiğini duyuran gazeteci değil, tecavüzcü olur siyasetin hedefi kadın eğer siyasette daha çok olursa. Kadın ama Türk kadını hasletini kaybetmemiş kadın siyasette olursa hainin hiçbir mecrada kontenjanı olmaz bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Hamşioğlu.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum.

O kadın, onu mütareke İstanbul’unda sömürge komiserlerinin masalarına meze olmaktan kimin kurtardığını bilir. Antep’in minarelerinde izleri var hâlâ, ezanı işitebiliyor olmasını kime borçlu olduğunu bilir. Okulunu, mesleğini, bireyleşebilmesini, onu kasaturalarla karnının değilmesinden, tandıra atılan çocuklarının etini yemeye zorlanmaktan kimin kurtardığını bilir. Kadın, kadın olarak kalabilirse eğer siyasette vicdandır, vefadır, hakkaniyettir ve bize, bugün en çok lazım olan da budur. Dolayısıyla, onun önüne çıkan engelleri; o engellerin kaynağı olan sosyoloji mi, ekonomi mi, inanç mı, ideoloji mi neyse bulup çıkarıp yok etmeye dönük önergemize desteğe davet ediyoruz hepinizi. Kadını var edin ki var olabilelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun’a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle şunu belirtmek isterim değerli milletvekilleri: Bizler Gelecek ve Saadet Partisi Grubu olarak İYİ Partinin vermiş olduğu bu önergeye tam destek sunacağız. Şimdi bunun gerekçesini açıklamak isterim. Dünyada kadına seçme ve seçilme hakkını tanıyan ilk ülke İngiltere 1919 ve 1928’de yaptığı reformlarla. Hemen ardından Türkiye geliyor 1934 reformuyla. Bu, tabii, çok gurur verici çünkü Belçika, Fransa, İtalya gibi ülkeler ancak 1940’larda bu hakkı tanımış durumdalar. İsviçre ise ancak 1970’te kadına seçme ve seçilme hakkını tanımış durumda. Dolayısıyla, bizler kadınlar olarak çok haklı bir gurur duyuyoruz Türkiye’nin kadına seçme ve seçilme hakkını böylesine kronolojik bir öncelikle tanımış olmasıyla. Ne var ki bu yenilik kendisinden beklenen sosyolojik sonuçları doğurmamıştır. Dün de ifade ettiğim gibi, bugün 600 kişilik Parlamente’ye baktığımızda sadece 119 sandalyenin kadınlara ait olduğunu görüyoruz, oransal olarak da bu, yüzde 20’nin altında bir rakama tekabül ediyor. Hükümet düzeyini incelediğimiz zaman ise uzun yıllardan beri hükümetlerimizde sadece tek bir kadın bakana sandalye tahsis edilmiştir, o da aileden sorumlu olan bakandır. Dolayısıyla, bu politikanın bir önemli amacı olduğunu anlıyoruz; kadını topluma sadece eş ve anne olarak takdim etmek. Dolayısıyla, biz bu anlayışa topyekûn karşı çıkıyoruz. Yerel yönetimler düzeyindeki tablo da pek iç açıcı değil fakat bundan çok daha önemli olan başka bir hususa değinmek istiyorum. Türkiye’nin çok önemli anayasal organlarında da tablo fevkalade vahim. Örneğin, Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşmakta ve bu üyelerin hepsi erkek; keza Hâkimler ve Savcılar Kurulu 13 üyeden oluşmakta, 13 üyenin sadece 2’si

kadın. Oysa ben bir hukuk profesörü olarak şunu gururla söyleyebilirim: Hukuk fakültelerinde okuyan öğrencilerin en az yarısı, belki daha fazlası kadınlardır, genç kızlardır ve benim, avukatlar, savcılar, hâkimler, öğretim üyeleri arasında çok değerli meslektaşlarımın olduğunu sizlere vurgulamak isterim. Hâliyle böylesine önemli anayasal organlarda kadının ya hiç temsil edilmemesi veya böylesine zayıf temsil edilmesini biz cumhuriyetin 100'üncü yılında kabul edemeyiz. Dolayısıyla biz bu önergeye tam destek veriyoruz. Kadının sürekli olarak dışlanması ve aile içinde şiddete maruz bırakılmasını da Gelecek ve Saadet Grubu olarak protesto ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Bir cümle daha söyleyeyim izninizle.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özbudun.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Ve şunu da açıkça belirtmek isterim: Biz Gelecek Partisi olarak İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar yürürlüğe konulması için elimizden gelen gayreti sarf edeceğiz çünkü bizler Türkiye'deki kadın yurttaşlar olarak erkeklerle eşit haklara sahip olmak için bütün gücümüzle mücadele edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'a aittir.

Buyurun Sayın Gökalp. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine partim adına söz aldım. Başlamadan önce, politik duruşundan ödün vermeden, cesaretle sisteme meydan okuyan ve bu uğurda yaşamını kaybeden kadınları minnetle ve saygıyla anıyorum. Cezaevlerinden erkek ve tekçi egemeni, erkek adalet sistemini yargılayan yürekli kadınları, mücadele arkadaşlarımızı buradan selamlıyorum.

Türkiye'de, kadınlar, erkek şiddetine, erkek adalete, yoksulluğun kadınlaşmış hâline karşı her gün, her an, sokakta, meydanlarda, duruşma salonlarında, cezaevlerinde, fabrikalarda, evlerde, kısacası yaşamın her alanında muazzam bir direniş göstermektedirler. Her renkten, her kültürden, her sınıftan kadınların sorunları benzerdir. Bu benzerlik dünyanın her yerinde erkek egemen sistemlerin de benzer olmasından kaynaklanmaktadır. Savaşa, sömürüye, talana ve şiddete endeksli erkek egemen sistemler dünyayı karanlık bir çıkmaza sokmuştur. Biz kadınlar emeğimizleilmekilmek örmeye çalıştığımız barış ve özgürlük temelli mücadelemizle, daha güzel ve daha özgür bir yaşamın mümkün olduğuna olan inancımızla bu karanlığı aydınlığa çevirmeye, yaşamı değiştirmeye ve dönüştürmeye çalışıyoruz. Bu ruh ve inançla kadın düşmanı bir ittifakın hâkim olduğu iktidar bloku, her an, her saniye kadın kazanımlarına saldırmak, kazanımlarımızı yok etmekle uğraşırken kadınlar bir adım bile geri adım atmadı, atmayacaktır.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi ve mirasını devraldığı siyasi geleneğin büyük bir mücadele ve bedeller sonucunda bu ülkeye kazandırdığı en büyük kazanımlarından biri eş başkanlık sistemidir. Eş başkanlık sistemi, kadını yaşamın bütün alanlarında irade sahibi yapmayı, bütün politik alanlarda eşit temsiliyeti, kadının bir irade olarak kentsel yönetim süreçlerine katılımını sağlamayı ve yerel yönetimlerde demokratik bir yönetim anlayışını ortaya çıkarmayı hedefleyen bir sistemdir ancak AKP iktidarının en çok saldırdığı ve en çok korktuğu da eş başkanlık sistemidir. Eş başkanlığı belediyelerimize kayyum atamanın gerekçesi yapması, eş başkanlık sistemini kriminalize etmeye çalışması tam da bu yüzdendir. Oysa biz diyoruz ki siyasi alandan başlayarak bütün karar süreçlerinde kadının eşit temsiliyeti sağlanmadan toplumsal hiçbir sorun çözülemez çünkü toplumun yarısını oluşturan kadınlar

bütün toplumsal sorunlarda sorunun bir parçası olarak çözümün de bir parçası olmak zorundadır. Kadını aile kurumuyla sınırlayan, eve hapseden yaklaşımlar, sözde kadını kutsadıklarını iddia eden zihniyetler, aslında savaşın, rantın, sömürünün ve çözümsüzlüğün devamını amaçlamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gökalp.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) – Bu sebeple, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi olarak bütün toplumsal ve siyasal alanlarda kadının yaşadığı sorunların çözümü için ilk adım olarak eş başkanlık sisteminin bütün karar alma süreçlerinde uygulanması gerektiğine, eş başkanlık modelinin tüm ülkede hayata geçirilmesinin sadece kadınların yaşadığı sorunlar değil, toplumsal sorunların çözümü noktasında devrim niteliğinde bir gelişme olacağına inanıyoruz. Bu kadın devrimini gerçekleştirene kadar da mücadeleye devam edeceğimizin sözünü buradan da bütün kadınlara veriyoruz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent’e aittir.

Buyurun Sayın Taşkent. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYÇA TAŞKENT (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

5 Aralık gibi önemli bir günü geride bıraktık. Konuşmama başlarken öncelikle Mustafa Kemal Atatürk’ün dehası ve aydınlanma mücadelesinin açtığı yolda yürümeye devam ederken bu mücadelenin içinde yer alan başta Nezihe Muhiddin olmak üzere, geçmişteki tüm kadın hakları savunucularını, bu hakkın alınmasına emek veren herkesi saygıyla anıyorum.

Bu coğrafyada kadınlar yüzyıllardır var olma mücadelesi veriyorlar. Yüzyıllardır tüm dünyada büyük sıkıntılara katlanılarak olağanüstü fedakârlıklarla ve çoğu kez can pahasına verilen kadınların eşitlik, adalet ve özgürlük mücadelesi günümüzde hâlâ devam etmekte. Haklarımızı kazanmamızın üzerinden bunca yıl geçmesine rağmen bugün Parlamentodaki kadın temsil oranında yeterli ve gerekli şekilde temsil edilmiyoruz. Dünya çapında yürütülen tüm kampanyalara rağmen hâlâ kadın temsiliyetinde ciddi bir ilerleme görülüyor. Erkek egemen yönetim anlayışının gölgesi altında yaşamaya ve siyaset yapmaya zorlanan kadınlar, bugün hâlâ sözde verilen hakların özde kullanılmasını sağlamak için mücadele veriyorlar.

Kadınların özgür ve eşit bireyler durumuna gelmesi için mücadele etmek yalnızca kadınların değil; laik, demokratik, sosyal hukuk devleti idealine inanan herkesin görevidir. Kadın sorununun doğru ve radikal biçimde kavranması, sorunların çözümü için yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve kadını ikincilleştiren, yok sayan, hatta yaşam hakkı tanımayan zihniyete karşı yapılması gereken mücadele, kapsamlı ve bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Kadınların iş gücüne katılım oranının düşük olmasının, her gün erkek yakınları tarafından öldürülmesinin, onları eve hapseden yasaların çıkmasının, kadın dostu kentler yaratılmamasının en büyük nedeni, kadınların seçilme özgürlüğüne engel olunmasındaki neden-sonuç ilişkisidir. Oysa kadınların eşitlik ve adalet mücadelesi, bütün toplumun eşitlik ve adalet mücadelesidir. Gerçek demokrasiye ancak eşit hak ve özgürlüklerle ulaşılır. Doğru kadın politikalarının da ancak kadınlar tarafından üretilip uygulanabileceğine inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Taşkent.

AYÇA TAŞKENT (Devamla) – Bizler kadın ile erkeğin her alanda eşit haklara sahip olduğu bir Türkiye’yi yaratma yolunda mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Kadınlar yaşasın diye; yaşasın kadınlar, yaşasın kadınların örgütlü mücadelesi! (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Serkan Bayram’a aittir.

Buyurun Sayın Bayram. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; hepinizi sevgi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Tabii, 5 Aralık Dünya Kadınlar Günü’ümüzde bir Meclis Başkan Vekilimizin, bayan Başkanımızın, kadın Başkanımızın huzurunda da konuşma yaptığım için kendimi onurlu hissediyorum; öyle diyeyim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – “Bayan” değil, kadın!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Tabii, istiklal mücadelemizde destan yazan Türk kadınının seçme ve seçilme hakkını elde etmesinin 89’uncu yıl dönümünü büyük bir gururla kutluyoruz. Ata’mızı, 1934’te kadınlarımıza getirdiği bu kazanımlardan dolayı rahmetle minnetle ve şükranla anıyoruz. Tabii, Türkiye, bu konuda Avrupa ülkelerinden de daha önce hem -belediyede- yerelde hem genelde seçme ve seçilme hakkını getirmiştir. Yine, 2002 yılında kadının Mecliste partimizdeki temsiliyet oranı yüzde 4’ken bugün yüzde 20 oranında değerli milletvekillerimiz. Biz, milletvekilleri, sadece siyasi alanda kadın sayısının artırılmasıyla değil, kadınların her türlü karar alma mekanizmasında sayısının da artırılması noktasında bugüne kadar en büyük gayreti gösteren bir iktidar olduk.

2010 yılı Anayasa değişikliğinde kadına, engelliye, yaşlıya pozitif ayrımcılığı yine biz getirdik. Yine, 2019-2023 arası On Birinci Kalkınma Planı’nda kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayattaki tüm alanlarda hak, fırsat, imkânlardan eşit şekilde yararlanması güçlendirmek amacıyla gerekli çalışmayı da getirdik. Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi’nde de yine, kadınların karar alma mekanizmalarında temsiliğini artırmak amacıyla yasal ve idari düzenlemelere, kadının ve toplumun farkındalığını artırıcı faaliyetlere yer verilmiş olup bu konuda ilgili kamu kurum ve kuruluşlara sorumluluklar da verilmiştir.

Şimdi, bu noktada...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Bu sabah Özak Tekstil işçisi kadınlar Jandarmadan şiddet gördüler, başörtülerinden sürüklendiler ve siz burada utanmadan kadınlara nasıl hak sağladığınızı anlatıyorsunuz ya!

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Dinle, dinle!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Bir saniye...

Bir müsaade et ya, saygın olsun ya!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Sayın Milletvekili...

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Kadınlar bizim başımızın tacıdır.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İki dakika utanın be! Kadınları başörtülerinden sürükleyerek Jandarma eliyle hukuksuzca gözüktüne aldınız siz bugün!

REFİK ÖZEN (Bursa) – Siz konuştunuz, bırak da hatip bir konuşsun ya!

BAŞKAN – Sayın Bayram, devam edin.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – On gündür bu kadın işçiler emekleri için, hakları için orada mücadele ediyorlar. Biraz utanın, biraz yüzünüz kararsın ya!

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sen utan, onlar niye utansın ya! Sen utan ya!

REFİK ÖZEN (Bursa) – Dinlemeye tahammülünüz yok!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen hatibi dinleyelim.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bugün kadınlarımızın kazanımları noktasında konuşuyoruz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kadınların kazanımlarının dirhemini bırakmadınız, dirhemini!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Bakın, bugün Meclisimizde en fazla kadın milletvekili bizim partimizdedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İYİ Parti önerge veriyor, daha azdır vekil sayısı, HDP’de daha azdır.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kadınlar kendi seçme haklarını kullanamıyorlar.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen kürsüdeki hatibi dinleyin.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Biraz saygılı olun.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Yüzde! Yüzde! Yüzde kaç?

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Yine “Hodri meydan!” diyoruz. Bugüne kadar...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Kadınların temsiliyeti AKP’de yüzde kaç?

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Yerel seçimler geliyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – HEDEP’te yüzde kaç, AKP’de yüzde kaç?

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Çağrı yapıyorum: Bizim ülkemizde kadınlar belediye başkanlıklarında daha fazla temsil edilsin. Yine bizde var.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Konuşmaya hakkınız yok oradan! Hiçbir biçimde kadınların haklarından söz etmeye hiçbirinizin hakkı yok!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen hatibi dinleyelim.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Engelli kardeşlerimiz de aday gösterilsin belediye seçimlerinde. Onu da biz yapıyoruz, evet...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kadınlar sendikalarını seçemiyorlar! Namaza gitmelerine izin vermediniz kadınların, namaza!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Sayın Başkan, bunların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Bir bardak su vermediniz kadınlara!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen...

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Bunları bırakın...

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Bir bardak su verilmesine izin vermediniz!

BAŞKAN - Sayın Bayram, lütfen devam edin.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum kürsüden.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen hatibi dinleyin.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Çık kürsüye, konuş! Oradan bağırıp durma!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Sayın Başkan, şu anda sayın vekilin üslupsuz tavrı bu Meclise saygısızlıktır, kadınlarımıza saygısızlıktır.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, ben de söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen yerinize oturun. Sayın Milletvekili...

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Bu vekil Meclisimize saygısızlık yapmıştır, kadınlarımıza saygısızlık yapmıştır, özür dilemeli. Konuştuğumuz konu budur.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – “Kadınlarımız” derken... Zaten biz sizin kadınlarınız değiliz, biz kadınızdır!

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Önce saygılı olmayı öğrenmeniz lazım değerli arkadaşlar, tamam mı?

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Biz kadınızdır, kimsenin kadını değiliz!

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Söz hakkı talep ediyorum.

SERKAN BAYRAM (Devamla) – Sayın Başkanım, bakın -siz tek kadın Meclis Başkan Vekili olarak- burada kadın haklarıyla ilgili konuşma yaparken Meclisimize de size de saygısızlık yapmıştır.

Sağ olun, teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, bir erkek niye yapıyor bu konuşmayı, kadın yok mu grubunuzda? Ya, bir sürü kadın milletvekili var, en çok kadın milletvekili olan partisiniz! Bir kadın konuşsaydı ya! Erkeklere kadın haklarını konuşturuyorsunuz!

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Söz istiyorum...

BAŞKAN – İYİ Parti...

Sayın Karaca Demir, ne konuda söz talebiniz var?

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kalkıp “Kürsüden konuş, oradan konuşma.” diye buradan sesler yükseldi, kürsü kullanmak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

REFİK ÖZEN (Bursa) – Konuşunca “Konuşma.” diyecek, ne diyecek?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, söz talep eden sayın milletvekilinin sataşma gerekçesini duymadım, sessiz olursanız...

Buyurun Sayın Karaca.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kendilerine itirazım noktasında “Çıkıp kürsüden konuş istersen.” dediler, ben bunu talep ediyorum, kürsüden cevap hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İYİ Partinin grup önerisini...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayısı talebim var, karar yeter sayısı yok Meclisimizde efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

İYİ Partinin grup önerisini kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır. Öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- HEDEP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından, Batman kayyumlarının yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/12/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

6 Aralık 2023 tarihinde Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından verilen (3232 grup numaralı) Batman kayyumlarının yolsuzluklarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/12/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibi kürsüye davet edeceğim, lütfen sessiz olalım.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki’ye aittir.

Buyurun Sayın Tiryaki.

HEDEP GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP’nin halkın iradesini nasıl gasbettiğini Batman örneği üzerinden birazdan size anlatacağım. Hatırlarsanız önceki hafta Batman’da bir sel felaketi yaşandı, 1 babaanne ve 3 torunu olmak üzere 4 yurttaşımızı bu sel felaketinde kaybettik. Sel felaketinin nedenlerinden

bir tanesi çarpık kentleşme ise ikinci nedeni “ıslah” adı altında bir derenin etrafının üstünün kapatılması, seviyesinin yükseltilmesi ve o derenin girişinin kapanmasıydı; “ıslah” adı altında bu dereyi bu hâle sokan, iki dönemdir belediyelerimizi gasbeden kayyumlardı. Biz ilk günden itibaren selden zarar görenlerin yanında olduk, yaralarını kendi olanaklarımız ölçüsünde çözmeye çalıştık, sarmaya çalıştık ve 2’nci gün milletvekillerimizle beraber, heyetimizle beraber sel felaketinin yaşandığı mahallelerde incelemelerde bulunduk. İnceleme sonunda da görüşlerimizi bir basın açıklamasıyla halkımızla paylaştık. Yapılması gerekenleri dile getirdik, yetkililerin ihmali anlattık, kentin vekilleri olarak ne yapmamız gerekiyorsa tam olarak onu yaptık. Vali bize cevap verdi ama Vali kimliğiyle değil, gasbettiği belediyemizin kayyumu olarak cevap verdi ve dedi ki: “Sözüm ona siyasiler, sahada provokatif açıklamalar yaptı.” Vali efendi, biz, sözüm ona değil, tam anlamıyla siyasetçiyiz! Üyesi olduğumuz partiler var ve bu parti kimliğiyle siyasetçi olarak halkımızın karşısına çıkıyoruz, oy istiyoruz, halkımızın desteğini alıyoruz, aldığımız oyla siyaset yapıyoruz. Peki, sen atanmış bir memur olarak hangi sıfatla siyaset yapıyorsun? Her gün iktidar partisinin milletvekilleriyle, her gün iktidar partisinin il başkanlarıyla boy boy fotoğraflar veriyorsun, açıklamalar yapıyorsun ve sen bütün bunları yaparken hangi sıfatı kullanıyorsun? Kayyum sıfatını. Evet, ortada bir sözüm ona siyasetçi var, o da kayyum Validir ama biz değiliz. Bir de DBP Eş Başkanı Keskin Bayındır’a “Bu, eş başkanlık değil boş başkanlık.” demiş. Siyasette de bürokraside de mülkiyede de seviye önemlidir. Eş başkanlık, 2820 sayılı Yasa’da var ve bizden önceki siyasi partilerin, mirasını devraldığımız siyasi partilerin yürüttüğü mücadele sayesinde eş başkanlık yasalarımıza girmiş durumda. Peki, Vali bunu bilmiyor olabilir mi? Aslında biliyor, eğer bilmiyorsa bu çok daha büyük bir ayıp ama dedim ya seviye yerlerde olunca sonuç böyle oluyor.

Şimdi, ben bu kayyum Valiyle ilgili birkaç şey söyleyeceğim niye bu araştırmayı istediğimiz daha iyi anlaşılabilir diye, çünkü AKP adına söz kuranlar kayyum siyasetiyle gece gündüz neler yaptıklarını anlatıyorlar. Sadece Batman’da neler yapmışlar, bir bakalım: Pandemi yasaklarının devam ettiği ramazan ayında etkinlikler düzenlemişler ve bu etkinliği de AKP’nin bir aday adayına vermişler. İl Gençlik Kolları Başkanını Belediyenin Özel Kalem Müdürlüğüne getirmişler; yetmemiş, göreve gelir gelmez 140 personeli sürgün etmişler, görev yerlerini değiştirmişler. Bakın, yolda yürüyemeyen, koltuk değneğiyle yürüten bir belediye çalışanını süpürgeci olarak görevlendirmişler, sosyologları mezarlık temizliğinde görevlendirmişler, deniz olmayan Batman’da bir kişiyi deniz ulaştırma mühendisi olarak göreve almışlar. Daha dramatik işlerden 2 tanesini söyleyeceğim: Bir düşünün, bu ülkenin batı yakasında, Gümüşhane’de, Bayburt’ta, Kastamonu’da, Afyon’da bir vali eğer bunları yapsaydı seyirci kalır mıydınız? Bakın, İl Emniyet Müdürlüğüne ek bina yapılıyor ve bu İl Emniyet Müdürlüğü’nün ek bina giderleri Belediyenin olanaklarıyla karşılanıyor. Zabıtalara motosiklet alınıyor, bu motosikletleri, Belediyenin motosikletlerini götürüp Emniyet personeline veriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Emniyet Müdürlüğüne ek bina yapılabilir, güvenlik görevlilerine motosiklet alınabilir, bunda hiçbir beis yok ama bunu belediyenin olanaklarıyla yapamazsınız. Hem gasbedip hem de o halkın anasının ak sütü kadar helal olan belediye olanaklarını başka kurumlara peşkeş çekemezsiniz. Batman’daki bütün kamu kurumlarının bütün ihtiyaçları neredeyse Belediyeden karşılanıyor; bütün tamirat işleri, bütün onarım işleri, Sağlık Müdürlüğü’nün onarım işleri de üniversitenin onarım işleri de tadilat işlerinin de tamamı Belediyenin bütçesinden karşılanıyor.

Neden? Çünkü bunun ismi tam olarak, belediyelerin üzerine çökme, halkın malını gasbetme ve halkın malını bu şekilde, kamunun başka kuruluşlarına peşkeş çekme. Bu nedenle sizlere diyoruz ki: Sadece bir belediyede bunlar yapılıyor. O yüzden, belediyelere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Selamlamak için son bir...

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – O yüzden şunu söylüyoruz: Bu kayyum siyaseti sadece halkın iradesinin gasbedilmesi anlamına gelmiyor; emin olun, halkın iradesinin gasbedilmesinin yanında, halka ait olan belediye kaynaklarının da başka kamu kurum kuruluşlarına veya iktidara yakın kişilere peşkeş çekilmesi anlamına geliyor.

Gelin, bu önergeye “Evet.” deyin, bakın bakalım, kayyumlar gerçekten halka hizmet mi ediyorlar yoksa halkın parasını mı çalışıyorlar, hep beraber araştıralım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’e aittir.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. HEDEP Grubunun kayyum uygulamalarının yaratmış olduğu sorunlarla ilgili verdiği önergeye dair grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, verilen önergede kayyum uygulamalarının yol açtığı, kayyumların yol açtığı sorunların, olumsuzlukların araştırılması isteniyor. Esasında Türkiye’deki bütün belediyelerin ortaya koyduğu sorunları, usulsüzlükleri bu anlamda araştırmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz ve buradan da uzun süredir siyasi ahlak temelinde yeni bir kamu ahlakı inşasına işaret etmeye gayret gösteriyoruz. Bütün belediyeler bu anlamda gözden geçirilmelidir ancak kayyum uygulamasına dönecek olacak olursak hakkaniyete, hukuka, millî iradeye uygun olmayan kayyum uygulamasını konuşacağız. İki kriter dedim; hakkaniyete, hukuka aykırılık, bir de millî iradeye aykırılık. Neden hakkaniyete, hukuka aykırılık? Her yasal olan, her mevzuatta olan şey hukuka uygun değildir değerli milletvekilleri. Bunun yanında, millî iradenin seçmiş olduğu bir belediye başkanını mahkeme kararı olmadan, herhangi bir yargı kararı olmadan görevden almak da millî iradenin gasbından başka bir şey değildir. Bizim bu konudaki görüşümüz çok nettir; eğer bir mahkeme kararı varsa, evet, görevden alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, terörle mücadelede bahsedeceksek, evet, bu ülkede terörle mücadele etkin bir şekilde yapılmalıdır, sonuna kadar varız ancak hiçbir mahkeme kararı olmadan, hiçbir somut delil olmadan, tamamen İçişleri Bakanlığının soyut, keyfi kararlarıyla bir seçilmiş belediye başkanının görevden alınmasına karşı çıkıyoruz, buradaki çifte standarda da karşı çıkıyoruz. Batıda olunca istifa kurumunun işletilip doğuda olunca belediye başkanlarının görevden alınmasını da doğru bulmuyoruz; bunun da altını özellikle çizmek istiyorum. Bizim bu konudaki görüşümüz çok net, mahkeme kararı olmadan seçilmiş belediye başkanları görevden alınmamalıdır. Eğer bir belediye başkanı mahkeme kararıyla görevden alınıyorsa da onun yerine bir kayyum uygulaması, kayyum ataması değil, yine seçilmiş olan, millî iradeye dayanan belediye meclislerinden, meclis üyeleri arasından bir seçim yapılmalıdır. Bunu yapmadığınız takdirde millî iradenin gasbından başka bir şeyden bahsedemeyiz değerli milletvekilleri.

Esasında, kayyum uygulamasını zaten mevcut düzen içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygulamalarıyla da yapıyorsunuz yani yerel yönetimlerin yetkilerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı eliyle de kullanıyorsunuz; bu da ayrı bir sorundur Türkiye’de, bunun da altını özellikle çizmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Biz güçlü yerel yönetimlerden yanayız, biz merkezî yönetimin yerel yönetimler üzerinde bu kadar etkinleşmesine de sonuna kadar karşı çıkıyoruz. Öyle zannediyorum, AK PARTİ’nin programında da buna benzer çok açık maddeler vardır değerli milletvekilleri, bunu da özellikle paylaşmak istiyorum. Kayyum deyince, bu Mecliste kayyumlar sadece belediyelere atanmıyor, kayyumlar sadece az önceki söylediğim Çevre Şehircilik Bakanlığı eliyle de yapılmıyor, bu Mecliste maalesef, bu ülkeye değer üretmiş, insan yetiştirmiş, fikir üretmiş Bilim ve Sanat Vakfına da atanan kayyumlar vardır. Bu Mecliste AK PARTİ’li vicdanı olan arkadaşlarımızın önünde bu konuyu önümüzdeki süreçte farklı mecralarda tartışacağımızın da altını çiziyor, bu anlamda, tekraren, biz seçilmiş belediye başkanlarına yönelik kayyum uygulamasına karşı çıkıyoruz. Terörle mücadeleyle sonuna kadar varız ama önce hukuk diyoruz değerli milletvekilleri.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Uğur Poyraz’a aittir.

Buyurun Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemdeki önergeyi dikkatle okuduğumuzda, iktidar partisi mensuplarının liyakat sahibi olmadıkları hâlde kadroya alındığına, usulsüz ihalelerle ve imar değişiklikleriyle haksız zenginleşme sağlandığına, belediyenin borç batağına saplandığına, kamu hizmetlerinin aksadığına dair ciddi iddialar görüyoruz. Hele ki denizi olmayan Batman’da deniz ulaştırma işletme mühendisi istihdamına, memleketin düştüğü şu hazin hâle üzülmsem “İzahı olmayan şeylerin mizahı olur.” diyerek katılarak gülerdik. Millete hürmeti, kendine de saygısı olan bir Meclis muhakkak ki bu iddiaların aydınlatılmasını vazife sayar ve gerekli adımları hızla atar. Ama biliyorum ki bu teklif de bundan önce görüşülüp reddedilen 670’e yakın araştırma önergesiyle aynı akıbeti paylaşacak.

Öte yandan, iktidarın bu iddiaları araştırması da mümkün değil. Zira kayyum müessesesi kapsamında ortaya çıkan ihlal, ihmâl ve suistimaller ivedilikle ve hakkaniyetle araştırıldığı zaman pek çok iktidar mensubunun siyasi kariyeri ortadan kalkar. Romalı şair Juvenalis meşhur bir dizesinde “Peki, gözcüleri kim gözleyecek?” diye sorar. Bizde ise denetimle sorumlu olan iradenin kendisi denetimden kaçıyor, denetçiler şaibeli hâle gelmiş, Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı İsmail Uçar’ın apar topar örtbas edilen ihbar mektubunu hatırlayınız.

İdarenin her hücrelerini kapsayan çürüme, kaçınılmaz olarak kayyum müessesesinde de yaşanıyor; ihmalkârlık ve tedbirsizlik değil, bilakis bile isteye yaşanıyor. Zira, iktidar kayyum müessesesini amacından saptırdı, kendi siyaseti doğrultusunda silahlaştırdı, “Sandıkta kazanamazsam kayyumla yönetimim.” stratejisini yerel yönetimler üzerinde Demokles’in kılıcı gibi salladı, dahası, hiçbir ideolojik tutarlılığı, değer yargısı olmadığı için bunu da kendi iktidarının bir aracı yapmakta. Biliyoruz ki siyasi pazarlıklar yapılırken kimi zaman sopa kimi zaman havuç olarak bu kayyumluk kullanılıyor. “Falanca şehirde bize kazandırın, filanca şehirde biz size ilişmeyelim.” diye müzakereler edildiği basında ama doğru ama yalan yer buluyor. Bu bile, kayyum müessesesinin nasıl suistimal edildiğine ve süreçlerin nasıl

enfekte edildiğine bir örnektir. Genel Başkanımız Meral Akşener örneğinde dehşetle şahit olduğumuz üzere muhalefet liderleri mesnetsiz davalarla, yasak ve tehditlerle yıldırılmaya çalışılıyor. Adaletin gözü kör, terazisi adil, kılıcı keskin olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Poyraz.

UĞUR POYRAZ (Devamla) – Kanunda imtiyaz, adalette iltimas olmaz. Eğer bir idarede devletin aleyhine, kanunun hilafına işler varsa tabii ki gereği yapılır, yapılmalıdır da. İsrar ve istismarda gereği yapılmalıdır; ihalede, kadroda gereği yapılmalıdır; terörle iltisakta zaten amasız, fakatsız, lakinsiz, istisnasız olarak gereği yapılmalıdır. “Bizdense helal, bizden değilse haramdır.” anlayışıyla haksızlığın içeriğine değil, failine göre tavır alarak ne devlet var olur ne toplum huzura kavuşur ne de adalet yerini bulur.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Kars Milletvekili İnan Akgün Alp’e aittir.

Buyurun Sayın Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kayyumların araştırılması üzerine verilen grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hiç lâmi cimi yok, kayyum darbeden beterdir. Bunu niye söylüyorum? Çünkü darbeciler bile bu ülkede bir süre sonra koltuklarını terk ettiler fakat siz kayyumlar yoluyla sürekli olarak halkın iradesine el koyuyorsunuz. (CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar) Siz merkezî otoritede tek adam rejimini icat ettiniz ama yerelde de icat ettiniz. Bugün valiler kim? Vali, belediye başkanları kim? Onlar da vali. İl genel meclis başkanları kim? Onlar da vali. Tam bir tek adam rejimini siz doğuda icat ettiniz.

Peki, sonuç ne oldu? Birkaç örnek vereyim: Van Büyükşehir Belediyesi... Sayıştay raporuna göre, 2022 yılında 110 adet ihale pazarlık usulü kullanıldı, pazarlık usulü genel bir alım yöntem olarak benimsendi ve temel ihale usulleriyle karşılanması gereken ihtiyaçlar pazarlık usulüyle karşılandı; Van.

Mardin... Kayyumun da aralarında olduğu 72 kişi hakkında 540 milyon liralık yolsuzluk soruşturması açıldı. İçişleri Bakanlığının soruşturma izni verdiği 2 ayrı soruşturma kapsamında 36 ihalede yolsuzluklar tespit edildi.

Diyarbakır, Kayapınar... Geçen yıl düzenlenen asfalt ve mıcır ihalelerinde yolsuzluk iddiaları yapıldığı iddiaları üzerine İçişleri Bakanlığı müfettiş görevlendirdi.

Bu örnekleri yüzlerce çoğaltabilirim ama lâmi cimi yok, tek bir cümleyle bir şey söyleyeceğim: İktidar aslında otoriter rejimini kayyumlar yoluyla tahkim ediyor; tek gerçek budur. Kayyum uygulamaları bize neyi gösterdi biliyor musunuz? Kayyum uygulamaları, vesayetten yakınan ve seçimi kutsayan iktidarın gerçek yüzünü ortaya çıkardı. Doğu ve Güneydoğu’da sizler halkın oylarıyla seçilen belediye başkanları yerine kayyumlar atadınız. Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri her türlü engellemeler ve ceza tehditleri yoluyla iş yapamaz hâle getirdiniz. Sizin kurduğunuz tek adam sistemi çöktü fakat sizin kurduğunuz kayyum sistemi de çöktü. Eğer siz darbeci değilseniz -Sayın Bakan, Adalet Bakanı tecrübesiyle burada oturuyorsunuz- şimdi size bir teklifimiz var, hemen şimdi bir yasa yapalım ve seçimle gelenin, seçimle gitmesini güvence altına alacak ve yerel seçim, yerel yönetimlerde seçme seçilme hakkını yok sayan kayyum uygulamalarına son verecek bir yasa çıkaralım. Seçilmiş yöneticilerin görevlerine yargı kararı olmaksızın son verilmeyeceğini güvence altına alalım. Seçilme yeterliliğini kaybeden belediye başkanlarının yerine seçilecek kişinin yine belediye meclisinden olmasını sağlayalım. Eğer darbeci değilseniz hodri meyan! Size yeni bir kayyum yasası çıkarılmasını teklif ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'ye aittir.

Buyurun Sayın Zenbilci.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Belediye başkanlığı yapmış ve belediye başkanlığı yapmanın zorluğunu bilen bir belediye başkanı olarak dinledim bugünkü konuşmaları. Ama şunu unutmayalım: Bütün seçilmişlikler kutsaldır, önemlidir, değerlidir, kıymetlidir, bunlara itirazımız yok ama hiçbir seçilmiş layüsel değildir, hiçbir yetkisi ve sorumsuzluğu sınırsız değildir. Elbette seçilmiş olduğu seçilmişlik görevi içerisinde bu arkadaşlarımız seçilmişliğin, kanunun kendilerine vermiş olduğu yetki, sorumlulukları yerine getirmek zorundadırlar. Hiç kimse durup dururken bir başkasıyla yer değiştirilmesi... Biraz önceki konuşmalarda da ifade edildiği gibi hiçbir arkadaşımız belediye başkanı seçilmişken durup dururken bir yerden alınan bir şey değil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Aynen öyle oluyor, durup dururken oluyor.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Hukuki bir sürecin başlaması, hukuki bir sürecin devam ettirilmesi neticesinde hukuki çerçevede alınmış olan kararlardır bu kararlar. Bu kararlar keyfekeder alınmış kararlar asla değildir. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, Türkiye Cumhuriyeti devletinin içerisinde hukuk ve yasalar karşısında herkes eşit şekilde aynı hükme tabidir. Eğer biz bu ülkede sizin söylediğiniz gibi diktatör olsaydık, eğer biz bu ülkede sizin söylediğiniz gibi demokratik teamülleri ve demokrasiyi yok saymış olsaydık hiç kimse burada bu kürsüyü kendisince hoyrat ve hovardaca kullanamaz, eleştirisinde sınırsız bir ifade kullanamazdı.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – “Hovarda” ne demek? Saygısız!

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Sonuna kadar hukuki haklarınızı kullanıyorsunuz, kullanacaksınız, eleştiri sınırlarınızı hukuki çerçevede yürüteceksiniz, biz de eleştirilerimizi hukuki çerçevede yürüteceğiz. Eğer hukuksuzluk varsa bu HEDEP’li de olsa CHP’li de olsa AK PARTİ’li de olsa başka bir siyasi parti de olsa mutlaka hukuk onun gereğini yerine getirecektir ve hukuki olarak ona sorumluluğunu taşıyacaktır.

KEZİBAN KONUKCU KOK – (İstanbul) – Hukuk mu bıraktınız, hukuk mu?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Bir belediye başkanının temel görevi şehrine hizmet etmektir, şehrinin temel sorunlarını korumaktır; altyapısını, üstyapısını, çevre planını, imar planlarını, şehir planlarını, şehrin gelecekle ilgili vizyonlarını ortaya koymak zorundadır. Bir belediye başkanı kendisini seçtirenleri kendi düşüncesine hâkim kılabilmek için bütçesini, finansmanını oraya taşımaz; seçilmiş olduğu kadroya, o şehre, o millete her ne hizmet yapıyorsa onun hizmetini yapmak zorundadır. Oraya görevlendirilen arkadaşlarımız, “kayyum” diye ifade edilen kamu personeli arkadaşlarımız bir siyasi partinin temsilcisi değildir, devlet adına gelmiştir ve devlet adına hukuki işlemlerini yerine getirmiştir. Eğer bir hukuki engel varsa, hukuki yanlışlıkları varsa mutlaka hukuki çerçevede de onlarla ilgili gerekli çalışma da yapılabilir. Şunu özellikle ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zenbilci.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Seçimden bir gün sonra kayyum atamanın neresi hukuki?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Ben hukuka, hukukun üstünlüğüne inanan bir insanım. Bu ülkede biz AK PARTİ olarak “önce insan” diyoruz, biz siyasette kimlik siyaseti yapmıyoruz, biz bu ülkede

bölgecilik siyaseti yapmıyoruz, biz bu ülkede birlik ve beraberliğe, bu ülkenin millî ve manevî değerlerine birlikte sarılabilen, birlikte yüklenebilen, aynı değerler üzerinde aynı heyecanı duyan herkesle kardeşiz, omuz omuza yüreğiz ama her kim ki bu ülkenin birliğine, dirliğine, düzenine, hukuk sistemine karşı çıkıyorsa bilin ki onlarla hukuki çerçevede en haklı, en helal olan mücadelemizi yapacağız, yapmaya da gayret edeceğiz. Belediye başkanı için çalışmak, vatandaşına, vatanına, milletine, şehrine hizmet etmek birinci önceliktir.

Bu duygularla hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. Kalın sağlıcakla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, hatip kürsüde konuşurken kürsüyü hovardaca kullandığınızı söyledi. Sataşmadan söz istiyorum. Kim hovardaca kullanmış anlatalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

Sayın Tiryaki, söz hakkınız iki dakika. (HEDEP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci'nin HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sevgili AKP'liler, bu ülke tarihinde yaygın biçimde, yaygın biçimde belediye başkanları 3 kez görevden uzaklaştırıldı. Bir tanesi: 1960 darbesinden sonra bütün belediye başkanları görevden uzaklaştırıldı. İkincisi: 12 Eylül faşist darbesinden sonra bütün belediye başkanları görevden uzaklaştırıldı. Üçüncü darbeci de sizsiniz, size nasip oldu: Kürtlerin yaşadığı coğrafyadaki belediye başkanları komple görevden uzaklaştırıldı. Siz çok daha kötüsünü yaptınız. Sizden önceki darbeciler herkese kötülükte eşit davranıyordu, siz kötülükte bile eşit davranmadınız, Kürtlere daha kötü davrandınız. Bu yüzden eski darbecilerden çok daha kötü darbecisiniz. Kamu görevlisiymiş...

Kimse valinin kamu görevliliği sıfatıyla ilgili bir tartışma yürütmüyor. Biz hiçbir yerde valilik kimliğiyle ilgili bir tartışma yürütmedik, kaymakamlık kimliğiyle ilgili bir tartışma yürütmedik ama halkın seçilmiş iradesine hukuksuz bir şekilde kayyum atanmasına karşı çıktık. Bakın, seçimler 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirildi. 1 Nisan 2019 tarihinde henüz belediye başkanlarımız mazbata bile almadan valileriniz İçişleri Bakanlığına başvurdu, “Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanını, Van Büyükşehir Belediye Başkanını, Mardin Büyükşehir Belediye Başkanını görevden uzaklaştırın.” dediler. İşte buradaki sorun bu, asıl hukuksuzluk bu. Herhangi bir dava söz konusu değil, herhangi bir hukuka aykırı fiil söz konusu değil, sadece kimlikleri nedeniyle görevden uzaklaştırdınız. Bununla yetinmediniz, Batman'ı da uzaklaştırdınız, Siirt'i de uzaklaştırdınız, Hakkâri'yi de uzaklaştırdınız, Iğdır'ı da uzaklaştırdınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamlı) – Onlarca belediyeyi uzaklaştırdınız ve halkın iradesini gasbettiniz. Kimseye masal anlatmayın. (HEDEP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, sataşma var, ben de aynı gerekçeyle söz istiyorum çünkü ben de hatipten önce konuştum ve aynı sözü bana da söyledi.

BAŞKAN – Bir saniye...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – İddia üzerine ilgili arkadaşımız söz aldı, konuştu ve değerli arkadaşımız Sayın Zenbilci’nin bir söz talebi var. Uygun görürseniz yerinden bir talepte bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zenbilci.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim, önce bana vermeniz gerekir çünkü ben o sataşmaya cevap vereceğim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci’nin, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki’nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önceki konuşmamdaki “hovarda” kelimesi maksadını aşan bir kelime olabilir. “Hovarda”dan kastım, haşa, argo manası değildir, böyle bir ifade kullanmanın doğru bir şey olmadığını ifade etmek istiyorum. Oradaki maksadım: Bu işi özgürce ve rahatça konuşabilme anlamında, milletin size verdiği yetkiyi burada istediğiniz gibi, yasal çerçevede kullanabiliyorsunuz anlamında ifade edilmiştir. Bunun tashih edilmesini, kayıtlara geçilmesini ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Zenbilci.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, ben de kürsüden kullanmak istiyorum söz hakkımı.

BAŞKAN – Sataşma hangi konudaydı?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim, az önce söylediği cümleyi, kendisinden önce ben de konuşmacı olduğum için bana da söyledi. Aynı hatibe siz söz verdiniz, bana da vermek zorundasınız.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – O zaman, efendim...

BAŞKAN – Sayın Alp, zaten Sayın Zenbilci düzeltti konuşmasını, bu anlamda...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim, bana yapılan hitaba bir cevap verme hakkım var.

BAŞKAN – Sayın Alp, Sayın Zenbilci düzeltti, sataşma sizden sonra gerçekleştiği için şahsınıza yönelik bir sataşma yok.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- HEDEP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından, Batman kayyumlarının yolsuzluklarının araştırılması amacıyla 6/12/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayımız yok şu an. Yine, İç Tüzük’e aykırı bir şekilde devam edemeyiz. Karar yeter sayısı talep ediyoruz.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisinin önerisini oylarınıza sunacağım, oylarınıza sunarken karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önerinin oylamasını elektronik cihazla yapacağım.

Elektronik oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ve arkadaşları tarafından, tekstil sektöründeki sorunların araştırılması amacıyla 31/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Aralık 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/12/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/12/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı ve arkadaşları tarafından tekstil sektöründeki sorunların araştırılması amacıyla 31/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (303 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/12/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Denizli Milletvekili Şeref Arpacı’ya aittir.

Buyurun Sayın Arpacı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken sendikalar hakları için mücadele eden Özak Tekstil işçilerini de buradan selamlıyorum.

2021 yılı Ağustos ayından itibaren uygulanan yanlış politikalar sonucu oluşan daralmanın yol açtığı tekstil ve hazır giyim sektöründeki istihdam kaybı dokuz ayda 200 bin kişiye ulaştı, yıl sonunda bu rakam 300 bin kişiyi geçecek. Bu rakam sektördeki 1,5 milyon kişinin ekmeğinden, aşından olması demek. Bakın, size söylüyorum sayın iktidar milletvekilleri, “istihdam, yatırım, ihracat ve üretim” diye çıktığınız bu yolda insanlar işinden, aşından, ekmeğinden oldular. Bunun bir tek sebebi var, enflasyon; her ay cebimizdeki parayı çalan, ilkokul çocuklarının bile gündeminde olan hırsız yani enflasyon. O gün çıkardığımız yangın büyüdü ve tüm ülkeyi sardı. Bu yangının sönmesi için Hazine ve Maliye Bakanının yaptığı faiz artışı artık bir işe yaramıyor. Yapısal reformlar yapılmadan sadece faiz artırarak “Piyasadan parayı çekelim, insanlar mallarını düşük paraya satsınlar -zarar etsinler- fiyatlar düşsün.” bu anlayışla enflasyonla mücadele edilmez. Rasyonel politikalara dönmek için bu noktadan sonra Dışişleri Bakanının, Adalet Bakanının, Sanayi Bakanının, Ticaret Bakanının, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının, Çalışma Bakanının hep birlikte reform yaparak topyekûn mücadele etmesi gerekir. Bakın, hemen şu anda önlem almazsak işsizlik rakamları daha da yukarı gidecektir.

Sektör 2023 yılını kayıpla geçirdi, şu anda 2024 yılının ilk yarısı için umudunu kaybetti. Yüzde 60 enflasyonla var olmaya çalışan tekstil sektörü dünyadaki tüm rakiplerinden döviz bazında yüzde 45 pahalı. Mehmet Şimşek “İhracat yapın.” diyerek çıkış yolu gösteriyor. Tekrar ediyorum Sayın Bakan, rakiplerinizden yüzde 45 pahalıyken kim bizden mal alır? “İhracat yapın.” demekle ihracat yapılmıyor. Bugün uygulanan dış politikalar sebebiyle iş insanları yurt dışında katılacakları fuarlar için bile vize alamıyorlar. Kendilerinin yeşil pasaportu olsa bile çalışanlarını, ekiplerini yanlarında götüremiyorlar. Bakın, ocak ve şubat ayında Avrupa’da tekstil sektörü için çok önemli fuarlar vardır. Şu anda, başta Almanya olmak üzere tüm Avrupa ülkelerinde vize kapıları kapalı. Eğer sektör temsilcileri bu fuarda ürün satamazlar ise 2024 yılı için telafi edilemez kayıpları olacaktır. Bu anlamda, Dışişleri Bakanımızı bu sorunu çözmek için göreve davet ediyorum.

Ticaret Bakanı, tekstil sektörünü korumak için pamuk, iplik ve ham kumaş ithalatına ilave vergiler getirdiniz; peki, bu vergilerin hazır giyim sektörüne ek maliyetini ve dolayısıyla enflasyon yaratacağını hiç düşündünüz mü? Eğer ithalata vergi getirecekseniz tüketim mallarına getirin, ham maddeye değil; üreticinin ihracat yapabilmesi için ucuz ham maddeye ihtiyacı vardır.

Çalışma Bakanımız, bu ay içinde asgari ücreti açıklayacaksınız, buradan size sesleniyorum: Asgari ücret, açık sınırı altında olamaz fakat enflasyonun yükünü de tamamen esnafın sırtına yükleyemezsiniz. Asgari ücretin vergileri azaltılmalı. Çalışanın satın alma gücü artırılırken işverenin maliyetini azaltmazsanız Merkez Bankası Başkanının da söylediği gibi enflasyonda artışa sebep olursunuz.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız, bugün enflasyonun bu seviyelerde olmasındaki en büyük paylardan biri kurumunuzdur. Seçim sebebiyle doğal gaz ve elektrik zamlarını sanayicinin sırtına yüklediniz, maliyet enflasyonunu körüklediniz. Madem Gabar’da petrolümüz, Karadeniz’de doğal gazımız var, bunları sanayiye de kullandırmanızı talep ediyoruz.

Sanayi Bakanımız, bugüne kadar verdiğiniz bölgesel teşviklerle iç piyasada haksız rekabet yarattığının farkında mısınız? Teşvikler bölgesel değil, sektörel olmalıdır. Bugün nasıl yüksek teknoloji ürünlere verdiğiniz teşviklerde bölge gözetmiyorsanız tekstil sektöründe de her yatırımcıya eşit mesafede olmanız gerekmektedir.

Yüce Mecliste bulunan siz milletvekillerine çağrı yapıyorum, sektörün içinden gelen ve sorunları gerçekten bilen biri olarak size sesleniyorum: Gelin, bu araştırma önergesine destek verin, sektörün sorunlarını titizlikle inceleyip onlara çözüm olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Arpacı.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Bu sadece bir sektöre destek değil, milletimize destektir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'ya aittir.

Buyurun Sayın Atmaca. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Türkiye’de üretim aslında hep engellenen bir sektör. Bunun içinde tekstil sektörünün tabii ki özel bir yeri var. Öncelikle, arsa maliyetlerinin çok yüksek oluşu, yapı yapma maliyetlerinin çok yüksek oluşu bu sektörlerin gelişimine ve büyümesine engel olmaktadır. Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik politikalarla, yanlış döviz kuru politikalarıyla özellikle tekstil sektörü son derece sıkıntılı bir döneme girmiştir. Bunun en önemli göstergesi, son bir yıl içerisinde 150 binden fazla işçi çıkmış, 600’e yakın firma maalesef kapanmış durumdadır.

Artan maliyetler, enerji maliyetlerinin yüksekliği, işçi giderlerinin fazlalığı ve ham madde teminindeki sıkıntılar, rekabet imkânını maalesef azaltmıştır. Yine, döviz kurları ihracattaki avantajını da dezavantajlı hâle sokmaktadır. Çoğunuzun bildiği gibi, tekstil sektörü, geçmişte ihracatı en çok önemsenen sektördü çünkü katma değeri en yüksek sektördü fakat yine yanlış uygulanan ekonomik politikalar neticesinde, ithalata bağlı üretim yapmak zorunda oluşu, bu ekonomik krizlerden daha çok etkilenir hâle getirmiştir bu sektörü. Geçmiş dönemlerde özellikle pamuğa uygulanan kotalar, bu sektörün gelişimine ciddi engeller oluşturmuştur.

Tabii, sanayi arsalarıyla ilgili çok ciddi sorunlar yaşanıyor. Bursa’mız da özellikle tekstilde önderlik yapan bir il olması hasebiyle bunu ifade ediyorum. Tekstil firmalarının büyürken ya da yeni yatırıma girerken dönüm başına 1 milyon dolar arsa bedeli ödemek zorunda kalışı bu sektörün büyümesi adına büyük bir engeldir. Devletimizin ucuz sanayi arsaları temin etmesi ve yapı maliyetlerini aşağı çekmesi adına girişimlerde bulunması gerekmektedir. Bugün, ana sermaye, maalesef arsaya ve inşaatla yatırılmak zorunda kalıyor. Tabii, bu sektör de büyük ölçüde diğer sektörler gibi krediyle çalışan bir sektör. Son dönemlerde faizlerin artışı bu sektörün de maliyetlerinde ciddi sıkıntılar oluşturmuş ve oluşan bu olumsuz ekonomik şartlar maalesef birçok büyük firmamızın yurtdışına gitmesine sebep olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Atmaca.

MEHMET ATMACA (Devamla) – Özellikle Mısır ve Bulgaristan’a çok fazla sayıda yerli firmamız gitmiş; bunun, hem istihdam açısından hem yurtdışına giden sermaye açısından ülke ekonomisine olumsuz etkileri olmuştur. Tekstil sektörünün aslında bizim millî sektörlerimizden biri olması gerekir ve özel destek ve teşviklerle artık dünya tekstil sektörüne rekabet eder hâle getirilmesi şarttır.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunarım. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok.

Buyurun Sayın Kok. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları karşısında bizi izleyen değerli halklarımız; şimdi, bu önergede tekstil sektöründe ihracatın düştüğü ve patronların müşteri kaybettiği söyleniyor. Şimdi, burada, oturup biz patronların kaybı üzerine üzülecek değiliz. Bizim patronların kaybına üzülmek yerine işçilerin haklarına

ve işçilerin durumuna bakmamız daha doğru olur. Az önce tekstil sektörü başta olmak üzere faaliyet yürüten Bursa merkezli BATİS’le görüştüm. Gerçekten merak ettik “Neden ihracat düştü, neden dışarıya bir kayıp var?” diye. Orada, mesela, tekstilde pazarın bir kısmının Türkmenistan’a kaydığını söylediler. “Orada iş gücü daha mı ucuz?” diye sorduk, “Hayır.” Orada, örneğin, bir dokumacı 5 bin dolar alıyor ama buna rağmen orada kiralara ve ham madde ucuz olduğu için patronlar oralara gidiyor hatta buradan işçiler de gidiyor. Yani bizde iş gücü aslında ucuz, yandaş patronlar vergi kaçırıyor, bu denetlenmiyor, velhasıl keyfiyet hâkim ama bunların hiçbiri yetmiyor, bir kısım sermaye dışarıya çıkıyor, kaçıyor; buna da oturup burada üzülecek hâlimiz yok. Biz bakalım, tekstil sektöründe emekçilerin durumu nedir? Daha bu sabah Urfa’da Özak Tekstil işçileri jandarmanın ağır saldırısıyla karşılaştılar. Peki, Özak işçisinin derdi neydi acaba? Özak işçisi altı yıldır Öz İplik İş Sendikasına üye ancak Öz İplik İş Sendikası onların hakkını savunmadığı için, iş birlikçi, yandaş, patron yanlısı bir sendika olduğu için işçiler bilinçleniyor, bağımsız ve mücadeleci bir sendika olan BİRTEK-SEN’de örgütleniyorlar. Nasıl oluyorsa, işçilerin başka bir sendikaya geçtiği bilgisi patronlara ulaşıyor ve işçiler baskı, mobbing görüyorlar, işten atılma tehdidi altında çalışmak zorunda kalıyorlar, bunun karşısında direnişe geçiyorlar, fabrikanın önünde direniyorlar, jandarma saldırısına uğruyorlar, gazlı saldırıya uğruyorlar. Evet “başörtülü bacılarımız” denilen başörtülü kadınlar işçi olduğu için, hakkını aradığı için sürüklenerek, kafalarına cop vurularak gözaltına alınıyor. Bundan da hiç kimse utanmıyor ve bundan, bu ikiyüzlülüktен bahsetmiyor. Ülkemizde pek çok sektörde olduğu gibi tekstil sektöründe de işçiler ağır sömürü koşullarında çalışıyor. Buna ses çıkaran, hakkını arayan işçiler ise böyle bir muameleyle karşı karşıya kalıyor.

Şimdi, sektöre bakalım. İşçiler düşük ücretlerle on iki saate kadar çalışıyorlar, hatta iki üç işçinin yaptığı işi bir işçi yapıyor. Bu nedenle de işsizlik artıyor, ücretler düşüyor ve mesai ücretleri kayıt dışı bir şekilde elden veriliyor. Burada, bu da işçilerin geleceğe dönük haklarının gasbedilmesine yol açıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Örneğin, işçiler çok ağır koşullarda çalışıyor, hiçbir iş güvenliğinin alınmadığı koşullarda çalışıyor. Kot taşıma işçileri -unutuyoruz- “silikozis hastalığı” denilen bir hastalığa çok genç yaşta yakalanıyorlar yani bu talan ve soygun düzeninde neoliberal politikalarla işçiler her türlü savunma aracından yoksun bırakılarak açlık ve yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm edilmiş durumdadır ama bunu kabul etmeyen işçiler de var. Özak, Asır Plast, Corning, Sputnik, Aluform Pekintaş gibi pek çok yerde işçiler haklarını arıyor ve direniyorlar. Onların direnişini buradan bir kez daha selamlıyoruz. Geleceğimizi ancak bu talan ve soygun düzenine karşı direnerek kazanacağımızı bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Gaziantep Milletvekili İrfan ÇelİKaslan’a aittir.

Buyurun Sayın ÇelİKaslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İRFAN ÇELİKASLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin tekstil sektörünün sorunlarıyla ilgili önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, öncelikle ülkemizdeki tekstil sektörünün büyüklüğüyle çapıyla ilgili sizi bilgilendirmek istiyorum. Tekstil sektörü dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de ekonomik kalkınma, ihracat, istihdam ve ticari açıdan önemli bir rol oynamaktadır. Tekstil sektörü ülkemizde otomotivden sonra en büyük sektördür. Değerli kardeşlerim, istihdamda ise tekstil sektörü ülkemizin en büyük

sektörüdür. Ülkemizde tekstil sektörü hazır giyim sektörüyle birlikte 82,4 milyar dolarlık bir büyüklüğe sahiptir. Gayrisafi milli hasıla içinde tekstil sektörünün büyüklüğü 82,4 milyar dolardır. Bunun 50 milyar doları tekstil ürünleri, 32 milyar doları da hazır giyim sektörüdür, bunlar kardeş sektörlerdir. Tekstil sektöründe ülkemiz dünyanın en büyük 5'inci, Avrupa'nın da en büyük 2'nci tedarikçisi konumundadır.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İrfan Bey, fabrikanızda ölen işçilerden de bahsedecek misiniz özellikle pandemi döneminde?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Tabii, cevap vereceğim Sevda Hanım.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – O ihracat rekorlarını nasıl kırdığınızı anlatacak mısınız?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sevda Hanım, dinlerseniz cevap vereceğim. Dinleyin, cevap vereyim.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Siz, davası iş kazaları yüzünden düşürülmüş bir milletvekilisiniz, hiç mi utanmıyorsunuz burada ihracat rekorları kırıldığından bahsederken?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bak dinle, cevap vereceğim dedim, dinlersen.

MEHMET EYUP ÖZKEÇECİ (Gaziantep) – İrfan Vekilim, siz devam edin.

BAŞKAN – Lütfen, karşılıklı değil.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bak, dinlersen cevap veririm.

BAŞKAN – Sayın Hatip, Genel Kurula hitap edin.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Ülkemiz...

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Biz sizden burada bu tekstil sektöründe işçilerin canı pahasına hangi ihracat rekorları kırıldığını anlatmanızı bekliyoruz, Antepli işçiler de bekliyor, buyurun.

BAŞKAN – Sayın Karaca, lütfen siz de...

Buyurun.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bunu süreden kabul etmiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Siz, lütfen devam edin.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Süreden kabul etmiyorum, bu müdahaleyi süreden kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Hatip, lütfen devam edin.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bakın, bana müdahale ediyor, benim konuşmamı engelliyor Hanımefendi.

BAŞKAN – Sayın Hatip, lütfen Genel Kurula hitap eder misiniz?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Ben, nezaketimi koruyorum hanımefendiye karşı, konuşmama devam edeceğim.

Siz bir hanımefendisiniz, size karşı nezaketimi koruyorum. Dinlerseniz size cevap veririm.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Ben de tüm bu nezaket sınırları içerisinde bir soru soruyorum.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) –Bakın, dinlemiyorsunuz. Bak, dinle diyorum, lütfen dinle.

BAŞKAN – Lütfen, karşılıklı değil.

Sayın Hatip, Genel Kurula hitap eder misiniz?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Hanımefendi, dinle, sizi cevaplandıracağım. Benim cevap veremeyeceğim hiçbir şeyim yok.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Hem “Hanımefendi” deyip hem niye parmak sallıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın ÇelİKaslan, lütfen Genel Kurula hitap eder misiniz?

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, ülkemiz ihracatta dünyada yüzde 1 paya sahipken tekstil sektöründe yüzde 3,5 paya sahiptir. Bu da AK PARTİ Hükûmetinin, iktidara geldiği günden beri partimizin tekstil sektörüne verdiği önemin, önemli yatırımların karşılığıdır değerli kardeşlerim. Bugün, tekstil sektöründe 1,3 milyon kişi istihdam edilmektedir, perakende sektörünü de buna dâhil edersek bu 2 milyon kişiye tekabül etmektedir.

Değerli kardeşlerim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sayın Başkanım, hiç konuşamadım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Şeref Bey tekstil sektöründeki sorunlardan bahsetti. Evet, tekstil sektöründe sorunlar var. Ben de tekstil sektöründe yatırımı olan bir işveren olarak tekstil sektöründeki sorunları kabul ediyorum ancak bu sorunların temeline inmek lazım.

Saygıdeğer milletvekilleri, tekstil sektöründeki sorunların büyük çoğunluğunun temeli pandemi dönemine dayanmaktadır. Pandemi döneminde insanlar eve kapandı, milyonlarca insan hayatını kaybetti. İşte Sevda Hanım’ın “fabrikasında ölen işçiler” dediği de fabrikamda çalışan 2 işçiyi ben de Covid’ten kaybettim.

ŞEREF ARPACI (Denizli) – Pandemide patronlar altın çağını yaşadı, gerçek nedenleri söyle.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – 2 çalışanımı Covid’ten kaybettim. 2020 yılında Covid’in yoğun yaşandığı dönemde 2 çalışanım, on yıldır yanımda çalışan, kendilerinden çok memnun olduğum -Allah rahmet eylesin- 2 kardeşimiz Covid’ten... Ben en yakınlarımı kaybettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İşçileri zoraki işe getirttiğinizi de söyleyin. Ellerinde rapor olmasına rağmen zoraki işe getirttiğinizi söyleyin bu kürsüden.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Doğru söylemiyorsunuz, vallahi yanlış söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın ÇelİKaslan, lütfen Genel Kurula hitap edin.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İşçilerin ailelerine zarf içinde 1.500 lira gönderdiğinizi buradan söyleyin, kürsüden.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Peki, eğer ben...

Hanımefendi, bakın, raporlar var elimde. O işçileri ben asla zorla çalıştırmadım.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Ellerinde belgelerle geldiler.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – O işçiler Covid oldukları gün raporu alıp evlerine gittiler.

BAŞKAN – Sayın ÇelİKaslan, lütfen Genel Kurula hitap ediniz.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Biz o gün kendi kardeşlerimizden uzak duruyorduk.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İşçilerin ailelerine zarf içinde 1.500 lira gönderdiğinizi de söyleyin.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sevda Hanım, bakın, adil davranmıyorsunuz, yazık size.

BAŞKAN – Sayın Çelikaslan...

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Hayır, ben bu konuda da cevap vermek isterim. Madem Hanımefendi... Bunu gelin size özel olarak da anlatayım.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Cevabı bu kürsüden vereceksiniz, bu kürsüden cevap vereceksiniz.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Elimde raporlar var. O çalışanlar Covid oldukları gün -il sağlık müdürlüğü raporları mevcuttur- raporları sisteme düştüğü gün raporlu oldular, çalışmadılar. Gelin, bana kanıtlayın çalıştıklarını.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Yalan söylüyorsunuz, belgeleri var.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Getir bana, peki.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Mahkeme belgeleri var, bilirkişi belgeleri var.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Getir belgeleri, al, çöz, getir belgeleri.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – İşte, sizin davanız, baskı uyguladınız.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Getir belgeleri, asla öyle bir şey yok, söylediğin hiçbir şey doğru değil.

BAŞKAN – Sayın Çelikaslan, lütfen Genel Kurula hitap edin, aksi takdirde mikrofonunuzu kapatacağım.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bak, senin söylediğin hiçbir şey doğru değil, belgelerin de doğru değil, verdiğin tarih de doğru değil; hiçbirini doğru değil.

Değerli kardeşlerim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bakın, ben hiç konuşamadım. Özür dilerim ama ben önergeyle ilgili tek bir... Hanımefendinin bana müdahalesinden dolayı, lütfen...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Hem “hanımefendi” deyip hem parmağınızı sallamanız ne?

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, ben sizi defalarca uyardım, Genel Kurula hitap edin dedim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Konuşurmuyorlar.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika 2 kez de uzattım; süreniz bitmiştir.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, beni konuşurmadılar. Ama adil davranmıyorsunuz. Bakın, lütfen...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Hatip...

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Ben önergeyle ilgili, tekstilin sorunlarıyla ilgili farklı bir görüşte bulunmak, anlatmak için buraya çıktım. Ben Sevda Hanım’a cevap vermek için çıkmadım ama beni konuşurmadı, istihdam ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hatip, ben sizi uyardım.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Bir iki dakika tekstilin sorunlarıyla ilgili...

BAŞKAN – Ben 3+1+1 olarak sizin sürenizi uzattım.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Hanımefendi, beni konuşturmadı ki hanımefendi. Kesti hep....

BAŞKAN – Üstelik de hanımefendi değil, burada bir hanımefendi olarak değil -evet hanımefendi ama- bir Meclis Başkan Vekili olarak bulunuyorum.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, ben sizden bahsetmiyorum, Sevda Hanım’dan bahsediyorum.

BAŞKAN – O nedenle, süreniz tamamlanmıştır, lütfen kürsüden ayrılın.

İRFAN ÇELİKASLAN (Devamla) – Sayın Başkan, yaptığınız doğru değil, adil davranmıyorsunuz.

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Sayın Hasan Toktaş’a aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin tekstil sektörünün sorunlarının araştırılması hakkında vermiş olduğu grup önerisiyle ilgili İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, heyeti saygıyla selamlıyorum.

Evet, tekstil sektörü ihracatta ve istihdamda ülkemizin lokomotif sektörlerinin başında gelmektedir ve bu sektör, hepimizce çok önemsenmesi gereken, ülkemizde milyonlarca insanımızı ilgilendiren önemli bir sektördür.

Seçim bölgem Bursa başta olmak üzere Denizli, Uşak, Gaziantep gibi birçok vilayetimiz âdetla sektörle anılan kentlerimizdir. 2023 yılının ilk on bir ay ihracat rakamlarını, 2022 yılının aynı dönemiyle mukayese ettiğimizde yaklaşık yüzde 10’luk dramatik bir düşüş söz konusudur. Dolayısıyla bu, tekstil sektörünün âdetla can çekişmesi anlamı taşımaktadır. Bursa’dan da biliyoruz, birçok tanıdığımız, eşimiz, dostumuz, arkadaşımız var, sanayici dostlarımız var, çalışanlar var, gerçekten büyük bir sektör çok ciddi anlamda sıkışmış ve âdetla can çekişmektedir. İç piyasadaki daralma ve alım gücünün zayıflaması da ayrıca cabasıdır. Başlıca sebeplerine baktığımızda, enerji sektöründe maliyetlerin dayanılmaz yükselişi, özellikle doğal gaz ve elektrikte EXİMBANK kredilerine ulaşım zorluğu -Sayın Cumhurbaşkanı “nas” diyordu ya- kredi maliyetlerine uygulamış olduğunuz yanlış ekonomik politikalar sonucu kredi maliyetlerindeki yükselmeler, ihracattaki nakliye maliyetleri, kalifiye eleman, daha doğrusu, aranan eleman yetersizliği, marka üretmiyor olmamız. Bakın, Türk tekstil sektörü bir İspanyol markanın iki dudağı arasında, Türkiye’ye iş verirse Bursa’daki, Denizli’deki, Uşak’taki tekstilcimiz iş yapabiliyor, vermezse maalesef iş yapamıyor. Dolayısıyla ülke olarak mutlaka önemli markalar üretmek zorundayız. Sanayi parseli ve inşaat maliyetlerinin yüksekliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Toktaş, tamamlayın lütfen.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Bakın, 5 bin metrekare bir yeri kapatacağınızı düşünün, 10 bin metrekare bir arsayı Bursa’da alabileceğiniz en düşük rakam 150 milyon TL, üzerine binayı yapmanızla birlikte 200-250 milyon TL, içeriye daha bir makine koymamışsınız, ciddi bir maliyet.

Değerli milletvekilleri, tekstil sektöründe özellikle önemli kalemlerden olan konfeksiyon sektörü Bursa’da ciddi anlamda kan kaybetmekte ve âdetla teker teker, patır patır fabrikalar, atölyeler kapanmaktadır. Böylesi bir durumda Bursa’da özellikle konfeksiyoncuların teşvik edilmesi

gerekmektedir. Ayrıca, bir şey ifade etmem gerekiyor, sanayici de bizimdir işçi de bizimdir. Sanayicinin yurt dışına, Mısır'a, Fas'a, Balkan ülkelerine gidip yatırım yapması, sermayenin Türkiye'den kaçması asla ve asla kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Bu yatırımların mutlaka Türkiye'de kalması lazım geldiğini söylüyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, karar yeter sayısı talebimiz var çünkü şu an karar yeter sayısı yok. Arkadaşlarımız İç Tüzük'e uygun olarak önergeyi yeterli bir sayıyla reddetsinler.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.17

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.21****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağım.

Süremiz iki dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.24

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi elektronik oylama yöntemiyle oylarınıza sunacağım.

Süreniz iki dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 1’inci madde üzerinde önerge işleminde kalınmıştı.

1’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk Özdağ

Muğla

Hasan Ekici

Konya

Şerafettin Kılıç

Antalya

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

(*) 79 S. Sayılı Basmayazı 5/12/2023 tarihli 29’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç’a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değışiklik yapılmasına dair kanun teklifi hakkında grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, istişare önemlidir. Hele bir iktidar toplumun tamamını ilgilendiren hususlarda kanuni değışiklik yapacaksa ilgili konuda sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, muhalefet partileri ve akademi camiasıyla bir istişare süreci yürütmeye özen göstermelidir.

“Ben yaptım, oldu.” mantığıyla yola çıkılırsa varılacak sonuçta toplumun genelinin mağduriyet yaşadığı fakat azınlık bir kesimin ise konfor elde ettiği, haksız ve hukuksuz bir ortam oluşacaktır. Samimiyetle istişare edilmeyen hususlar siyasi çıkarların mezesi olmaya mahkûmdur. Nitekim, yapılan düzenlemelere baktığımızda çözüm bekleyen hususlar bir yanda beklerken, iktidar tali konularda hareket alanını genişletmeye çalışmaktadır. Yasal değışiklikler toplumun tümünü ilgilendirir, dolayısıyla burada yapılan düzenlemeler şeffaf olmak zorundadır. Vatandaşlarımız burada yapılan işin kendileri açısından nasıl sonuçlar ortaya çıkaracağını açıkça bilme hakkına sahiptir. Ancak ne var ki burada birçok kanuni değışiklik torba yasa yöntemiyle yapılırken milletimizin aleyhine olan düzenlemeler gizlenmektedir. Ancak ne var ki isminden de anlaşılacağı üzere, bu kanun teklifi veya daha doğru ifadesiyle torba yasa muğlak, belirsiz ve sorunludur. Torba yasa tekniğı başlı başına birçok sorunu barındıran yanlış bir yöntemdir. İktidarımız süresince bu yöntemle âdetâ saman altından su yürüttünüz. Siz birbirleriyle bağlantısı olmayan birçok konuda yasal düzenleme yapacaksınız ve bu değışikliklere, yaptığımız kanunda “bazı kanunlarda değışiklik” gibi ne olduğu belli olmayan bir ad vereceksiniz. Bu kanunla özetle vergi yükü artırılıyor, vatandaş bir manada kumara da teşvik ediliyor; bu yöntemin sağlıklı olmadığı aşikârdır.

Değerli arkadaşlar, mevcut iktidara dair hüsnüniyet taşıyan vatandaşlarımız, torba yasaların iş yükünü hafifletmek için yapıldığını düşünebilir ancak ne yazık ki gerçek başkadır. İktidar ne zaman ki bir yasanın ayak bağı olduğunu düşünmeye başladıysa o yasayı bir torbaya koyarak değıştirme sürecini başlatmıştır. Elbette bu ayak bağı meselesi iktidarın kendi siyasi çıkarları için geçerlidir, zira amaç millete hizmet etmek olsaydı şüphesiz ki bu yasal değışiklikler bir torbaya gizlenerek yapılmazdı.

İktidar açısından torba yasa mantığı şu şekilde işlemektedir: Vatadaşın sırtındaki vergi yükü mü artırılacak, hadi torba yasa yapalım; yandaşlara kaynak mı aktarılacak, bir torba yasayla halledelim; belediyelerin elini zayıflatmak mı gerekiyor, bir torba yasaya bakar; vatandaşın evine, toprağına el mi konulacak, torba yasa; israf ve yolsuzlukların üzeri mi örtülecek, torba yasa; yasakların hudutları mı genişletilecek, torba yasa; Cumhurbaşkanının yetkileri mi genişletilecek, torba yasa yapalım. Değerli arkadaşlar, bu amaçları taşıyan birçok düzenleme farklı kanun teklifleriyle Meclisten geçiriliyor, dışarıdan bakıldığında müspet düzenlemeler olarak görülüyor ancak ne yazık ki farklı amaçlara hizmet eden yasal düzenlemeler yapılıyor. “Torba yasa” adı altında yapılan tahrifatı milletimiz adına kabul etmediğimizi açıkça ifade ediyorum. Buradan çağrıda bulunuyorum: Bakın, problemler ortada duruyor; gelin, yoksulluğun pençesinde kıvranan vatandaşları korumak ve kollamak için yasa yapalım; gelin, özellikle kamuda israfı ve yolsuzluğu önlemek için yasa yapalım; gelin, mülakat mağduru binlerce gencimiz için yasa yapalım; gelin, KHK’lerle haksızlığa uğrayanların hakkını teslim etmek için yasa yapalım. Gelin fonlarla ve çeşitli yöntemlerle haksız kazanç elde edilmesinin önüne geçmek için yasa yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Kılıç.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Gelin her bir vatandaşımızın insan onuruna yaraşır bir yaşam sürebilmesi için yasa yapalım. Gelin bütün bunları torbalara gizlemeden ve bütün toplum kesimleriyle istişare içerisinde yapalım. Böylelikle iktidar veya muhalefet fark etmez, buradaki her bir milletvekili bu milletin menfaatleri için katkı sunabilsin bu vesileyle.

Bu duyularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “olarak” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Keziban Konukcu Kok

Mahmut Dindar

Van

İstanbul

Van

Onur Düşünmez

İbrahim Akın

Heval Bozdağ

Hakkâri

İzmir

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Bozdağ. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; bir oldubittiyle Komisyonunda görüşülen bu torba yasa toplumun tümünün çıkarlarının gözetilmediğinin kabulüdür. Sınıfsal bir karakteri vardır ve sermaye kollarıdır. Ülkede demokrasi rafa kaldırılıp, demokratik kurumlar hukuksuzca yargılanıp baskı altına alınırken ekonomi de başka birçok sorun da düzelmez, bu torba yasalarla da çözüm üretilemez.

Hepinizin bildiği gibi, bu hukuksuzlukların bir yenisi de 30 Kasım 2023 günü yaşandı; Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyeleri görevleri dışında faaliyet göstermek iddiasıyla görevden alındı ve yerine 5 kişilik bir kayyum atandı. Sayın Genel Kurul, Türk Tabipleri Birliği anayasal güvence altında kurulmuş, 65 ilde tabip odası olan, 100 binden fazla üyeye sahip bir hekim örgütüdür. Türk Tabipleri Birliği, halk sağlığını önceleyen, toplumun sağlık hakkını savunan, “Sağlığa erişim ücretsiz ve kolay olmalı.” diyerek sağlığı bir hak olarak tanımlayan bir örgüttür; şehir hastaneleri gibi, bir avuç yandaşı zengin eden, kamunun kaynaklarının heba edildiği, halkı yoksullaştıran ve sağlıksızlığa iten tüm politikaları eleştirir. Türk Tabipleri Birliği özgürlüklerden, demokrasiden, eşitlikten yana tavır alır; insan hakları mücadelesinin bir parçasıdır, ülkede yaşayan yurttaşların ifade özgürlüğünü ve örgütlenme özgürlüğünü savunur ve örgütlü topluma inanır. Bu nedenlerle, tarihi boyunca Türk Tabipleri Birliği baskıcı, otoriter ve piyasacı iktidarların hedefi olmuştur; 12 Eylül faşist darbesinde “Hekimlik meslek etiği kurallarının başında insanları yaşatmak gelir.” diyerek idam cezasına karşı durmuş, yüz otuz gün kapatılmış, yöneticileri tutuklanmış, o dönem de bu dönemde olduğu gibi amaç dışı faaliyetlerle suçlanmıştır; 19 Aralık Hayata Dönüş Operasyonu'nda yaşanan vahşete karşı aldığı tutum nedeniyle de 2018 yılında TSK'nin Suriye'nin Afrin bölgesine düzenlediği harekâta karşı “Savaş bir halk sağlığı sorunudur.” açıklamasını yaptığında da amaç dışı faaliyet nedeniyle suçlanmıştır.

Geldiğimiz bugünde de Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi yine amaç dışı faaliyetler nedeniyle suçlanmaktadır. İktidarların TTB'ye karşı olan hazımsızlıkları devam etmektedir. Türk Tabipleri Birliği ise hekimliğin etik değerlerini, mesleki bağımsızlık ve özerkliğini cesurca savunmaya devam etmiş, bir adım dahi geri atmamıştır. Bu davaların hepsinde, TTB, iktidarlar tarafından otoriteye karşı olduğu, sermayeden yana durmadığı, “Giderlerse gitsinler.”e inat hakikati dile getirdiği için kapatılmaya varan söylemlerle önce hedef gösterilmiş, sonra da soruşturmalara tabi kılınmıştır. O yüzden, bu dava da öncekiler gibi hukuki değil siyasidir.

Dava konusu olarak “amaç dışı faaliyetler” deniliyor. Nedir bu amaç dışı faaliyetler, bunlara dair de hiçbir somut tanımlamaya gidilmemiş, Merkez Konseyi üyelerine mahkemede savunma hakkı bile tanınmamıştır. Amaç dışı faaliyetler halkın yanında Akbelen'i, Kaz Dağları'nı, Soma'yı, Cudi'yi savunmak mıdır? Nükleere karşı olmak mı, “Savaşlarda kimyasal kullanmak yasaktır. Böyle bir iddia varsa eğer araştırılmalıdır.” demek mi amaç dışı faaliyettir? “Filistin’de yaşam hakkı, sağlık ve insan hakları ihlal ediliyor, savaş suçları işleniyor.” dediği için mi, “Rojava’da da Filistin’de de Ukrayna’da da nerede olursa olsun savaş halkların değil egemenlerin, sermayenin istediği bir şeydir ve ezasını halklar çeker.” dediği için mi, “Savaş bir halk sağlığı sorunudur. Onun ya da benim, kimin savaşı olursa olsun ölüm demektir, yıkım demektir. Barış o kadar da zor değil, her ne olursa olsun konuşmak sorunları çözer. Barışın yolu konuşmaktan geçer.” dediği için mi? Türk Tabipleri Birliğinin toplumun en temel haklarını savunduğu gün gibi ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Pandemide siz verileri gizlerken ve işçileri fabrikalara “çarklar dönsün” diye sürerken de depremde herkesten önce enkaz başına koşup size görevinizi hatırlattığı sırada da bilimsel verilerle hareket ettiği için, emekçiden, halktan yana olduğu için rahatsız oldunuz; bunlar apaçık ortadadır, bu bir darbedir. Türk Tabipleri Birliği bugün kayyum politikalarını eleştirdiği için, seçme ve seçilme hakkını savunduğu için saldırı altındadır.

Sözlerimi Doktor Nusret Fişek Hocanın idam cezasına yönelik 1985’te mahkemeye yazdığı dilekçedeki sözleriyle bitirmek istiyorum. “Hekimlerin amacı kişiler arasında bir ayırım yapmadan herkesin hayatını korumaktır. Biz, değil bir sanığın, harpte bir düşman askerinin yaşaması için de uğraş veririz. Sayın savcı hakkımızda dava açtığı günden beri düşünüyorum; Hükûmet bizi niçin mahkemeye verdi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Bu dava siyasi amaçla açtırılmış bir davadır. Türk Tabipleri Birliği bir insan hakkı olan yaşama hakkı konusunda ve ülkenin sorunları hakkında görüş bildirme hakkına sahiptir.

Saygılarımla. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, karar yeter sayısı talebimiz var.

ADEM ÇALKIN (Kars) – Ya, yeter kardeşim ya!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kardeşim, yeterse bul buraya 151’i, ne laf atıyorsun oradan! Getir, 151 kişiyle çalıştır Meclisi. Ne bağıırıyorsun!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Niye bulmak... Bulmak zorunda değiliz ya... Ya, sen oradan...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ne bağıırıyorsun ya? İç Tüzük'ten kaynaklanan hakkımı kullanıyorum. Getir 151 kişiyi buraya. Terbiyesize bak ya!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Oradan koşup geliyorsun, konuşuyorsun, şuna bak ya! Koştura koştura geliyorsun, bir de bağıırıyorsun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, hiç kimse bizim grubumuza, milletvekillerimize kalkıp ne söyleyeceğini, nasıl davranacağını işaret edemez, ima edemez!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Aynı şekilde sizinkiler de Sayın Başkanım.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Bunu aynen iade ediyoruz, kabul etmiyoruz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

51.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, İç Tüzük'te bir maddenin kabul edilebilmesi için veya reddedilebilmesi için karar yeter sayısı var. Şimdi, arkadaşlarımız “İç Tüzük'ü görmezlikten gelin.” diyorsa, İç Tüzük'ü görmezlikten gelme hakkım yok. Kendileri sayıyı buldu da ben başka bir şekilde kürsüyü mü işgal ettim de itiraz ediyorlar? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ya, her seferinde niye meşgul ediyorsunuz?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Benim Saadet Partisi olarak bu Meclisi belki karar yeter sayısı olarak çalıştırma hakkım olmayabilir ama Adalet ve Kalkınma Partisine burayı çalıştırmayla ilgili yeterli çoğunluğu getirtme imkânım var, bunu da sonuna kadar kullanacağım; bu kadar basit. Laf atmaya gerek yok. Girin ekrana, 151'i bulduğunuz zaman... Tartışmaya gerek yok yani usuli hakla ilgili birbirimizi niçin suçlayalım? Onun için, kimse kendi grubuna ne yapılacağını hatırlatma sözünü duymak istemiyorsa, başkalarına da bir şey hatırlatmazsa zaten kendilerine kimse cevap vermez Sayın Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Karar yeter sayısı yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yoktur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

(AK PARTİ sıralarından “Var...” Var...” sesleri, gürültüler)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Divanda ihtilaf var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Oy verdin... Oy verdin...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, Divanda ihtilaf var. Sayın Başkanım, Divanda ihtilaf var.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, Divanda karar yeter sayısı konusunda...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – İhtilaf var, evet.

ALİ KIRATLI (Mersin) – Sen Başkan mısın da “Vardır... Yoktur...” diyorsun? Sen Başkan mısın?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ben Başkan değilim, ben talep ediyorum. Talep ediyorum, talep; Başkan değilim, Başkana talepte bulunuyorum. Tutanakları isteyeceğim, sonra toplu cevap vereceğim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylamayı ihtilaf nedeniyle yeniliyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, sizin karar hakkınız var.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Olmadığına dair ihtilaf var.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sayın milletvekilleri, Divanda kâtipler arasında uyumsuzluk bulunmaktadır, görüş ayrılığı vardır, oylamayı yenileyeceğim ve tekrar karar yeter sayısı arayacağım elektronik oylamayla.

Oylama süresi iki dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada olup da girmeyenlere bakın. Siz buradasınız ama beden burada, ruh burada değil.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Az önce oylamayı yaparken verdiler oyu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yazık yazık, yazık size!

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.51

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

1’inci madde üzerinde Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama elektronik olarak tekrarlanacaktır.

Oylama süresi iki dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın

Ersin Beyaz

Nimet Özdemir

Trabzon

İstanbul

İstanbul

Burhanettin Kocamaz

Selcan Hamşioğlu

Yüksel Arslan

Mersin

Tekirdağ

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’a aittir.

Buyurun Sayın Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maddeyle, gemiler için uygulanan idari para cezaları yeniden düzenlenmektedir. 1’inci maddeye aykırılık hâlinde uygulanan cezanın alt sınırı 10.604 TL’den 40 bin TL’ye, üst sınır 264.357 TL’den 2 milyon TL’ye; 2’nci ve 3’üncü maddelere aykırılık hâlinde uygulanacak ceza 5.332 TL’den 20 bin TL’ye; üst sınır da 52.907 TL’den 200 bin TL’ye yükseltilmektedir. 1’inci maddeye aykırılık hâlinin önemi dikkate alınarak üst sınırı yaklaşık 8 kat artırılmış, diğer sınırlar yaklaşık

4 kat artırılmıştır. Limanları özelleştirdiniz, bu da yetmedi, kanunsuz bir şekilde, işletme süresini ihale yapmaksızın uzattınız ve kamu zararına yol açtınız. Şimdi de bu düzenlemeyle idari para cezalarını artırarak Hükûmete kaynak sağlamaya çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin dış ticaret yükünün yüzde 89'luk kısmı deniz yoluyla taşınmaktadır. Türkiye'nin ithalat ve ihracat hacminin yüzde 61'lik yanı, yaklaşık 250 milyar dolarlık bölümü yine deniz yoluyla gerçekleştirilmektedir. Deniz yolu taşımacılığı diğer taşımacılık türlerine göre daha avantajlı durumdadır. Deniz yolu taşımacılığı; demir yolu taşımacılığına göre 3,5 kat, hava yolu taşımacılığına göre 20 kat ve kara yolu taşımacılığına göre de 7 kat daha ucuzdur. Bu nedenle, Türkiye için mavi vatan ve deniz ticareti büyük önem taşımaktadır. Deniz ticaretinin önemini yıllar öncesinden gören Aziz Atatürk'ün "Denizciliği Türk'ün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu en kısa zamanda başarmalıyız." sözü unutulmamalıdır. Cumhuriyetin 100'üncü yılını kutluyoruz. Aradan geçen yüz yıl içinde Aziz Atatürk'ün bu konuda göstermiş olduğu hedefi bile maalesef hâlâ yakalayabilmiş değiliz. Deniz taşımacılığında Yunanistan, Çin ve Japonya gibi bazı ülkeler ön sıralarda yer alırken Türkiye deniz ticaretinin yalnızca yüzde 11'lik bölümünü Türk bayraklı gemilerle yapmaktadır, üç tarafımız denizlerle çevrili olmasına rağmen Türk denizcilik sektörünün millî gelire katkısı ancak yüzde 20-22 civarındadır. Türk denizcilik sektörünün dünyayla karşılaştırıldığında pastadan aldığı pay oldukça düşüktür. Millî gemi sicilimize kayıtlı -2019 yılında- toplam 2.024 gemimiz bulunmaktadır, buna karşılık dünyada 45.374 gemi dünya ticaretinde aktif rol almaktadır.

Deniz taşımacılığına yön veren ülkeler tanker, dökme yük ve kargo gemilerinin sayılarını her geçen gün artırırken Türkiye'nin siciline kayıtlı gemilerin büyük bir kısmı dünyanın tam aksine balıkçı gemilerinden oluşmaktadır. Türk siciline kayıtlı gemiler için vergi oranı çok yüksek olarak uygulanmakta, bu nedenle Türk şirketleri vergi yükünü azaltmak amacıyla yabancı bayraklı sicil kullanmayı tercih etmektedir, böylece kolay bayrak sicilinden en büyük kazancı dünyada Panama gibi ülkeler elde etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin konteyner limanı konusundaki sözler 2018 seçim beyannamenizde "Mersin konteyner limanının yapımına başlayacağız." şeklinde yer almış ve ayrıca kamuoyuna açıklanan Onuncu Kalkınma Planı'nda da Mersin'de yapılacağı duyurulmuştu. Buna rağmen eski Ulaştırma ve Altyapı Bakanı, Mersin konteyner limanının Adana'nın Yumurtalık ilçesine yapılacağını söyleyerek kafa karışıklığına neden olmuştur. Bu açıklamayla Mersin'de büyük tepkilere ve infiale neden olmuş, sorumsuzca yapılan ve birbiriyle bağdaşmayan bu tür açıklamalar iki güzide kenti karşı karşıya getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Mersin'de konteyner limanı konusunda Onuncu Kalkınma Planı'nda ne deniliyorsa daha önce alınan karar ve bu yatırım Mersin'de bir an önce hayata geçirilmelidir.

Bu vesileyle Genel kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Usta, söz talebiniz vardı; buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Yazar Mustafa Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bir vefat haberini Genel Kurulla paylaşmak istiyorum: Siyaset Bilimci, Yazar Mustafa Çalık bugün vefat etmiştir, kendisi bir süredir hastanede tedavi görüyordu. O, Türk milliyetçiliği davasının keskin zekâsıydı; o, Türk milliyetçiliği davasının gür sesiydi; yılmadan, yorulmadan, inandığı yolda yürüdü, kendisine Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz. Bizim de aynı zamanda hem Siyasal Bilgiler Fakültesinden hem de Devlet Planlama Teşkilatından ağabeyimizdi, sevenlerine başsağlığı diliyorum, kendisine rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, sizin de söz talebiniz var, buyurun.

53.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Yazar Mustafa Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 12 Eylülün fırtınalı dönemlerinde tanıştığım, Mülkiyede ciddi mücadeleler içerisinde gelen Mustafa Çalık Bey bugün Rahmetirahman'a kavuştu, kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. Çok ciddi bir tarihçiydi, siyaset bilimciydi, inandıklarını her zaman için çekinmeden söyleyen cesur bir insandı. İnsanların ömrü yaşadıkları kadar değildir, anıldıkları kadardır. Mustafa Çalık anılmaya devam edecek inşallah. 12 Eylül'den sonra yani 12 Eylül darbesinden sonra “Türkiye Günlüğü” adlı bir dergi çıkartmıştı ve burada, 12 Eylül öncesi kavga ettiği şahıslarla sağcı-solcu demeden; Alevi, Sünni, Kürt, Türkmen demeden; millî görüşçü, ülkücü, sosyalist demeden beraberce o insanları bir araya getirdi, birlikte bir fikir jimnastığı yaptılar yani “Fikirlerin çarpışmasından hakikat şimşegi doğar.” diyerek hakikat şimşegi doğsun diye gayret sarf etti. 67 yaşındaydı. İki gün önce de beni arayarak helallik dilemişti. Mustafa ağabey, hakkımız helal olsun size. Allah rahmet eylesin.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, söz talebiniz vardı.

Buyurun.

54.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mecliste kullanılan ıslak mendiller üzerinde Türk bayrağı simgesinin bulunmasının neden doğru olmadığına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Çok teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gerek kafeteryalarında gerek lokantalarında şöyle ıslak mendil sürekli dağıtılıyor ve bu ıslak mendiller yırtılıp çöpe atılıyor ancak üzerine dikkatle baktığımız zaman bu ıslak mendillerin üzerinde Türk Bayrağı var. Bu Türk Bayraklarının bu şekilde çöplere atılması vesaire Türk Bayrağı'na hakikaten hakarettir, küçük düşüren bir şeydir. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu ıslak mendildeki Türk Bayrağı'nı üzerinde bulundurma uygulamasından vazgeçsin. Türk Bayrağı konulmadan bu ıslak mendil yapılabilir, dağıtılabilir, konulabilir ama Türk Bayrağı bunun yeri değil yani yanlış bir uygulamadır. Umarım ve dilerim Meclis Başkanı bizi dinliyordur, bu yanlış uygulamadan vazgeçerler.

Teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Aynı şey sigaralarda da var. Sigara paketlerinde de aynı şekilde bandrolllerinde bulunmaktadır, ona da dikkat çekiyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Öz kaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – 2’nci madde üzerine 3 önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Selçuk Özdağ	Hasan Ekici
İstanbul	Muğla	Konya
Şerafettin Kılıç	Mehmet Karaman	Mustafa Kaya
Antalya	Samsun	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya’nın söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Grubumuz adına 2’nci maddeyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Bugün için yaşadığımız ve bazı arkadaşlarımızın, milletvekili arkadaşlarımızın bundan rahatsızlık duyduğu durumu aslında bir kere daha açığa kavuşturmakta fayda var. Arkadaşlar, biz altı aydan beri grubumuzu kurmuş durumdayız, altı aydan beri taleplerimizin hiçbirinin Meclis Başkanlığı tarafından kabul görmediğini ve aksine her bir görüşmemizin ardından Başkanlık tarafından yapılan, düzeltme adıyla yapılan açıklamaların tamamının bizim görüşmelerimizde yer almadığını ve netice itibarıyla da bugün geline nokta itibarıyla bizim kimseden lütf beklemediğimizi bir kere daha ifade etmek istiyoruz. Biz, milletin bize verdiği yetkiyi, yine Meclis Genel Kurulunda olduğu gibi odalarımızla, danışmanlarımızla bu yetkiyi kullanmak istiyoruz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Millet size vermedi, CHP’ye verdi, CHP’ye verdi.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Kimse bize bir lütufta bulunmayacak, biz hakkımız neyse onu istiyoruz. Bir de Sayın Meclis Başkanının iki ateş arasında kalmış gibi bir psikolojisi var, bu psikolojiye sığınmaya gerek yok.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Millet CHP’ye verdi, CHP’nin de yeri burada.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Sayın Yıldırım, hiç bu eski defterleri açmayalım, bence sizin yaptığınız satışma Saadet Partisine gelmez.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ya, her çıktığınızda açıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Siz de Sayın Varank, bence hiç bu tür konulara girmeyin.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Her çıktığınızda açıyorsunuz.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Saadet Partisi yıllardan beri bu milletin birliğini beraberliğini, toplumun asgari müştereklerini... Kamplaşmanın ortadan kalkması için üzerine düşeni yapmaya çalışan bir siyasi partidir. Kamplaşmaya esir olmadan, ayırışmaya esir olmadan, ötekileştirmeden toplumun

bütün kesimleriyle iletişime geçme çabamızı sizlerin farklı değerlendirdiğini, bugün de bizim burada göstermiş olduğumuz gayretten nasıl telaşlandığınızı görmekten de sizin adınıza üzüldüyorum.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Acayip... Acayip... Acayip bir endişe içerisindeyiz(!)

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi bizim bir Filistin meselemiz var. Sizin Filistin meselesiyle ilgili aslında sözün doğrusunu söyleyip işlerin nasıl yanlısını yaptığınızı bilmeyen yok artık ve siz bence vicdanınızı rahatlatmaktan ziyade işin doğrusunu yaparak tarihe ve tarih bundan sonra yazıldığı zaman da nasıl yazılacağınızın hesabını yapın.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Altın harflerle yazacağız.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Tarihe nasıl geçeceğinizin hesabını yapın.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Biz altın harflerle yazacağız.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Biz altın harflerle tarihe geçmiş durumdayız.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Tabii, tabii(!) Onun için CHP’ye payanda oldunuz.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Millî görüş hareketinin temsilcisi Saadet Partisi olarak biz elli küsur yıldan beri bir mücadele yürütüyoruz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – CHP’ye payanda oldunuz onun için.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Ve bu mücadelede 28 Şubatta bizim üzerimize beton dökmeye çalışanları biz tarihe gömdük.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Onlarla beraber hareket ediyorsunuz.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Bugün bize beton dökmeye çalışanları da tarihe gömeceğiz, rahat olun. O yüzden herhangi bir sorun yaşamayacaksınız, ondan emin olun.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Masalarda berabersiniz.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, saygıdeğer milletvekilleri; şimdi Meclis Başkanlığının iki arada bir derede kalmış gibi bir, iki ateş arasında kalmış gibi bir hâli var. Ben şunu söyleyeyim: Hiç iki ateş arasında kalmasına gerek yok, Sayın Meclis Başkanının yapması gereken şey adil davranmaktır, adaletle davranmaktır, gücün karşısında adil olan neyse onu yapmaktır. Sayın Meclis Başkanı burada 600 milletvekilini temsil ederek o makamda oturuyor, bir siyasi parti kimliği olabilir ama adaletle davranmak zorundadır. Dolayısıyla, bizim bugünkü taleplerimizin, ortaya koyduğumuz çıkışlarımızın merkezinde hiç kimseden böyle aman dilemek, hiç kimseden lütuf dilemek falan yok arkadaşlar; biz hakkımızı istiyoruz ve sonuç itibarıyla biz bu hakkımızı, milletin bize verdiği yetkiyi kullanacağız, bundan emin olun.

Başka bir şey değerli arkadaşlar; Amerika bugün savaşta mı? Destek veriyor İsrail’e; Amerika savaşta mı? Ama bugün Amerika, İncirlik Üssü’ne 2 tane B-1 Lancer uçağı getirdi, İncirlik Üssü’nden kalkıyor. Değerli arkadaşlar, İncirlik Üssü’nden kalkan Amerikan uçakları 13 Kasım’da “Savaşta gücümüzü göstermek adına biz bölgedeyiz.” mesajı veren paylaşımlar yapıyor. İncirlik bugün NATO üssüyse Amerika’nın kendi adına bulundurmasının gerekçesi ne? Amerika B-1 Lancer uçaklarını İncirlik’e getirmeden önce Hükûmete bilgi vermek zorunda çünkü ortak bir NATO tatbikatı yok, NATO adına alınmış bir karar yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Sizler, burada bize söz yetiştirerek vicdanlarınızı rahatlatmaya çalışıyorsunuz ama emin olun, bugünler geçecek rahat olun, iktidarlar değişecek, bu dünya değişecek, Türkiye gerçekten varlığını koruyacak ama siz son tahlilde, İskenderun’dan kalkan gemileri

durdurmadığınız için, sözün güzelini Filistin’e söyleyip, yanlışı Filistin’e yapıp, sonra İskenderun’dan kalkan gemiler aracılığıyla bütün desteği, maalesef, üzülerək söylüyorum, İsrail’e verdiğiniz için tarihin sizi nasıl yazacağını hep beraber göreceksiniz. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Altın harflerle yazacak, altın; Filistinlilere soracaksınız.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 2 – 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunun 20 nci maddesinde bulunan birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunda yazılı sebeplerle;

- a) Yolculuğuna izin verilmemiş,
- b) Denize elverişlilik belgesi almamış,
- c) Denize elverişlilik belgesi İdare tarafından iptal edilmiş,
- d) Belgesinin süresi geçmiş veya İdarece uzatılmamış,

olmasına rağmen sefere çıkmış ticaret gemileri ile ulusal veya uluslararası mevzuat gereğince mecburi belgelere sahip olmayan ticaret gemileri derhal seferden alıkonularak en yakın elverişli limana veya deniz alanına çekilir, bütün masraflar donatan tarafından karşılanır. Ayrıca, gemi donatanına;

- 1) 18 GT’ye kadar gemilere iki bin Türk Lirası ile altı bin Türk Lirası arası,
- 2) 18 GT’den 50 GT’ye kadar altı bin Türk Lirası ile on iki bin Türk Lirası arası,
- 3) 50 GT’den 150 GT’ye kadar on iki bin Türk Lirası ile yirmi bin Türk Lirası arası,
- 4) 150 GT’den 500 GT’ye kadar olan gemilere otuz bin Türk Lirası ile altmış bin Türk Lirası arası,
- 5) 500 GT’den 3000 GT’ye kadar olan gemilere altmış bin Türk Lirası ile yüz elli bin Türk Lirası arası,
- 6) 3000 GT’den 10000 GT’ye kadar olan gemilere yüz elli bin Türk Lirası ile üç yüz bin Türk Lirası arası,
- 7) 10000 GT’den büyük gemilere üç yüz bin Türk Lirası ile bir buçuk milyon Türk Lirası arası, idarî para cezası verilir. Gemiye sevk ve idare eden kaptana bu cezaların onda biri ayrıca verilir.

Geminin muhafaza edilmek üzere limana çekilmesi ve limanda tutulması, barınması, yük ve yolcuların gidecekleri yere götürülmesi dolayısıyla oluşan bütün masraflar ile idarî para cezaları eksiksiz olarak ödendiği veya idarî para cezası tutarı kadar süresiz ve şartsız teminat gösterildiği takdirde 4 üncü madde hükümleri çerçevesinde gemi serbest bırakılır.”

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cavit Arı

İzmir

İstanbul

Antalya

Cevdet Akay

Tahsin Ocaklı

Gülcan Kış

Karabük

Rize

Mersin

Abdurrahman Tutdere

Utku Çakırözer

Adıyaman

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’e aittir.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yasayı getirenler “ekonomide uyumlaştırma torbası” diye bizlere, milyonlara sunuyor; iyi, güzel ama bu nasıl bir uyummuş, kimin çıkarına, hayrına bir torbaymış, birlikte bakalım. Bu torbada asgari ücretlinin geçim derdine çare yok, milyonlarca işçinin alın terinden alınan vergiden indirim yok, 90 bin taşeron emekçimize kadro yok; ücretli, sözleşmeli, kadrolu öğretmen ayrımını ortadan kaldırmak yok, atama bekleyen öğretmenlere atama yok; barınamayan, aç kalan üniversite öğrencilerimize tek kuruş destek yok; yüz binlerce engellimize kamuda istihdamı artıracak madde yok; yıllarca ülkeye hizmet etmiş şimdi açlık sınırında yaşayan “7.500 lira maaşla geçin.” dediğiniz 14 milyon emeklimize asgari ücret seviyesinde dahi maaş yok; üretimden vazgeçmeyen eli nasırlı çiftimizin mazotundan, gübresinden, elektriğinden KDV’yi, ÖTV’yi kaldırmak yok yani sayın milletvekilleri bu torbada iş kuyruğu, ucuz ekmek ve gıda kuyruklarında bekleyen dar gelirliyi ferahlatacak hiçbir şey yok çünkü bu saray yönetiminde, bu tek adam yönetiminde cebi boş, tenceresi boş milyonları düşünen kimse yok.

Peki ya, ne var bu torbada? Yandaşa, sermayeye, rantiyeye “vergi indirimi, muafiyeti” adı altında emekçinin cebinden verilen bol bol kıyak var. Kur korumalı mevduata sırtını dayayanların servetine emekçinin alın terinden çalıp servet katmak var. Uçmadığımız havaalanı, geçmediğimiz köprülerin müteahhitlerine vergi istisnalarıyla halkın cebinden aktarılan milyarlar var. Refah içinde yaşama umudunu yok ettiğiniz vatandaşlarımızı “Haram.” dediğiniz kumar çukuruna devlet eliyle yönlendirme var. Cumhuriyetin en önemli kazanımlarından demir yollarımızı bir avuç yandaşa peşkeş çekmenin yolunu açan madde var. Yurt dışına para kaçırانların peşine düşmek yerine “Döviz gelsin de vergisiz, denetimsiz nasıl gelirse gelsin.” anlayışı var. Bu torbada değerli arkadaşlarım, samimiyezsizlik var, ikiyüzlülük var. Nasıl demeyelim ikiyüzlü diye? Anayasa Mahkemesinin tutuklu Hatay Milletvekili Can Atalay için verdiği ihlal kararını tanımayacaksınız, uymayacaksınız, Yargıtayın yüksek mahkemeyi yok sayan tutumuna çanak tutacaksınız, sonra gelip üç dört yerden maaş alan yandaşlarınıza “huzur hakkı” adı altında ulufe dağıtılması için Anayasa Mahkemesi kararına uyum bahanesine sığınacaksınız; bunun neresinde samimiyet, neresinde dürüstlük var?

Sayın milletvekilleri, biz bu çoklu maaş, huzur hakkı meselesine karşıyız. Bakın, insanlar pazar artıklarıyla yaşam mücadelesi veriyor, öğrenciler barınamadıkları için eğitimlerini bırakıyor, emekli aç kalmamak için ikinci işlerde, üçüncü işlerde çalışıyor; siz ise bir avuç yandaşınıza “huzur hakkı” diye üç dört yerden maaş verilmesinin peşindesiniz. Üstüne üstlük huzur hakkı verdiğiniz yandaşları vergiden muaf tutarken milyonlarca memur ve işçiden daha maaşını almadan yüzde 20, yüzde 30 vergi almaya devam ediyorsunuz; bunun adı “soygun düzeni” değil de nedir değerli arkadaşlarım?

Değerli arkadaşlarım, son olarak, bu torbada ne var? Maaşları yüksek BDDK yöneticilerine İstanbul’da yaşayabilsinler diye 45 bin liralık hayat pahalılığı ödeneği var. İyi de bu hayat pahalılığı sadece BDDK yöneticilerini mi vuruyor? Bakın, son beş yılda 2,2 milyon kişi İstanbul’u terk etti, neden? Geçinemedikleri için. Sadece İstanbul’da değil, işte memleketim Eskişehir’de ve neredeyse tüm Anadolu kentlerinde fahiş kiralalar herkesi perişan etmiş durumda. Geçtiğimiz yıllarda bin lira, 2 bin lira olan “1+1” ev bile, artık, 10 bin liraya, 15 bin liraya kiralalanır oldu. İstanbul’da, Eskişehir’de, Antalya’da, İzmir’de, büyükşehirlerimizde bir memurun, öğretmenin, sağlıkçının, polis, din görevlisinin maaşlarıyla ev kiralayabilmeleri mucize. Yapılacak şey belli; gelin, kamu çalışanları arasında böylesine adaletsiz, böylesine ayrımcı bir tutumdan vazgeçin. Gelin, bu hayat pahalılığı ödeneğini tüm kamu çalışanlarımıza

verelim. Yani değerli arkadaşlarım, bu torbada refah, huzur, adalet yok. Bu torba, emekçiden, emekliden, çiftçiden, esnaftan alıp rantıyeye, sermayeye kol kanat germe torbasıdır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – ...ve bu hâliyle, Türkiye’nin ve ekonomimizin derdine derman olmaktan uzaktır.

Son söz olarak, ekonomide gerçekten bir iyileştirme istiyorsak, ülkemizin düze çıkmasını istiyorsak bunun yolu her şeyden önce demokrasiden, her şeyden önce hukuk devletinden, her şeyden önce özgürlüklerden, haktan, hukuktan, adaletten geçer diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinde yer alan “şekilde” ibaresinin “biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

İbrahim Akın

Van

Kars

İzmir

Mahmut Dindar

Keziban Konukcu Kok

Onur Düşünmez

Van

İstanbul

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Kars Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit’e aittir.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HEDEP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir AKP klasiğiyle yine karşı karşıyayız. Artık, torba kanun teklifleri yapmak yerine çuval kanun teklifleri yapıyorsunuz -maşallahınız var bu konuda- her gün birbirine benzemez onlarca kanun maddesinde değişiklik yapıyorsunuz ve onları getirip bir torbanın, bir çuvalın içerisine koyarak da yasama faaliyeti gerçekleştirdiğinizi iddia ediyorsunuz ama bunun böyle olmadığını çok iyi biliyoruz. Aslında bu yaklaşımınızla Meclise, halkın iradesinin tecelli ettiği yere de nasıl baktığınızı açık ve net bir şekilde göstermiş oluyorsunuz. Bununla siz burayı bir yasama fabrikasına çevirdiniz. Evet, Plan Bütçeden veriyorsunuz, Meclise havale ediyorsunuz ve yayınlayarak da yasayı hayata geçiriyorsunuz ama ne Meclis tam olarak ne tartıştığını biliyor ne de halkımız, aslında onların aleyhine nasıl yasal düzenlemeler yapıldığını anlayabiliyor.

Şimdi, bu, hukuksuz, genel olarak halktan kaçırma uygulamalarınızın bir diğer göstergesi de ayın 11’inde, 11 Aralıkta toplanacak Asgari Ücret Tespit Komisyonu. Şimdi, asgari ücret neden önemli? Çünkü Türkiye açısından -Türkiye açısından değil aslında- bütün ülkeler açısından en düşük işlerde, niteliksiz işlerde çalışanların ücretini yani “Onun altında çalışılmaz.” diyen bir ücret seviyesini belirliyor ama ülkemiz açısından asgari ücret, artık bir ortalama ücrete dönmüş durumda. Çalışan işçilerin, emekçilerin yüzde 60’ı, yüzde 65’i asgari ücretle çalışıyor ama asgari ücret sadece bu açıdan da önemli değil, bir

de genel ücretler üzerindeki etkisi açısından, diğer çalışma sektörleri üzerindeki etkisi açısından da önemli bir ücret. Ama siz ne yapıyorsunuz hâlihazırda, değerli arkadaşlar? Asgari ücreti açlık sınırının altında tutuyorsunuz. Bakın, bugün asgari ücret 11.402,3 TL ama bu ülkedeki açlık sınırı 14.025 liraya yükselmiş durumda. Yani açlık sınırının altında çalışan milyonlarca işçi, milyonlarca emekçi var ve bugün, aslında, siz asgari ücreti en son tespit ettikten bugüne kadar reel ücretlerde yaklaşık 3.500 liranın üzerinde erime oldu, alım gücü düştü artan enflasyon nedeniyle ama siz ara dönemde hiçbir düzenleme yapmadınız. İşte “Aralık gelsin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplansın.” diye oyalayıp duruyorsunuz. Peki, bu Asgari Ücret Tespit Komisyonu gerçekten işçiden, emekçiden yana bir tespit komisyonu mu? Hayır, 5 hükümet temsilcisi var, 5 de işveren var, işçiden yana orada sadece 5 temsilci oluyor ama -onlar da çoğu zaman zaten sizin bu ülkeye dayattığınız sarı sendika mantığı üzerinden, yandaş sendika mantığı üzerinden- onlar da görüntüde işçi sınıfının yanında gibi görünen ama aynı zamanda aslında sermayenin değirmenine su taşıyan bir durumdadır. Bunun sonucunda ne oluyor? İşçi sınıfının pazarlık gücü düşüyor, bağımlılık oranı artıyor ve bir çalışan yoksullar sınıfı oluşuyor bu ülkede, çalışan yoksullar sınıfı. Milyonlarca insan çalıştığı hâlde ekmeğe ulaşamıyor, konuta ulaşamıyor, birçok şeyden mahrum kalıyor. Zaten sosyal ve kültürel harcamalara, bu konudaki parametrelere değinmeye bile gerek yok çünkü artık bugün insanlar sadece kirasını yatırmak, gerçekten çocuklarını okutmak üzerine bir meseleyle ücretlere bakıyorlar ama bu da olmuyor.

Şimdi, diğer bir mesele değerli arkadaşlar, bu, asgari ücretin en temel sorunu ne? Siz sürekli -şimdi bütçede de var- sermayeye dünya kadar istisna tanıdınız, vergi muafiyeti tanıdınız ama bu ülkedeki çalışan milyonlarca işçinin ücreti olan asgari ücreti hâlâ vergiden istisna tutmuyorsunuz. Neden? Oysa ki bugün en başta asgari ücretin vergiden istisna tutulması lazım, vergi dışı tutulması gerekiyor ama siz ne yazık ki bunu yapmıyorsunuz ve bu konuda yeniden ve yeniden sermayeyi destekleyen politikaları belirliyorsunuz. Asgari ücretin aylık olarak belirlenmesi gerekiyor değerli arkadaşlar ve Yoksulluk Endeksi'ne göre yoksulluk ücretinin en az yüzde 50'si olması gerekiyor. Bu da yetmez; özellikle büyük kentlerde, metropollerde, İzmir, Ankara, Kocaeli, Bursa gibi büyük metropollerde asgari ücretin üzerine ek olarak şehirdeki yaşam maliyetini gözetecek ek gelirlerin, ek düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Özellikle büyük kentlerde daha pahalı olan barınma ve ulaşım gibi büyük kalemlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim.

...asgari ücretliye ek destek sağlanması gerekiyor ki bu insanlar yaşama tutunabilsinler ve gerçekten insan onuruna yaraşır bir çalışma sistemleri ve insan onuruna yaraşır bir yaşamları olabilsin.

Diğer bir mesele, Asgari Ücret Tespit Komisyonunun yapısı değiştirilmelidir. Göstermelik olarak toplanan ama sermayeden yana karar alan bu Tespit Komisyonunun işçiler nezdinde bir karşılığı yoktur değerli arkadaşlar. 5 hükümet, 5 sermaye, 5 de yandaş sendika temsilcisini yan yana getiriyorsunuz sonra diyorsunuz ki: “Asgari Ücret Tespit Komisyonu böyle çalışıyor.” Demokratik değil, katılımcı değil, sınıfı gözetmiyor, işçiyi gözetmiyor, emekçiyi gözetmiyor; bunu söylememiz gerekiyor.

Diğer bir mesele de mevcut rejimi ayakta tutan emek rejiminin lağvedilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Selamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim.

Mevcut kurduğunuz bu emek rejimi sizin antidemokratik sisteminizin en temel sacayağını oluşturuyor. Sınıfı örgütsüz bırakan, yandaş sendikaya kanalize eden, grevleri yasaklayan, her işçi direnişini copla, tazyikli suyla, polis zoruyla bastıran bu mevcut rejim, bu yeni emek rejimi değişmeden bu ülkede işçiden yana, sınıftan yana bir düzen oluşamaz. Bu nedenle bunun da değişmesi ve sizin pompalayıp büyüttüğünüz yandaş sendika sisteminin hızlı bir şekilde lağvedilmesi gerekiyor diyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.31

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.
79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

3’üncü maddeyle ilgili 3 önerge bulunmaktadır, aykırılık durumuna göre önergeleri okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Antalya

Selçuk Özdağ

Muğla

Mehmet Karaman

Samsun

Mustafa Nedim Yamalı

Ankara

Hasan Ekici

Konya

Mehmet Atmaca

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ankara Milletvekili Mustafa Nedim Yamalı’ya aittir.

Buyurun Sayın Yamalı. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA NEDİM YAMALI (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan torba kanunun 3’üncü maddesinde Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılındaki Meclis Başkanımız torba kanunlar hakkında “Yasama faaliyeti çok etkin şekilde yapılamadığı için torba yasa gibi çok garip bir yola saptık. Torba yasa hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar çıkartıyor.” demişti. Bir önceki Meclis Başkanımız da “Yasama literatüründen bu deyimı uzaklaştıracağız.” diye söz vermişti.

Değerli milletvekilleri, kanunlar, yasama organları tarafından belirli süreçler takip edilerek kabul edilen hukuki işlemleri ifade eder. Maalesef, son yıllarda torba kanun uygulamalarına sıkça başvuruyoruz. Kuşkusuz, hukuk devleti ilkesinin en temel şartlarından ikisi hukuki güvenlik ve hukuki belirlilik ilkesidir. Torba kanun uygulamaları ise bu iki şarta aykırılık taşıyor, normal kanun yapma tekniğinden veya usulünden bir sapma olarak kabul ediliyor. Bundan dolayı yüce Meclis bu torba kanun uygulamalarından, hazırlık, istişare, komisyonlar ve Genel Kurul süreçlerinde düzenlemeler yapıp bu alışkanlıktan vazgeçmelidir.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda yaşanan küresel ekonomik kriz pek çok sektörde olduğu gibi denizcilik sektörünü de olumsuz etkilemiştir. Krizin etkilerinin daha kısa sürede atlatılması maksadıyla

firmaların finansal problemleri çözülmeli, tersanelere yönelik teşvikler hayata geçirilmeli ve Türk koster filosu yenilenmelidir. Bu adımlar bugüne kadar maalesef atılamamıştır. Bilindiği gibi Rusya, Ukrayna ve Romanya'yla yapılan deniz ticaretinde Trabzon ve Samsun limanları kullanılmaktadır. Soçi Limanı'nın kapatılması dengeleri bozmuş, Samsun Limanı üzerine daha fazla yük binmiştir. Samsun Limanı'nın kapasitesinin, park alanının ve yük boşaltma alanlarının yetersiz olması, yükleme ve boşaltma sürelerinin uzun sürmesi, bozulma ve çürüme riski altında bulunan özellikle yaş sebze ve meyve nakliyesini zorlaştırmakta, büyük kayıplara ve sigorta problemlerine yol açmaktadır. Samsun Limanı'nda yükleme, boşaltma yapacak gemilerin Karadeniz'de liman dışında uzun süre beklemeleri gerekmektedir. Fırtına ve denizlerdeki diğer olumsuz hava şartları, sıra bekleyen gemiler için de büyük tehlike oluşturmaktadır. Maalesef, geçen haftalarda Karadeniz'de bekleyen "Kafkametler" adlı kuru yük gemisi de fırtına nedeniyle batmış, pek çok denizcimiz hayatını kaybetmiş, pek çoğu maalesef denizde kaybolmuştur. Bu sebeple hayatını kaybeden denizcilerimize, ailelerine ve milletimize tekrar başsağlığı diliyorum.

Adana, Mersin, Hatay ve Gaziantep'te üretilen malların Karadeniz ülkelerine yapılacak deniz yoluyla ihracatı konusunda Trabzon Limanı'nın daha aktif hâle getirilmesi için Karadeniz-Akdeniz yani Mersin-Ordu Otoyolu'nun da bir an önce yapılıp bitirilmesi gerekmektedir. Bu sorun çözülmediğinden dolayı sektörden ayrılan çok sayıda kişi veya firmalar vardır.

Akdeniz'de Mersin Limanı için de birçok sorunlar mevcuttur. Mersin Lojistik Merkezi ve Mersin Ana Konteyner Limanı Projesi defalarca söz verildiği hâlde şu ana kadar yapılıp bitirilmemiştir. Bu, ithalat, ihracat ve istihdamda büyük kayıplara yol açmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde usulsüz yük taşımacılığı da birçok soruna sebep olmakta hem de ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Kaçak yük taşımacılığı kayıt dışılığı, çevresel sorunları ve uluslararası hukuk normlarını ihlal ederek hem yurdumuzun denizcilik itibarını zedelemekte hem de rekabet şartlarını ortadan kaldırmakta olup güvenlik açısından da büyük riskler oluşturmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrilip ülkemizde denizciliğimizin millî ekonomideki payı yüzde 2,5, komşu Yunanistan'da ise 6,5'tir. Bu gerçekler ışığında, denizciliği bir bütün olarak görüp bakanlıklar arasında dağılmış birimleri bir arada toplayarak bu sorunların bir an önce ivedilikle çözülmesini arzu ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler. Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "şekilde" ibaresinin "biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Keziban Konukcu Kok

İbrahim Akın

Van

İstanbul

İzmir

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Sümeyye Boz

Van

Hakkâri

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Muş Milletvekili Sümeyye Boz.

Buyurun Sayın Boz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; izinsiz yolcu taşımaları ile taşıma haddinden fazla yolcu ve yük taşınmasının cezalarının artırımı uygulanması ve idari yaptırımların caydırıcılığının artırılması amacıyla değişiklik yapılmasını öngören madde üzerine söz almış bulunuyorum.

Sadece bu madde üzerine kısaca konuşacak olursak cezai yaptırımlara gidilirken aslında denizlerin ve denizdeki yaşayan canlıların korunmasına yönelik herhangi bir etki değerlendirmesi yapılmadığını görmüş oluyoruz. Bu anlamda, canlı yaşamından yana bir tutum sergilenmediği de ortaya çıkmış oluyor. Bunla birlikte, denizcilik faaliyetiyle ilgili düzenlemelerin salt ticari kaygılarla yapılıyor olması uzun vadeli riskleri de beraberinde getirmektedir. Burada da iktidarın her alanda olduğu gibi ticari kaygılarının ön plana çıktığına bir kez daha şahit olmuş oluyoruz.

Kanun teklifinin tümüne baktığımızda ise zaten bu torba yasanın hukuksuzluğunun yanı sıra, vergi yükünü arttıran, yoksula vergi bindiren ama bununla beraber sermayeye ise vergi affı getiren, vergiden muafiyet sağlayan bir kanun teklifi olduğunu görüyoruz. Bu da bize açıkça iktidarın vergilere dair zihniyetini ortaya çıkardığını gösteriyor. Halka kâr sağlama yerine sermayeyi önceleyen, rant alanı açan ve gelir sağlamayı amaçlayan politikalarla da karşı karşıyayız bu durumda. Biz bunu sadece tabii ki denizcilik ve taşımacılık faaliyetlerinde, bununla ilgili politikalarda görmüyoruz, yerel yönetimlerde de en son örneklerini Sayıştay raporlarında açık seçik görmüş olduk.

Bakın, değerli milletvekilleri, toplam 1.393 belediye var ve bu belediyelerden yalnızca 161'i Sayıştay tarafından incelendi ve kayyum atanmış belediyelerden sadece Van Büyükşehir Belediyesi ve Mardin Büyükşehir Belediyesi hakkında rapor oluşturuldu. Kanunda hesap verme sorumluluğuyla mali saydamlığa katkı sağlamak üzere denetim, yargılama ve bunun gibi misyonları üstlenen Sayıştay Başkanlığının birçok belediyeye dair herhangi bir rapor oluşturmadığını, hatta bazılarıyla ilgili hiç inceleme bile başlatmadığını biliyoruz. Kayyum atanan belediyelerde tıpkı birçok AKP'li belediye olduğu gibi, birbirine benzer bir şekilde, Kamu İhale Kanunu'ndan Belediye Kanunu'na, Çevre Kanunu'ndan İş Kanunu'na kadar birçok kanunda usule aykırılık, usulsüzlük ve tabii ki de yasa dışı işlemlerin olduğunu görüyoruz. Bakın, 3 başlıkta bu durum söz konusu: Birincisi, muhasebe kayıtlarının yapılmaması; alımların muhasebeleştirilmemesi ve hesaplamaların hatalı yapılması. Bu ne demek oluyor? Aslında, bu, bize onlarca belediyede aynı şekilde usulsüzlüklerin yapıldığını, halkın ekmeğinin yendiğini, ceplerinin boşaltıldığını, yolsuzluk yapıldığını ayan beyan ortaya sermektedir. Sadece 161 belediyede sonuç böyleyken geriye kalan, denetim yapılmayan, rapor çıkarılmayan belediyeler eğer incelenmiş olsa kim bilir karşımıza daha neler çıkacak. Bunlar sadece buz dağının görünen kısmı. Birçok yolsuzluk tespit edildi, bunlar Sayıştay raporlarında yerini aldı ancak tespit edilmesine rağmen Sayıştay raporlarında yerini almayan yine bazı usulsüzlükler ve kanuna aykırılıklar var ki bunlardan biri de Muş Belediyesine yapılan Sayıştay raporunda kendini gösteriyor. Örneğin, şöyle ki 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevi açmak zorundadır." ibaresi açık bir şekilde ortada ancak birçok belediye bu kanuna aykırılığı sürdürmeye devam ediyor; Muş Belediyesi de onlardan biri. Türkiye'de bahsi geçen, 100 bini aşkın nüfusu olan 215 tane belediye var ve bunlardan sadece 33 tanesinin sığınmaevi var. Hâl böyleyken, baktığımızda, geriye kalan bütün belediyeler yine kanuna aykırılık yapıyor ve sığınmaevlerini açmıyorlar. Muş Belediyesi için de aynı sorunun olduğunu söyledik. Böyle ciddi bir sorun varken bunun Sayıştay raporlarında yerini almamasını da soruyoruz.

Bunun yanı sıra şöyle bir mevzuu da hatırlatmak gerekiyor: Yerel seçimlerin arifesinde bu durum, kadın haklarına nasıl yaklaşıldığını, yerel yönetimlerde kadınların haklarının nasıl sümen altı edildiğini de bize açıkça göstermekte. Son doksan üç yılda en fazla kadın belediye başkanı bulunan kürdistan

bu demokratik siyaset hakkını sürdürmek ve eşit temsiliyeti güçlendirmek için tüm kadınlara da çağrı yapıyoruz: Kadın özgürlük hareketine güç katmak üzere il, ilçe örgütlerimize adaylık başvurularınızı bekliyoruz diyorum ve direnen bütün kadınları selamladığımı bir kez daha aktarıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın	Nimet Özdemir	Ersin Beyaz
Trabzon	İstanbul	İstanbul
Hakan Şeref Olgun	Selcan Hamşioğlu	Burhanettin Kocamaz
Afyonkarahisar	Tekirdağ	Mersin
	Yüksel Arslan	
	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katlamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a aittir.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tam 28 farklı kanun ve 2 kanun hükmünde kararname olmak üzere toplam 30 farklı düzenlemeye değişiklik içeren, adına "torba kanun" denen, aynen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi gibi ucube bir sistemle yasa yapma tekniğine tamamen aykırı yöntemlerle hazırlanmış teklifi görüşmeye başladık. Aralarında konu ve anlam bütünlüğü olmayan çok sayıda yasa değişikliğini aynı uzun ve karmaşık metinde birleştirip, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini kısıtlayıp Cumhurbaşkanının yetkilerini artıran torba kanunlar yasama kurnazlığının en somut örneğidir. "Böyle yasa yapılmaz." diye diye dilimizde tüy bitti. Kanun teklifini okurken içinden çıkılmaz bir hâl yaratıldığını söylemek yanlış olmaz. İç Tüzük'e aykırı eklemelerle kanun metinleri her aşamada daha da kalabalıklaşmaktadır. Başlıklarındaki ve içeriklerindeki belirsizlik bakımından pek çok alt düzey hukuk normuna aykırı olduğu gibi, birbiriyle ilintisiz onlarca yasadaki değişiklikleri tek metinde birleştirdiğinden karmaşa ve anlaşılmazlık yaratmaktadır. Söz konusu eklemelerin yarattığı karmaşa Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalarak anayasal denetimsizlik hâli yaratmaktadır. Vatandaş, hukukçu, akademisyen, araştırmacı yani bütün ilgili kişiler aradıkları konunun hangi metinde olabileceğini tahmin edebilmelidir. Oysa pek çok yasanın pek çok maddesini değiştiren bir yasanın adı örneğin "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ise metni iyice okumadan içinde neleri sakladığını anlamak olanaksızdır çünkü belli bir sistematığı olmayan torba kanunların değiştirdiği kanunları takip etmek uygulamacılar açısından çok büyük güçlük yaratmaktadır. Torba kanun, takip etmeyi güçleştirdiği ölçüde kanunların bilinebilirliğine ve sonuçlarının öngörülebilirliğine de engel teşkil etmektedir. Ayrıca, torba kanunlar sistematik olmadığı için yorum ihtiyacı doğduğunda sistematik yorum yapma olanağı da bulunmamaktadır. Torba kanun sivil toplumun yasama sürecine etkin katılımını engelleyen bir kanunlaştırma sürecinde yapılmaktadır.

Bu sakıncaların yanında, torba kanun, yukarıda değindiğimiz yönetsel ilkelerden müzakere sürecini de saf dışı bırakmakta, Parlamentoda komisyon ve Genel Kurul aşamaları tamamen biçimsel koşullar hâline indirgenmektedir. Çok farklı konularda düzenlemeler içermesine rağmen, torba kanunlar genellikle esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından görüşülmekte, yasama sürecinde kabul edilmiş olan ihtisas komisyonu yaklaşımı saf dışı bırakılmaktadır. Komisyon aşamasında torba kanunlara çok fazla sayıda yeni madde eklendiği de görülmektedir. İç Tüzük 87'nci maddedeki kural gereği değişiklik önergelerinin görüşülmekte olan kanunla çok yakın ilgi içinde olması zorunluluğu aranmamaktadır çünkü torba kanunlar yapıları itibarıyla her konuyla ilgili olabilmektedirler; böylece yasama süreci bütünüyle sürprizlere açık hâle gelmektedir.

Kanun teklifinin ilk imza sahibi, hemşehrim ve meslektaşım Sayın Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, toplam 28 kanun ile 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapan ve 79 maddeyi değiştiren 80 maddelik bir kanun teklifi için yaptığı açıklamada “torba kanun” yerine “uyarlama kanun” terimini kullanmayı tercih etmiştir. Kendisine şunu hatırlatmak sanırım faydalı olacaktır: Yasalarımızda kanun yapma tekniği açık olup adına ister “torba yasa” deyin ister “uyarlama yasa” deyin bu yöntem hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayan, yasama organını etkisizleştiren bir yöntemdir.

Görüşülmekte olan kanun teklifi hakkında genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; vergilendirme ilkeleri gözetilmeden vergi mevzuatını iyice içinden çıkılmaz bir hâle getiren, kanunların açık ve belirli olması ilkelerine tamamen aykırı, alelacele, yeterince tartışılmadan kabul edilen kanun maddelerinin Anayasa’ya aykırılık iddiasıyla karşılaşmaması için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Olgun.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - ...her bir kanunda yapılacak değişikliğin ilgili komisyonlarında tüm paydaşlarca tartışıldıktan sonra Genel Kurula getirilmesinin önemini vurgulayarak Genel Kurulu saygıyla selamlarken dün, bu konu hakkında CHP Sözcüsü Veli Ağbaba’nın emeklilere verilmeyen 5 bin liranın CHP’nin etkisiyle, zoruyla verildiği iddiasına da katılmıyorum; burada, Mecliste bulunan tüm muhalefet partileri her gün bu konuyu dile getirmişler ve hepimiz de İYİ Parti olarak da biz bunun arkasında olmuşuzdur.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

4’üncü madde üzerinde 2 önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Selçuk Özdağ

Hasan Ekici

İstanbul

Muğla

Konya

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Sema Silkin Ün

Antalya

Samsun

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün’e aittir.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 79 sıra sayılı torba yasa hakkında Gelecek ve Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

28’inci Dönem milletvekilleri olarak yaklaşık üç ay gibi kısa bir sürede fiili Meclis çalışma sürecinde 2’nci kez torba yasa konuşuyoruz. Daha önce iktidar partisinin üyesi Meclis Başkanlarımızdan Cemil Çiçek’in torba yasanın hukuk kalitesi açısından sıkıntılarına dikkat çekerek “Son yasa olmasını diliyoruz.” sözleriyle, bir diğer Meclis Başkanımız Bülent Arınç’ın ise “İnşallah, bundan sonra bu ismi kullanmamak istiyoruz. Çok maddeli yasa tasarıları yerine sadece o işle ilgili tasarıları yerine getirmeye gayret edecek, bu kadar yüksek maddeli tasarılar Meclise getirilmeyecektir; Sayın Başbakanımızın talimatı da budur.” sözleriyle kaldırılmasına işaret ettikleri bu yasa yapma şekli, torba yasalar o günden bugüne hız kesmeden devam ediyor. Üzerinde tek tek konuşulması gereken koca koca konular 86 maddelik torbanın içinde bir oldubittiye getirilerek geçilip gidiliyor. İçinde emeklinin, esnafın, öğrencinin, çiftçinin, yoksulun menfaatine maddeler olsaydı keşke de usulü önemsemeseydik ancak bu torba yasa yine, yeniden rantı kayırıyor.

Torba yasada kaynak yaratma amacı taşıyan maddeler var ama o kaynakların kullanılacağı alanların başında gelen emeklilerle ve toplumun dezavantajlı kesimleriyle direkt alakalı maddeler yok. Mali disiplini sağlama amacıyla atılan birtakım adımlar var ama o mali disiplin girişimi neden önce ücretlilerden başlıyor, o yok. Sermaye kesimlerine yapılan aktarımlar var ama onu sıkı denetime ve sıkı kurallara bağlayan düzenlemeler yok.

Değerli milletvekilleri, şeffaflığı, siyasi etiği içermeyen tekliflerle her sene onlarca milyar liralık ihale yapan müteahhitlik şirketlerine milyarlarca lira ödeyen bakanlıkların Kamu Mali Yönetimi Kontrol ve Denetim Kanunu’nda yer alan saydamlık ve hesap verebilme düzenlemelerine göre alması gereken bütçe tutumu ile bunun uyumlu olduğunu düşünüyor musunuz? Gerçekten buna inanıyor musunuz?

Sayın Bakanın bu torba yasanın da maddeleri arasına yerleştirilen bazı konularda iyi niyetli bir çaba içerisinde olduğuna dair hüsnüzannımızı baki tutuyoruz lakin ekonomideki eşitsizliğin ihale düzenine, bu ihale düzeni içindeki nepotizme ve bütçe kaynaklarına çekidüzen vermeden giderilebileceğine gerçekten inanıyor musunuz?

On Birinci Kalkınma Planı’ndaki hedeflerin, orta vadeli programın kısa vadeli hedeflerinin tutturulmadığı bir sistemde bu yasaların yapısal bir reform sağlayacağına gerçekten inanıyor musunuz?

Bu yasalarla rantıye vergilendirilmiyor. Ücretler yüzde 60 enflasyona mahkûm edilirken KÖİ’lere özel şartlar getiriliyor, KÖİ müteahhitlerinin KDV istisnaları öteleniyor. Dövizini yurt dışından getirene vergi istisnası getiriliyor. Merhum Turgut Özal’ın ve Ahmet Kahveci’nin “Gelecek nesiller bu kötülüğe asla bulaşmamalı.” dediği, büyük bir tefecilik operasyonu olan kur korumalı mevduatın kurumlar vergisi istisnasına süre uzatımı getiriliyor. Varlıklı kesimlere “Seni kur korumalı mevduat garantisıyla sübvansedeceğim, sana oluk oluk para aktaracağım.” derken alt kesimlere ise “Kusura bakma, senin vergilerini bu servet sahiplerine aktaracağım.” diyor. Vatandaşa yüzde 58 gecikme zammı uyguluyor ama finansal açıdan batık duruma düşmüş şirketlerin borç yapılandırmasına süre uzatımları getiriyor. Kamu zararı olan kurumların zararını tasfiye ediyor; neden zarar ettikleri, batıkları açıklanmıyor ve yeni ayrıcalıklar, yeni imtiyazlar tanınmaya devam ediliyor. Ücretliden kesinti yapılıyor, vatandaşa cezai müeyyide limitleri getiriliyor ama birilerine yine istisna, yine kıyak geçiliyor. Mali disiplin adı altında güya kemer sıkma politikaları açıklanıyor ama kamu tasarruflarının sözü bile edilmiyor. Bu torba yasa millete kemer sıkırtıp, seçkin azınlığa servet dağıtan bir torba yasadır.

Değerli milletvekilleri, ezcümle, bu torba yasa terlemeden para kazananlara bu dünyada nefes aldırın bir yasadır. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

İbrahim Akın

Keziban Konukcu Kok

Van

İzmir

İstanbul

Onur Düşünmez

Mahmut Dindar

Nejla Demir

Hakkâri

Van

Ağrı

Semra Çağlar Gökalt

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (UŞAK) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ağrı Milletvekili Necla Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Demir. (HEDEP sıralarından alkışlar)

NEJLA DEMİR (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, her birimiz bu topraklarda yaşayan bireyler olarak demokrasi ve hukukun temel ilkelerini savunmanın, adaletin peşinden koşmanın ve daha adil bir ülke için mücadele etmenin sorumluluğunu taşımak zorundayız. Ülkemizde karşı karşıya olduğumuz ekonomik ve hukuki sorunlar giderek karmaşık bir hâl alıyor. Bu zorluklarla başa çıkabilmek ve toplumsal barışımızı, refahımızı artırabilmek adına etkili çözümler üretmek zorundayız ancak AKP-MHP iktidarının Meclise sunduğu torba yasalarla ve bu yasaların getirdiği hukuki karmaşa demokratik süreçlerin ve hukukun temel ilkelerinin göz ardı edilmesine neden oluyor. İktidarın Meclise sunduğu torba yasalar Anayasa'ya ve kanunların ruhuna aykırılık teşkil ediyor. Farklı konuların bir araya getirilmesi ve hızlıca yasalaştırılması yasama organının gerçek anlamda işlevsiz hâle gelmesine yol açıyor. Meclis, yurttaşların temsilcileri aracılığıyla adil bir şekilde tartışma ve görüşme yapabilmelidir ancak torba yasaların sıkça kullanılması demokratik süreçleri sekteye uğrattıyor.

Bir ülkenin demokrasi ve hukuk ilkelerine bağlı kalabilmesi adına hukuki reformlara ihtiyaç duyulur; adaletin sağlanması, hukukun üstünlüğünün korunması ve Anayasa Mahkemesi kararlarına uyum demokratik bir toplumun vazgeçilmez unsurlarıdır fakat bu iktidar Anayasa Mahkemesinin Can Atalay hakkında verdiği kararı ve AİHM'in Selahattin Demirtaş ve Osman Kavala kararlarını uygulamayarak suç işlemeye devam etmektedir. Bu yüzden ki topluma dayatılan bu hukuksuzluklar ekonomik krizi derinleştirmektedir. Halklarımız ekonomik krize, işsizliğe, yoksulluğa dair yasal düzenlemeler bekliyor, toplumun ihtiyaç duyduğu ekonomik düzenlemeler gelir dağılımında adaletin sağlanmasıdır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin getirdiği değişiklikler Parlamentonun etkisini azaltmış ve yasama süreçlerini âdeta bir formaliteye dönüştürmüştür. Bu, toplumsal barışın ikinci plana itilmesine, ekonomik adaletsizliklerin de derinleşmesine neden olmuştur. Demokratik değerleri yeniden hayata

geçirmek için halkımızın öncelikli talebi olan Kürt sorununda barışçıl çözümün esas alınarak başta ana dilde eğitimin anayasal güvenceye alınmasıyla bu meselede çözümün kapıları aralanmalıdır. Ayrıca, Kürt sorununu Mecliste tartışmadan, Sayın Öcalan'ın şahsında tüm ülkeye dayatılan İmralı tecridini sonlandırmadan ülkenin hiçbir sorununa kalıcı bir çözüm üretilemez.

Bu torba yasanın içeriğine baktığımızda genellikle ekonomik güç odaklarına hizmet ettiğini görmekteyiz. Bu durum yurttaşların ekonomik yükünü artırarak toplumda adaletsizlik duygusunu derinleştiriyor, vergilerimizle finanse edilen bu yasalarda halkın çıkarları gözetilmediği gibi karar alma süreçlerinde şeffaflık ve katılım eksikliği de ön plana çıkıyor yani mızrak çuvala sığmıyor.

Halklarımızla birlikte demokratik değerleri sonuna kadar savunarak üstünlerin hukukuna boyun eğmeyeceğiz, hukukun üstün olduğu daha adil bir geleceği inşa edeceğiz. Unutmayalım ki özgür bir toplum adil bir devletin teminatıdır. Hep birlikte daha güçlü, daha adil ve daha özgür bir ülkeyi yani demokratik cumhuriyeti inşa edeceğiz. AKP-MHP iktidarının cumhuriyetin 2'nci yüzyılını da heba etmesine asla müsaade etmeyeceğiz.

Bu torba yasa milyonlarca yurttaşın ekonomik sorunlarına çözüm getirme iddiasında değil, tam tersine Erdoğan'ın oluşturduğu tek adam rejimini daha da güçlendirmek amacıyla düzenlenmiştir, güçlendirilmiş yetki devirlerini içermektedir. Tek adam rejimi artan bir açgözlükle neredeyse her alanda ve konuda daha fazla yetki talep etmeye devam etmektedir. Teklifte Cumhurbaşkanına KDV iade kapsamını belirleme ve KDV iadelerini kısmen veya tamamen kaldırma yetkisi verilmektedir. Bu da Erdoğan'a kamunun kaynaklarını dilediği gibi kullanma, istediği kişilere aktarma ve kamunun kaynaklarından istediğini mahrum etme hakkını tanımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

NEJLA DEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Halkın vergileriyle yapılan servet transferlerine karar verme yetkisinin tek bir kişide toplanması, demokratik süreçlere karşı büyük bir yetki gasbını ortaya koymaktadır.

Özcesi, kayyum zihniyetinin yansımalarını bu kanun teklifiyle birlikte bir kez daha görüyoruz. Kentlerimizin üstüne bir karabasan gibi çöken kayyum karanlığının Meclise sunulan kanun tekliflerine de sirayet ettiğine tanıklık ediyoruz. Bu tekçi anlayış, devleti ve kurumlarını yozlaştırmaya devam ediyor, halklarımıza bu köhnemiş zihniyete karşı her yerde demokratik mücadelemizi yükseltmenin sözünü veriyoruz.

Demokratik duruşu olan herkesi saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Kaya, buyurun, söz talebiniz vardı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubunun çalışma alanlarıyla ilgili taleplerinin kısmi olarak karşılandığına ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi olarak altı aydır Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımızın grubumuza tahsis edilmesi gereken çalışma alanlarıyla ilgili gerekli çözümleri üretememesi sebebiyle dünden bu yana İç Tüzük'ten kaynaklanan

usuli haklarımızı kullanarak bir demokratik tutum içerisinde olmuştuk. Türkiye Büyük Millet Meclisinin sorunu çözmeye ilgili kısmi de olsa atmış olduğu birkaç adım üzerine Saadet Partisi olarak biz de bu demokratik tepkimizi geçici olarak askıya alma kararı aldık. Burada bütün grupların bilgisi dâhilinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Genel Sekreterinin bize verdiği sözü tutanaklara geçirmek istiyorum: Meclis ana yerleşkesinde yemekhaneye giden koridorun Saadet Partisi grup koridoru olarak belirlenip orada bulunan 5 odanın boşaltılarak Saadet Partisine tahsis edilmesi, sadece 1 odanın şimdilik orada bulunan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – ...ilgili eski Bakanımıza uygun bir oda bulununcaya kadar geçici olarak devam etmesi ve yine Saadet Partisi Grup Başkan Vekilleri için ana bina içerisinde 2'nci katta, ilerleyen süreçlerde, 2 oda daha temin edilmesi hususunda mutabık kaldık. Dolayısıyla Saadet Partisi olarak biz, söze itimat eden bir siyasi partiyiz. Kendimiz bir söz verdiğimiz zaman da kendimizi bağlı hissediyoruz. Bizim buradaki anlaşmamızın bu çerçevede olduğunu ifade ederek... Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının buna uyacağı konusunda şüphe duymuyoruz ama Saadet Partisi olarak bizim bu çerçevede anlaştığımızı kayıtlara geçirmek adına bu açıklamayı yaptım.

Genel Kurulun hayırlı çalışmalarına vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu arada, bize destek olan özellikle bütün muhalefet partilerine ayrım yapmaksızın teşekkür ediyorum bu destekleri ve sabırları sebebiyle. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, az önce Sayın Grup Başkan Vekilleriyle bu mutabakat çerçevesinde arkada yapılan görüşme uyarınca maddeler üzerindeki önergelerde konuşma süreleri beş dakika olup artı bir dakika verilmemesi hususunda talepleri olmuştur. Bu talepler ve uzlaşi doğrultusunda bundan sonraki maddelerde artı bir dakika uzatma yapılmayacak olup beş dakika olarak konuşmalar devam ettirilecektir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge bulunmaktadır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Selçuk Özdağ	Hasan Ekici
İstanbul	Muğla	Konya
Şerafettin Kılıç	Mehmet Karaman	Mesut Doğan
Antalya	Samsun	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Ankara Milletvekili Mesut Doğan’a aittir.

Buyurun Sayın Doğan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, Filistin’de hâlâ katliam devam ediyor, Filistin’de hâlâ vahşet devam ediyor, Filistin’de hâlâ soykırım devam ediyor. Hangi açıdan bakarsak bakalım, gerçekten Filistin konusunda çok karanlık ve sıkıntılı bir süreç yaşıyoruz. Filistin konusunda belki de tarihimizde hiç olmayan iki durumu yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Ben bu vesileyle hem bir teşekkürü hem de bir uyarıyı kendi adıma borç biliyorum. İsrail bir taraftan Filistin’i, Filistinlileri, Filistin’deki okulları, hastaneleri bombalarken bir taraftan da tüm dünyada insanların bilinçaltını kirletmek için algıları bombaladı ve bundan etkilenen insanların -az da olsa- Türkiye’de çıkarmış olduğu çatlak seslere hep beraber şahitlik ettik. İşte, bir taraftan Türkiye’nin Filistin’de ne işi olduğuna dair cümleler duyduk, bir taraftan da “Ben Türk’üm, Filistin diye bir davam yok.” gibi cümlelere şahitlik ettik. Böylesine tarihî şuurdan yoksun, tarihî bilinçten yoksun cümlelerin havada uçtuğu bir dönemde “Türkiye’nin güvenliği Gazze’den başlar.” diye tarihî bir ders veren Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli’ye teşekkürü bir borç biliyorum. Gerçekten bilinçaltının ciddi manada kirletildiği bir dönemde bu yaklaşım, bu söz çok değerliydi ve çok anlamlıydı.

Bunun yanında, yine, belki de tarihimizde ilk defa gündemin Filistin olduğu bir dönemde dilimiz hariç elimiz ve kolumuzun bağlı olduğu, çaresizliği yaşadığımız bir döneme şahitlik ediyoruz. Düşünün, Gazze’de vahşetin zirve yaptığı bir dönemde, Amerika’nın bunamış Başkanı bile İsrail’e gidip İsrail’e destek verdi. Akabinde Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan Başkanları, Cumhurbaşkanları İsrail’e gidip İsrail’e aleni destek verdiler ama biz Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak Mecliste her partiden milletvekilinin bulunduğu bir heyet oluşturup maalesef Gazze’ye gidemedik. Yetmedi, İsrail’in Gazze’nin suyunu, elektriğini kestiği bir dönemde biz İsrail’e aleni destekliğini açıklayan uluslararası firmalar ile kamu kurumlarımızın ilişkisini kesemedik. Yetmedi, Filistin’de hayatın durduğu bir dönemde İsrail’e giden gemileri maalesef durduramadık. Türkiye olarak âdeta Filistin ve İsrail konusunda tutumumuz şu: İsrail askerleri üşümesin diye göndermiş olduğumuz giysilerden kazanmış olduğumuz paralarla ve o paraların küsuratlarıyla Filistinli çocuklara kafen göndermeyi onlara destek zannediyoruz. İnanın, inanın, bu tablo tarihte asla unutulmayacak. Bundan dolayı her birimizin bugün yaşadığımız süreci yeniden okumaya ihtiyacımız var. Ben AK PARTİ’li arkadaşların kalplerinde bu noktada hassasiyet olduğunu bilerek söylüyorum ama fiilî olarak hiçbir adımın atılmamasını hayretler içerisinde izliyorum.

Bakın, ben burada açık ve net olarak uyarıyorum, eğer bu tavrınız devam eder ve İsrail’e giden gemi sevkiyatını durdurmazsanız vallahi billahi gelecek nesil ve tarih sizi İsrail terör örgütüne yardım ve yataklıktan sorgulayacak ve yargılayacaktır; bu kadar olmaz. Her dönem şunu yaptık: Âdeta bize oy veren insanların hoşuna gidecek cümleler kurduk ama küresel güçlerin hoşuna gidecek icraatlar yaptık ve bunun sonucunda hep beraber büyük bir felaket içerisindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MESUT DOĞAN (Devamla) – Son nokta olarak niyetim daha rahat anlaşılсын diye şunu söylemek isterim: AK PARTİ söylediklerini yapmış olsa vallahi billahi kahraman olur ama yaptıklarını da konuşursa inanın bu ülkede rezil olur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 5 - 6183 sayılı Kanun'un geçici 8'inci maddesinin birinci fıkrasında bulunan "31/12/2023" ifadesi "31/12/2028 şeklinde değiştirilmiştir.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cavit Arı

İzmir

İstanbul

Antalya

Cevdet Akay

Tahsin Ocaklı

Gülcan Kış

Karabük

Rize

Mersin

Abdurrahman Tutdere

Evrin Karakoz

Adıyaman

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'a ait.

Buyurun Sayın Karakoz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

EVRİM KARAKOZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 kanunu ve 2 kanun hükmünde kararnameyi ilgilendiren, birbiriyle alakasız düzenlemelerin yine bir torbaya sokulduğu 86 maddelik kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

"Torba yasa" olarak adlandırılan bu kanun yapma süreci Anayasa'da ifade olunan yasama yetkimizin ihlalidir. "Torba yasa" denilen bu alışkanlık hem süreç itibarıyla hem de bugün konuştuğumuz torba yasadaki maddeler içerik itibarıyla kanun yapma tekniğine aykırıdır, Anayasa'ya da aykırıdır. Kaldı ki bu torba yasada işçi yok, esnaf yok, emekli hiç yok. Teklifte devlete olan borçlarını ödemekte zorluk çeken bazı kamu kurumlarının borçlarına karşılık ellerinde bulunan gayrimenkullerin ihtiyaç hâlinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından satın alınabilme süresi beş yıl uzatılıyor. Bahsi geçen borçlu kamu kurumlarının içinde belediyeler de yer alıyor. Belediyelerin gelirlerini artıracak önlemler yerine taşınmazlarını nasıl ellerinden alırsız mantığıyla düzenlenmiş bir madde söz konusu. Muhalefetin yönettiği belediyelerin, başta ulaştırma olmak üzere, birçok projesi, onay vermediğiniz için hayata geçirilemiyor. Siz kendi belediyeleriniz olduğunda kesenin ağzını sonuna kadar açıyorsunuz ve ne isterlerse veriyorsunuz ama konu özellikle CHP'li belediyeler olunca bırakın hakkını vermeyi, hakkını nasıl alırsız diye düşünüyorsunuz. AKP'li belediyelere kaynaklar aktıysanız, hatta bitmeyen projeleri Bakanlık kaynaklarıyla bitiriliyorken CHP'li birçok belediyenin ulaşım ve altyapı projelerini yatırım programına almıyorsunuz, buldukları kredileri onaylamıyorsunuz, yetmiyormuş gibi hizmetlerini engellemek için elinizden ne geliyorsa yapıyorsunuz. Bu ayrımcı tutumunuzla İstanbul, Ankara, İzmir başta olmak üzere ülkenin en büyük şehirlerinde yaşayan vatandaşlarımızı sırf size oy vermedi diye cezalandırıyorsunuz. Tüm engellemelerinize rağmen CHP'li belediyelerimiz kaynaklarını yandaşlara değil, vatandaşlara kullanarak en iyi hizmeti veriyor, yaşanabilir kentler inşa ediyor. (CHP sıralarından alkışlar) AKP'li belediyeler gibi maddi olarak kollanmamalarına rağmen borçlarını ödüyor, yolsuzluğu ve israfı önlüyor, halkın kaynaklarını yine halka harcıyor ve yatırım üzerine yatırım yapıyor. Diğer yandan, Hazine ve

Maliye Bakanlığının en borçlu belediyelerine baktığımızda AKP’li belediyeler karşımıza çıkıyor. Sayın milletvekilleri, Sayıştay raporlarında çok defa yer aldı; 30 büyükşehir belediyesinin hazine borcunun yüzde 70’inden fazlasının AKP’li belediyeler olduğunu görüyoruz yani konu kendi belediyeleri olunca AKP Hükûmetinin borçların peşine dahi düşmediğini görüyoruz ama konu muhalefet belediyeleri olunca nasıl engellerim, nasıl zor durumda bırakırım ve elindekini nasıl alırım boyutuna geldiğini görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, AKP’li belediyelerin borçlarına karşılık alınan taşınmazların alındıktan sonra yine AKP’li belediyelere tahsis edildiğine dair duyumlar alıyoruz, bu konunun da takipçisi olacağız.

Biz CHP’li belediyeler olarak halkın kaynaklarını yine halkımızla paylaşmaya devam edeceğiz, biz yine vatandaşımızın sesi olacağız, yine halkımızın isteklerini buradan haykıracağız ve biz 2024 yerel seçimlerinde yine milletimizin desteğiyle başta İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de, Aydın’da, diğer belediyelerde yine damga vuracağız, yine damga vuracağız.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Mahmut Dindar

İbrahim Akın

Van

Van

İzmir

Keziban Konukcu Kok

Onur Düşünmez

İstanbul

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Van Milletvekili Mahmut Dindar’a ait.

Buyurun Sayın Dindar. (HEDEP sıralarından alkışlar)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sözlerime cezaevlerinde tutulan yaşlı, hasta ve tüm siyasi tutsakları selamlayarak başlamak istiyorum. Umarım bir gün bu zulümlerin son bulduğu bir ülkede birlikte eşit yurttaşlar olarak yaşarız.

Değerli milletvekilleri, bir AKP klasiği hâline gelen bu torba yasalar bir yasama kurnazlığı olarak ifade edilmelidir. AKP halktan çalıp sermayeye, ranta, yandaşa vermek için her seferinde bir torba yasa alıp Meclise getiriyor. AKP iktidarı her yasa teklifiyle yeni bir karmaşaya yol açmakta, bir sonraki düzenlemeyle bu karmaşayı gidermeye çalışmakta fakat her defasında daha da belirsiz bir hâle getirmektedir. Bu torba yasada 10’dan fazla kanun ve bunlara bağlı yönetmelikler değişmek zorunda kalacaktır ama rantçılar dışında halkımızın lehine bir düzenleme olmayacaktır çünkü AKP’nin iktidarı, rantın ve yandaşın iktidarındır. Bu yasa bir uyumlaştırma yasası değil, bir çuvallama ve vurgun yasasıdır.

Değerli milletvekilleri, kanunun 5’inci maddesinde kamunun vergi ve borçlarına karşılık yükümlülerden taşınmaz alınmasının süresi beş yıl daha uzatılıyor. 6183 sayılı Kanun’un geçici 8’inci maddesinin uygulanma süresi 2028 yılının sonuna kadar uzatılıyor yani devlet parasını alamadığından malını alacak. Bu düzenlemeyle, borcunu ödemedede güçlük çeken mükellefler vergi borçlarına karşılık olarak merkezî kamu idarelerine gayrimenkullerini verecektir. Demokratik ülkelerde merkezden yerele kaynak ve teşvik verilirken Türkiye gibi antidemokratik ülkelerde tam tersi bir işlev uygulanıyor. Söz konusu düzenleme, ciddi bir borç yükü altında bulunan belediyelerin, işletmelerin ve yurttaşların mevcut borçlarını mülk satışlarıyla ödemek zorunda kaldıkları gerçeğini açığa çıkarmıştır.

Eskiden, alınan vergilerin yol, su, elektrik olarak döneceği ifade edilirdi ama şimdi bunlar fahiş fatura olarak vatandaşa maaalesef geri dönüyor. Ekonomik kriz nedeniyle geliri düşen ve iflasın eşiğine getirilen işletmelerden ve yurttaşlardan ağır vergiler alınırken, sunulan kamu hizmetleri her geçen gün daha pahalı hâle geliyor. Özelleştirme politikalarıyla, neredeyse, ücretsiz herhangi bir kamu hizmeti kalmamıştır; eğitim, sağlık, ulaşım ve hatta güvenlik bile paralı hâle gelmiştir şu anda bu ülkede. Peki, o zaman, bu vergiler nereye harcanıyor? Halktan topladığınız trilyonlarca vergiyi nereye harcadınız?

Değerli milletvekilleri, Van başta olmak üzere kayyum atanan belediyelerin ciddi bir borç yükü altında bırakıldıkları, yerel seçimlere kısa bir süre kala belediyelere ait birçok taşınmazın satıldığı veya başka kurumlara devredildiği kamuoyuna yansımıştır. Vergi ve prim borçlarını ödemeyen kayyumlar, borca mahsuben belediyelerin taşınmazlarını ya satıyor ya da devrediyor. Satılan taşınmazların piyasa değerinin de doğru tespit edilmediği, bir talan siyaseti yürütüldüğü ifade edilmektedir. Belediyelere ait gayrimenkullerin değer belirleme raporlarının hakkaniyet ölçüsünde yapılmaması ve merkezî kurumlara çok ucuza devredilmesi sömürge yaklaşımıdır. Halkın olan bu değerlerin kayyum tarafından devir ve satışı hem hukuksuzcadır hem de etik değildir. Birçoğu yolsuzluğa, gasba ve hırsızlığa bulaşmış kayyumların geriye dönük olarak yaptığı bu işlemlerin derhâl iptal edilmesi gerekir.

Değerli halkımız, Van kayyumu Van Büyükşehir Belediyesini 3 milyar TL borçlandırmıştır. Bunların dışında da belediyeye ait gayrimenkulleri satmış ve devretmiştir. Sömürge valileri ve kayyumların halkımızı temsil etmediğini, onları atayan iktidarın halk iradesini gasbeden bir yapı olduğunu zaten biliyoruz.

Halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın	Ersin Beyaz	Nimet Özdemir
Trabzon	İstanbul	İstanbul
Selcan Hamşioğlu	Yüksel Arslan	Burhanettin Kocaman
Tekirdağ	Ankara	Mersin
	Ömer Karakaş	
	Aydın	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'a ait.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba kanunun 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik kriz ortamında, vatandaşın iş bulamadığı, evine ekmeek götüremediği ülkemizde devletin kaynaklarını har vurup harman savuranlar, yandaş müteahhitlere kesenin ağzını açanlar, konu asgari ücrete geldiğinde yılda bir kez zam vererek bu işin hallolacağını söylüyorlar. Vatandaşa aç karnına keyif çayı içmeyi önerenler, çok sayıda yerden ballı maaş alan bürokratların yüzde 300 oranında ek zam yaparak "huzur hakkı" adı altında ödenen bu paraları da vergiden muaf tutmak istiyorlar.

Ekonomiden sorumlu Bakan televizyonlara çıkıp, adil bir vergi sisteminden bahsedip verginin tabana yayılması konusunda çok ciddi adımlar atacıklarını söylüyor. Sizin adil vergi sisteminden anladığınız, kamudaki üst düzey bürokratların ballı maaşlarını vergiden muaf tutup kıyak geçmek, bütçe açıklarını ise zifiri karanlıkta çalışmak için yollara çıkan vatandaşlarımızın vergileriyle karşılamak mıdır? Günün sonunda bir Şimşek gider, diğer bir Şimşek gelir ancak olan yine geçim sıkıntısı yaşayan, tencerisini kaynatmaya çalışan vatandaşlarımıza olacaktır.

Tuzun bile koktuğu yozlaşmış bu düzende iktidar artık memurlarımızı bile maalesef ayırmaya başlamıştır. Şöyle ki: Başta BDDK olmak üzere birçok banka genel müdürlüklerini İstanbul'a taşıyan iktidar, maalesef şu anda oradaki bu memurların kiralalarının yüksek olması, geçim sıkıntısı çekmesini öngörerek BDDK çalışanlarına 2023 yılı için 30 bin lira, 2024 yılı için ise 45 bin liraya kadar ek tazminat ödemeyi düşünüyor. Şimdi buradan soruyorum: Bu insanlar, BDDK'de çalışanlar memur; diğer memur arkadaşlarımız farklı koşullarda mı yaşıyor da siz diğer memurları ayrı tutuyorsunuz, sadece BDDK çalışanlarına ek tazminat veriyorsunuz.

Şimdi, değerli milletvekilleri, emekli maaşının 7.500 lira olduğu bir ülkede BDDK çalışanlarına yönelik bu düzenleme en hafif tabiriyle gerçekten bir utanmazlıktır. Biz, ülkemizin zenginliğinin vatandaşlarımıza hakça eşit olarak dağıtılmasını istiyoruz. Biz, vergilerin hesabının verildiği ve tüm harcamaların denetlendiği şeffaf bütçeler, ballı maaşların olmadığı kurumlar istiyoruz. Biz yoksulluğun, açlığın ve işsizliğin olmadığı, hiçbir çocuğun yatağa aç girmediği bir Türkiye istiyoruz; siz ise maalesef, milletimizin refahını hiçe sayıp bir avuç siyasetçiyi, yandaşı, bürokrati "huzur hakkı" ve "çoklu maaş" adıyla ihya etmeye çalışıyorsunuz. Kul hakkına göz diken niteliksiz kadroların doldurduğu bir Türkiye oluşturdunuz.

Başka bir konu, değerli milletvekili arkadaşlarım, devletimiz çiftçilerimize ve esnafımıza düşük faizli kredi veriyor, bu kredileri esnafımıza Halk Bankasıyla, çiftçimize ise Ziraat Bankası aracılığıyla veriyor fakat maalesef, Halk Bankasından verilen krediler sabit faizli olmakla beraber, Ziraat Bankasından çiftçiye verilen krediler artan faiz oranıyla veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Şimdi buradan bir örnek vermek istiyorum. 1 Temmuz 2023 tarihinde Ziraat Bankasından yüzde 7,25 değişken faizle kredi çeken Aydınli bir çiftçi, 3 Temmuz tarihinde yüzde 8,50; 24 Temmuz tarihinde yüzde 9,75; 25 Ağustos tarihinde yüzde 13,5; 25 Eylül tarihinde yüzde 17; 30 Ekim tarihinde yüzde 19'a varan bir artış söz konusu. O zaman, esnaf ile çiftçiyi niye ayırıyoruz arkadaşlar? Tamam, güzel, düşük faizli kredi veriyorsunuz. Çiftçiye de aynı şekilde sabit faiz oranıyla...

BAŞKAN – Sayın Karakaş...

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – ...kredimizi verelim. Onlar da bizim insanımız.

BAŞKAN – Sayın Karakaş...

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Onlar da üretime katkı sağlıyorlar.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Karakaş.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) – Saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Selçuk Özdağ

Hasan Ekici

İstanbul

Muğla

Konya

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Mehmet Atmaca

Antalya

Samsun

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'ya ait.

Buyurun Sayın Atmaca. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 6'ncı madde konut edinme ve finansmanı ile ilgili bir madde. Bu maddenin neden konulduğunu anlamak mümkün değil çünkü artık krediyle ev sahibi olabilmek imkânsız hâle geldi. Ben kısa bir araştırma yaptım, bugün, Ziraat Bankasından kullanılacak 3 milyon TL'ye karşılık on yıl vadeyle alınacak bir kredi için aylık ödenecek taksit miktarı 117 bin TL'dir. 117 bin TL'yi ödeyebilecek sabit gelirli kamu ya da özel sektör çalışanı var mı? Yok. Bu münasebetle “finansmanı kolaylaştırmak” diye bir şey yok, bunu ne kadar kolaylaştırabilirsiniz? Bugün, yeni yapılmış bir yapının 4 milyondan aşağıya satılması mümkün değildir, bunun yüzde 75'ine kredi kullanmak isteyen vatandaşın bunu ödeyebilme imkânı yoktur. Mevcut ücret politikalarıyla artık çalışanların ev sahibi ya da araba sahibi olabilmek hayalleri hepten bitmiştir; bu ekonomik düzenle, bu gelir düzeyiyle bu mümkün değildir.

Yine, tabii ki neden bu kadar fazla konut ihtiyacı oluyor, efendim, bunun da araştırılması gerekiyor. Aslında, bunun temel sebebi, nüfus planlamasının doğru yapılmamasıdır. Maalesef, iç ve dış kaynaklı göçlerden ötürü bir kısım kentlerde öngörülenin üzerinde korkunç bir nüfus yığılması varken ülkenin büyük bir kısmında maalesef, bomboş evler duruyor. O yüzden, bu planlanmadığı için aşırı konut ihtiyacı meydana gelmiş, buna karşılık da arsa bedelleri korkunç şekilde artmış durumdadır. Bugün, en mütevazı ilde bile arsa payı, daire başına 1,5 milyon lirayı geçmektedir. Bugünkü inşaat maliyetleri de dikkate alındığı vakit -zaten enflasyondan çok çok fazla, kat kat fazla bir artış vardır- örneğin, inşaatın temel malzemesi olan betonun fiyatı son iki yılda 5,5 kat artmıştır. Bu maliyet artışları dikkate alındığında, mütevazı, 100 metrekare bir evin sadece inşaat maliyeti 2,5-3 milyon TL'dir. Arsa maliyetini de kattığınız zaman, bir de efendim, müteahhit kârını da ilave ettiğiniz zaman 4-5 milyondan aşağı yeni yapım dairenin satılması mümkün değil. Peki, bırakın memuru, işçiyi, esnafı, bugün, biz milletvekillerinin, sadece milletvekili maaşına bağlı yaşayan bir milletvekilinin bile bu şartlarda 5 milyon TL'lik daireyi satın alma ihtimali yoktur. Bu yüzden, bu maddenin bu torbaya neden konulduğunu anlamak mümkün değildir.

Bizim yeniden kentlerimizi tasarlama ama tasarlamadan önce nüfus öngörülerinde bulunmak mecburiyetimiz vardır. Biz, efendim, bir şehirde on yıl sonra, yirmi yıl sonra, elli yıl sonra kaç insanın yaşaması gerektiğine önceden karar vermek durumundayız çünkü kentin bütün planlaması, ihtiyaçları buna göre tasarlanmak zorunda. Maalesef, diğer bütün alanlarda olduğu gibi kentleşme ve konut temini konusunda da Hükümetin hiçbir planı ve programı yok. Geline nokta, maalesef, artık içinden çıkılmaz hâle gelmiş ve iş hayatına yeni girmiş ya da sabit ücretle çalışan hiçbir insanımızın ev sahibi olabilmek hayali kurması bile mümkün değildir.

Tabii ki inşaat sektörü aslında tek başına bir sektör değildir. Ülke ekonomisinin kalkınması lazım ki insanlar kazançlarıyla yatırım yapabilsin ve ev alabilsin. O yüzden, bunun tek başına değerlendirilmesi doğru değil. İnsanların tekrar borçlanmaya takati maalesef ve maalesef kalmamıştır. O yüzden, biz bu maddenin burada gereksiz olduğunu düşünüyoruz.

Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 6- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (i) bendinde bulunan "2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında" ibaresi "6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 57'nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

b) (r) bendinde bulunan "Kooperatifler aracılığı ile Başbakanlık Toplu Konut İdaresi" ibaresi "Kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kooperatifler aracılığı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

c) (y) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(y) İpotek finansmanı kuruluşlarının ve konut finansmanı fonlarının, 6362 sayılı Kanun'un 57'nci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yaptıkları tüm işlemler ile konut finansmanı kuruluşları tarafından aynı Kanun kapsamında kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olmayan tüketicilere kullandırılan konut kredileri ile bu kredilerin refinansmanı dolayısıyla lehe alınan paralar."

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cavit Arı

İzmir

İstanbul

Antalya

Cevdet Akay

Tahsin Ocaklı

Gülcan Kış

Karabük

Rize

Mersin

Abdurrahman Tutdere

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Adıyaman

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bakırlıoğlu. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Tartışmakta olduğumuz torba kanunun 6'ncı maddesiyle Gider Vergileri Kanunu'nun 29'uncu maddesi değiştirilmekte, konut kredilerinde banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası üzerinde konutu bulunanlar açısından kaldırılmaktadır. Söz konusu düzenleme tarafımızca uygun bulunmakla beraber Türkiye'de konut sorununu, dar gelirlilerin konut edinme ve barınma problemlerini tek başına çözecek nitelikte bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, konut satış istatistiklerinden bahsetmek istiyorum. TÜİK'in Ekim 2023 rakamlarına göre konut satışlarında çok ciddi -bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,7- bir azalma var. Dikkat çeken bir diğer husus ise ipotekli yani banka kredisiyle yapılan satışlarda trajik bir düşüş var. 2022'nin Ekim ayında ipotekli satışlar 13.268 iken 2023'te bu rakam yüzde 58 düşüşle 5.577'e düşmüş durumda. Aynı şekilde, ocak-ekim ayları arasındaki satışlara baktığımız zaman benzer düşüş gene gözükmemekte. İpotekli satışlarda 2023 Ocak-Ekim dönemi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 31,2 azalmış durumda. İpotekli satışların yıllar içerisindeki azalmasına baktığımız zaman bu ülkede Ekim 2019'da 50.441 tane ipotekli konut satışı olmuş ancak 2023 yılının Ekim ayında bu rakam 5.577'e düşmüş durumda. Toplam satışlar arasında banka kredisiyle yapılan satışların oranı Ekim 2019'da yüzde 35'miş, 2023 yılına geldiğimiz zaman bu oran da yüzde 5,9'a, yüzde 6'ya düşmüş durumda. Yani banka kredisiyle yapılan konut satışlarında çok ciddi bir düşüş söz konusu. Esasında buna şaşırılmamak lazım, bunun sebepleri var. Bunun sebepleri nelerdir? Birincisi, konut fiyatlarındaki anormal artışlar; diğer bir sebep ise faizlerdeki anormal artışlar. 2020 yılı Eylül ayında konut faizleri yüzde 1,09 iken 2023 Eylül ayında yaklaşık 4 kat artarak yüzde 3,89'a çıkmış durumda. Merkez Bankasının verilerine göre 2020 Eylül ayında Türkiye'deki 100 metrekare bir evin ortalama fiyatı 361 bin lira iken bugün için bu rakam 2 milyon 911 bin liraya çıkmış durumda; 8 katlık bir artış söz konusu. Diyelim ki 2020 Eylül ayında ikisi de 9/1'de üniversite mezunu, memur maaşı alan bir çift düşünün, bu haneye ayda 4.500 liradan 9 bin lira bir gelir girmekte ve bu insanlar da bir karar vermiş olsunlar, ev sahibi olmak için Ziraat Bankasının yolunu tutmuş olsunlar. 361 bin liralık -ki o tarihteki ortalama konut fiyatıdır- 100 metrekare eve talip olsunlar ve 270 bin liralık bir kredi çektiklerini düşünelim. Aylık faiz 1,09 ve taksit 4.044 lira yani eve ayda 9 bin lira maaş giren iki memurun çok rahatlıkla 2020 yılında -çok uzak değil, bundan üç yıl önce- krediyle, borçlanarak konut sahibi olduğu ülkemiz, 2023 yılına geldiğimiz zaman... Ortalama ev fiyatından bahsetmiştim, 2 milyon 911 bin lira; yüzde 75 kredi 2 milyon 183 bin lira çıkıyor. Aylık faiz oranı 3,89; taksit de 85.799. 9/1'deki üniversite mezunu iki memur yurttaşın bir ev kurduklarını düşünelim, bu haneye giren, aldıkları maaş toplamı da 45 bin lira civarında. Yani bugün için memurlarımızın, dar gelirlilarımızın, sabit gelirlilarımızın ev sahibi olma şansı rakamsal olarak ne yazık ki yok. Yani bırakın dar gelirliyi, biz burada milletvekiliyiz, Sayın Bakanım karşımda, Grup Başkan Vekilim karşımda, zamanında bakanlık yaptınız, bakanların maaşlarını biliyorsunuz, milletvekilisiniz, milletvekili maaşlarını biliyorsunuz. Bu aynı mı? Bu maaşlarla, milletvekili maaşıyla 2 milyon 900 bin liralık mütevazı 100 metrekare bir evi borçlanarak bizim alma şansımız ne yazık ki yok. Biz alamıyoruz, dar gelirli vatandaşlarımızın alma şansı da ne yazık ki yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan “şeklinde” ibarelerinin “biçiminde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Zülfü Uçar

İbrahim Akın

Van

Van

İzmir

Mahmut Dindar

Keziban Konukcu Kok

Onur Düşünmez

Van

İstanbul

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Van Milletvekili Zülküf Uçar’a aittir.

Buyurun Sayın Uçar. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sizleri, sayın milletvekillerini ve ekran başında bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum. Torba yasa teklifinin 6’ncı maddesi üzerine söz aldım.

Yurttaşların güvenli ve sağlıklı konut hakkı sorunu bugün Türkiye’nin temel sorunlarından biridir. Büyük artışın gerçekleştiği kiracı-ev sahibi uyumsuzlukları ile yaşanan adli vakalar bu hususu kanıtlamaktadır. Samimi bir çözüm bu verilere dayanmak zorundadır ancak önümüze getirilen yasa teklifinin buna dair bir muhtevası yoktur. Belli ki birer meta olarak ele alınan konutlar üzerinden rant anlayışı sürdürülecektir. Hükûmet, banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnasını ilk konutla sınırlandırmak istemektedir. Ancak yurttaşın gerçekte ikinci konut mülkiyeti bir yana kiracı olarak barınma imkânından dahi yoksun bırakıldığı görmezden gelinmektedir. Hatırlatmak gerekir ki geline sosyoekonomik düzeyde mülkiyet hakkı konutsuz bir soyutlamadan ibarettir. Nitekim, vatandaşın mülk edinme imkânı elinden alınmıştır.

Değerli milletvekilleri, mülkiyet hakkından söz etmişken, Van’da yıllardır bir propaganda aracı olarak kullanılan çevre yolunu hatırlatmak ve yurttaşın temel hakkı olan mülkiyet hakkının nasıl ihlal edildiğini anlatmak gerekiyor. On üç yıldır iktidarın seçim propagandası olan ve defalarca açılışı yapılan çevre yolu projesi bugün yurttaşların çilesine dönüşmüş hâldedir. Bu sorun, trafik sorununu ağırlaştırmakla birlikte, diğer yandan İmar Kanunu’nun 18’inci maddesinin plansız uygulanması ve yerel gerçeklikler ile anayasal mülkiyet hakkının dikkate alınmamasından dolayı kronik sorunlara yol açmaktadır. İmar düzenlemesinden önceki konum ve sınırlara uyumlu yapılması beklenen yeni parselleme işlemi tamamen keyfi bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Parselasyon sonrası yurttaşların taşınmazları ile taşınmaz üstündeki yapı ve ağaçları başka parsellerin sınırlarında kalmış ve bu konu uyumsuzluklara sebep olmuştur. Söz konusu sorunlar, yurttaşları belirsizliğe mahkûm etmektedir. Liberal değerleri yüceltmek adına söylemiyoruz elbette ancak Türkiye’de mevcut yönetimle birlikte liberal haklar dâhil bütün temel haklar yok edildi. Son üç yüz yıllık dünya siyaset ve hukuk tarihinin en kutsal haklarından biri olarak sunulan mülkiyet hakkı, günümüz Türkiye şartlarında her gün bir başka saldırıyla ihlal edilmektedir. Van halkına çevre yolu üzerinden yaşatılanlar da bunun bir vechesidir.

Bu sorunun güncel bir örneğini daha vermek gerekiyor. Kayyumlar ve gaspçılar, Van halkının kolektif mülkiyeti olan taşınmazları parsel parsel satmaya devam ediyor.

Son olarak, Büyükşehir Belediyesi kayyumu iki gün önce yine 13 taşınmazı satışa çıkardığını ilan etti. Milyonlarca lira değere ulaşan taşınmaz satışları Van’da bir kara delik mahiyeti taşıyor. Öyle ki elde edilen gelire rağmen Van’ın milyar liralara bulan borçlanması hiçbir açıklaması da yapılamıyor. Bu vesileyle bir kez daha sormak gerekiyor: Satılan yüzlerce taşınmazdan elde edilen gelirler Van’ın tüm sorunlarını çözmek için kullanılmıyorsa nereye aktarılıyor? Hangi kişilerin ve hangi yandaş firmaların hizmetine sunuluyor? Van halkına reva görülen bütün bu sorunların merkezinde yer alan sebep, antidemokratik yönetim anlayışı ve Kürt halkına yönelik ayrımcı, yok sayan politikalar ve anlayıştır. Kayyum rejimi bunun somut kanıtıdır.

Değerli milletvekilleri, bitirirken konut sorunu dâhil bütün sosyoekonomik problemlerin çözüm yolunu tekrar hatırlatmak gerekiyor. Bilinmelidir ki liberal çözüm yöntemlerinin despot bir hakikat olarak dayatılması ancak sorunların ağırlaşmasına yol açar. Kolektif mülkiyet anlayışının geliştirilmesi,

komünal ekonomik etkinliğin güçlendirilmesi ve ekonomik karar süreçlerine halkın katılımının sağlanması sorunların mutlak çözümü ve halkın refahını sağlayabilecek yegâne yoldur. Bizler, rant düzenine karşı ve rantın sömürüsüne karşı halk ekonomisinin demokratik ve özgür işleyişinde ısrarcı olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki 2 önergeyi okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Selçuk Özdağ	Hasan Ekici
İstanbul	Muğla	Konya
Şerafettin Kılıç	Mehmet Karaman	Selim Temurci
Antalya	Samsun	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yavuz Aydın	Ersin Beyaz	Burhanettin Kocamaz
Trabzon	İstanbul	Mersin
Nimet Özdemir	Yüksel Arslan	Selcan Hamşioğlu
İstanbul	Ankara	Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerine söz talebi Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 79 olan torba yasanın 7'nci maddesi hakkında konuşma yapacağım.

Değerli milletvekilleri, “Bu ülkeyi nasıl tarif edersiniz?” diye sorulacak olsa size herkes kendi değer yargılarına, ideolojilerine göre bir tarif yapacaktır. Kimisi mevzuata daha doğrusu Anayasa'ya atıf yaparak Türkiye Cumhuriyeti'nin laik, sosyal bir hukuk devleti olduğunu söyleyebilir. Kimisi ise “Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu bir ülke.” diyebilir. Kimisi de “Ulusal bağımsızlığından asla ödün vermeyen eşit yurttaşların ülkesi, üniter bir devlet.” diyebilir. Bunların hiçbirine yanlış diyemem ama “Yirmi yılın sonunda bu ülke nasıl bir ülke oldu?” dersiniz ben size söyleyeyim: Güçlü ve zengin âşığı bir iktidarın seçilmiş belli bir azınlığa sağladığı ayrıcalıklar ile yoksuldan alıp zengine veren bir istisnalar ve muafiyetler ülkesi, ben böyle tanımlarım. Kim gücü oranında sesini yükseltir ve

baskı kurarsa ona ayrıcalık tanıyan, statüler veren ve hatta aynı kategoride olmasına aldırmış etmeden farklı maaş ve ödemelerle belli kesimleri ödüllendiren bir iktidar zihniyetiyle karşı karşıyayız. Mesela, doktorlar sesini yükseltir, ülkeyi terk etmeye başlarlar, önce “Gitsinler.” dersiniz, sonra da “Aman dursunlar.” diyerek maaşlarına zam yaparsınız. Ardından hâkimler ve savcılar seslenirler, “Onları da susturalım, yargıyla iyi geçinelim.” dersiniz ve onların da maaşlarına zam yaparsınız. Peki, ardından da ne yaparsınız? Bu kanun teklifiyle beraber BDDK üyeleriyle ilgili önümüze getirdiğiniz kanun teklifi içerisine personeline 40 ila 50 bin lira ek ödemeyi sokuşturursunuz ve başka kesimleri unutursunuz. Neymiş? Kurum İstanbul’a taşınıyormuş. E, Merkez Bankası da taşındı; e, Ziraat Bankası da taşındı, Halk Bankası da taşındı, onlara da verelim o zaman her şeyi. Peki, diğer memurlar ne yapacaklar? Peki, Muğla’dakiler, Ankara’dakiler, İstanbul’dakiler kira ödemiyorlar mı, aynı hayat pahalılığıyla karşı karşıya değiller mi? Aynı insanlar aynı şeylerle karşılaşılıyorlar. Yahu BDDK üyelerine pahalı olan hayat diğer kamu görevlilerine, işçiye, esnafa, garibana torpil mi geçiyor? Bu insanlara ev sahibi “Ben sizden bu ay kira almayacağım.” mı diyor, marketler “Bu ay bendensiniz.” mi diyor? Ayrıcalıklı alanlar ve kişiler yaratmaya o kadar alışıncı ki bu saçma, hakkaniyetten varesten bu hükmü metinden çıkardınız. Daha doğrusu bizim ve kamuoyunun baskısıyla çıkarmak zorunda kaldınız. Şimdi, eni sonu her zaman yaptığınız gibi ne var ne yok bu kanun teklifi adı altında bir sürü şeyi bir çuvala doldurup önümüze getirdiniz, adına “torba yasa” dediğiniz bu absürtlüğü milletin Meclisine dayatıyorsunuz. Yahu bunun adında bile bir ciddiyet yok. Torba yasa nedir Allah aşkına, söyler misiniz? Güya “Halkın bazı taleplerini karşılıyoruz.” diyerek birtakım hükümler getirirken yandaşa, hukuksuzluklarınıza yol verecek bir sürü düzenlemeyi de içine sıkıştırıveriyorsunuz, hep elma şekerini içine zehir koymakla milleti aldatıyorsunuz. Her konuyu içinden çıkılmaz bir hâle getiriyorsunuz, sosyal medya düzenlemesi de böyleydi. 29’uncu madde elma şekerin içerisinde bir zehirdi. Şimdi aynı şekilde EYT ve 3600 düzenlemeleri de böyleydi. Memura seyyanen verilen harçlık aynı şekilde elinize yüzünüze bulaştırdığınız bir uygulama hâline geldi. Hasıllı, bir sorunu çözüyormuş gibi görünüp bir başka devasa sorunu milletin kucağına bırakıyorsunuz, bu torba yasayla da aynı şeyi yapacaksınız. Taktikleriniz bayatladı ama her defasında milletimizi kandırmaktan, aldatmaktan bıkmadınız.

Özetle mevcut durumda yalnızca internet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içeriklerin paylaşılması suretiyle elde edilen kazançlar için istisna uygulanmaktayken getirilen düzenlemeyle gerçek kişilerce internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetlere kazanç istisnası getirilmektedir. Bu değişiklik 14/10/2021 tarihinde Gelir Vergisi Kanunu’na eklenen mükerrer 20/B maddesinde düzenlenen kazanç istisnasının kapsamı genişletilmektedir. Buna gerekçe olarak da “İnternet üzerinden gerçekleşen video, ses, görüntü paylaşımlarından elde edilen gelirlerin kayıt altına alınması ve istisna edilmesi, kayıt dışılığın engellenmesi ve bu platformlardan elde edilen gelirlerin muhasebeleştirilmesinin önünü açması bakımından önem taşımaktadır.” deniliyor. Gerekçeyi okuduğunuzda vay be, işte budur denilmesi murat edilmiş olmalı sanırım. Biz de içine zehir zerk edilmiş yeni bir elma şekerine merhaba diyoruz. Söz konusu düzenlemeyle istisnalar ve muafiyetler ülkesine bir başlık daha ekleniyor.

Değerli milletvekilleri, son günlerde sosyal medya fenomeni diye karşımıza çıkan figürlerin bu mecrada neler yaptıklarını, ne derece muazzam paralar kazandıklarını ve nasıl lüks hayatlar yaşadıklarını görüyoruz. Esasen çok yüksek kazanç elde eden bu kesimlere tam manasıyla bir vergi muafiyeti getiriyorsunuz. Bu hüküm Anayasa’mızın sosyal devlet ilkesini düzenleyen 2’nci maddesine, vergi yükümlülüğünü düzenleyen 73’üncü maddesine aykırıdır diyeceğim ama saygıdeğer iktidarın bu gibi malayani konularla işinin olmadığını biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Herkes kazancı oranında bir vergi verir, vergi vermek zorundadır. Herhâlde bunlar da herkesin dışındadır diye düşünüyorum.

Burada şunu söyleyeyim: Çalışma hayatından tutun ticaret hayatına nerdeyse her alanda ayrıcalıklı kişi ve gruplar yaratan iktidarın bu manada toplumsal barışa ve adalet anlayışına nasıl bir darbe vurduğunu bu yasayla beraber, hep beraber görüyoruz ve biz bu torba yasaya ret oyu vereceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerine söz talebi Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına teklifin 7’nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Günlerdir başta yandaş diye tabir edilenler olmak üzere medyamız gururla sunuyor: “Flaş, flaş, flaş, Meclis sosyal medya fenomenlerine karşı harekete geçti.” Fenomenlerle ilgili soruşturma devam ederken hazırlanan torba yasa, kara parayla gündeme gelen gelirlerin tam olarak vergilendirilmesini öngörüyor. Sonra dönüp önümüzdeki torba yasanın ilgili maddesine bakıyorum, bugüne kadar okumada da yazmada da anlamada da çok şükür hiçbir sorun yaşamamış biri olarak yapılan ile yansıtılan arasındaki büyük farktan sonra Türkçemden şüphe eder hâle geliyorum. Zira benim elimdeki düzenlemede hiç böyle keskin, geçit vermeyen, amansız bir tutum yok; keşke olsa ama yok. Fenomen diye klişeleştirilen sosyal medya içerik üreticilerinin gelirlerinin tam olarak vergilendirilmesi yok, tersine istisna alanının genişletilmesi var. Sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden elde edilen kazançları vergilendirme kolaylığının başka elektronik ortamlardan elde edilen gelirlere de uygulanması var. Böyle olunca benim de anlamakta zorlandığım bir durum var. E, hani orta vadeli program ile On İkinci Kalkınma Planı vergi alanındaki istisna ve muafiyetleri azaltmayı hedefliyordu? Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Siz kör gözün parmağına gibi tam da arka arkaya fenomen operasyonlarının yapıldığı, kara para iddialarının havalarda uçtuğu, bakanlara kadar uzanan kirli ilişkilerin açığa çıktığı bir dönemde aklımızla alay eder, hatta aklımıza hakaret eder gibi bunu denetim kılıfıyla pazarlıyorsanız, bunu kamu vicdanını kanırta kanırta yapmayı göze alıyorsanız, bu bir mesajdır ama kime veriyorsunuz bu mesajı? Kim neye teşvik ediliyor, kim ne için cesaretlendiriliyor? Zira bu alan kısıtlamak değil, alenen alan açmaktır. Sağ olsunlar, teklifi hazırlayanlar saçlarını avrodan bigudi yapan, altın tozsuz kahve yudumlayamayan, ürettikleri hiçbir şey olmamasına rağmen bir yemeğe bir doktorun, mühendisin, öğretmenin maaşı, çiftçinin bütün ekininden kazancı kadar para harcama konforuna sahip bulunan fenomenlerimizi öyle bir kısıpca almışlar öyle bir kısıpca almışlar ki eğer yıllık kazanç toplamaları bu yıl için 1 milyon 900 bin TL’yi aşarsa yüzde 15 oranında vergilendirileceklermiş. Herhâlde bu da vergicik. Bu ülkede, Allah aşkına, kaç çiftçi, işçi, madenci, manav, bakkal, kasap, şoför, gazeteci, yazar; aklınıza hangi meslek grubu gelirse kaçının mensubu onca emeğine, alın terine rağmen yılda zaten 1 milyon 900 bin TL kazanabiliyor? Kazanamıyorlar ama vergiden muaflar mı? Yok, hepsi paşa paşa vergilerini de ödüyorlar. Elinizi vicdanınıza koyun diyeceğim ama işe yaramadığını defaatle tecrübe ettik. Bu oranın on ikide 1’ini kazanan asgari ücretliden vergi alıyorsunuz. Kaç öğretmen kazanıyor yılda bu parayı? Kazanamıyor. Öğretmen vergi alıyorsunuz. Peki, nedir bu grubun ayrıcalığı, hangi katma değerlerini ödüllendiriyoruz biz? Hadi böyle mükellef oldular, orası da sorunlu. Ücretli çalışanlara göre çok daha fazla gelir elde edip daha az vergi ödeyecekler. Bir de kendi içinde de tutarsız; 1 milyon 900 bin kazanan ödemeyecek ama 901 bin kazanan ödeyecek, hem de hayli farklı şekilde.

Şimdi, Türk hukuk sisteminde nedir? Herkes mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Bu madde bunu mu düzenliyor? Hayır, tam tersine... Maliye politikasının sosyal bir amacı vardır. Nedir?

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı. Şimdi, bunun neresi adaletli, neresi dengeli? Bu maddede verginin genelliği ilkesi açıkça ihlal edilmektedir, adalet ilkesi açıkça ihlal edilmektedir.

Maddenin vergi adaletinin hilafına bir durum ortaya çıkarıyor olması yanında bir yozlaşma mecrasına dair meşruiyet algısı da oluşturacağı inancını taşıdığımızı bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "aşağıdaki şekilde" ibaresinin "aşağıdaki biçimde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

İbrahim Akın

Mahmut Dindar

Van

İzmir

Van

Keziban Konukcu Kok

Onur Düşünmez

Nevroz Uysal Aslan

İstanbul

Hakkâri

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'a ait.

Buyurun Sayın Aslan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanunun 7'nci maddesi üzerinde konuşacağım.

7'nci madde biraz önceki hatiplerin de ifade ettiği üzere sosyal medya içerik üreticilerinin kazanmış olduğu kazançların yüzde 15 oranında vergilendirilmesi ama aynı zamanda, içerik üreticilerinin değil, akıllı telefon, tablet gibi mobil cihazlardaki uygulama geliştiren yani aplikasyonların da vergilendirilmesini kapsayan bir husus ama burada torba yasaların tıpkı geçmiş ve şimdikielerde yaşandığı gibi hem bir belirsizlik hem de bir muamma hâli var. Öncelikle, bu sosyal medya içerik üreticilerinin hangilerinin denetim altına alınacağı konusunda bir belirsizlik var. Sosyal medya, sosyal medya sağlayıcıları bir deniz derya, bunun içerisinde her ne kadar kanunun kısmi yerlerinde "pozitif ayrımcılık" "çocukların üstün yararı" gibi terimlere yer verilse de bilhassa okula gidemeyen çocuklar için eğitim veren sosyal medya üreticileri... Yine, aynı şekilde çocuklarla ilgili, yaşamları ilgili, sağlıkla ilgili, eğitimle ilgili sosyal medya, "YouTuber" kanalları ya da farklı mecralar... Burada, asıl olarak hedeflenenler biraz önce söylendiği gibi milyonlarca çete operasyonlarına dâhil olan TikTok, sosyal medya fenomenleri mi yoksa gerçek anlamda, şu an ana akımda kendine yer bulamayanlar, bağımsız, tarafsız "YouTuber" kanalları açarak, TV'ler açarak bağımsız muhalefet üreten kanallar mı? Ya da bu halkın ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitim vermek isteyen hesaplar mı? Bilişim çağındayız, teknolojik varlıkları hızla açıyor, beraberinde riskler getiriliyor, tabii ki vergilendirelim ama kimi, nasıl, ne kadar vergilendireceğimize dair ne bu kanunda bir belirlilik ilkesi var ne de vergi kanunlarına uygun bir şekilde bir vergilendirme ve denetim mekanizması var. Ucu açık bu kanuni düzenlemelerin kimden ne kadar para alacağı, kime ne kadar muafiyet sağlayacağı ve bu muafiyetin kimin cebine, ne şekilde gireceği konusundaki belirsizliği sormak halk adına bizlerin borcudur.

Yine, burada, yeni normal gibi getirdiğiniz torba yasalar içerisinde düzenlemeye, araya sıkıştırmaya çalıştığınız, hukuk mantığının kabul etmediği bir noktayı da ifade etmek gerekir. Toplumu torbacılara teslim eden iktidar zihniyeti, bugün torba yasalarla Meclisi de zehirlemekte, yasama faaliyetini kadük hâle getirmektedir. Bugün ekonomiyi ciddi anlamda batıran iktidar, her gün artan vergilerle, yeni vergi alanlarıyla, halkın üstün yararını değil, sermayedarların, patronların, çetelerin... “Operasyon çektik.” diye televizyonlarda var olan soruşturmayla bir de bugün buradaki bu madde üzerinden “Vergi adaleti getirdik.” derken tam tersine bugün -en ufak olan- ne toplum yararını ne çocukların üstün yararını gözetmeyen bir noktadayız. Peki, bu kadar vergi muafiyeti, istisnalar getirilirken, halk bu kadar şey karşındayken milyonlarca kişinin borçlarını neden affedemiyoruz? Milyonlarca kişinin vergi borcuyla, icrayla karşı karşıya kalmasını neden affedemiyoruz? Bugün sadece 2023 yılında, son on bir ayda 13 milyon yeni icra dosyası açılmış. Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün verilerine göre 2022 yılında 24 milyondan fazla icra dosyası kusurlu olarak devredilmiş. Şu an hâlihazırda icrada bu halkın ekmeğinden, emeğinden, aşından, çocuğundan, sağlığından, her şeyinden kestiği ve göz diktiği 24 milyon 994 bin icra dosyası var. Gelelim, bu icra dosyalarıyla ilgili, gerçek anlamda vergi muafiyeti, istisnaları, sermayedarlarıyla değil bu icralarla karşı karşıya kalan halkın dertleriyle hemhâl olalım. Ancak gerçeklik bu mudur? Değil. AK PARTİ iktidarının “Biz bu millete efendi değil hizmetkâr olmaya geldik.” derken tam tersine bugün patronlara efendi değil hizmetkâr olduğunuzu görüyoruz. Tek bir örnek, Özak Tekstil işçilerinin dün Şanlıurfa’da işkenceyle yaka paça gözaltına alınma görüntüleri ve sermayedarları, patronları korumaya dönük devletin güvenlik ve kolluk güçlerinin içerisinde bulunduğu durum, işçiye dönük yaklaşım bugün buradaki vergi adaletsizliğinin ve göstermelik sosyal mecrâ içerik üreticilerine dönük belirsiz kanun maddesinin bir diğer kaynağıdır. Bugün bir kez daha ifade ediyoruz: Özak Tekstil işçilerine yapılanları kabul etmiyoruz; direnen emekçilere, bugün direnen işçilere, direnen kadınlara, cezaevlerinde direnen tutsaklara selam olsun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci madde üzerinde 4 önerge bulunmaktadır. Aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki 3 önergeyi okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Selçuk Özdağ

Hasan Ekici

İstanbul

Muğla

Konya

Şerafettin Kılıç

Mehmet Karaman

Serap Yazıcı Özbudun

Antalya

Samsun

Antalya

Aynı mahiyetteki 2’nci önergenin imza sahipleri:

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

İbrahim Akın

Mahmut Dindar

Van

İzmir

Van

Keziban Konukcu Kok

Onur Düşünmez

İstanbul

Hakkâri

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

Yavuz Aydın

Ersin Beyaz

Selcan Hamşioğlu

Trabzon

İstanbul

Tekirdağ

Yüksel Arslan

Nimet Özdemir

Burhanettin Kocamaz

Ankara

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerine söz talebi Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a aittir.

Buyurun Sayın Özbudun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kanunun 8'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum ancak öncelikle kanunun geneline ilişkin gerçek dışı bir ifadenin metinden çıkarılmasını talep ediyorum.

Bu kanun metni Türkiye Büyük Millet Meclisinin internet sayfasında PDF formatında yayınlanmıştır ve 7'nci sayfada kanun teklifinin Bütçe Komisyonu dışında Anayasa Komisyonunun da yer aldığı tali komisyonlara havale edildiği belirtiliyor. Ben Anayasa Komisyonu üyesiyim, 1 Ekimden bu yana Komisyonumuz hiç toplanmamıştır, dolayısıyla bu ifade gerçeğe aykırıdır, hâliyle metinden çıkarılması gerekir. Bu yönüyle, kanun, aslını ararsanız yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu, bu yetkinin sadece Genel Kurul tarafından değil aynı zamanda esas ve tali komisyonlar tarafından kullanılacağı anlamına gelen Anayasa hükümlerine ve Meclis İçtüzüğü hükümlerine de aykırıdır.

Öte yandan, 8'inci madde Anayasa'nın hukuk devleti ilkesini de ihlal etmektedir, aslında metnin tamamı ihlal etmektedir ama 8'inci madde de münhasıran böyle bir ihlal sergiliyor. Neden? Çünkü hukuk devleti ilkesinin bir unsuru hukuk kurallarının belirliliği ilkesidir. Bu ilkeye göre, bir hukuk kuralı onu okuyan ortalama vatandaş tarafından kolayca anlaşılacak bir açıklıkta olmalıdır. Sayın milletvekilleri, doğrusunu isterseniz ben bir anayasa hukuku profesörü olarak 8'inci maddeyi defalarca okudum, anladığımdan emin olamadım, değerli iktisatçı arkadaşım Serkan Özcan'la müzakere ettim; hâliyle bu örnek dahi bize şunu gösteriyor: Biz bunu anlamakta böyle güçlük çekersek o takdirde bu hüküm ortalama vatandaş tarafından kolayca anlaşılmayacaktır, hukuki belirlilik ilkesi ihlal edilmektedir. Şimdi, buradan iktidar blokuna sormak istiyorum: Neden böyle karmaşık metinler yazıyorsunuz, amacınız ne, anlaşılmasını diye mi? Birilerini ödüllendirirken birilerini de cezalandırırken kimsenin bunu anlamamasını mı istiyorsunuz?

Tabii, aynı zamanda bu 8'inci maddeyi okuduğumda şu izlenim de uyanıyor: Bir süreden beri Hükümetin izlediği otoriter politikalar neticesinde yerli ve yabancı sermaye Türkiye dışına gitti ve şirketler varlıklarını Türkiye dışına taşıdılar. Anlaşıldığına göre, bütçe açığını kapatmak, döviz ihtiyacını karşılamak için bu şirketlerin Türkiye'ye getirilmesi amaçlanıyor, böyle bir yöntem izleniyor, mutlak muafiyetler ve istisnalar yaratılıyor. Ben size daha kolay bir yöntem öğreteyim: Eğer Türkiye hukuk devleti olursa, gerçek bir anayasal demokrasi olursa, merak etmeyin, kaçan sermaye Türkiye'ye geri gelir.

Nihayet bu 8'inci maddenin ikinci fıkrasında, tanımlı çok geniş olan, şirketler grubuna tanınan vergi yükümlülüğüne ilişkin mutlak muafiyetler, Anayasa'mızın sosyal devleti düzenleyen 2'nci maddesine ve herkesin mali gücüne göre vergi vereceğini düzenleyen 73'üncü maddesinin ilk fıkrasına da aykırıdır.

Sayın milletvekilleri, her gün yoksullaşan, asgari ücrete mahkûm edilen milyonlarca yurttaş o asgari ücretten gelir vergisi öderken servetlerini bilemediğimiz bu şirketlere mutlak muafiyet tanınması sadece Anayasa'ya aykırı değildir, aynı zamanda kamu vicdanına da aykırıdır.

Nihayet, 8'inci maddenin son fıkrası Cumhurbaşkanına istisnaları yüzde 0 ila yüzde 100 arasında belirleme yetkisi veriyor ve şirketlerin ödenmesi gereken karşılık tutarlarını da yüzde 0 ila yüzde 100 oranında belirleme yetkisi veriyor. Oysa Anayasa'nın 73'üncü maddesinin son fıkrası Cumhurbaşkanına ancak kanunun öngördüğü sınırlar dâhilinde muafiyet ve istisna yaratma yetkisi sunuyor. Hâlbuki, bu kanun teklifinin 8'inci maddesinin son fıkrasını okuduğumuzda Cumhurbaşkanına Anayasa'yı aşan bir yetkinin tanındığını görüyoruz. Acaba, bu hükmü halk diline aktarırsak şu anlama mı geliyor? Sayın Cumhurbaşkanına yakın olan şirketler ödüllendirilecek, muhalefet eden, muhalif olan, uzak olan şirketler cezalandırılacak. Değerli milletvekilleri, bu ise hem Anayasa'ya aykırıdır hem de serbest piyasa ekonomisinin eşit rekabet kurallarına dayanması gerektiğini söyleyen ilkeler silsilesine aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Bu kanun teklifini incelediğimiz zaman, madde alt komisyonları baypas ederek ve Genel Kurulu da otomatik olarak baypas ederek yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini ihlal etmiştir ve Anayasa'ya pek çok aykırılık içermektedir; o nedenle metinden çıkarılması gerekir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz talebi Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'e aittir.

Buyurun Sayın Düşünmez. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önerge üzerinde konuşmama geçmeden önce “İmralı'da hukuk uygulansın.” diye bedenini açlığa yatıran mahpuslara dikkatinizi çekmek istiyorum ve hatırlatmak istiyorum: Direniş tecridi mutlaka yenecektir.

Söz konusu düzenlemeyle ülkemize döviz getirilmesinin teşvik edilmesi amaçlansa da sürekli cari açığı olan ve döviz ihtiyacı duyulan koşullarda daha gerçekçi bir rejimin oluşturulması gerekmektedir. Özellikle kara para aklama olaylarının sıklıkla kamuoyuna yansıdığı bir süreçte ülkeye gelen finansmanın kaynağı üzerinde bir denetim mekanizmasının da kurulması gerekmektedir. Ancak bugüne kadar döviz ve para girdisi sağlanmaya çalışılsa da bunun süregelen cari işlemler açığına, ekonomik krize ve döviz sorununa çözüm üretmediğini görmekteyiz.

Türkiye'nin kara para aklamayla mücadelede gri listede yer aldığı bir süreçte böyle bir düzenlemenin yapılması kabul edilemez. Peki, bu gri liste ne anlama gelmektedir? Gri listede, BM'nin terör örgütü olarak tanıdığı grupların finanse edilmesi konusuna karşı yeterince çaba göstermeyen ülkeler yer almaktadır. Türkiye'deki operasyonlara baktığımızda, kara parayı aklayanların hedef alındığı ancak aklatanlara ilişkin herhangi bir adım atılmadığını görmekteyiz. Bu durumun bir an önce düzeltilmesini temenni ediyorum.

Gelir dağılımında yaşanan adaletsizlikler, toplumun küçük bir kısmının büyük miktarlarda gelire sahip olduğu, büyük kısmının ise az miktarda gelir elde ettiği, bireylerin temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı o imrenilecek ekonomi politikalarınızla ahlaki erozyonlar başlamış ve toplumsal normlar değişmiştir; bu durumda, suça meyilli kişilerin yüksek kazançlar getiren kara para ekonomisine geçme eğilimleri artmıştır.

Kaynağı meşru olmayan ve vergi idarelerine bildirilmeyen kayıt dışı paralarla ünlü mafya El Chapo'nun uyuşturucu ve kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirleri yasal göstermek için nakit para sistemiyle çalışan çamaşırhaneler zinciri kurmasına benzer bir şekilde Türkiye'de bazı merkezler kurarak sebepsiz ve hızlı zenginleşen bireyler ortaya çıkmıştır. Bu bireyler gelirlerini yasal şekillerde kazanan bireylere oranla daha fazla itibar görmektedir, bu itibarın da kaynağı iktidardır. Nitekim bürokratlar kara para ekonomisinde yer alan suç örgütleriyle ilişkilenecek ve yakınlaşmaktadır. Rüşvet gibi menfaat araçlarıyla devre dışı bırakılıyorlar maalesef ve bu durum da bürokratları kara para ekonomisine entegre etmekte ve böylece kara para aklayıcılarının denetlenmesi ve cezalandırılması imkânsız hâle gelmektedir.

Maddeyle yapacağınız düzenlemede âdetâ bu kara para aklama yollarını meşrulaştırmaya çalışıyorsunuz. Bu tür istisnalarla döviz dar boğazına sokulan ülkede sadece kara paranın aklanmasına katkı sunulmaktadır. Meşru olmayan durum meşru hâle getirilerek istisna hâline getirilen vergiler göstermelik bir şekilde alınıp sisteme sokuluyor.

Ülkede her maddeyi Cumhurbaşkanına bağlayarak devletin denetleme ağını devre dışı bırakıyorsunuz. Anlıyoruz, Cumhurbaşkanına sınırsız yetkiler vermek istiyorsunuz. Peki, bütün kanun teklifleri aynı merkezden gelmiyor mu? Bir virgölünü dahi değiştiremediğiniz maddeleri el kaldırıp indirmekle geçirmiyor musunuz? Partili Cumhurbaşkanı sizlere bir kanun teklifi gönderdiğinde onu doğru kabul edip o teklifin yılmaz savunucusu olurken “Maddeyi değiştiriyoruz.” dediğinde de “Yanlış yaptık, değiştiriyoruz.” demek yerine dün söylediklerinizin tam tersiyle savunmuyor musunuz? Aslında, sizin de el kaldırıp indirmekten, koşa koşa Genel Kurul Salonu'na gelmekten bıktığınızı biliyorum. Burada halkın sorunlarına çare olmak yerine bizlerin söylediklerine kulak tıkıyorsunuz. Hiç şüphe olmasın ki bizler, bu Meclisi “el kaldır indir” yerinden ziyade demokrasinin, barışın, adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin üstün kılındığı, egemenliğin kayıtsız şartsız halklarımızın olduğu yer hâline getireceğiz.

Son olarak, kanun teklifleri adaleti tesis edemiyorsa hiçbir şekilde halkın menfaatine sonuç doğurmayacaktır. Gelin, bütün kanunları halkımızın menfaatleri doğrultusunda, Meclis ruhuna uygun bir şekilde düzenleyelim. Korkmayın, halktan korkmayın, milletvekillerinden korkmayın; Anayasa'dan, hukuksuzluklardan, hukuki denetleme mekanizmalarından korkun; onlar, sizleri er ya da geç yaptığınızı bu hukuksuzluklar yüzünden yargılayacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'e aittir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 8'inci maddesi üzerine İYİ Parti adına söz aldım, selamlarımı sunarım.

Bugün, ülkemiz ne yazık ki kaynağı belirsiz paraların anıldığı, kara para aklama iddialarının sıklıkla ortaya atıldığı bir yer hâline gelmiştir; Türkiye bunun bedelini uluslararası finans piyasalarında güven ve itibar kaybıyla ödemiştir, buna rağmen hâlen bir hassasiyet gösterilmediğini üzülen gözlemekteyiz. Düzenlemeyle yurt dışındaki iştiraklerin kazançlarından elde edilen kâr paylarının yarısı gelir vergisinden istisna edilerek ülkemize getirilmesi teşvik edilmektedir. Böylece döviz girdisi sağlanmak isteniyor ancak suç niteliği arz eden faaliyetlerden ya da gayriresmî yollarla elde edilen varlıkların gelirlerinin girişiyle ilgili büyük soru işaretleri de söz konusu. Zira bunu önlemeye dönük ne bir kaygıya ne de bir denetime yer verilmiştir.

Ayrıca, Cumhurbaşkanına sıfırdan yüzde 100'e kadar geniş bir aralıkta vergiyi artırıp düşürme yetkisi de verilmektedir. Nerelerden kaynak akışı bekleniyor? İş kılıfına uydurmaya hevesli suç örgütlerinin kirli parası nasıl önlenecek? Yerli sermaye gruplarının yabancı şirketler aracılığıyla bu olanaktan istifade edemeyeceğinin teminatı nedir? Görünen o ki iktidarın lügatinde “Biz nerede yanlış yaptık?” gibi bir soru yok.

Peki, bizler “Gelsin de nereden gelirse gelsin.” anlayışıyla hareket edip paranın kendisinden başka hiçbir şeyle ilgilenmeyecek miyiz? Yürüttüğü yanlış ekonomi politikaları neticesinde ödemeler dengesi ayağına dolaşan iktidarın, cari açığın büyük kısmını kaynağı belirsiz döviz girişleriyle finanse etme girişimine ses çıkarmayacak mıyız? Gri listede olmamızın ve kaliteli dış yatırımın ülkemizden uzaklaşmasının en önemli sebebi bu karanlık noktadır. Dolayısıyla, konuya hassasiyet gösterilmesi vazgeçilmez önceliğimiz olmalıdır. Yapılması gereken, şaibeli para girişine imkân tanıyan bu tür uygulamalardan medet ummaktan ziyade üretim ekonomisini güçlendirmektir. Sermaye akışını mümkün kılmak için gereken güvenli ortamın sağlanması da ancak hukukun üstünlüğünün yerinde tesis edilmesiyle mümkün olacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, İYİ Parti olarak, bizler, ağır ekonomik krizin gölgesinde yaşayan milyonlarca emekçi ve emekli vergi yükü altında ezilirken sermaye gruplarına vergi istisnası getirilmesini doğru bulmuyoruz. Söz konusu tasarruf ve fedakârlık olduğunda nedense aslan payı hep vatandaşta düşüyor. Dolaylı vergiler yoluyla geliri ne olursa olsun herkesten eşit vergi toplanması adaletsizliktir. Bazı sektör ve şirketlere vergi istisnaları uygulanırken vatandaş aldığı nefese bile vergi öder hâle geldi. Adaletsiz vergiler ve yumuşak yasalar nedeniyle vergi kaçırmak, değil suç olmak, ayıp olmaktan bile çoktu; bu konu üzerinde hepimizin ciddiyetle durması gerekiyor.

Türkiye, maalesef, gelir eşitsizliğinin en yüksek olduğu ülkeler arasında yer alıyor. Bugün ülke gündemini meşgul eden ne sorun varsa temelinde gelir adaletsizliği yatıyor. Bir yanda küçük bir azınlık lüks ve şatafat içinde hayat sürerken diğer yanda derin yoksulluk içinde hayata tutunmaya çalışan anneler ve babalar evlerine elleri boş filelerle dönüyorlar. Emeğin millî gelirden aldığı pay tarihin en düşük seviyesindeyken iktidar gününü kurtarmak adına geçici çözümlerle oyalanıyor. Hükûmet ayağına dolaşan ödemeler dengesi sorununa gerçekçi bir çare arıyorsa yurt dışı ziyaretleriyle para aramak yerine güven ortamını yeniden oluşturma yolunu bulmalıdır, tek çare budur diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Muhalefetin sayısı daha fazla.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Kabul edildi efendim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Efendim, şu anda sayı 60’a 40.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a 40.

BAŞKAN – Kâtip Üyeler arasında ihtilaf vardır.

Oylamayı elektronik yöntemle yapacağım.

Oylama süresi iki dakikadır.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Önergeler kabul edilmemiştir.

Madde üzerindeki diğer önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 8- 193 sayılı Kanunun 22'nci maddesine aşağıdaki fıkralar ilave edilmiştir.

“4. Kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kurumlardan elde edilen, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarının yarısı, bu kurumların ödenmiş sermayesinin en az %50’sine sahip olunması ve kâr payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmesi şartıyla gelir vergisinden müstesnadır.

5. Cumhurbaşkanı, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan kâr paylarına uygulanacak istisna oranı ile dördüncü fıkradaki %50 oranını ayrı ayrı veya birlikte sifıra kadar indirmeye veya %100’e kadar artırmaya yetkilidir.”

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Ömer Fethi Gürer

İzmir

İstanbul

Niğde

Cevdet Akay

Abdurrahman Tutdere

Tahsin Ocaklı

Karabük

Adıyaman

Rize

Cavit Arı

Gülcan Kış

Mustafa Erdem

Antalya

Mersin

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Antalya Milletvekili Mustafa Erdem’e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasanın 8’inci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Toplumun büyük bir heyecanla beklediği torbadan maalesef toplum yararına tek madde çıkmadı. İktidarın seçim öncesi verdiği vaatler de bir başka bahara kaldı. Atama bekleyen öğretmenler, mühendisler, barınma sorunu yaşayan öğrenciler, kadro bekleyen taşeronlar, daha onlarca sayabiliriz, hepsi hayal kırıklığına uğradı. Kanun teklifiyle getirilen birçok maddenin Anayasa’ya aykırılık gerekçesiyle iptal edilen maddelerden oluşması da torbada olumlu olabilecek birçok maddeye maalesef gölge düşürmüştür. Öyle bir torba ki içeriğini belirten bir başlığı bile yok. 78 maddelik diyecektim, yolda torbaya aktardıklarınızla 86 maddelik bir kanun teklifiyle birçok maddede değişiklik yapılmaktadır. Siz niye düşüneceksiniz ki uygulayıcılar düşünsün, hangi maddeye ne sıkıştırıldığını arasın dursun; bu da sizin aybınız olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, kamunun neredeyse hemen her alanında söz sahibi olan Cumhurbaşkanına, her zaman olduğu gibi bu torbada da artırmaya, azaltmaya, uzatmaya, kısaltmaya, sıfırlamaya, tavan yapmaya, hemen hemen her maddenin sonunda her konuda yetki veriyorsunuz. Bu yaklaşımınız, bir anlamda, Meclisin kendi yetkilerini kendi eliyle Cumhurbaşkanına devri anlamına geliyor; bu da gerçekten çok üzücü bir durum. Ne siz yetki vermekten utandınız, pardon usandınız, ne de Cumhurbaşkanımız yetki almaktan.

Değerli milletvekilleri, teklifin 8'inci maddesi -gelir vergisi mükellefleri açısından yapılan düzenlemeyle- yabancı ülkelerde kurulu anonim ve limitet şirketlerden elde edilen kâr paylarının Türkiye'ye getirilmesini düzenliyor; tabii, burada kâr payının elde edildiği yıl beyanname verme süresinde beyannamelerin verilmesi gerekiyor. Eğer burada amaç kayıt dışı gelirlerin beyan edilmesini sağlamak ve ülkemize döviz getirisi yaratmaksa istisnadan yararlanmak için yurt dışındaki kurumun yüzde 50'sine sahip olunmasına ilişkin konulan ön şartın beklenen faydayı azaltacağını, bunun yerine gerçek kişilerin yurt dışındaki kurumlardan elde edilen kâr paylarının tamamının ülkeye getirilmesi koşuluyla istisnadan yararlandırılmasının daha uygun ve verimli olacağını düşünüyoruz. Yani “sermayenin en az yüzde 50'sine sahip olma” şartının kaldırılıp “kâr paylarının tamamının ülkeye getirilmesi durumunda uygulanacak istisnadan yararlanma” düzenlemesi daha yerinde ve amaca uygun olacaktır.

Değerli milletvekilleri, amaç gerçekten ülkeye döviz getirisi sağlamaksa aslında daha köklü ve verimli çözüm var. Ülkede gerçek demokrasinin hâkim kılınması, Anayasa ve yasalara uyulması, adalete olan güvenin sağlanması, insan haklarına, özgürlüklere değer veren bir ülke algısının yaratılması durumunda yani güven duyulan bir ülke olmamız durumunda her gün bir Arap ülkesine el açmadan ülkemize yatırımların kendiliğinden geleceğine ve bu durumla birlikte ciddi döviz getirisi sağlanacağına inanıyoruz. Sizin iktidarınızda bu mümkün mü? İyimser olmak istiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde önerge yoktur.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın

Selcan Hamşioğlu

Ersin Beyaz

Trabzon

Tekirdağ

İstanbul

Yüksel Arslan

Nimet Özdemir

Burhanettin Kocamaz

Ankara

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'a ait.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasa teklifinin 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Torba yasa teklifinin genel gerekçesinde, ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla ülkemize döviz girmesini teşvik etmek, dış ticaret dengesini oluşturmak, vergi

güvenliğini sağlamak gibi hedefler ortaya konmuştur. 10'uncu maddede ise yurt dışına verilen mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kayıt tutma, sertifikasyon gibi hizmetler ile yabancılara verilen eğitim ve sağlık hizmetlerinden elde edilen kazançlara beyanname üzerinden indirim uygulanabilmesi için koşul getirilmektedir. Kazancın tamamının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar ülkemize transfer edilmesi şartıyla indirim oranının yüzde 80 olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Buradaki uygulamaya göre esasen hizmet ihracatında paranın hızla ülkeye dönmesi hedeflenmiştir. Yani ülkeye döviz girişi hızlandırılmak istenmekte, bunun için de istisnalar uygulanmakta, istisna oranları artırılmaktadır. Bu durum ücretli çalışanlar aleyhine bir hususa da sebep olacaktır. Güven ortamının tesis edildiği, demokrasinin ve hukukun üstünlüğünün hâkim olduğu bir ülkede istisnalara gerek kalmadan mükelleflerin kazançlarını ülkelerine getirebilmelerinde hiçbir engel yoktur. Ancak güvensizliğin olduğu ülkemizde sistemi düzenlemek yerine günü kurtarmak için istisnalara başvurulmaktadır. Bu istisnalar vergi adaletsizliğini de derinleştirmektedir. Kısacası "Döviz gelsin de nasıl gelirse gelsin, hatta biraz da hızlı gelsin." diye düzenleme yapan bir iktidarla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bunun gibi tüm torba yasalarda hep bir düzenleme getiriliyor ama maalesef ülkemiz daha da kötüye gidiyor. Bu kanunun birçok maddesi mali ve vergisel konuları düzenliyor; AK PARTİ iktidarının ülkeyi getirdiği durum da böylece gözler önüne seriliyor.

Benim 10'uncu maddede dikkat çekmek istediğim konu şudur: Hizmet ihracatındaki parayı tabii ki ülkemize çekelim ancak yurt dışına proje hizmeti verirken karşılaşılan en önemli sorunu da çözelim. Hizmet veren özel ya da tüzel kişilerimiz ödeme almada sorun yaşıyorlar ya ödeme alamıyorlar ya da kesintili alabiliyorlar. Bu hususta yurt dışında yapılan sözleşmelere devlet güvencesi verilmelidir. Yurt dışındaki müşterilere ulaşmak için fuarlar adı geçen hizmet alanları açısından çok önemlidir. Ancak ilk aşamada çoğu firma fuar öncesi ve fuar sürecindeki masrafları finanse edemiyorlar; buna bir çözüm üretmek gerekiyor. Bu konuda devletin elini taşın altına koyması gerekiyor. Bu bağlamda, fuar teşvikleri tekrar düzenlenmeli ve teşvikler yüzde 100 olmalıdır. Yurt dışında belli tecrübe ve donanımdaki mimar ve iç mimarlara ofis veya dekorasyon mağazası açma teşviki verilmelidir. Proje ve müşavirlik için yurt içindeki farklı mesleki disiplinlerin birleşerek yurt dışında iş yapabilmeleri kolaylaştırılmalı ve bu konuda önlemler alınmalıdır.

Yeni bir öneri olarak şunu dile getirmek isterim: Müşavirlik ve proje hizmet destekleri yüzde 100 yapılmalıdır. Ticaret Bakanlığının verdiği yüzde 50 teşvik karşılık bulmuyor. Yurt dışında iş yapıp ülkesine kazancını getirecek firmalar tarafından bu teşvikten verim alınamıyor. Bunun karşılığında şirketlerden iki yıllık sözleşme yapması istenebilir, sözleşmeye uyulmaz ya da devamında sözleşme yapılmazsa teşvikin yarısını devlet geri alabilir.

Bir başka önerimiz şudur: Bu teşvik verilen ve yeterli bulunan firmalara devlet yüzde 49 yatırımcı olarak ortak olabilir. Firmalara devlet adına genç bir mimarın işe alınması kaydıyla bu teşvik verilebilir. Hem mimar istihdamı gerçekleşir hem de devlet süreci takip etmiş olur. Bir tane mimar veya mühendisin alımına yüzlerce gencimizin başvurduğu gerçeğini göz önünde bulundurarak böyle bir düzenlemenin fayda sağlayacağını düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde bir önerge bulunmaktadır.

Okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cevdet Akay

İzmir

İstanbul

Karabük

Abdurrahman Tutdere

Gülcan Kış

Cavit Arı

Adıyaman

Mersin

Antalya

Tahsin Ocaklı

Rize

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı’ya ait.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

79 sıra sayılı torba yasayla ilgili size biraz söz edeyim. Epeyce yoruldunuz ama bir iki tanımlamayla başlayacağım. Kısıtlılık nedir biliyorsunuz değil mi? Kısıtlılık, sınırlı olma hâli. Adalet ve Kalkınma Partisi diye bir parti var, şimdi söyleyeceğim, alınmayın, bir de “anlama kısıtlıları partisi” diye bir parti var; birincisi ile ikincisi arasındaki farkı şimdi size torba yasa üzerinden biraz anlatmaya çalışacağım. Adalet ve Kalkınma Partisinin bir tane Diyanet İşleri Başkanı var; Diyanet İşleri Başkanı çıkar, mikrofondan, elinde kumandasıyla önüne konan ekrandan duayı okur -e, buraya kadar güzel, bu normal, duanın tamamı bilinmeyebilir- arkasından “Faiz haramdır, günahtır. Kumar günahtır.” der; doğru, bu da doğru. Şimdi, birinci AKP bunu söylerken, ikinci AKP getirir torba yasada önümüze şans oyunları vergisini yüzde 83’ten yüzde 93’e çıkaran bir düzenlemeyle karşımıza gelir.

İki; birinci AKP söz verir, “Cumhurbaşkanı onu yapacak, bunu yapacak.” diye sahalarda olur, ikinci AKP der ki “İşte, yaptık, verdik. Mesela, sensörü verdik.” “Ne kadar verdiniz? Ne yaptınız?” diye soruyoruz, diyorlar ki: “Sensör sorumluluğu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait.” bir daha soruyoruz arkasından, bu sefer diyorlar ki “Verdik.” Ne kadarını verdiniz? “20 binin 7 bin tanesini” yani ikinci AKP gene kandırdı.

Önümüzde asgari ücret görüşmeleri var. 4 kişilik bir ailenin gıda masrafı sadece 14 bin TL olacak; bu, TÜİK rakamlarında da böyle. Şimdi, asgari ücrette ne vereceğinizi göreceğiz, ikinci AKP’yi de orada göreceğiz.

Birinci ve ikinci AKP arasında bir örnek daha vereceğim size. Rize’de “Şeker üreteceğiz, stevia bitkisinden üreteceğiz.” dediler ve gittiler, 16 milyon lira verdi birinci AKP, orada bir fabrika yaptı. Beş yıl sonra ne oldu, hepiniz tarihten hatırlıyorsunuz “Ya, bu bitki burada yetişmiyormuş.” dediler, 16 milyonluk fabrika çöp oldu; birinci ile ikinci AKP arasındaki farklar.

Değerli milletvekilleri, 1 kilogram çay 11,3 TL. 5 kilogramdan 1 kilogram kuru çay olur, çarpın 5’le, 55 TL. 55 TL’ye aldığınız ürünün kilogramını 155 TL’ye satıyorsunuz yani yüzde 100 zammınızı yapıyorsunuz, çay üreticisi diyor ki: “Ben açım. ben doymuyorum bu parayla.” “Yok, olmaz, size fark veremem.” diyorsunuz. Birinci AKP üreticiye, çiftçiye, çalışanına söz veriyor; seçimden sonra, ikinci AKP mazeret buluyor, torba yasayla, çuvalla yük yüklüyor. Bu şekilde giderseniz arkadaşlar, durumunuz kötü.

Şimdi, gelelim emekçilerle ilgili meseleye. Sömürü devam ediyor yine. Birinci AKP “Enflasyon altında ezdirmeyeceğim.” diye taahhüt ediyor, ikinci AKP ücretleri bakın ne yapmış, gayrisafi yurt içi hasıla içinde 2020’deki payı yüzde 29’ken 2021’de yüzde 26’ya, 2022’de de yüzde 23,5’a düşürmüş. Ne olmuş? Hani işçinin yanındaydınız, hani ezdirmeyecektiniz? Demek ki ikinci AKP’nin son yüzü de ortaya çıktı.

Birinci AKP sermaye sahiplerini çok seviyor, ikinci AKP de üreticileri çok seviyor, vergileri en çok onlardan aldığı için ücretli çalışanları çok seviyor. Birinci AKP’nin 2024 bütçesinde tahsil etmekten vazgeçtiği vergi miktarı 2 trilyon 210 milyar TL. Peki ikincisi ne yapıyor? İşte, yine, bu eksilen bütçenin yükünü zavallı garip gurebaya yüklemeye ilgili düzenlemeleri torba yasayla getiriyor. Finansman sıkıntısı çeken şirketlere, bankalara olan borçlarını yeniden yapılandırmak suretiyle olanak sağlayan sizin AKP’niz vatandaşın istediği, ücretlinin istediği, emeklinin istediği hiçbir şeyi kabul etmeyerek reddediyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, TÜİK’in enflasyon açıklamasıyla ilgili notlar geçti, ben biraz güldüm, belki sizin de hoşunuza gider.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Süre vermiyoruz.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Yok mudur?

BAŞKAN – Ek süre yok.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) – Peki, ek süre yokmuş da sadece şunu bilin istiyorum: Ayakkabı fiyatları düşüyormuş arkadaşlar, müjde olsun size, yani meyve fiyatları falan da çok ılımlı artıyormuş, bilginiz olsun yani.

Genel Kurul, hepimize hayırlı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır.

Önergeyi okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cavit Arı

İzmir

İstanbul

Antalya

Cevdet Akay

Abdurrahman Tutdere

Tahsin Ocaklı

Karabük

Adıyaman

Rize

Gülcan Kış

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Mersin

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bakırlıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 12'nci maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesinde değişiklikler yapılarak yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan gelirler ve döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen faiz gelirleri ve kâr paylarındaki tevkifat oranlarının belirlenmesinde Cumhurbaşkanı yetkisi genişletilmektedir. Mevcut durumda bu tevkifat oranı yüzde 15, Cumhurbaşkanının bu oranı yüzde 30'a kadar, 2 katına kadar çıkarma yetkisi varken şimdi biz bu düzenlemeyle bu yetkiyi yüzde 40'a çıkarmak istemekteyiz. Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde bu yetkinin verilmesinin Cumhurbaşkanının bu yetkiyi kullanacağı anlamına gelmediği iktidar temsilcileri tarafından dile getirildi ancak şaşmayan bazı kuralları vardır, mesela tiyatrodaki herhangi bir sahnede eğer bir silah görünürse o silah oyunun içinde mutlaka patlar. Şimdi, burada bu vergi oranını yüzde 40'a çıkarma yetkisini Cumhurbaşkanına vermek demek, Cumhurbaşkanının bu yetkiyi mutlaka kullanacağı anlamına gelmektedir. Bugüne kadarki tecrübelerimiz bize bunu göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, bu düzenleme, Anayasa'nın 73'üncü maddesinde tanımlanan sınırlılıkların dışına taşmaktadır, Anayasa'ya aykırılıklar barındırmaktadır. Ayrıca, Komisyon çalışmalarında dile getirdiğimiz eleştirilere de tatminkâr yanıtlar ne yazık ki alamadık. Mesela bu düzenleme; sermaye piyasasının hacmini nasıl etkileyecek, sermayenin tabana yayılmasını nasıl etkileyecek, nasıl sağlayacak? Veyahut da kayıt dışılığı besleme olasılığı var mı bu düzenlemede? Bu ve buna benzer sorularımıza verilen cevaplar genellikle muğlak ifadeleri barındırmaktaydı, tatminkâr değildi.

Değerli milletvekilleri, bu düzenlemeyle amaçlanan şey, anladığımız kadarıyla, öncelikle döviz kurlarındaki artışı engellemek ve KKM'den çıkışta mevduatın, bu mevduatın dövizde kaymasının önüne geçmek amaçlanmakta ancak vergi oranlarını artırarak döviz artışını engellemek mümkün mü? Bugüne kadar buna benzer birçok deneme oldu ancak hiçbir tanesinde netice alınamadı. Dövizde olan talebi engellemenin en önemli yolu Türk lirasına güveni artırmaktan geçmekte, güven yoksa şayet bu tip önlemler yetersiz kalacaktır yani burada sorgulamamız gereken bir diğer husus ise kur korumalı mevduatın halkımıza, milletimize olan maliyetinden biraz bahsetmemiz gerekli.

Biliyorsunuz, kur korumalı mevduatın 2022 yılında hazineye olan yükü 92 milyar lira, Merkez Bankasına olan yükü 72,8 milyar lira; 2023 yılında hazineye yükü 59,5 milyar, Merkez Bankasına olan yükü ise 90 milyar; toplamda 314,8 milyar liralık hazineye ve Merkez Bankasına yükü var. Bunun yanında bir de vazgeçilen vergiler var, istisnalar var, vergi harcaması var, bunun da toplam tutarının 112 milyar lira olduğunu Plan ve Bütçe görüşmeleri sırasında öğrenmiş olduk; bunları alt alta yazdığımız zaman karşımıza çıkan maliyet 427 milyar lira.

Şimdi, bu neye tekabül ediyor? Mesela 2024 yılı bütçesinden tarıma ayrılan pay 384 milyar lira, bugüne kadar bize KKM'nin maliyeti 427 milyar lira, tarımsal desteklemelere ayrılan pay 91 milyar lira ve sosyal yardımlaşmaya ayrılan pay 497 milyar lira yani neredeyse bunlara yakın bir kaynağı biz kur korumalı mevduat sayesinde bir avuç varsılın cebine atmış durumdayız. Kur korumalı mevduata neden ihtiyaç duyuldu? Doların ateşini düşürmek için ihtiyaç duyuldu, bir de ucuz borçlanmak için ihtiyaç duyulmuştu. Bakıyorsunuz, o gün kur korumalı mevduat kararı alındığında dolar 18 liraydı, bugün 30

liraya dayanmış durumda. Faiz o gün için 14'tü, bugün 40 civarlarında dolaşmakta. Yani dolar arttı, artmaya devam edecek; faizler arttı, artmaya devam edecek. O zaman bizim de buradan bir soru sorma hakkımız var: Peki, madem geldiğimiz yerden daha kötü durumdaysak o zaman biz bu maliyete neden katlandık?

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde bir adet önerge bulunmaktadır. Okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın

Ersin Beyaz

Nimet Özdemir

Trabzon

İstanbul

İstanbul

Yüksel Arslan

Hüsmen Kırkpınar

Selcan Hamşioğlu

Ankara

İzmir

Tekirdağ

Burhanettin Kocamaz

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'a aittir.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13'üncü madde üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Teklifin 13'üncü maddesiyle 193 sayılı Kanun'un geçici 72'nci maddesinin (1)'inci ve (4)'üncü fıkralarında değişiklik yapılmak istenmektedir. Değişiklikle, ilk fıkradaki sporcu ücretlerinin sabit oranlarda tevkif suretiyle vergilendirilmesine ilişkin uygulamanın 31/12/2023 tarihine kadar olan süresi 31/12/2028 tarihine uzatılmaktadır. (4)'üncü fıkrada ise geçici 72'nci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkiliyken tevkifat oranlarını artırma ve azaltma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmek istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, Hazine ve Maliye Bakanı daha adil bir vergi sistemi ve verginin tabana yayılması konusunda çok ciddi adımlar atacaklarını ifade etti; 13'üncü madde de tam olarak Bakanın sözünü teyit eder niteliktedir. Sporcuların kazançlarına tevkifat usulüyle vergilendirme uygulanırken taban kesim diyebileceğimiz asgari ücretten biraz daha fazla ücret alanlar yıl içerisinde bir üst vergi dilimine girmekte, gelirlerine oranla daha fazla vergi ödemektedir; bu durum vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı ilkesiyle ters düşmektedir. Bu maddeyle her bir vatandaşımızın hakkı aynı ölçüde gözetilmemektedir. Bu yüzden sporcuların vergi muafiyeti sürelerinin uzatılmasını sağlayan bu maddedeki düzenlemeyi kabul etmiyoruz; 13'üncü madde için bizim önerimiz geri çekilmesidir.

Toplunun beklentisi süre uzatımı değil; vergide adaletin sağlanması, verginin ödeme gücünü belirleyen gelir, servet ve harcama olmak üzere üç unsurun dikkate alınarak vergilendirilmenin gerçekleştirilmesidir. Biz, Bakanın aksine, servet vergisi uygulansın, vergiler tabana değil, tavana yayılsın istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, 30 farklı mevzuatta değişiklik yapan bu torba kanun teklifinde yok yok. Denizcilik, il, ilçe seçim kurulları, vergi mevzuatı, petrol kaçakçılığı, Çek Yasası, konut kredileri, çalışan emeklilere ikramiye, yöneticilere huzur hakkı ve cezalar gibi pek çok farklı alan düzenlenmiştir. Komisyondan geldiği gibi Genel Kuruldan da aynen geçmesi beklenen tekliflerin eksik ve sakıncalı yönleri oluyor. Alalecele getirilen her teklifte şaibeli ne var diye bakmak durumunda kalıyoruz. Geçmişte her türlü usulsüzlüğe çanak tutan uygulamalar ve bugünkü uzlaşmaz tavır bizi maalesef haklı çıkarıyor. Torbanın ihtivası bakımından vergi istisna ve muafiyetlerinin azaltılarak sermayenin daha fazla vergilendiriliyor olmasını önemsiyoruz fakat bu amaca hizmet etmeyen yap-işlet-devret projelerindeki KDV istisnasının beş yıl boyunca uzatılması ve servet transferleri olan kur korumalı mevduat gelirlerinden sağlanan vergi istisnasının uzatılması gibi maddeler de yer alıyor. Deprem felaketinden dolayı vatandaşımıza ek motorlu taşıtlar vergisi ödetildi fakat kur korumalı mevduattan vazgeçilen vergi miktarı iktidarın telifaz ettiği rakamla 100 milyar lira. “Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?” dedirten bir durum yaşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, dikkat çeken bir diğer husus yasama organı olan Meclisin etkinliğinin zayıflatılıyor olmasıdır. Meclis tarafından çıkarılan yasalarla, yetki, alınıp Cumhurbaşkanına veriliyor. Kararların tek kişinin iki dudağı arasına bırakıldığı, bakanın, bürokratin ve kurumların etkisiz hâle geldiği, tek kişinin kontrolünde olan bu sistem dünyanın hiçbir yerinde yok. Cumhurbaşkanının çok fazla yasama gücüne sahip olmasıyla Parlamentonun yasama fonksiyonu baltalanıyor, bu durum Anayasa’nın uygulanmasını da zorlaştırıyor. Her türlü müzakere, fren ve denetim mekanizmalarından yoksun, dünyada emsali olmayan bir sistemi yaşıyoruz.

Bu husustaki endişelerimizi bir kez daha dile getiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

14’üncü madde üzerinde verilmiş önerge yoktur.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci madde üzerinde 1 adet önerge vardır; okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin çerçeve 15’inci maddesiyle 213 sayılı Kanun’a eklenen mükerrer 413’üncü maddenin birinci fıkrasına, ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Bakanlık, kanunları gereğince mükelleflerden alabilecekleri bilgileri Başkanlık sistemlerinden alan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarından, paylaşılan verinin türü ve paylaşılma şeklini de dikkate alarak katılma payı almamaya veya daha düşük tutarlı almaya yetkilidir.”

Halil Eldemir

Osman Sağlam

Ayhan Salman

Bilecik

Karaman

Bursa

Adem Yıldırım

Emre Çalışkan

İstanbul

Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yoktur.

Gerekçesini okutup oylarınıza sunacağım.

Gerekçe:

Maddede yapılan değişiklikle kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarından yaptıkları görevleri dikkate alarak katılma payı alınmaması ya da daha düşük tutarla alınması hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 16- 213 sayılı Kanunun geçici 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında bulunan “31/12/2023” ifadesi “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

Rahmi Aşkın Türeli

Gökhan Günaydın

Cevdet Akay

İzmir

İstanbul

Karabük

Abdurrahman Tutdere

Mustafa Erdem

Gülcan Kış

Adıyaman

Antalya

Mersin

Cavit Arı

Tahsin Ocaklı

Antalya

Rize

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Antalya Milletvekili Mustafa Erdem’e aittir.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 17’nci madde üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddeyle finansal kurum ve kuruluşların 2024-2025 hesap dönemlerinde yapacakları enflasyon düzeltilmesi sonucu oluşacak kâr veya zararların kazancın tespitinde dikkate alınmamasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Öncelikle, bunun, düzenlemenin kapsamındaki tüm mükellefler için getiriliş amacına, vergilemede eşitlik ilkesine ve Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünüyoruz. Bu maddeyle enflasyon düzeltilmesi uygulamasında finansal kuruluşlara haksızlık yapıyorsunuz yani kanunun gerekçesine tamamen aykırı davranıyorsunuz. Kanunun gerekçelerine bakarsanız, öz kaynağı güçlü olan firmaların servet vergisine dönüşen durumunu ortadan kaldırmak ve gerçek kazançları üzerinden vergiye

tabi kazançlarını hesaplatmak için bu uygulamanın getirildiğini görüyoruz. Enflasyon düzeltmesi bazı işletmelere ilave vergi yükü getirecek olmakla birlikte, bazı işletmelerde yani öz sermayesi güçlü olan banka, finansal kuruluşlar gibi kuruluşlarda vergi azaltıcı bir etki yaratabilecektir. Siz, bu düzenlemeyle uygulamanın kimyasını bozuyorsunuz. Finansal kuruluşlara “Hem enflasyon düzeltmesini yapacaksın hem de bunun herhangi bir vergi azaltıcı veya artırıcı etkisini kabul etmeyeceğim.” diyorsunuz. Eğer vergi azaltıcı ve artırıcı bir etkisi olmayacaksa bu kuruluşları tamamen kapsam dışında tutun, maalesef bunu da yine yapmıyorsunuz. Vallahi, biz sizin ne yaptığınızı anlayamadık; işleri neden bu kadar zorlaştırıyorsunuz, bunu hiç anlayamadık. Aslında finansal kuruluşlar bağımsız denetim mevzuatı gereğince enflasyon düzeltmesi yapacaklar; bari bu işlemleri kabul edin, tekrar ilave bir yük getirmeyin, nalıncı keserini sürekli karşı tarafa vurmayın. Bir uygulama getiriyorsanız istikrarlı olun, ya onu uygulayın ya da yürürlükten kaldırın.

Bu enflasyon düzeltmesi uygulaması esasen zaten borçla çalışmak zorunda olan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile borçla işlerini sürdüren ve stokları, duran varlıkları şişkin olan firmalarımıza önemli vergi yükü getirmektedir. Küçük ve orta ölçekli firmaları kollamak, sahiplenmek zorundasınız. Bu insanlar durdukları yerde hiçbir satış yapmasalar dahi enflasyon nedeniyle vergi ödemek zorunda kalacaklar. Henüz realize edilmemiş kârlardan vergi almaya çalışıyorsunuz, bunu yapmayın. Borçla aldığı makinenin, borçla kurduğu fabrikanın değerlemeden kaynaklı vergisini, ekonomiye katkı sunmak için mücadele eden borçlu küçük esnaftan çıkarmaya çalışıyorsunuz.

Belki iş dünyasının hiç haberi yok. Ben iş dünyasını da buradan uyarmak istiyorum: Bizden söylemesi, yakında iktidar size enflasyon vergisi de getirecek diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde verilmiş bir önerge bulunmamaktadır.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde verilmiş bir önerge bulunmamaktadır.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

19’uncu madde üzerinde verilmiş bir önerge bulunmamaktadır.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinde yer alan “uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya” ibaresinin “uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya” ibaresi ile aynı bendin (i) alt bendinde yer alan “uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu

Latif Selvi

Süleyman Özgün

Manisa

Konya

Nevşehir

Mehmet Eyup Özkeçeci
Gaziantep

Emre Çalışkan
Nevşehir
İbrahim Eyyüpoğlu
Şanlıurfa

Halil Eldemir
Bilecik

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi bulunmamaktadır.

Gerekçesini okutup oylarınıza sunacağım.

Gerekçe:

Maddeyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu’nun ek 2’inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan düzenlemeye paralel olarak, aynı bendin (i) alt bendinde de düzenleme yapılarak muhtemel tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20’nci madde kabul edilmiştir.

21’inci maddede 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 21’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz
Mersin
Uğur Poyraz
Antalya

Turhan Çömez
Balıkesir
Seyitha İzsiz
İstanbul

Hasan Toktaş
Bursa
Hüsmen Kırkpınar
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi İstanbul Milletvekili Seyithan İzsiz’e aittir.

Buyurun Sayın İzsiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SEYİTHAN İZSİZ (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin 21’inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygı ve de muhabbetlerimle selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bu toplama yasaya baktığımızda, tali komisyonların amacını sorgulamak bir yana, milletin derdine derman olacak tek bir maddenin bile var olmadığını görmekteyiz. 30 farklı mevzuatta değişiklik yapan kanun teklifinde; denizcilik, il, ilçe seçim kurulları, vergi mevzuatı, petrol kaçakçılığı, Çek Yasası, konut kredileri, çalışan emeklilere ikramiye, yöneticilere huzur hakkı ve cezalar gibi birçok farklı alanlar düzenlenmiştir. Lakin, özellikle dikkat çeken kısım, ilgili maddelerin neredeyse yarısında “Cumhurbaşkanının yetkisine devredilecek.” ya da “Cumhurbaşkanının yetkisine verilecek.” ibareleri mevcuttur. Yine, birçok maddede ise vergi mevzuatına, özellikle istisna ve muafiyetlere yer verilmiştir.

Küçük esnaf, çiftçi, memur, emekli ve dar gelirlielerin durumlarının gittikçe kötüleştiği bir ortamda artık Meclisin işleyişi ve anlamını sorgulamaktan geri duramıyoruz. Bu yasa teklifi, enflasyona, artan girdi fiyatlarına, tarımsal ürün fiyatlarına, tarımdaki darboğazı çözmeye yönelik herhangi bir çözüm maalesef sunmuyor; dar gelirli ve yoksulların barınma krizini çözecek bir madde de içermiyor. Yüksek genç işsizliğin, çiftçi borçlarının, küçük esnafın iflas problemlerinin nasıl giderileceğine dair herhangi bir öngörü belirtmiyor. Bu yasa teklifinde ekonomik ve sosyal sorunların temelden çözümüne yönelik herhangi bir öneri bulunmuyor. 86 maddeden oluşan bu kanun teklifinde yaklaşık 40 madde vergi kanunlarında yapılan değişikliklerle ilgili. Ne acı ki vergi yükünü omuzlayan ücretliler bu yasada unutulmuş ama 5'li çeteye, yandaşa, ihale zenginlerine KDV kıyağı unutulmamış.

Kıymetli milletvekilleri, Parlamentomuzun yasama kalitesini ve sorumluluğunu gözetan bir anlayışın benimsenmesini ve bu tür torba yasa tekliflerinden bir an önce vazgeçilmesini talep ediyoruz. Bu torba yasada birçok maddenin olumsuz etki yaratacağı ortadadır. Toplumun büyük kesimini etkileyen adaletsizlikleri derinleştirecek olan düzenlemeleri uhdesinde barındıran teklife karşı oy kullanacağımızın altını çiziyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddede önerge bulunmamaktadır.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü madde üzerinde önerge yoktur.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinde yer alan “uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya” ibaresinin “uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya” ibaresi ile aynı bendin (i) alt bendinde yer alan “uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu

Mehmet Emin Ekmen

Süleyman Özgün

Manisa

Mersin

Nevşehir

Latif Selvi

Emre Çalışkan

Halil Eldemir

Konya

Nevşehir

Bilecik

İbrahim Eyyüpoğlu

Mehmet Eyup Özkeçeci

Şanlıurfa

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) – Takdire bırakıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’e aittir.

Buyurun Sayın Ekmen.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bu önerge kısmında söz alarak önümüzdeki yaklaşan yerel seçimlere ilişkin olarak bir hususa bütün siyasi partilerimizin dikkatini çekmek istiyorum. Bu konuşma fırsatını tanıdıkları için de önergede imzası bulunan Bahadır Yenişehirlioğlu ve diğer arkadaşlarımıza bu vesileyle teşekkür ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, geçen hafta Diyarbakır, Batman ve Siirt illerini kapsayan ziyaretlerde bulundum. Bu ziyaretlerde özellikle Siirt ilinde yoğunlaşan ama diğer illerde de örneği karşımıza çıkan küçük ilçelerde seçmen taşıma hareketlerine dair çok ciddi bir sosyal gerilime dönüşen bir hususu sizinle paylaşmak istiyorum ve bugünkü konuşmamı ilgili bakanlıkların, bakanlarımızın ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanımızın da dikkatine sunmak üzere -daha sonra tutanakları dercederek- yapmak istiyorum. Biliyorsunuz yerel seçimlerde seçmen taşıma izni 1 Ekim itibarıyla son bulmuştu, önümüzdeki 4 Ocaktan itibaren de askıya çıkacak ve bütün siyasi partiler ve adaylar bu askıları inceleyerek itirazlarda bulunacaklar. Bu bölgelerde karşımıza çıkan sorunun birkaç ayağı var: Birincisi ve en önemli kısmı Pervari, Şirvan, Erüh gibi seçmen sayısı 3 bin, 4 bin hatta 5 bin olan ilçelerde neredeyse bini bulan seçmen taşıma hareketliliğidir. Bin nüfus burada toplam seçmenin neredeyse yüzde 25’ine tekabül etmektedir. Ben Türkiye’de kampanya döneminde iktidarın değişik imkânlarla kampanyada ortaya koyduğu ağırlık noktasını da sürekli eleştirdim ama her zaman hem ekranlarda hem ilgililer nezdinde seçim günü oy kullanma, oy sayımı ve sayılmış tutanakların icmalı konusunda Türkiye’nin seçim güvenliğinde bir sorunu olmadığını savundum. Ancak ifade etmek gerekir ki seçmen taşımanın da usule aykırı bir şekilde ve bir ilçenin dengelerini değiştirir bir şekilde yapılması seçim güvenliği sorununun bir parçasıdır. Ben eminim ki hiçbir siyasi parti bu konuda böyle bir sosyal gerilime yol açan, oradaki seçim sonuçlarına doğrudan tesir edecek bir tartışmanın tarafı olmak istemez. Bizim arkadaşlarımızın kuvvetli delillerle iddia ettiği üzere bugün bu 3 ilçemizde yani Pervari, Şirvan ve Erüh’ta bazen bir hanede 20’nin üzerinde kişi seçmen olarak gözükmemektedir. Biz bunlara ocak ayında itiraz edeceğiz. Bizim, İçişleri ve Adalet Bakanlığından, Yüksek Seçim Kurulundan ricamız şudur: Kolluk, burada yapacağı incelemede hakkaniyete uygun davransın; bu evleri gerçekten yerinde ziyaret etsin; bu evlerde bu dönemde taşınmış seçmenin nereden geldiğine, bu seçmenin gerçekten bu ilçe sınırları içerisinde yaşayıp yaşamadığına dikkat etsin. Aksi hâlde, kâğıt üstünde yapılacak incelemelerle verilecek ret kararları seçim kampanya döneminde büyük bir sosyal gerilim olarak bize geri dönebilecektir. Mesela, birkaç örnek paylaşmak istiyorum, tabii ki isim bazında değil, vaka bazında: Birincisi, taşrada bulunan karakollardaki subay, astsubay ve uzman çavuşların ilçe merkezlerine taşındığı iddiası var. İçişleri Bakanımız, ilgili il valimiz buna göz yummamalıdır. İkincisi, rekabet olmayan köylerdeki muhtarlara belediye başkan adaylarının “Sizin köyde nasılsa rekabet yok, şu kadar seçmeni ilçe merkezine taşıyalım.” diye yaptığı bir baskı ve aldığı sonuçlar vardır. Üçüncüsü de 2019 seçimleri için sıklıkla dile getirilen 142 belgesiyle kullanılan oylarda birtakım suistimallerin yaşandığına dair iddialar vardır. Ben Yüksek Seçim Kurulunun ilgili birimleriyle görüştüm. 142 no.lu belgeyle kullanılacak oylara ilişkin ciddi tedbirler alınmış durumda ancak 142 numaralı belgeyle oy kullanacak bütün seçmenin sadece oy kullandıkları seçmen sandığında değil, aynı zamanda nereye taşındıklarına ve nerede oy kullanacaklarına dair de eğer Yüksek Seçim Kurulu Türkiye’deki bütün elektronik altyapısını, dijital altyapısını kurar ve bunu bütün siyasi partilerin denetimine açarsa buradaki ihtilaflar da ortadan kalkacaktır.

Son olarak, ocak ayında yapılacak itirazların hakkaniyetle incelenmesi, bu işe karışmış kamu görevlileri noktasında korumacı davranılmaması ve 142 no.lu belgenin tüm Türkiye genelinde ortak bir denetime açılması hususunu hatırlatıyor, siyasi partilerimizin bu konuda duyarlı olacağına inanıyorum.

Tekrardan çok teşekkür ediyorum, sağ olun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25’inci madde kabul edilmiştir.

26’ncı madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26’ncı madde kabul edilmiştir.

27’nci madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 27’nci maddesiyle değiştirilen 492 sayılı Kanun’a bağlı (8) sayılı tarifenin “XIII- Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden alınacak harçlar:” başlıklı bölümünde yer alan tarifede bulunan;

“5 metreden 7 metreye kadar olanlardan (5.000,00 TL)” ibaresinin “5 metreden 7 metreye kadar olanlardan (3.500,00 TL)”

“7 metreden 9 metreye kadar olanlardan (7.500,00 TL)” ibaresinin “7 metreden 9 metreye kadar olanlardan (5.000,00 TL)”

“9 metreden 12 metreye kadar olanlardan (10.000,00 TL)” ibaresinin “9 metreden 12 metreye kadar olanlardan (7.500,00TL)”

şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu

İbrahim Eyyüpoğlu

Halil Eldemir

Manisa

Şanlıurfa

Bilecik

Latif Selvi

Emre Çalışkan

Mehmet Eyup Özkeçeci

Konya

Nevşehir

Gaziantep

Süleyman Özgün

Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi bulunmamaktadır.

Gerekçesini okutup oylarınıza sunacağım.

Gerekçe:

Önergeyle 5 metre ile 12 metre arasındaki teknelerin genellikle amatör denizcilik ve amatör balıkçılık amaçlı kullanılan düşük fiyatlı tekneler olduğu dikkate alınarak denizciliğin sevdirmesi, amatör denizcilik faaliyetlerinin artırılması amacıyla 5-7 metre, 7-9 metre ve 9-12 metre arası teknelerin yıllık harç miktarlarının düşürülmesi yönünde değişiklik yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27’nci madde kabul edilmiştir.

28’nci madde üzerinde önerge bulunmamaktadır.

28’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28’inci madde kabul edilmiştir.

29’uncu madde üzerinde 1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 29’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 29 – 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk” ibaresinden sonra gelmek üzere “sivil” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

“Türk taşıyıcı tarafından, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kiralanen yabancı tescilli hava araçlarıyla da Türkiye Cumhuriyeti ülkesi içinde iki nokta arasında hava yolu ile ticari amaçla yolcu, posta ve yük taşımaları yapılabilir.”

Rahmi Aşkın Türeli	Gökhan Günaydın	Cevdet Akay
İzmir	İstanbul	Karabük
Abdurrahman Tutdere	Gülcan Kış	Cavit Arı
Adıyaman	Mersin	Antalya
	Tahsin Ocaklı	
	Rize	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı’ya ait.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

29’uncu madde üzerine söz aldım ve bu madde kabotajla ilgili, yabancı operatörlerden 20 uçaklık bir hizmet alınmasıyla ilgili düzenlemeyi getiriyor. Bu maddeyle ilgili, bu teklifin millî çıkarlarımıza aykırı olduğu gerekçesiyle çıkartılmasını isterim ama hazır fırsatı da yakalamışken demin şu yarım kalan konularımı da bir tamamlamak isterim.

Basında da yer alıyor aslında, şu TÜİK’in verilerine ben çok takıldım, siz de bir dinleyin isterim. AK PARTİ milletvekillerimiz, siz de bir dinleyin TÜİK’in verilerini, çok önemli bunlar. TÜİK demiş ki: “Sebze meyve fiyatları düşüyor.” Hakikaten düşüyor mu yani sizce de öyle mi, düşüyor mu? Bilmiyorum. Meyve fiyatları ise ılımlı artıyormuş -demin söyledim, tamamlayamamış olabilirim- ılımlı artıyor yani böyle çok şiddetli değil de ılımlı artıyormuş. Bunlar içimizi böyle rahatlatan müjdelere olarak bize sunulmuş. İşlenmemiş gıda fiyatları yüzde 80,85’e kadar düşmüş. E, giyim ve ayakkabı fiyatları da düştüğüne göre, işte, bir tek kira artışları yüzde 105,8 olmuş ama idare edilebilir görünüyor, onu da TÜİK

öyle söylüyor. Yani kira artışları en azından hızını kesmiş, yükselme eğilimindeki hızını kesmiş. Bunlar alaycı bir şekilde bir yazımız tarafından dillendirilen şeylerdir. Gerçekten, TÜİK eliyle Türkiye’yi alay edilir bir konuma getirdik arkadaşlar.

Şimdi “Türkiye’de geçinemiyoruz.” diyen çiftçi olduğunda çiftçiye ne diyordunuz? “Ananı da al git.” Doğru mu, bu cümle kullanıldı mı? Kullanıldı. Ama Fransa’da vergi artışlarını protesto eden çiftçileri Türkiye’ye bir hatırlatmak istiyorum. Ne yaptılar biliyor musunuz Fransa’da? Devlet binalarına gübre püskürttüler. Hazırlıklı olun, size de bu eylem çiftçiler tarafından yapılabilir. Çiftçilerin onun için haklarını verin. Çiftçiler yıl boyunca size “Satamıyoruz, edemiyoruz, fiyat farkı verin, ürünümüz elimizde kaldı.” diye günlerce haykırdılar; sessiz kaldınız. Getirdiğiniz şey, sadece torba yasa düzenlemesiyle Cumhurbaşkanlığı yetkilerini artırmak.

Demokrasiye geçmemiz lazım değerli milletvekilleri. Bir köyün içme suyuna dahi Cumhurbaşkanı yetkisiyle SUKAP kapsamında karar verilebildiği bir Türkiye’yi hak etmiyoruz. İller Bankası Genel Müdürünün o proje hakkında karar verememesi hâli Türkiye’nin büyük bir ayıbtır. Tam tersine, bu hakların bürokratlara ve bakanlıklara da dâhil dağıtılması gerekir iken bu yetkilerin Cumhurbaşkanlığında toplanması bu torba yasanın en büyük ayıbtır. O yüzden, bu torba yasayla ilgili düzenlemede bu ayıpların önlenmesini ve ülkedeki yönetim biçiminin liyakat üzerine dayalı, gerçekten de bakanlıklar, müdürlükler, daire başkanlıklarına verilmesini sağlayan parlamenter demokratik sisteme geçişle Türkiye’nin önü açılmalıdır. Yoksa önümüzdeki günlerde olacak olan şey şudur: Siz yine On İkinci Kalkınma Planı’nda anlattığınız hikâyeler gibi “Yapacağız, edeceğiz.” diyerek milleti kandırmaya devam edeceksiniz ama önümüzdeki dönemde göreceğiz, mayıs ayından sonra bu vergilerle en azından vatandaşın beline 3 kat daha yük yükleyerek Türkiye ekonomisini dibe çökarteceksiniz, bundan vazgeçin.

Genel Kurulun sonlarına doğru ben de çok uzatmamak için şöyle bitireyim: Vatandaşlarımız birinci AKP’den de -demin tanımladığım- ikinci AKP’den de kurtulmak için mart ayında yapılacak olan yerel seçimlerde öyle bir ders versinler ki akılları başına gelsin ve ekonomi düzeltilebilsin. Yoksa, yakında iktidarı devralacağız sizden merak etmeyin. İnşallah, biz düzeltereğiz.

İyi akşamlar diliyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Her dönem aynı şeyi söylüyorsunuz, her dönem.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29’uncu madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.55

DOKUZUNCU OTURUM**Açılma Saati: 22.56****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30’uncu Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 7 Aralık 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.57

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yaptığı çeşitli harcamalara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilova Belediyesi iştiraki olan bir firmadan yapılan alıma,

- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ücretsiz toplu taşıma hizmeti sunan belediyelere,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin yabancı bir şirketle yürüttüğü enerji projesine,

- Şırnak Milletvekili Aysegül Doğan Dağlı'nın, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Belediyesinin inşa ettiği bir anıta,

- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'daki sokak köpeklerine,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/6178), (7/6270), (7/6271), (7/6272), (7/6350), (7/6351), (7/6352), (7/6356)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını için gereğini saygılarımla arz ederim. **06/11/2023**

Yüksel Selçuk TÜRKÖĞLU
Bursa Milletvekili

Ülkemizin ekonomik darboğaza girdiği tarihten bu yana yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgelerinde; kamu kaynaklarının maksadına uygun, azami tasarruf prensiplerine riayet edilerek kullanılmasının, her kamu kurum, kuruluş ve sorumluları için bir görev ve aynı zamanda bir mecburiyet olduğu vurgulanmıştır. Söz konusu genelgelerin, kamu idarelerini ve bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları ile il özel idarelerini, belediyeleri ve bunlara bağlı kurulan birlik, müessese ve işletmeleri kapsadığı da belirtilmiştir. Hal böyleyken; Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin son üç yılda yaptığı reklam, ilan ve PR çalışmalarının astronomik rakamlara ulaştığı vurgulanmaktadır. İçinde bulunduğumuz bugünlerde de Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Alınur Aktaş'ın, şehrin neredeyse tüm bulvar, cadde ve sokaklarını abartılı PR çalışmaları ile donatmasının; yüzlerce dış mekan, billboard, raket, belediye otobüs durakları, metro istasyonları, binlerce elektrik direkleri, alt ve üst geçitler, raylı sistem asansör duvar giydirmeleri vb. şehrin tüm ilan-reklam platformlarını milletin adeta gözüne sokarcasına kullanmasının, milyonlarca lira daha ek bütçe harcamalarını beraberinde getirdiği, bunun da yukarıda sözünü ettiğimiz tasarruf genelgeleriyle çeliştiği haklı olarak sorgulanmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1- Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin basın, yayın, reklam, ilan ve PR harcamaları ile ilgili olarak; 30 Haziran 2021 tarihli Resmî Gazete 'de yayınlanan 31527 sayılı, Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgesi'ne uymadığı, kamu kaynaklarının maksadına matuf, azami tasarruf prensiplerine riayet edilerek kullanılmadığının tespitine ilişkin bir denetim çalışmanız mevcut mudur?

SORU 2- Bu genelgeye rağmen; Bursa Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığının; 9 Aralık 2021 tarihinden sonra yapılan toplam 166 milyon liralık harcamanın dışında, aynı ve benzer kalemlerle ilgili de Büyükşehir İştirakli Kültür AŞ'ye toplam 89 milyon liralık ek alım daha yaptırarak adeta örtülü bütçe kullanması, söz konusu Cumhurbaşkanlığı genelgesi talimatlarına aykırı değil midir? Genelgeye aykırılık, idari sorgulama ve yaptırımı gerektirmiyor mu?

SORU 3- İçinde bulunduğumuz bugünlerde de Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Alınur Aktaş'ın, şehrin neredeyse tüm bulvar, cadde ve sokaklarını abartılı PR çalışmaları ile donatması; yüzlerce dış mekân, billboard, raket, belediye otobüs durakları, metro istasyonları, binlerce elektrik direkleri, alt ve üst geçitler, raylı sistem asansör duvar giydirmeleri v. b. tüm ilan-reklam platformlarını milletin adeta gözüne sokarcasına kullanması milyonlarca liralık daha ek maliyet çıkarmıştır. Bunun için hangi kalemden ne kadarlık daha harcama yapılmış veya yapılması taahhüt edilmiştir?

SORU 4- Büyükşehir'in kendi bünyesinde Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı ve buna ait devasa bütçeleri varken ve o bütçelerden bu alımlar yapılırken, neden aynı işlerle ilgili olarak, kendi iştiraki olan Kültür AŞ'den de ilave bütçelerin kullanılmasına ihtiyaç duyulmuştur?

SORU 5- Bursa Büyükşehir Belediyesi İştirakli Kültür AŞ'de Genel Müdür olarak, Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş'ın ablasının damadı Fethullah Bingöl ile aynı işletmede organizasyon müdürü olarak da yeğeni Abdullah Çoruk'un çalışması, her ikisine de harcama kalemleri ile ilgili olarak karar verici noktalarda sorumluluk verilmesi, etik ilkelerle ne denli örtüşmektedir?

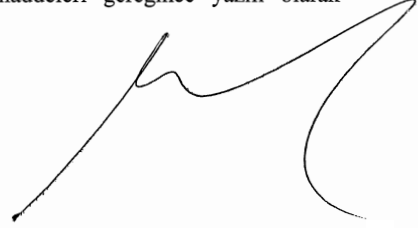
SORU 6- Vatandaşın bu kadar ekonomik sıkıntısının olduğu, geçim derdine düştüğü, açlık sınırının altında yaşamak zorunda kaldığı bir dönemde, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yerel seçimlere daha 5 ay varken, reklam ve tanıtıma yaptığı abartılı harcamalar, kamu kaynaklarının tasarruf talimatlarını içeren Cumhurbaşkanlığı genelgesine aykırı olmasının yanı sıra, kamu vicdanını da kanatmıyor mu?

SORU 6- Yakın geçmişte Bursa kamuoyuna yansıyan, Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş'ın maaşlı danışmanı Ferhat Murat'ın, eski ortağı ve sorumlu müdürü olduğu Sinerji adlı şirkete, aynı zamanda Büyükşehir işlerinin verildiğinin Sayıştay tarafından tespit edilmesiyle ilgili bakanlığımız nezdinde herhangi bir inceleme, araştırma veya soruşturma yapılmış mıdır?

SORU 7- Bütün bu bütçelerin kullanımına karar veren Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş ile Genel Sekreter Yardımcısı ve Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı Ahmet Bayhan'ın; Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Genelgesi talimatlarını hiçe sayarak, gerçekte kamuya ait olması gereken bunca geliri pervasızca harcamaya devam etmelerinin, kamu zararı açısından idari ve hukuki karşılığı yok mudur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU**Kocaeli Milletvekili**

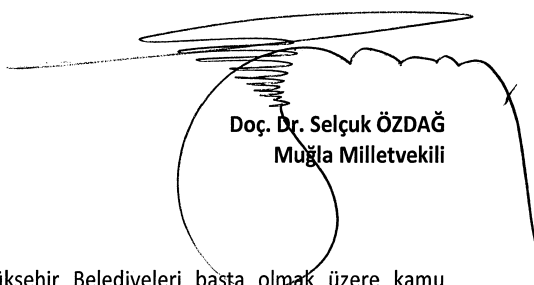
Tarafıma iletilen bilgide :“17/05/2023 tarihli Fatura Nisan ayında talep açılmış Fatura bedeli 850 bin tl ile 23/06/2023 tarihinde 580 bin tl Dilovası Belediyesi Temizlik işleri müdürlüğüne çöp konteyneri Dilovası Belediye iştiraki olan Dilbel firmasında doğrudan temin ile alınabilmesi parçalanarak faturalandırıldığı anlaşılmaktadır.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Doğrudan temin ile yapmak için "parçala, böl" usulü ile yapılmasına karar veren yetkililer hakkında açılan idari ve adli soruşturma var mıdır? Görevlileri hakkında işlem yapılmıştır? Sonuçları nelerdir?
- 3- Dilovası Belediye iştiraki olan Dilbel firmasında hangi nitelikteki mal alımlarını gerçekleştirmiştir? Şirket bazında alım bedelleri ne kadardır?
- 4- Dilovası Belediye iştiraki olan Dilbel firmasında alınan çöp konteynerleri Deprem bölgesinde nereye, kaç adet teslim edilmiştir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'nı maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **14.11.2023**

Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili

Ülkemizde uzunca bir süredir Büyükşehir Belediyeleri başta olmak üzere kamu kurumları; milli ve dini bayramlarda, ilgili şehirlerin kurtuluş yıldönümlerinde, üniversite/liseye geçiş sınavlarının yapıldığı ve okulların açıldığı günlerde ücretsiz ulaşım hizmeti sağlamaktadır. Devletin ve kamu kurumlarının sosyal devlet anlayışı ile de örtüşen bu uygulamanın yürütmenin izni ve bilgisi dahilinde olduğunu biliyoruz.

Bu bağlamda:

1. Bugüne kadar yukarıda ifade edilen söz konusu zamanlarda veya farklı durumlarda, toplu taşıma hizmetini ücretsiz uygulayan Büyükşehir Belediyeleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sayısını,
2. Bu belediye/kamu kurum ve kuruluşlarının hangileri olduğunu,
3. Bu uygulamayı hangi tarihten itibaren yaptıklarını,
4. Söz konusu uygulamanın kamuya ne kadar maddi yük getirdiğini kamuoyuna açıkladınız mı?
5. Bugüne kadar açıklamadıysanız sebebi nedir ve ne zaman açıklamayı planlıyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa APTİGÜZEL
Ordu Milletvekili

Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin (OBB) İsrail'in Gazze'ye saldırılarını protesto amaçlı başlattığı İsrail mallarını boykot kararı basında yer almıştır. Ancak OBB'nin basına ve kamuoyuna dönük bu kararının belediye tesislerinde başta kola olmak üzere İsrail ortaklığındaki ürünlerin tüketiminin engellenmesiyle sınırlı kalması ve bunun yanında Belediye'nin en büyük projelerinden biri olan enerji projesinin bir İsrail firması ile yürütülüyor olması ise tepkilere neden olmuştur. İsrail merkezli enerji firması Eco Wave Power (EWP) ile yapılan anlaşmanın 150 milyon dolar değerinde olduğu ve halen yürürlükte olduğu belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

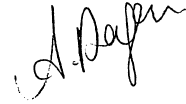
1. Söz konusu İsrail firması ile yapılan sözleşmenin tarihi ve şartları nelerdir? Proje yapım bedeli toplam ne kadardır?
2. Sözleşme OBB ile doğrudan mı yapılmıştır? Yoksa herhangi bir iştirak şirketi ile yapıldı ise hangisi ile yapılmıştır?
3. Sözleşme şartlarında projenin iptali durumunda hangi ulusal ya da uluslararası ticaret mahkemeleri görevlidir? Herhangi bir tazminat söz konusu mudur? Söz konusu ise ne kadardır?
4. İsrail firmasından başka yerli veya yabancı firmalar ile görüşülmüş ve teklif alınmış mıdır? Alındı ise teklif bedelleri ne kadardır?
5. Sözleşmenin iptal edilerek projenin başka bir firmaya yaptırılması için bir çalışma söz konusu mudur?
6. OBB Belediye Meclisi'ne bu konu ile ilgili bir brifing yapılmış mıdır? Belediye Meclisi üyelerinin ve kamuoyunun konuyla ilgili bilgilendirilmesi için bir planlama var mıdır?
7. Bugüne kadar bu enerji projesi kapsamında söz konusu İsrail firmasına ne kadar ödeme yapılmış ve bunun karşılığında hangi işler yaptırılmıştır? Proje hangi aşamadadır? Tamamlanma oranı yüzde kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İç Tüzüğü 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **14.11.2023**.

Ayşegül Doğan

Şırnak Milletvekili

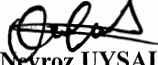
Şırnak Belediyesi'nin yerel ihtiyaçların önceliğine göre, temel sorunların çözümünde kullanması gereken kamu kaynakları başkaca alanlarda kullanılmaktadır. Bunun son örneği, Şırnak Üniversitesi kavşağına dikilen "100'üncü Yıl" anıtı olmuştur. Edinilen bilgilere göre anıt yaklaşık 1 milyon TL'ye mal olmuştur. Yolları delik deşik olan kentte özellikle her yağış sonrası altyapı sistemi çökme noktasındayken, acil ve hayati önemdeki su sorunu çözülmemişken, kamu kaynaklarının öncelik taşımayan bu tür tercihlere yönlendirilmesi halkta ciddi tepkilere neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak'ta yol ve su sorunun çözümü için yüzlerce başvuru yapıldığı ve konu defalarca bizler tarafından da yetkililere iletildiği halde neden çözülmemektedir?
- 2- Toplumun temel yaşam gereksinimlerinin giderilmesi ve sorunlarının çözümüne aktarılması gereken kamu kaynakları neden milyonlarca liralık anıt vb. işler için harcanmaktadır?
- 3- Anıt yapmak için hangi yol ve yöntemler izlenmektedir? İhale usulü mü uygulanmaktadır?
- 4- Şırnak'ta yapılan ve yaklaşık bir milyon TL'ye mâl edilen anıt kim ya da kimlere yaptırılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İç Tüzüğü 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **14.11.2023**.

Nevroz UYSAL ASLAN**Şırnak Milletvekili**

Şırnak Belediye'sinin toplumun ihtiyaç önceliğine göre, temel sorunların çözümünde kullanması gereken kamu kaynakları başkaca alanlarda kullanılmaktadır. Bunun son örneği ise Şırnak Üniversitesi kavşağına "100'üncü yıl" anıtının dikilmesi olmuştur. Edinilen bilgilere göre anıt yaklaşık 1 milyon TL'ye mal olmuştur. Yolları delik deşik olan kentte özellikle her yağış sonrası altyapı sistemi çökme noktasına gelirken, kentte ciddi su sorunu gibi hayati önemdeki sorunlar çözülmemişken kamu kaynaklarının benzeri işlerde kullanılması halkta ciddi tepkilere neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak'ta yol ve su sorunun çözümü için yüzlerce başvuru yapılmış ve konu tarafımızca da defaten dile getirilmesine rağmen neden çözülmemektedir?
- 2- Toplumun temel toplumsal sorunları yerine neden milyonlarca liralık kamu kaynakları anıt vb. işlere harcanmaktadır?
- 3- Anıt yapmak için hangi yol ve yöntemler izlenmektedir? İhale usulü mü uygulanmaktadır?
- 4- Şırnak'ta yapılan ve yaklaşık bir milyon TL'ye mal edilen anıt kim ya da kimlere yaptırılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İç Tüzüğü 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **15.11.2023**.

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Şırnak Belediye'sinin toplumun ihtiyaç önceliğine göre, temel sorunların çözümünde kullanması gereken kamu kaynakları başkaca alanlarda kullanılmaktadır. Bunun son örneği ise Şırnak Üniversitesi kavşağına "100'üncü yıl" anıtının dikilmesi olmuştur. Edinilen bilgilere göre anıt yaklaşık 1 milyon TL'ye mal olmuştur. Yolları delik deşik olan kentte özellikle her yağış sonrası altyapı sistemi çökme noktasına gelirken, kentte ciddi su sorunu gibi hayati önemdeki sorunlar çözülmemişken kamu kaynaklarının benzeri işlerde kullanılması halkta ciddi tepkilere neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak'ta yol ve su sorunun çözümü için yüzlerce başvuru yapılmış ve konu tarafımızca da defaten dile getirilmesine rağmen neden çözülmemektedir?
- 2- Toplumun temel toplumsal sorunları yerine neden milyonlarca liralık kamu kaynakları anıt vb. işlere harcanmaktadır?
- 3- Anıt yapmak için hangi yol ve yöntemler izlenmektedir? İhale usulü mü uygulanmaktadır?
- 4- Şırnak'ta yapılan ve yaklaşık bir milyon TL'ye mal edilen anıt kim ya da kimlere yaptırılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

Urfa'nın birçok noktasında gezen sahipsiz olan ve tehlike yaratan sokak köpekleri, çevre sakinlerinin tedirgin etmektedir. Sürü halinde gezen köpekler, vatandaşları korkutmaktadır. Bunun örnekleri: Siverek ilçesinde kuduz köpeğinin saldırısına uğrayan ve kuduz hastalığına yakalanan genç mimar tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetmesi.

Ceylanpınar ilçesinde, ailesiyle evlerine giden 4 yaşlarındaki kız çocuğuna yolda yürüdüğü sırada sokak köpeğinin saldırısına uğraması. Köpek ısırmamasından dolayı kuduz teşhisi konan Suriyeli Hasan Halil Fars'ın tedavi gördüğü hastanede vefat etmesi en son Halili'ye ilçesine bağlı Ertuğrul gazi mahallesinde yollarda çok sayıda bulunan sahipsiz köpeklerinin sürü halinde gezmesi insanları korkutması gibi birçok örnek vere biliriz.

Bu bağlamda;

1. Urfa'daki başı boş dolaşan köpekler için belediyeler ne gibi çalışmalar yapmaktadır?
2. Urfa'daki köpek popülasyonunun artmasını önlemek için belediyeler ne gibi önlemler almıştır? Veya almaktadır?
3. Urfa'da köpek barınakları yeterince var mıdır? Varsa dışarda dolaşan köpek sayısı neden fazladır?

4. Urfa’da sokaklarda dolaşan köpeklerin aşısı yapılmakta mıdır? Yapıldıysa kuduz vakaları neden artmaktadır?
5. Savunmasız olan ve okullara giden küçük çocukların köpek saldırılarından korumak için ne gibi tedbirler alınmıştır?
6. Belediyeler sokak köpeklerini yeterince beslenmekte midir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-15740137-000-578
Konu : Muhatap Değişikliği

04.12.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen;

1. Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU’nun 7/6178 esas numaralı,
2. Ordu Milletvekili Dr. Mustafa ADIGÜZEL’in 7/6272 esas numaralı,
3. Muğla Milletvekili Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ’ın 7/6271 esas numaralı,
4. Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU’nun 7/6270 esas numaralı,
5. Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN’ın 7/6356 esas numaralı,
6. Şırnak Milletvekili Ayşegül DOĞAN’ın 7/6350 esas numaralı,
7. Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN’ın 7/6351 esas numaralı,
8. Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ’in 7/6352 esas numaralı,

Yazılı soru önergelerinin Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında yer almadığı değerlendirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

2.-Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Suriye'nin kuzeyinde yapıldığı iddia edilen bazı uygulamalara,

- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Suriye'nin kuzeyinde yapıldığı iddia edilen bazı uygulamalara,

İlişkin soruları ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6255), (7/6256)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Kuzey Doğu Suriye ile Türkiye sınır bölgelerindeki Kürt nüfusun arasına Arap nüfusunun özellikle yerleştirildiği, Türkiye'nin bu bağlamda, bölgede demografik mühendislik yaptığı hususu ulusal ve uluslararası basında birçok kez haber konusu olmuştur. Basında yer alan haberlere göre; nüfusunun ezici çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Afrin, Serekaniye ve Gre Spi'de bu politikalara paralel olarak da Kürtçenin yasaklandığı, Türkçenin zorunlu eğitim dili haline getirildiği, bireylere Türkçe konuşmaları için baskı yapıldığı ve buna ek olarak mahalle, cadde ve sokakların Kürtçe isimlerinin de değiştirilerek Türkçeleştirildiği yada Araplaştırıldığı belirtilmektedir.

Bu kapsamda da; *Kûtana Köyü, Selçuk Obası; Qestel Mixdad Köyü, Zafer Obas;; Xeliloko, Halilak Obası; Bûke, Bak Obası; Maimala Köyü, Mamal Uşağı; Özgürlük Meydanı, Atatürk Meydanı; Watanî Kavşağı, Recep Tayip Erdoğan Kavşağı; Newroz Kavşağı, Salah El Dîn Kavşağı; Kawa Hesinkar Kavşağı, Zeytin Dalı Kavşağı* olarak değiştirildiği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Özellikle Afrin coğrafyasında nüfus yoğunluklarının bilinçli bir değişikliğe uğratıldığı doğru mudur?
2. Daha önce Türkiye'nin Vali atadığı iddia edilen Afrin'de Türkiye'ye bağlı kaç kamu personeli resmi olarak görevlendirilmiştir? Bunların görev kapsamı nelerdir?
3. Afrin'deki, Kürt, Arap, Türk ve diğer halklara mensup kişi sayısı 20 Ocak 2018 öncesinde ve an itibarıyla kaçtır?
4. Türkiye Cumhuriyeti tarafından Afrin'e mülki idari amirleri, okul müdürleri, doktor ve öğretmen gibi atamaların yapıldığı doğru mudur?
5. Afrin'deki eğitim dili nedir? Eğitim çalışmaları kim veya da kimler tarafından verilmektedir? Müfredat nasıl oluşturulmuştur?
6. Afrin'deki yer isimlerinin değiştirilmesinde bakanlığınızın veya da hükümetinizin bir dahli söz konusu mudur? Dahli var ise bu değişikliklerin gerekçesi nedir?
7. Kentin güvenliği hangi gruplar tarafından sağlanmaktadır, Türkiye'nin ilgili gruplar ile ilişkisi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Kuzey Doğu Suriye ile Türkiye sınır bölgelerindeki Kürt nüfusun arasına Arap nüfusunun özellikle yerleştirildiği, Türkiye'nin bu bağlamda, bölgede demografik mühendislik yaptığı hususu ulusal ve uluslararası basında birçok kez haber konusu olmuştur. Basında yer alan haberlere göre; nüfusunun ezici çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Afrin, Serekaniye ve Gre Spi'de bu politikalara paralel olarak da Kürtçenin yasaklandığı, Türkçenin zorunlu eğitim dili haline getirildiği, bireylere Türkçe konuşmaları için baskı yapıldığı ve buna ek olarak mahalle, cadde ve sokakların Kürtçe isimlerinin de değiştirilerek Türkçeleştirildiği yada Araplaştırıldığı belirtilmektedir.

Bu kapsamda da; *Kûtana Köyü, Selçuk Obası, Qestel Mixdad Köyü, Zafer Obası, Xelîloko, Halilak Obası, Bûke, Bak Obası, Maimala Köyü, Mamal Uşağı, Özgürlük Meydanı, Atatürk Meydanı, Watanî Kavşağı, Recep Tayip Erdoğan Kavşağı, Newroz Kavşağı, Salah El Dîn Kavşağı, Kawa Hesinkar Kavşağı, Zeytin Dalı Kavşağı* olarak değiştirildiği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Özellikle Afrin coğrafyasında nüfus yoğunluklarının bilinçli bir değişikliğe uğratıldığı doğru mudur?
2. Daha önce Türkiye'nin Vali atadığı iddia edilen Afrin'de Türkiye'ye bağlı kaç kamu personeli resmi olarak görevlendirilmiştir? Bunların görev kapsamları nelerdir?
3. Afrin'deki, Kürt, Arap, Türk ve diğer halklara mensup kişi sayısı 20 Ocak 2018 öncesinde ve an itibariyle kaçtır?
4. Türkiye Cumhuriyeti tarafından Afrin'e mülki idari amirleri, okul müdürleri, doktor ve öğretmen gibi atamaların yapıldığı doğru mudur?
5. Afrin'deki eğitim dili nedir? Eğitim çalışmaları kim veya da kimler tarafından verilmektedir? Müfredat nasıl oluşturulmuştur?
6. Afrin'deki yer isimlerinin değiştirilmesinde bakanlığınızın veyahut da hükümetinizin bir dahli söz konusu mudur? Dahli var ise bu değişikliklerin gerekçesi nedir?
7. Kentin güvenliği hangi gruplar tarafından sağlanmaktadır, Türkiye'nin ilgili gruplar ile ilişkisi nedir?

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğü
(SRGM)

Sayı : Z-96966339-520.50-37182273
Konu : Soru Önergesi

05.12.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.11.2023 tarih ve 1326359 sayılı yazıları

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN ve Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 6255 ve 6256 sayılı yazılı soru önergelerinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Hakan FIDAN
Dışişleri Bakanı

Ek:

**MARDİN MİLLETVEKİLİ BERİTAN GÜNEŞ ALTIN TARAFINDAN
VERİLEN 6255 SAYILI SORU ÖNERGESİNE CEVAP**

Cevap:

Türkiye, Suriye’deki ihtilafa başından bu yana Suriye halkının meşru taleplerinin karşılanması, ülkenin toprak bütünlüğü ve birliğinin muhafaza edilmesi temelinde siyasi çözüm bulunmasına yönelik bir tutum benimsemiş olup, bugün gelinen aşamada sergilenen yaklaşım da bu tutumla uyum içinde olmaya devam etmektedir.

Suriye’de bu ülkenin toprak bütünlüğüne ve birliğine bağlı, halkın bütünü tarafından desteklenen gündemlere sahip tüm unsurlarla çıkar birliğimiz vardır. Bu unsurlar, birliği ve bütünlüğü korunmuş, halkın meşru taleplerinin karşılandığı Suriye’nin geleceğindeki paydaşlarımızdır.

Terör örgütü PKK/YPG’nin Suriye’de tedhiş altında tuttuğu bölgelerdeki yerel unsur ve kültürlere yönelik ayrımcı ve ayrılıkçı uygulamalarını, Türkiye’nin Suriye’nin toprak bütünlüğünü ve birliğini gözeten yaklaşımıyla kıyaslamak büyük bir yanılgıdır.

Suriye’nin kuzeyinde terörden arındırılan bölgelerde faaliyet gösteren Suriye Milli Ordusu ile Suriyeli kamu personeli, Suriye Geçici Hükümeti’ne bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Vaki olabilen taleplerde, yürütülen yerel hizmetlerin belirli boyutlarına yönelik tecrübe ve uzmanlık görüşleri yerel yöneticilerle paylaşılmaktadır.

Bakanlığımıza intikal eden bilgiler, bölgedeki okullarda eğitim dilinin Arapça olduğu, eğitim müfredatının yerel öğretmenlerden oluşan bir komite tarafından belirlendiği, Türkçe ve Kürtçe’nin seçmeli dil dersi olarak programda yer aldığı yönündedir.

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ NEVROZ UYSAL ASLAN TARAFINDAN
VERİLEN 6256 SAYILI SORU ÖNERGESİNE CEVAP**

Cevap:

Türkiye, Suriye’deki ihtilafa başından bu yana Suriye halkının meşru taleplerinin karşılanması, ülkenin toprak bütünlüğü ve birliğinin muhafaza edilmesi temelinde siyasi çözüm bulunmasına yönelik bir tutum benimsemiş olup, bugün gelinen aşamada sergilenen yaklaşım da bu tutumla uyum içinde olmaya devam etmektedir.

Suriye’de bu ülkenin toprak bütünlüğüne ve birliğine bağlı, halkın bütünü tarafından desteklenen gündemlere sahip tüm unsurlarla çıkar birliğimiz vardır. Bu unsurlar, birliği ve bütünlüğü korunmuş, halkın meşru taleplerinin karşılandığı Suriye’nin geleceğindeki paydaşlarımızdır.

Terör örgütü PKK/YPG’nin Suriye’de tedhiş altında tuttuğu bölgelerdeki yerel unsur ve kültürlere yönelik ayrımcı ve ayrılıkçı uygulamalarını, Türkiye’nin Suriye’nin toprak bütünlüğünü ve birliğini gözetken yaklaşımıyla kıyaslamak büyük bir yanlıdır.

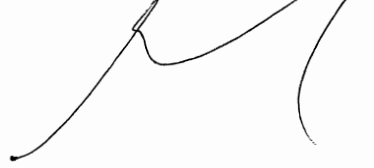
Suriye’nin kuzeyinde terörden arındırılan bölgelerde faaliyet gösteren Suriye Milli Ordusu ile Suriyeli kamu personeli, Suriye Geçici Hükümeti’ne bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Vaki olabilen taleplerde, yürütülen yerel hizmetlerin belirli boyutlarına yönelik tecrübe ve uzmanlık görüşleri arazide yerel yöneticilerle paylaşılmaktadır.

Bakanlığımıza intikal eden bilgiler, bölgedeki okullarda eğitim dilinin Arapça olduğu, eğitim müfredatının yerel öğretmenlerden oluşan bir komite tarafından belirlendiği, Türkçe ve Kürtçe’nin seçmeli dil dersi olarak programda yer aldığı yönündedir.

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yunan güvenlik güçlerinin kötü muamelesi sonucu hayatını kaybettiği iddia edilen bir Türk vatandaşına ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6257)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaşan mektupta: “22/10/2022 tarihinde Yunanistan’ın Kos adasında feribotla başka bir ülkeye geçmek isteyen 26545684482 T.C kimlik numaralı Barış Büyüksu burada Yunan Güvenlik güçleri tarafından işkence edilerek 16 Filistin uyruklu göçmen ile bir bota konulup Türk karasularına ağır yaralı olarak itilmiştir. Türk güvenlik güçleri tarafından ilk müdahale yapıp Ambulans ile hastaneye kaldırılırken yolda vefat etmiştir. 16 Filistin uyruklu vatandaşın da ifadelerinde belirttiği gibi işkence sonucu vefat etmiştir ve otopsi raporu ile de bu ispatlanmıştır. Bu süre zarfından Türkiye’den hiçbir yetkili Adalet Bakanlığı ya da Dışişleri Bakanlığı ailesine herhangi bir taziye ziyareti ya da olayın peşinde olduklarına dair bir bilgi vermemiştir. Tamamen kendi imkanlarımız ile Türkiye’den Çağdaş Hukukçular Derneği ve Yunanistan’da ise Legal Centre Lesvos Derneği ile olayın takipçisi olduk. Bu süre zarfında tüm vekalet işlemlerini gerçekleştirip Yunan ayağında gerekli kurumlara başvuruları yaptık ve yapıyoruz ama burada henüz Türk yetkililer tarafından bir dava açılmış mı yada bir başvuru var mı kesin bir bilgimiz yok. Bunu şuan için Legal Centre Lesvos Derneğindeki Avukatımız Viki Hanım araştırıyor. Yunanistan Dışişleri Bakanlığı ile iletişim kurduklarını fakat Yunanistan Dışişleri Bakanlığı’nın kayıtlarında Barış Büyüksu adında bir başvurunun olmadığı bilgini aldı, akabinde aynı soruyu bu seferde Yunan Adalet Bakanlığı’na sormaya hazırlanıyor. Eğer açılmış bir dava var ise buna dahil olacaklarını eğer bir dava açılmamış ise de bunu netleştirip Yunan Güvenlik ve Sahil Güvenlik Birimlerine dava açacaklarını belirttiler.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Konu ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa soruşturmanın akıbeti ne durumdadır?
- 3) Barış Büyüksu isimli kişinin ölümü ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Konsolosluk İşleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-78908903-520.50-37129012
Konu : Yazılı Soru Önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1326359 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 7/6257 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Hakan FİDAN
Dışışleri Bakanı

Ek

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/6257
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

YANIT

Atina-Pire Başkonsolosluğumuz, Barış Büyüksu isimli vatandaşımızın durumuna ilişkin olarak bilgi intikal eder etmez, ilgili Yunanistan makamlarından bilgi talebinde bulunmuştur.

Rodos Başkonsolosluğumuz da görev bölgesinde bulunan tüm Liman Başkanlıklarından bilgi istemiştir.

Ayrıca, Atina Büyükelçiliğimiz, vatandaşımızın işkenceye maruz kaldığına dair iddialarla ilgili olarak Yunanistan'da başlatılan soruşturma ya da kovuşturma bulunup bulunmadığı, varsa buna ilişkin bilgi ve belgelerin paylaşılmasını teminen, Yunanistan Dışişleri Bakanlığı nezdinde girişimde bulunmuştur.

Yunanistan Dışişleri Bakanlığı cevaben, Barış Büyüksu adlı vatandaşımızın İstanköy (Kos) adasına gelişine, gözaltına alınmasına ya da tutuklanmasına ilişkin bir kayıt bulunmadığını, bu kapsamda adıgeçen hakkında Yunan makamlarında yürütülen soruşturma ya da herhangi bir yargılamanın bulunmadığını bildirmiştir.

Diğer taraftan, Adalet Bakanlığı'nca Yunanistan adli makamlarından "Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi" çerçevesinde bilgi ve belge talep edilmiş, sözkonusu talebin karşılanmaması üzerine Yunanistan Adalet Bakanlığı'ndan 07.07.2023 ve 14.11.2023 tarihlerinde talebin akıbeti sorulmuştur.

Bu süre zarfında, Bakanlığımız ilk andan itibaren konunun takipçisi olarak Barış Büyüksu'yun ailesiyle irtibat halinde olmuştur. Ayrıca Rodos Başkonsolosluğumuz, merhumun yakınlarına gerekli hukuki desteği sağlamıştır.

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum 1 no.lu Geri Gönderme Merkezinde bulunan yabancı uyruklu bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6340)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Dışışleri Bakanı Sayın Hakan Fidan** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaşan mektupta: “Suriye uyruklu olan Zeydin Derviş siyasi sebeplerle 30 yıl Türkiye cezaevlerinde kaldıktan sonra Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'ne konuldu, burada memurların her türlü küfürü ve tehditvari sözlerine maruz kaldığını ifade etti, şikayet etmek istediğinde merkezde yetkili bulunmadığı gerekçesiyle şikayet edemediği ve diğer memurların şikâyet etmemesi için kendisini tehdit ettiğini belirtti, geri gönderme merkezinde Türkmen gruplara yüksek ayrıcalıklar tanınarak geri kalan etnik grupları onların işkence etmelerine olanak tanıdıkları ve uyuşturucu kullanımının yüksek olduğunu ifade etti, telefon ile görüşme haklarının çoğu zaman kısıtlandığını, kantinde çok fazla sıra olduğunu, su ve elektrik şebekesinin arızalı olduğunu, sürekli bayat etmek verildiğini, sağlık hizmetinin neredeyse hiç olmadığını, Türkçe bilmeyen yabancılara Türkmenler eliyle eziyet edilip onları imza atmaya zorladıklarını ifade etti.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Konu ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa soruşturmanın akıbeti ne durumdadır?
- 3) Konu ile ilgili bakanlığınızın bilgisi var mıdır?

- 4) Zeydin Derviş isimli yurttaşın Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde olmasının gerekçesi nedir?
- 5) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde memurların kişilere küfür ettikleri ve tehdide varan sözler sarf ettikleri iddiaları doğru mudur? Eğer bu iddialar doğruysa Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde görevli memurlar hakkında açılmış bir soruşturma var mıdır? Varsa akıbeti ne durumdadır?
- 6) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan kişilerin şikayet etmek istediklerinde yetkili bulunmadığı gerekçesiyle şikayet edemedikleri iddiası doğru mudur?
- 7) Zeydin Derviş isimli yurttaşın Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde görevli memurları şikayet etmemesi için tehdit edildiği iddiası doğru mudur?
- 8) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan Türkmen grupların diğer etnik grupları işkence ettikleri iddiası doğru mudur?
- 9) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan kişilerin uyuşturucu kullandıkları iddiası doğru mudur?
- 10) Bakanlığınız Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'ni en son ne zaman denetlemiştir?
- 11) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan kişilerin çoğu zaman telefon ile görüşme haklarının kısıtlandığı iddiası doğru mudur?
- 12) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan kişilerin sağlık hizmeti almalarında zorlandıkları iddiası doğru mudur?
- 13) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kalan kişilerin imza atmaya zorlandıkları iddiası doğru mudur?
- 14) Erzurum 1 Nolu Geri Gönderme Merkezi'nde kaç kişi kalmaktadır?
- 15) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibarıyla geri gönderme merkezinde kalan kişi sayısı kaçtır?

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Konsolosluk İşleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

7/6340

Sayı : Z-64252666-520.50-37132563
Konu : Yazılı Soru Önergesi-7/6340

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23.11.2023 tarih ve E-43452547-120.07.04-1328717 sayılı yazıları.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ait 7/6340 esas sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Hakan FİDAN
Dışışleri Bakanı

Ek

T.C. DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

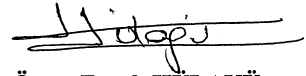
KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/6340
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

Geri gönderme merkezleri Bakanlığımız sorumluluk alanında olmayıp, İçişleri Bakanlığı G¼ç İdaresi Başkanlığı sorumluluğunda bulunmaktadır.

5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilinde çeşitli lehçelerin kullanılması için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/6386)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Son nüfus verilerine göre Bingöl ilinin nüfusu 282 bin 556 olarak hesaplanmıştır. Nüfusun yaklaşık yüzde 80'i Zazaki, yüzde 20'si ise Kırmanci anadiline sahip olup, gündelik yaşamlarında iletişimlerini bu dillerde sağlamaktadırlar. Bu gerçekliğe rağmen Zazaki ve Kırmanci'nin resmî olarak kullanılması söz konusu olmamaktadır. Zazaki ve Kırmanci'ye yönelik bu engelleyici, tanımama odaklı yaklaşım milyonlarca yurttaşın anadili olan bu dillerin yok olmasına da zemin hazırlamaktadır. Eşit yurttaşlık temelinde dil, kültür, folklor ve diğer değerlerin korunması, kamusal alanda kullanımının eşitlik ilkesi bağlamında koruma altına alınması elzemdir. Bu sebeple başta Çewlig/Bingöl olmak üzere Zazaki ve Kırmanci dilinin konuşulduğu merkezlerde havalimanı, otogar, tren garı, taksi ve otobüslerde Zazaki ve Kırmanci dillerinde anons, uyarı işaretleri, broşür, yönlendirme ve tanıtım levhalarının kullanımının hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yalnızca Zazaki ve Kırmanci dillerini bilen yurttaşlar için uçaklarda Zazaki ve Kırmanci anons yapılmamasının gerekçesi nedir?
2. Zazaki ve Kırmanci dillerinde havalimanı, otogar, tren garlarında yaşamı kolaylaştırıcı yönlendirme ve işaretlerin kullanılmamasının gerekçesi nedir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-1562846
Konu : Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk
HÜLAKÜ'nün yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 23.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1328717 sayılı yazınız.

Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk HÜLAKÜ'nün 7/6386 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**BİNGÖL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK HÜLAKÜ'NÜN
7/6386 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) tarafından sivil havacılıkta kullanılacak resmi diller İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince olarak belirlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilinin Türkçe, uluslararası havacılık dilinin ise İngilizce olması nedenleriyle tüm anons ve yönlendirmeler bu kapsamda yapılmaktadır. Uçuş bilgi, anons ve danışma hizmetleri uluslararası metinlere göre Türkçe ve İngilizce olarak yapılmaktadır.

